

ČESKO V ČÍSLECH 2023

ČESKO V ČÍSLECH
2023

Marek Rojíček
předseda
Českého statistického úřadu

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

právě otevíráte již třetí aktualizované vydání publikace *Česko v číslech*. S jejím vydáváním jsme začali v roce 2019 s cílem přinášet co nejširšímu okruhu uživatelů moderní, přehlednou a srozumitelnou formou nejzajímavější čísla a údaje o naší zemi.

Uvnitř publikace tak naleznete výběr statistických dat o demografickém, sociálním či ekonomickém vývoji, která srovnáváme v dlouhodobé časové řadě. Pro ty, kteří potřebují podrobnější údaje, jsou u jednotlivých oblastí připojeny odkazy do pravidelně aktualizovaných datových zdrojů Českého statistického úřadu.

Celkem jsme pro vás připravili 29 skupin statistik – vedle monotematických okruhů, jako např. obyvatelstvo, mzdy, zemědělství nebo cestovní ruch, zde naleznete také souhrnné porovnání krajů a nechybí ani mezinárodní srovnání. Oproti minulému vydání přibyla také kapitola věnovaná výsledkům posledního sčítání lidu, domů a bytů. Jednotlivé části jsou doplněny metodickými komentáři a zajímavostmi pro dokreslení prezentované oblasti.

S určitou nadsázkou lze říci, že nikde nenaleznete ve zhuštěné a zároveň graficky atraktivní formě tolik informací o Česku, jako právě v této publikaci. Není proto divu, že se stala vítaným pomocníkem pedagogů, studentů, novinářů a mnoha dalších, kteří se toho chtějí o České republice i statistice dozvědět více.

Souhrnné údaje a zajímavosti o Česku

Česká republika je vnitrozemským státem ležícím uprostřed mírného pásu severní polokoule ve střední části Evropy. Svou rozlohou 78 871 km² byla mezi 27 státy Evropské unie na 14. místě, počtem obyvatel 10 827 529 na 9. místě a hustotou zalidnění 137,3 obyvatel na 1 km² na 7. místě (podle údajů k 31. 12. 2022). Státní hranice tvoří sousedství s Německem (818,9 km), Polskem (795,8 km), Rakouskem (460,4 km) a Slovenskem (251,8 km).

Počet obyvatel^{*)}

10 827 529
obyvatel

Rozloha

78 871
km²

Největší obec^{*)}

Praha
1 357 326
obyvatel

Nejmenší obec^{*)}

Vysoká Lhota (okr. Pelhřimov)
16
obyvatel

Hranická propast (okr. Písek)

je nejhlubší zatopenou propastí
v České republice i na světě.

473,5 m

1,5 m

Sagrada
Familia

172 m

Eiffelova věž

300 m

Nejvýše položené sídlo
Filipova Huť

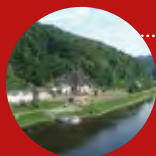
1 093 m n. m.

Nejniže položené sídlo
Hřensko

130 m n. m.

^{*)} k 31. 12. 2022

Nejnižší položený bod
**Hladina Labe
u Hřenska**
115 m n. m.

Nejvyšší výška sněhové
pokrývky (6. 4. 2022)
**Černá Hora,
okr. Trutnov**
192 cm

Nejvýše položený bod
Sněžka
1 603 m n. m.

Nejvyšší denní
maximální teplota
vzduchu (19. 6. 2022)
**Řež, obec Husinec
okr. Praha-východ**
39,0 °C

Německo

Polsko

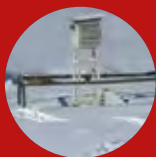
Nejdelší řeka
na území ČR
Vltava
431 km

Největší
národní park
**Národní park
Šumava**
680,6 km²

Nejnižší denní
minimální teplota
vzduchu (18. 12. 2022)
**Kvilda-Perla,
okr. Prachatice**
-28,1 °C

Největší
přehradní nádrž
Lipno
4 870 ha

Rakousko

Nejvyšší denní úhrn
srážek (27. 6. 2022)
**Katovice,
okr. Strakonice**
187,5 mm

Slovensko

Největší rybník
Rožmberk
489 ha

KARLOVARSKÝ KRAJ

- rozlohou 3. nejmenší kraj
- nejnižší počet obyvatel
- nejvyšší nárůst zastoupení seniorů
- nejnižší podíl dětí na obyvatelstvu
- 3. nejvyšší zastoupení cizinců
- nejnižší průměrná roční teplota
- nejnižší podíl zemědělské i orné půdy, jakož i zastavěné plochy
- 2. nejméně znečištěný kraj tuhými znečišťujícími látkami
- 2. nejvyšší str. délka života mužů i žen
- nejnižší HDP na obyvatele a jeho nejvyšší dlouhodobý růst od roku 1995
- 2. nejvyšší podíl návštěvníků ze zahraničí mezi ubytovanými
- 2. nejvyšší podíl obyvatel s VŠ vzděláním
- 4. nejvyšší podíl zaměst. ve službách

PLZEŇSKÝ KRAJ

- 3. největší kraj s 3. nejvyšší hustotou zalidnění a 3. nejvyšším zalesněním
- 3. nejvyšší nárůst počtu obyvatel od roku 1993 a 2. nejvyšší podíl cizinců
- 4. nejvyšší HDP na obyvatele
- 3. nejvyšší míra ekonomické aktivity
- 4. nejvyšší průměrná mzda, 2. nejvyšší v zemědělství i ve zdravotní a soc. péči
- 4. nejvyšší průměrný starobní důchod
- 3. nejvyšší počet dokončených bytů v přepočtu na obyvatele
- 2. nejvyšší podíl evidovaných osobních automobilů na obyvatele
- 4. nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře v ambulantní péči
- 5. nejvyšší počet čistíren odpad. vod

JIHOČESKÝ KRAJ

- rozlohou 2. největší kraj s nejvyšším zastoupením vodních ploch
- nejnižší hustota zalidnění
- 2. nejvyšší podíl zastavěné plochy
- 2. nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích s méně než 500 obyvateli
- 2. nejvyšší podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 2. největší produkce komunálního odpadu na obyvatele
- nejnižší dlouhodobá nezaměstnanost
- nejnižší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- největší počet hromadných ubytov. zařízení a míst pro stany a karavany
- 2. nejvyšší výroba elektřiny

ÚSTECKÝ KRAJ

- 2. nejméně deštivý region
- 4. nejvyšší podíl osob starších 65 let
- nejnižší podíl osob s VŠ vzděláním
- nejnižší střední délka života
- nejvyšší podíl obilovin na os. plochách
- 3. největší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- 2. nejvyšší podíl osob s měsíčním příjmem do 6 tis. Kč a i nad 50 tis. Kč
- 2. nejvíce znečištěný kraj tuhými znečišťujícími látkami
- 2. nejvyšší hodnota HDP na obyvatele a jeho 2. nejvyšší dlouhodobý růst
- nejvyšší podíl nezaměstnaných osob
- 3. nejvyšší podíl návštěvníků ze zahraničí v hromad. ubytov. zařízeních
- nejvyšší výroba elektřiny

LIBERECKÝ KRAJ

- kraj s největším množstvím srážek
- 2. nejmenší rozloha i počet obyvatel
- 5. nejvyšší nárůst počtu obyvatel mezi roky 1993 a 2022
- 3. nejvyšší podíl dětí do 14 let
- 3. nejvyšší HDP na obyvatele
- nejzalesněnější kraj s nejvyšším podílem zvláště chráněných území i CHKO
- 2. nejvyšší zastoupení zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví
- nejnižší míra ekonomické aktivity
- 3. nejvyšší podíl osob s VŠ vzděláním
- 2. nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích s méně než 500 obyvateli
- nejvyšší podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů

HL. M. PRAHA

- rozlohou nejmenší kraj
- 2. nejvyšší počet obyvatel
- nejpomalejší nárůst zastoupení osob starších 65 let mezi roky 1993 a 2022
- čtvrtina obyvatel tvořena cizinci
- nejvyšší podíl zaměstnaných a nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství
- nejvyšší mzdy, téměř o čtvrtinu vyšší než celorepublikový průměr
- 2. nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti
- nejvyšší HDP na obyvatele a jeho nejvyšší růst od roku 1995
- 2. nejvyšší počet dokončených bytů

STŘEDOČESKÝ KRAJ

- největší kraj z pohledu rozlohy i počtu obyvatel
- největší nárůst počtu obyvatel od roku 1993
- kraj s věkově nejmladším obyvatelstvem
- největší počet obcí, nejvyšší podíl městského obyvatelstva
- 4. nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním
- 2. nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách
- nejvyšší objem sklizně obilovin
- 2. nejvyšší počet volných prac. míst na 1 nezaměstnaného
- nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře v ambulantní péči
- 2. největší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- 2. nejvyšší průměrné mzdy; nejvyšší ve zpracovat. průmyslu
- 3. nejvyšší HDP na obyv. a jeho 4. nejvyšší dlouhodobý růst
- 2. nejvyšší počet aktivních podnikatelů na tisíc obyvatel
- největší produkce komunálního odpadu na obyvatele

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- rozlohou nejmenší kraj
- 2. nejvyšší počet obyvatel
- nejpomalejší nárůst zastoupení osob starších 65 let mezi roky 1993 a 2022
- čtvrtina obyvatel tvořena cizinci
- nejvyšší podíl zaměstnaných a nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství
- nejvyšší mzdy, téměř o čtvrtinu vyšší než celorepublikový průměr
- 2. nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti
- nejvyšší HDP na obyvatele a jeho nejvyšší růst od roku 1995
- 2. nejvyšší počet dokončených bytů

PARDUBICKÝ KRAJ

- největší kraj z pohledu rozlohy i počtu obyvatel
- největší nárůst počtu obyvatel od roku 1993
- kraj s věkově nejmladším obyvatelstvem
- největší počet obcí, nejvyšší podíl městského obyvatelstva
- 4. nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním
- 2. nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách
- nejvyšší objem sklizně obilovin
- 2. nejvyšší počet volných prac. míst na 1 nezaměstnaného
- nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře v ambulantní péči
- 2. největší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- 2. nejvyšší průměrné mzdy; nejvyšší ve zpracovat. průmyslu
- 3. nejvyšší HDP na obyv. a jeho 4. nejvyšší dlouhodobý růst
- 2. nejvyšší počet aktivních podnikatelů na tisíc obyvatel
- největší produkce komunálního odpadu na obyvatele

HRADEC KRÁLOVÉ

- největší kraj z pohledu rozlohy i počtu obyvatel
- největší nárůst počtu obyvatel od roku 1993
- kraj s věkově nejmladším obyvatelstvem
- největší počet obcí, nejvyšší podíl městského obyvatelstva
- 4. nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním
- 2. nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách
- nejvyšší objem sklizně obilovin
- 2. nejvyšší počet volných prac. míst na 1 nezaměstnaného
- nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře v ambulantní péči
- 2. největší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- 2. nejvyšší průměrné mzdy; nejvyšší ve zpracovat. průmyslu
- 3. nejvyšší HDP na obyv. a jeho 4. nejvyšší dlouhodobý růst
- 2. nejvyšší počet aktivních podnikatelů na tisíc obyvatel
- největší produkce komunálního odpadu na obyvatele

PARDUBICE

- největší kraj z pohledu rozlohy i počtu obyvatel
- největší nárůst počtu obyvatel od roku 1993
- kraj s věkově nejmladším obyvatelstvem
- největší počet obcí, nejvyšší podíl městského obyvatelstva
- 4. nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním
- 2. nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách
- nejvyšší objem sklizně obilovin
- 2. nejvyšší počet volných prac. míst na 1 nezaměstnaného
- nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře v ambulantní péči
- 2. největší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- 2. nejvyšší průměrné mzdy; nejvyšší ve zpracovat. průmyslu
- 3. nejvyšší HDP na obyv. a jeho 4. nejvyšší dlouhodobý růst
- 2. nejvyšší počet aktivních podnikatelů na tisíc obyvatel
- největší produkce komunálního odpadu na obyvatele

OLMOUC

- největší kraj z pohledu rozlohy i počtu obyvatel
- největší nárůst počtu obyvatel od roku 1993
- kraj s věkově nejmladším obyvatelstvem
- největší počet obcí, nejvyšší podíl městského obyvatelstva
- 4. nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním
- 2. nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách
- nejvyšší objem sklizně obilovin
- 2. nejvyšší počet volných prac. míst na 1 nezaměstnaného
- nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře v ambulantní péči
- 2. největší čistý příjem na jednoho člena domácnosti
- 2. nejvyšší průměrné mzdy; nejvyšší ve zpracovat. průmyslu
- 3. nejvyšší HDP na obyv. a jeho 4. nejvyšší dlouhodobý růst
- 2. nejvyšší počet aktivních podnikatelů na tisíc obyvatel
- největší produkce komunálního odpadu na obyvatele

PARDUBICKÝ KRAJ

- 3. nejvyšší zastoupení zemědělské půdy
- 3. nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích s méně než 500 obyvateli
- 2. nejvyšší zastoupení žen na obyvatelstvu
- 4. nejvyšší podíl dětí mladších 15 let
- 3. nejvyšší podíl zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví
- 4. nejvyšší počet volných pracovních míst na jednoho nezaměstnaného
- 2. nejvyšší průměrné mzdy
- 3. nejvyšší průměrné starobní důchody
- nejvyšší podíl obilovin na osev. plochách
- 2. největší stavy drůbeže a snáška vajec
- nejvyšší výroba hovězího a telecího masa
- nejvyšší podíl elektřiny vyrobené v parních elektrárnách
- nejvyšší počet ubytovacích zařízení

KRAJ VYSOČINA

- 2. nejvyšší podíl zemědělské půdy
- 3. nejvyšší počet obyvatel
- 2. nejvyšší hustota zalidnění
- 2. nejvyšší počet obcí a 2. nejvyšší podíl obyvatel žijících ve městech
- nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích s méně než 500 obyvateli
- nejvyšší podíl zaměstnaných v zemědělství
- nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách
- 2. nejdelší střední délka života mužů
- 3. nejvyšší naděje dožití žen
- nejvyšší zastoupení žen mezi obyvateli
- nejvyšší míra nezaměstnanosti žen
- 2. nejvyšší dlouhodobá nezaměstnanost
- 2. nejvyšší podíl ploch pokrytých fotovoltaickými elektrárnami

OLMOUCKÝ KRAJ

- nejvyšší zastoupení vodních ploch
- 3. nejvyšší podíl osob starších 65 let
- 3. nejvyšší podíl žijících ve městech
- nejvyšší podíl cizinců mezi obyvateli
- 3. nejvyšší zastoupení žen
- 3. nejvyšší podíl osob s VŠ vzděláním
- 3. nejvyšší podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 3. nejvyšší počet hostů ubytovaných v lázeňských zařízeních
- největší podíl elektřiny vyrobený v kraji vodními elektrárnami
- 3. nejvyšší sklizeň cukrovky technické
- 2. nejvyšší hektarový výnos obilovin
- 2. nejvyšší prům. starobní důchody
- nejvyšší podíl domácností připojených k internetu

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- do roku 2008 nejlidnatější kraj, v roce 2022 čtvrtý nejvyšší počet obyvatel
- 2. nejvyšší hustota zalidnění
- 2. nejvyšší podíl zastavěné plochy
- 2. nejvyšší dlouhodobý nárůst podílu osob starších 65 let od roku 1993
- nejvyšší podíl obyvatel žijících v obcích s méně než 500 obyvateli
- 3. nejvyšší podíl zaměst. v zemědělství
- 2. nejvyšší podíl osob využívajících internetové bankovníctví
- 2. nejmenší počet ekonomických subjektů na počet obyvatel
- nejvyšší průměrná mzda zaměstnaných v peněžnictví a pojištnictví
- nejvyšší dlouhodobá nezaměstnanost

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

- nejvyšší prům. roční teplota, nejvyšší srážky
- 2. nejvyšší podíl zvláště chráněných území
- 2. nejvyšší podíl obilovin na osev. plochách
- nejvyšší zastoupení řepky na os. plochách
- 2. nejvyšší střední délka života žen
- 3. nejvyšší produkce vepřového masa
- 3. nejvyšší zastoupení seniorů
- nejvyšší podíl elektřiny vyrobený v kraji fotovoltaickými elektrárnami
- 2. nejvyšší HDP na obyvatele a 2. nejvyšší dlouhodobý růst HDP od roku 1995
- 2. největší počet návštěvníků hromadných ubytovacích zařízení
- 2. nejvyšší podíl právnických osob mezi ekonomickými subjekty

ZLÍNSKÝ KRAJ

- 2. nejvyšší zastoupení vodních ploch a 4. nejvyšší podíl zemědělské půdy
- 3. největší dlouhodobý pokles počtu obyvatel od roku 1993
- nejvyšší průměrný věk obyvatel
- nejvyšší podíl zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví
- 2. nejvyšší podíl nezaměst. osob
- 3. nejvyšší dlouhodobý růst HDP
- 4. nejvyšší podíl obyvatel ve městech
- 2. nejvyšší podíl cizinců mezi obyvateli
- 2. nejvyšší počet hostů v láz. zařízeních
- 2. nejvyšší podíl zvl. chráněných území

Obsah

	Ceny, inflace 11		Lesnictví 53
	Cestovní ruch 17		Mzdy a náklady práce 57
	Cizinci 21		Obyvatelstvo 61
	Doprava 25		Průmysl, energetika 67
	Dopravní nehody, požáry 29		Příjmy, výdaje a životní podmínky domácností 71
	Ekonomické subjekty 33		Sčítání lidu, domů a bytů 75
	HDP, národní účty 37		Sociální zabezpečení 81
	Informační technologie 39		Stavebnictví, byty 85
	Kriminalita, soudnictví 45		Území, sídelní struktura 89
	Kultura, sport 49		Věda, výzkum a inovace 93

Volby **97**

Vzdělávání **101**

Zahraniční obchod
se zbožím **105**

Zaměstnanost,
nezaměstnanost **109**

Zdraví, pracovní
neschopnost **115**

Zemědělství **121**

Životní prostředí **129**

Regionální statistiky **133**

Mezinárodní srovnání **139**

Metodické a doplňující
informace **145**

Zkratky **157**

Zdroje dat převzatých
z ministerstev
a dalších institucí **159**

Informační služby
v regionech **160**

Kontakty **163**

Ceny, inflace

Průměrná míra inflace za rok 2022 činila 15,1 %, což bylo meziročně o 11,3 procentního bodu více.

Jednalo se o druhou nejvyšší hodnotu od vzniku samostatného Česka. Vyšší byla pouze v roce 1993, a to 20,8 %. V roce 1991 však v bývalém Československu dosáhla úrovně 56,6 %. Vývoj inflace v roce 2022 byl ovlivněn zejména růstem cen v oddílech bydlení, potraviny a nealkoholické nápoje a doprava. Například ceny elektřiny se zvýšily o 15,9 %, zemního plynu o 66,6 %, tuhých paliv o 41,0 % a tepla a teplé vody o 19,7 %. Ceny pekárenských výrobků a obilovin se zvedly o 21,7 %, konkrétně u chleba o 26,2 %. Ceny sýrů a tvarohů byly vyšší o 17,5 %, polotučného trvanlivého mléka o 38,3 % a másla o 41,9 %. Ceny cukru vzrostly o 49,1 %, nealkoholických nápojů o 11,4 %, z toho ceny kávy o 13,3 %. Došlo také k růstu cen pohonných hmot a olejů o 30,8 % a cen automobilů o 13,1 %. Ceny dovolených s komplexními službami vzrostly o 12,1 %, u stravovacích služeb byly vyšší o 21,6 % a u ubytovacích služeb o 16,7 %.

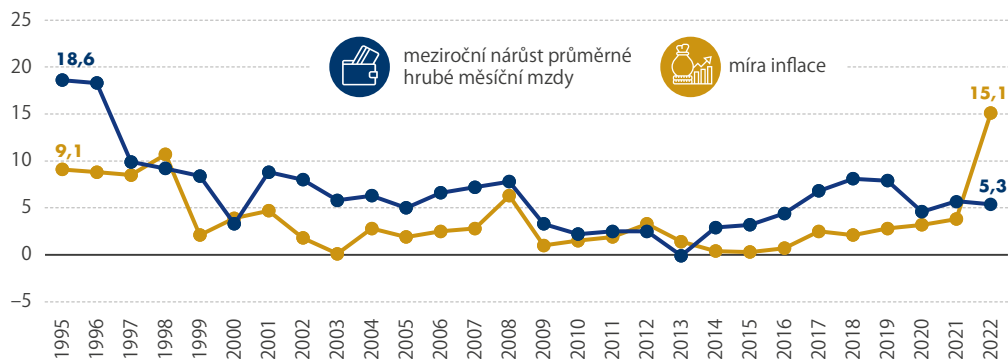
► bit.ly/vdb-ceny-inflace

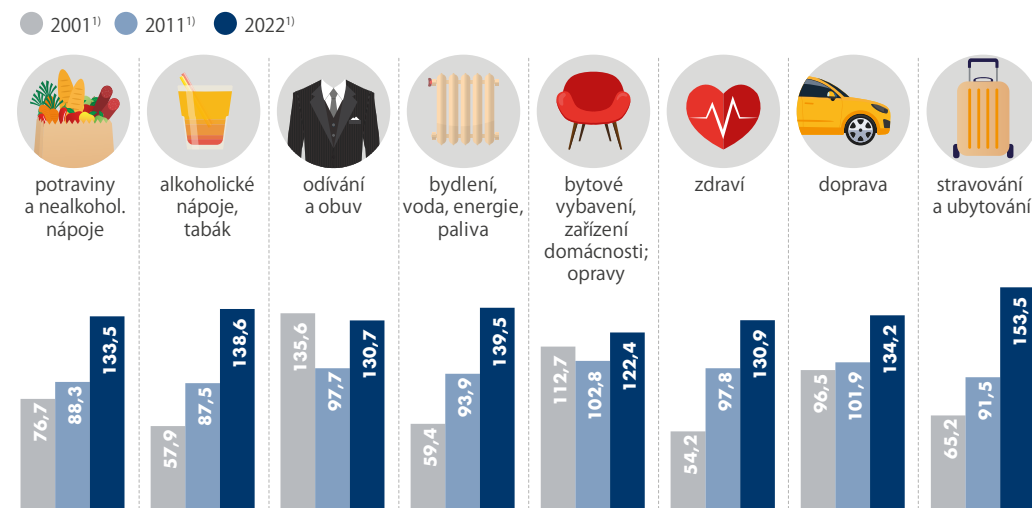
SPOTŘEBITELSKÉ CENY A MZDY

Růst cen v roce 2022 o 15,1 % výrazně snížil životní úroveň obyvatel Česka. Průměrná hrubá měsíční mzda přitom vzrostla jen o 5,3 %. Rekordní růst mezd byl zaznamenán v roce 1995, a to o 18,6 %, zatímco inflace dosáhla 9,1 %.

Míra inflace a vývoj mezd (v %)

Indexy spotřebitelských cen zboží a služeb (průměr roku 2015 = 100)

¹⁾ roční průměr

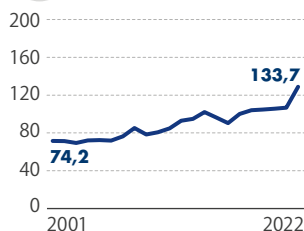
POTRAVINY A NÁPOJE

Mezi roky 2015 a 2022 například vzrostly spotřebitelské ceny v oddílech mléko, sýry a vejce o 33,7 %, pekárenské výrobky a obiloviny o 38,4 %, maso o 34,3 %, zelenina o 40,3 % a oleje a tuky o 72,3 %.

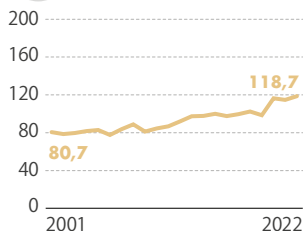
Indexy spotřebitelských cen potravin a nealkoholických nápojů (průměr roku 2015 = 100)

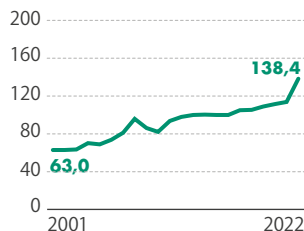
mléko, sýry, vejce

ovoce

pekárenské výrobky;
obiloviny

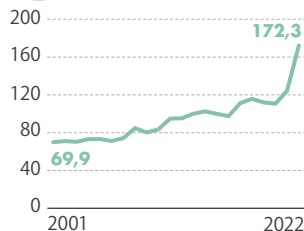
maso

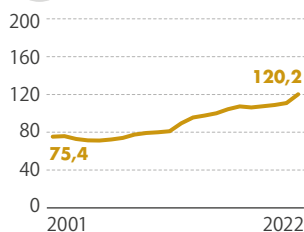
zelenina

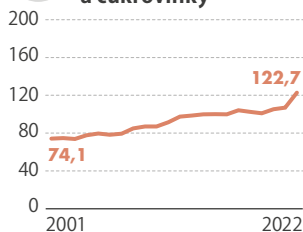
oleje a tuky

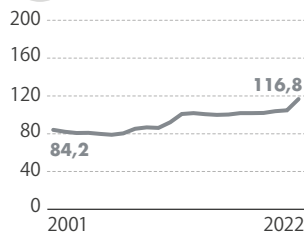
ryby a mořské plody

cukr, marmeláda,
med, čokoláda
a cukrovinky

nealkoholické nápoje

Ceny tabákových
výrobků vzrostly
v roce 2022 o

53,6 %

ve srovnání
s cenami
v roce 2015.

RESTAURAČNÍ ZAŘÍZENÍ

Výrazné zvýšení cen pocítily v roce 2022 i zákazníci restaurací a jídelen. Jedna porce smaženého sýra s přílohou je vyšla v průměru na 169 Kč a guláše na 183 Kč. Zhruba dvě stě korun zaplatili za svíčkovou a smažený řízek. Rybí filé stálo 275 Kč.

Průměrné ceny za jednu porci v prosinci příslušného roku (v Kč)

**Guláš
s přílohou (1 porce)**

2017	112,2
2018	120,0
2019	132,4
2020	141,4
2021	149,6

2022
182,9

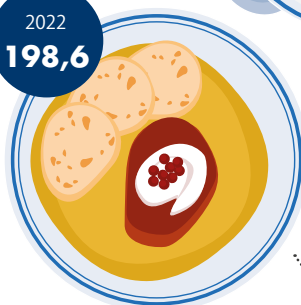
**Smažený sýr
s přílohou (1 porce)**

2017	113,8
2018	119,9
2019	129,0
2020	137,0
2021	143,2

2022
169,3

2022
198,6

**Svíčková na smetaně
s přílohou (1 porce)**

2017	124,9
2018	128,3
2019	143,9
2020	153,6
2021	162,1

2022
201,1

**Řízek smažený
s přílohou (1 porce)**

2017	134,6
2018	142,3
2019	152,7
2020	159,8
2021	167,4

2022
275,0

**Rybí filé/filet
s přílohou (1 porce)**

2017	172,5
2018	188,2
2019	213,5
2020	220,9
2021	226,9

V roce 2022
byla cena
piva světlého,
sudového

45,02
Kč/0,5 l.

RYCHLÉ OBČERSTVENÍ

V nabídce podniků rychlého občerstvení došlo rovněž ke znatelnému zvýšení cen. Párek v rohlíku stál v roce 2022 v průměru 28 Kč, v roce 2021 to bylo 23 Kč. Cena jednoho hamburgeru Big Mac se meziročně zvýšila o 10 Kč na téměř stokrát.

Průměrné ceny za jednotku v prosinci příslušného roku (v Kč)

**Párek v rohlíku
– fast food (1 ks)**

2017	17,0
2018	18,2
2019	19,8
2020	20,9
2021	22,9

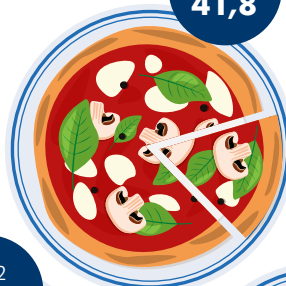
2022
28,0

**Pizza – fast
food (1 porce)**

2017	30,6
2018	31,3
2019	32,1
2020	33,6
2021	35,0

2022
41,8

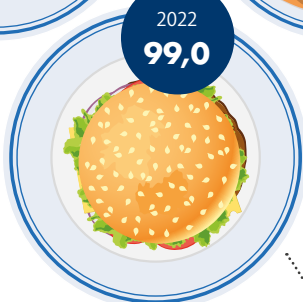
2022
46,4

**Kuře grilované
– fast food (1 čtvrtka)**

2017	32,2
2018	33,4
2019	35,3
2020	37,8
2021	38,5

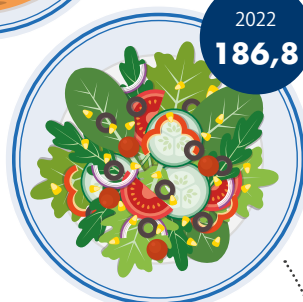
2022
99,0

**Hamburger Big Mac
– fast food (1 ks)**

2017	79,0
2018	79,6
2019	85,4
2020	88,4
2021	89,0

2022
186,8

**Zeleninový
salát (1 porce)**

2017	123,5
2018	133,3
2019	144,6
2020	148,7
2021	157,0

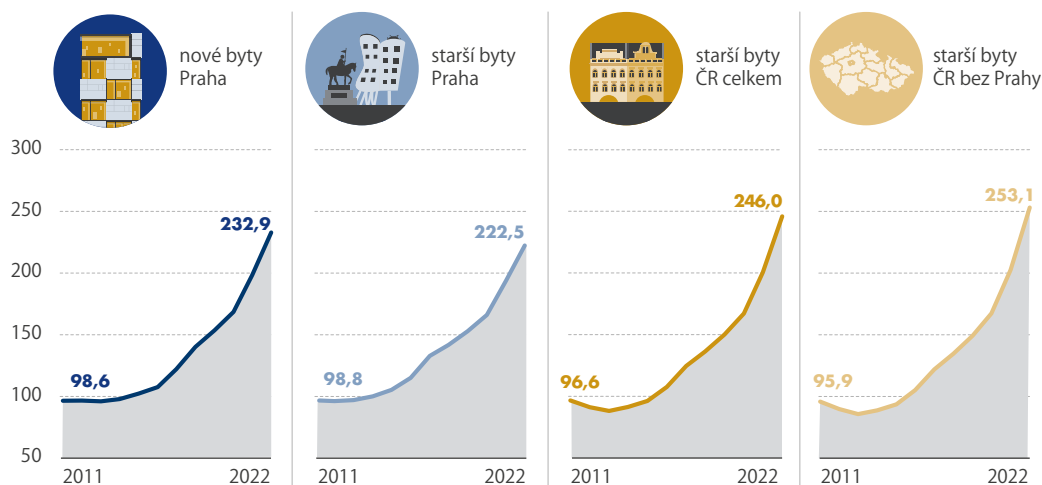
Za službu
výživového
poradce jsme
v roce 2022
zaplatili

657,10
Kč/1 výkon.

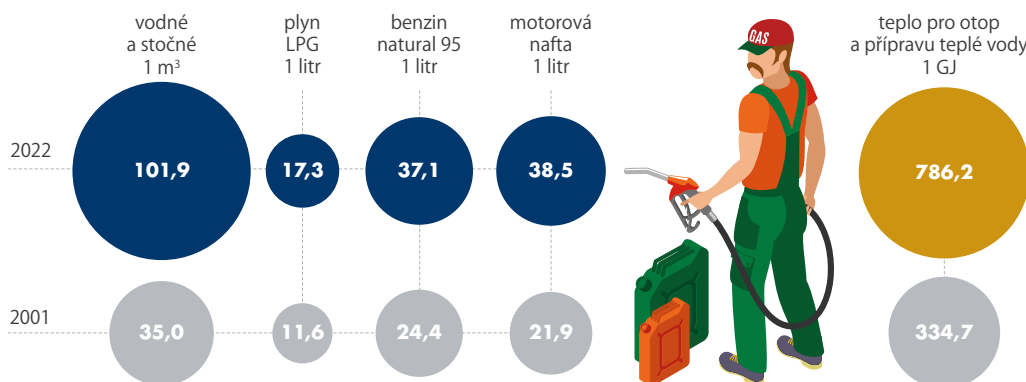
BYTY, VODA, ENERGIE, PALIVA

Průměrné prodejní ceny starších bytů v Praze vzrostly mezi lety 2010 a 2022 o více než 122 %, v celém Česku pak o 146 %. Prodejní ceny nových bytů se v Praze ve stejném období navýšily téměř o 133 %.

Indexy realizovaných cen bytů (bazický index; průměr roku 2010 = 100)

Průměrné ceny za jednotku v prosinci příslušného roku (v Kč)

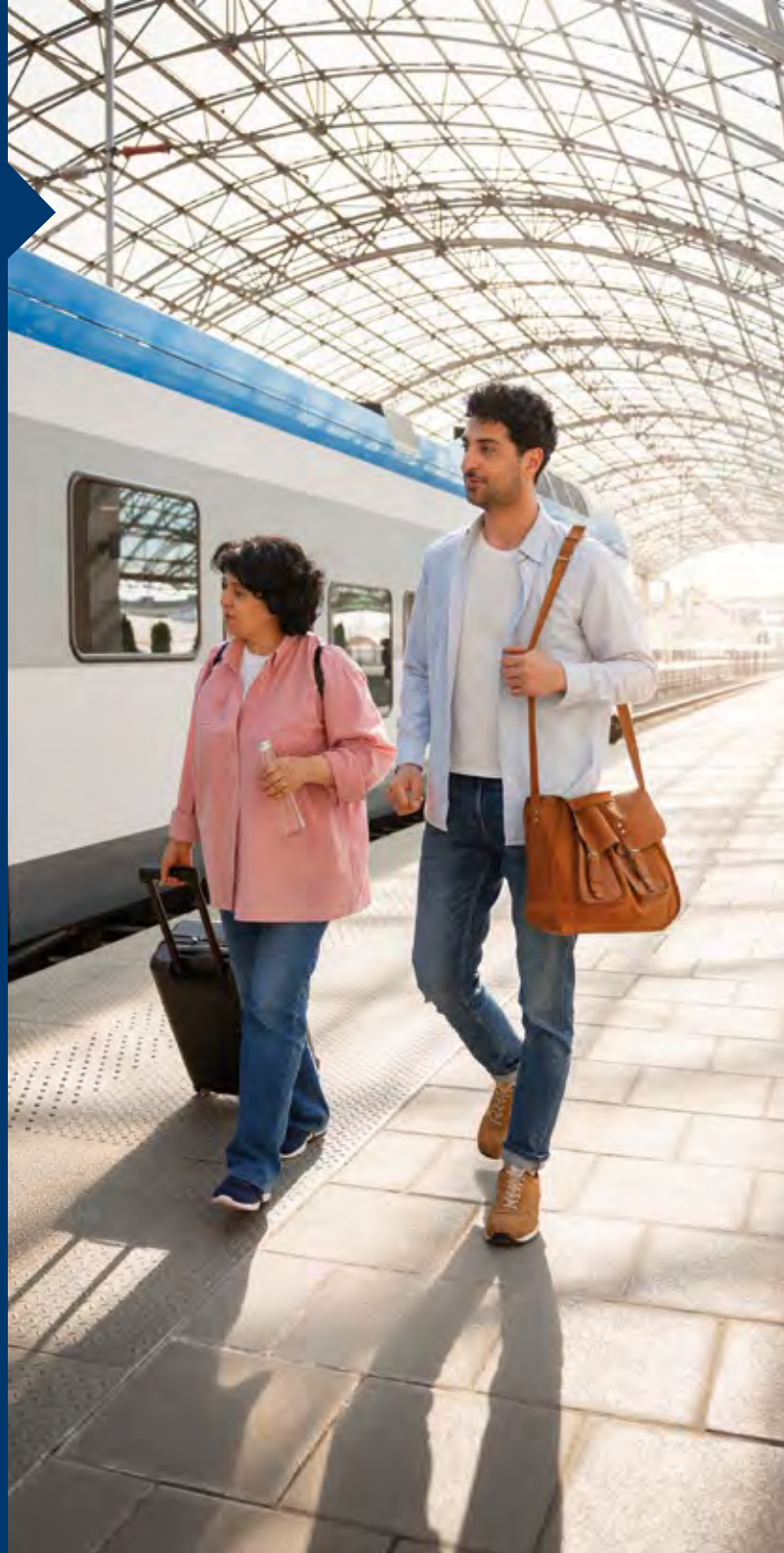
Cestovní ruch

Cestovní ruch překonal v roce 2022 následky opatření proti šíření epidemie covidu-19 z předchozích let.

Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v Česku se v roce 2022 meziročně zvýšil o 70 % a přesáhl 19,4 milionu osob. V předchozích dvou letech se přitom návštěvnost po několikaletém nepřetržitém růstu propadla na úroveň 90. let. Počet cizinců v roce 2022 přesáhl 7,3 milionu, což bylo bezmála třikrát více než v roce 2021.

Cestovní ruch patřil v roce 2021 kvůli protiepidemickým opatřením k nejvíce zasaženým sektorům národního hospodářství. Jeho podíl na tvorbě hrubé přidané hodnoty se dramaticky snížil na 1,53 %. V roce 2019 stejný podíl dosáhl 2,76 %, což bylo více než v sektoru zemědělství, lesnictví a rybářství dohromady. Celkový dopad epidemie byl v případě zaměstnanosti mírnější, a to díky různým podpůrným vládním programům. Přesto v průběhu dvou let odešel z cestovního ruchu jeden z deseti pracujících a sedmina podnikatelů.

► bit.ly/vdb-cestovni-ruch

V roce 2021
pracovalo
v cestovním ruchu
zhruba

215 tisíc
osob, tedy každý

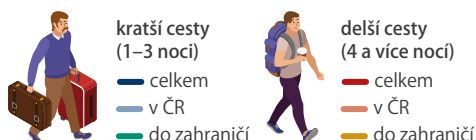
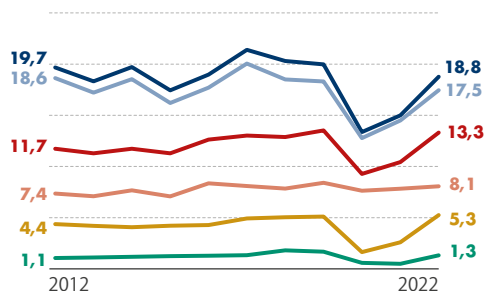
25.
zaměstnaný
obyvatel Česka.

DOMÁČÍ A VÝJEZDOVÝ CESTOVNÍ RUCH

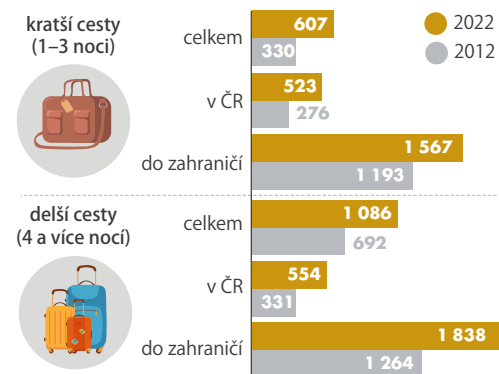
Mezi lety 2012 a 2022 se celkový počet hromadných ubytovacích zařízení zvýšil o 6 % na 10,7 tisíce. Průměrné výdaje na osobu a den při delších cestách obyvatel Česka do zahraničí ve stejném období narostly o 45 %. V roce 2022 částka dosahovala 1 838 Kč.

Domácí a výjezdový cestovní ruch českých rezidentů

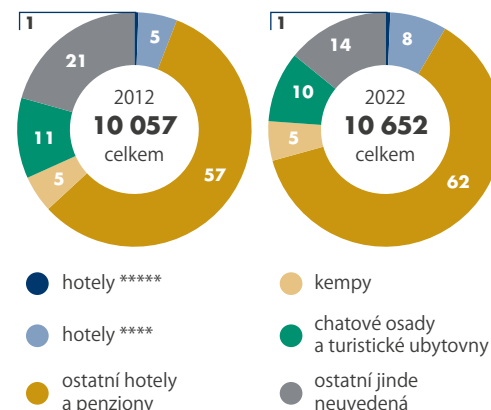
Počet kratších a delších cest (v mil.)

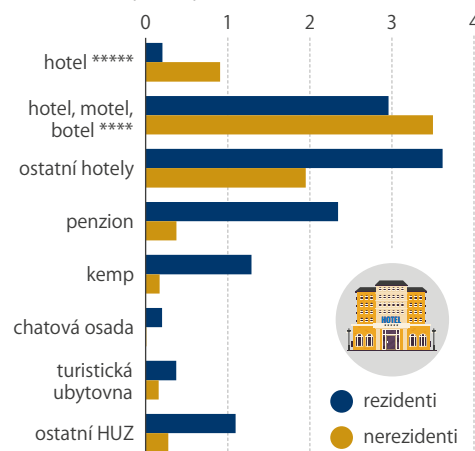
Průměrné výdaje na osobu a den (v Kč)

Hromadná ubytovací zařízení (v %)

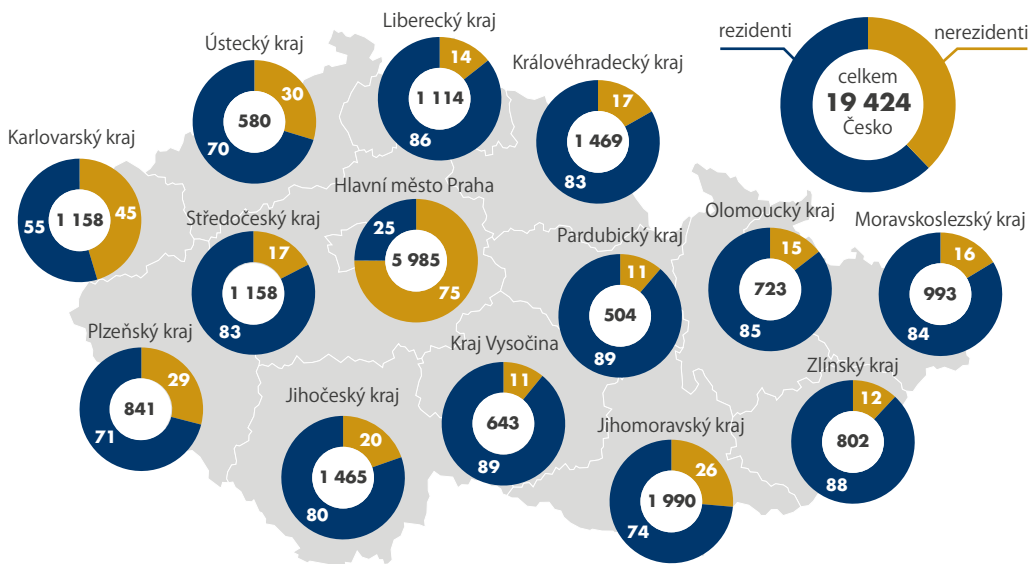
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2022 (v mil.)

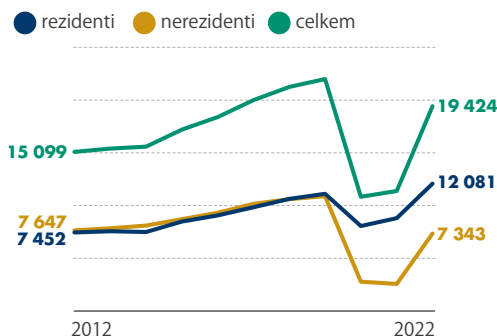
UBYTOVÁNÍ V KRAJÍCH

Dominantní postavení v cestovním ruchu má dlouhodobě Praha, v níž podstatnou část z ubytovaných tvoří cizinci. V roce 2022 to bylo téměř 4,5 milionu hostů z ciziny, s podílem 75 %. Druhý nejvyšší podíl zahraničních hostů (45 %) vykazoval Karlovarský kraj.

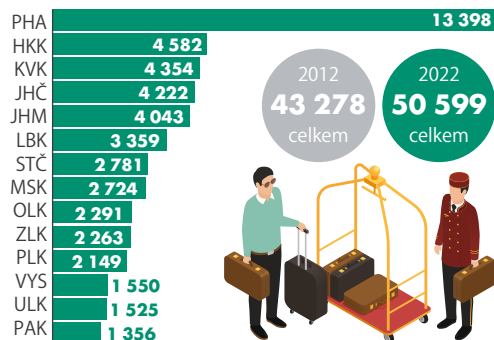
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2022 (tis. osob)

Hosté v HUZ (tis. osob)

Přenocování hostů v roce 2022 (tis. nocí)

V roce 2022
se v HUZ
ubytovalo
**19,4
milionu**
hostů, kteří zde
strávili
**50,6
milionu**
nocí.

Nejvyšší
průměrný počet
přenocování
připadl v roce
2022 na turisty
ze

**Saúdské
Arábie**, a to

4,5 noci,
naopak nejnižší
na turisty z

Litvy
1,6 noci.

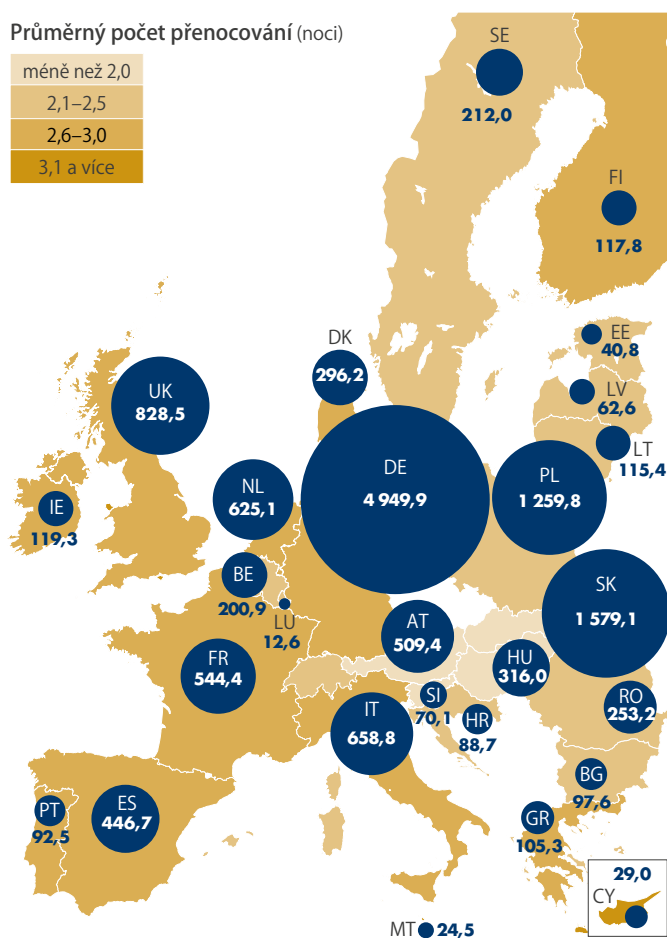
ZAHRANIČNÍ NÁVŠTĚVNÍCI

Nejvíce zahraničních návštěvníků přijelo v roce 2022 do našich hotelů, penzionů a dalších ubytovacích zařízení z Německa (1,8 milionu), Slovenska (0,8 milionu) a Polska (0,6 milionu). Němci také v Česku strávili celkově nejvíce nocí – téměř 5 milionů.

Počet nocí strávených hosty z vybraných evropských zemí v roce 2022 (v tis. přenocování)

Průměrný počet přenocování (noci)

méně než 2,0
2,1–2,5
2,6–3,0
3,1 a více

TOP 15 zemí podle počtu hostů v HUZ

Německo
1 842 729

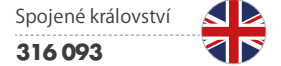
Slovensko
776 216

Polsko
612 917

Spojené státy
americké
373 403

Spojené království
316 093

Ukrajina **285 302**

Rakousko **263 420**

Itálie **251 964**

Nizozemsko **223 421**

Francie **213 251**

Španělsko **161 852**

Maďarsko **146 897**

Izrael **141 263**

Rumunsko **102 243**

Dánsko **100 533**

Cizinci

Každý desátý obyvatel Česka byl v roce 2022 cizinec.

Počet cizích státních příslušníků v Česku dosáhl v roce 2022 rekordní hodnoty v důsledku silné migrační vlny osob odcházejících z Ukrajiny po vypuknutí válečného konfliktu. Meziročně jejich počet vzrostl o více než 455 tisíc, tedy o 70 %. Ženy tvořily 51 %, děti do 14 let 16,5 %, senioři 5 %. V roce 2004 v Česku žilo bez započítání azylantů 254 tisíc cizinců, v roce 1996 jich bylo 199 tisíc.

Podle údajů cizinecké policie žily v roce 2022 na území Česka osoby 193 různých státních občanství. Jednoznačně dominovali občané Ukrajiny (636 tisíc), druhou nejpočetnější skupinu představovali občané Slovenska (117 tisíc) a třetí občané Vietnamu (66 tisíc). Počet zaměstnaných osob s cizím státním občanstvím dosáhl v roce 2022 celkem 905 tisíc osob, 112 tisíc z nich mělo platné živnostenské oprávnění. Nejvíce cizinců žilo v Praze (345 tisíc), ve Středočeském (159 tisíc) a Jihomoravském kraji (111 tisíc), nejméně v krajích Zlínském (27 tisíc), Olomouckém (29 tisíc) a v Kraji Vysočina (31 tisíc).

► bit.ly/vdb-cizinci

V roce 2022
v Česku žilo

1 116 154

cizinců,

včetně azylantů.

Azyl v Česku
mělo ke konci
roku 2022
uděleno

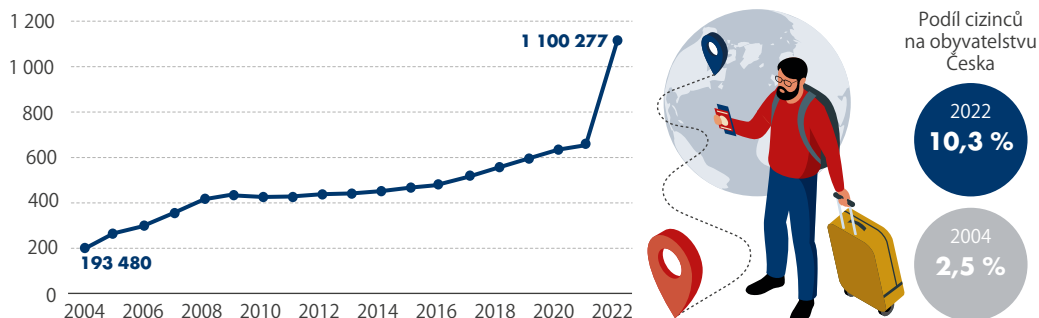
2 456

osob.

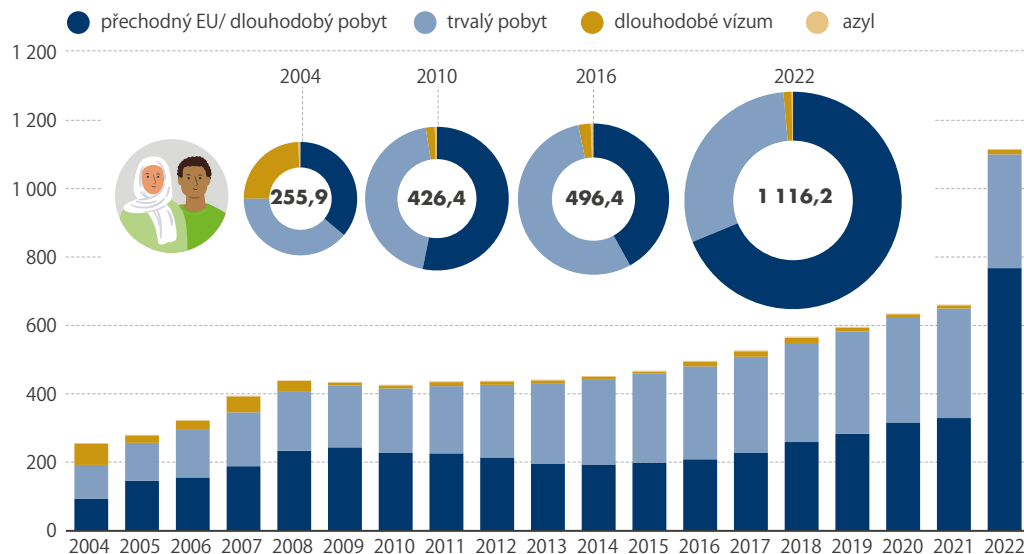
DRUHY POBYTŮ CIZINCŮ

Koncem roku 2022 tvořili cizinci 10,3 % obyvatel, zatímco v roce 2004 to bylo 2,5 %. Z celkového počtu 1,1 milionu cizinců mělo 30 % trvalý pobyt a 69 % buď přechodný pobyt občanů EU, nebo dlouhodobý pobyt. V roce 2004 to bylo 39 %, respektive 36 %.

Počty cizinců s pobytem nad 12 měsíců (k 31. 12.)

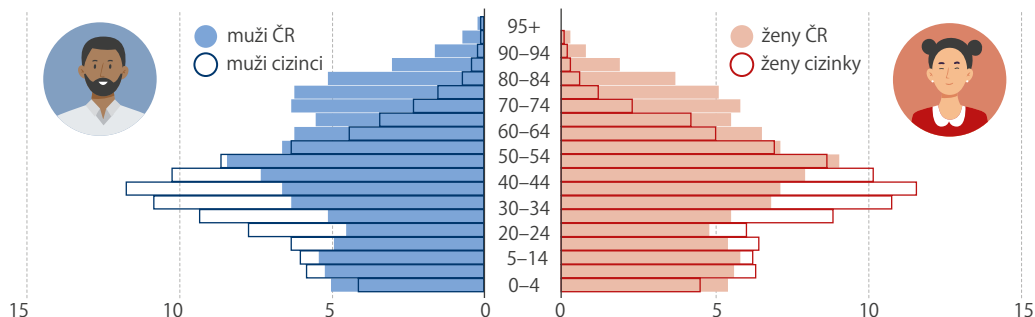
Cizinci v ČR včetně azylantů podle druhu pobytu (v tis., k 31. 12.)

PŮVOD CIZINCŮ

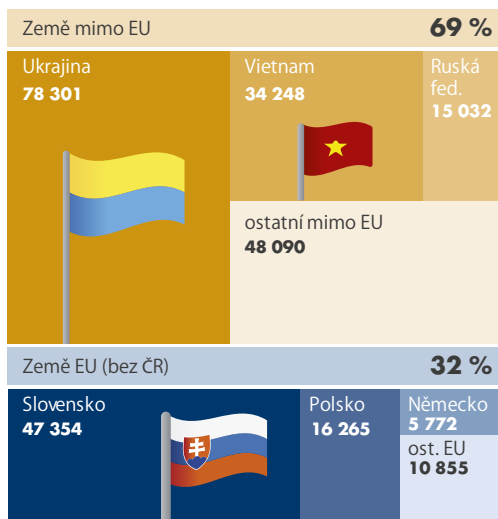
Z nečlenských zemí Evropské unie pocházelo v roce 2022 téměř 80 % cizinců, především z Ukrajiny, Vietnamu a Ruska. Zbývajících 20 % patřilo občanům EU, v první řadě ze Slovenska, Rumunska a Polska.

Věková struktura cizinců a občanů ČR podle pohlaví a věku (k 31. 12. 2022, v %)

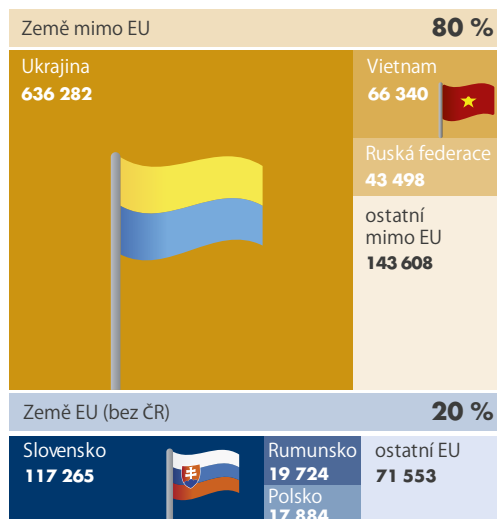

Nejpočetnější menšiny v ČR (k 31. 12. 2022)

2004 **255 917**

2022 **1 116 154**

Příčinou výrazného růstu počtu cizinců včetně azylantů o

455 305 osob

byla v roce 2022 válečná situace na Ukrajině. Počet Ukrajinců v ČR se zvýšil o

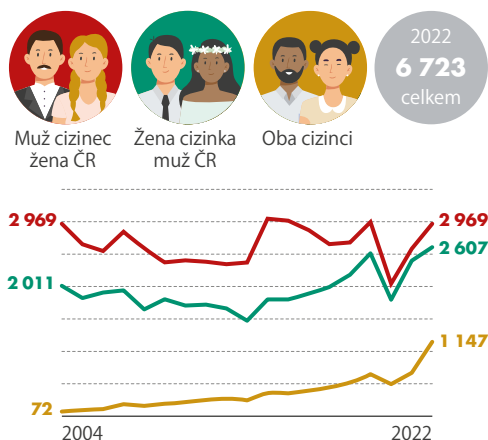
439 407 osob.

Ukrajinci jsou tak od roku 2004 nejpočetnější menšinou v ČR.

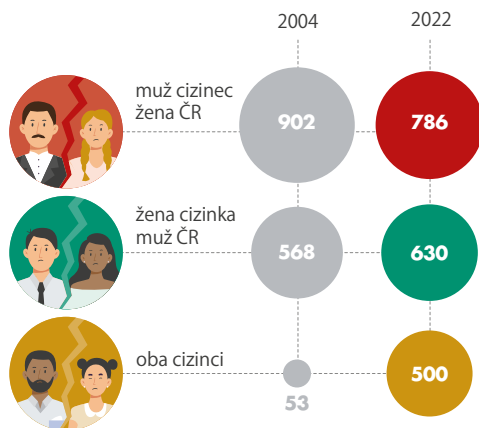
DEMOGRAFICKÉ UDÁLOSTI CIZINCŮ

Přibližně jedna desetina manželství byla v posledním desetiletí uzavírána snoubenci, z nichž alespoň jeden byl cizinec. Rekordní byl rok 2021 s hodnotou přes 12 %. Podíl rozvodů cizinců se od roku 2006, kdy činil 6 %, zvýšil do roku 2022 na téměř 10 % všech rozvodů.

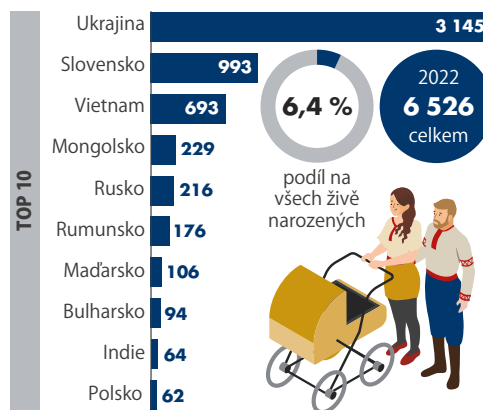
Sňatky cizinců v letech 2004–2022

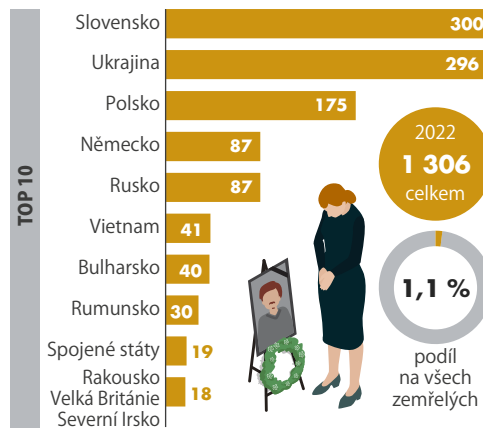
Rozvody cizinců v letech 2004–2022

Živě narozené děti s cizím státním občanstvím v roce 2022

Zemřelí cizinci v roce 2022

Doprava

Konec omezení v dopravě osob a zboží vedl v roce 2022 k návratu k předcovidovému stavu.

Celkový přepravní výkon v osobní dopravě v roce 2022 oproti roku 2021 vzrostl o zhruba 14 %. V železniční dopravě činil meziroční nárůst téměř 29 % u počtu přepravených osob a zhruba 40 % u osobokilometrů. Autobusovou dopravu využilo o třetinu více osob než v roce předchozím a také MHD zaznamenala téměř čtvrtinové navýšení počtu přepravených osob.

V nákladní silniční dopravě se přepravní výkony zvýšily o téměř 3 %. Nárůst byl způsoben růstem přepravní vzdálenosti v mezinárodní silniční nákladní dopravě. Objem přepravených věcí v tunách však meziročně poklesl o zhruba 6 %. Po bezprecedentním poklesu nastal u českých leteckých dopravců nárůst počtu přepravených cestujících o 96 %. Celkové investiční výdaje do dopravní infrastruktury meziročně vzrostly o téměř 9 % na více než 92 miliard korun.

► bit.ly/vdb-doprava

Nejhlouběji
položená stanice
je Náměstí Míru
a nachází se

53 metrů

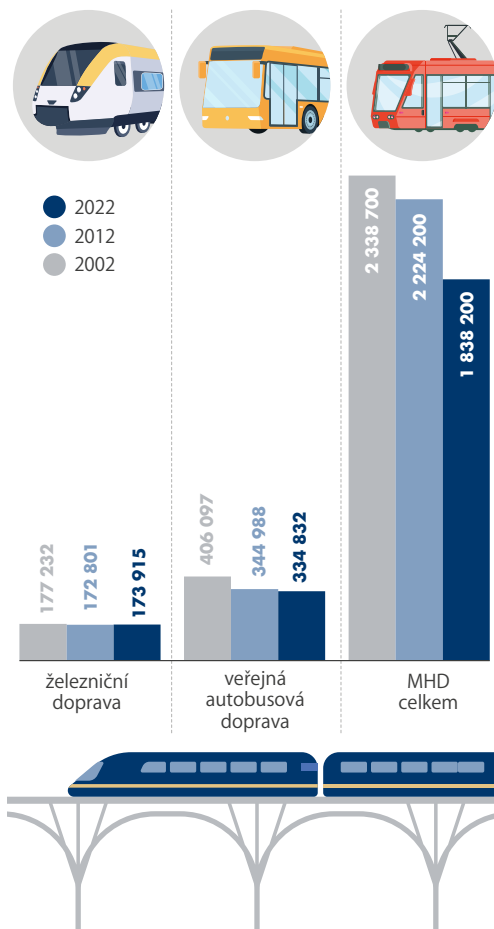
pod zemí.
Najdeme zde
současně také
nejdelší eskalátor,
který je dlouhý
přes

87 metrů.

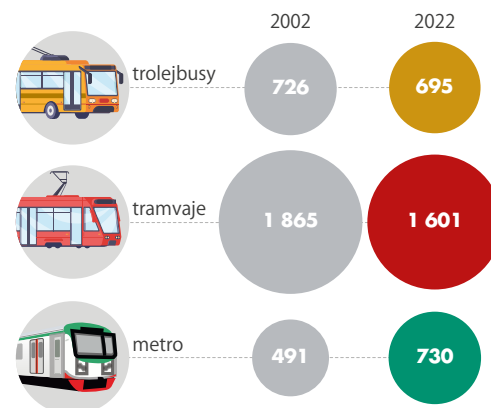
MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA

Mezi lety 2002 a 2022 došlo k poklesu počtu přepravovaných cestujících ve veřejné autobusové dopravě i v MHD. Stablní zůstala přeprava osob po železnici. Zúžil se rovněž vozový park trolejbusů a tramvají, naopak vozů metra výrazně přibýlo.

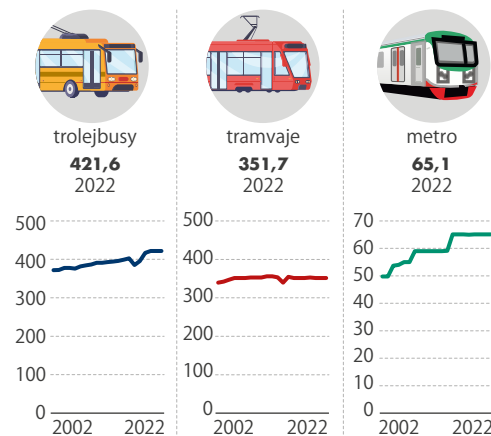
Přeprava cestujících MHD
(včetně autobusové, v tis. osob)

Dopravní park elektrické trakce podniků MHD (počet vozidel)

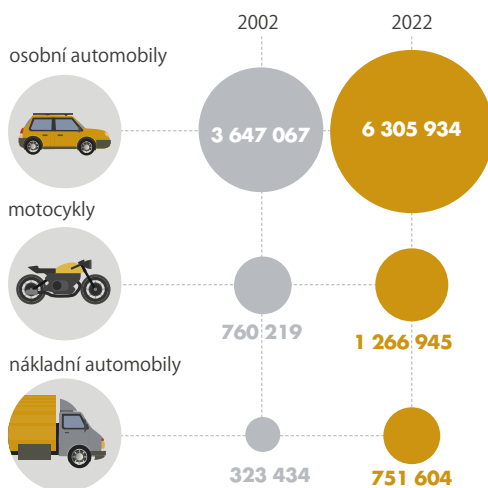
Délka provozované sítě elektrické trakce podniků MHD – osa (v km)

SILNIČNÍ A ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Počet osobních aut se v období let 2002 až 2022 zvýšil o 73 %, motocyklů o 67 % a nákladních automobilů o 132 %. Výrazný pokles vozového parku registrovala železniční přeprava. Stav nákladních vozů se snížil o 20 %, lokomotiv o 12 % a osobních vozů o 44 %.

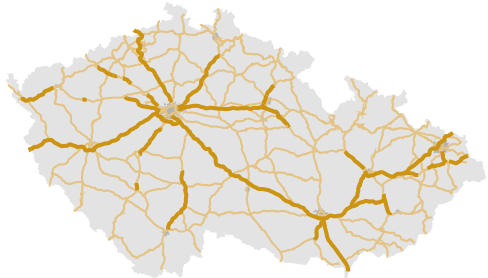
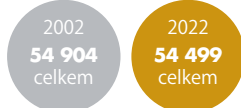
Silniční doprava (registrovaná vozidla)

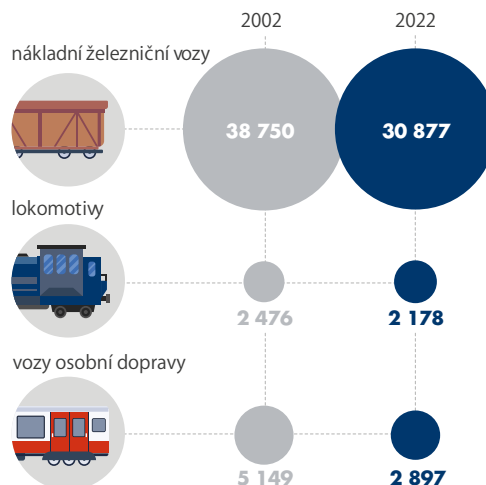
Délka dálnic (v km)

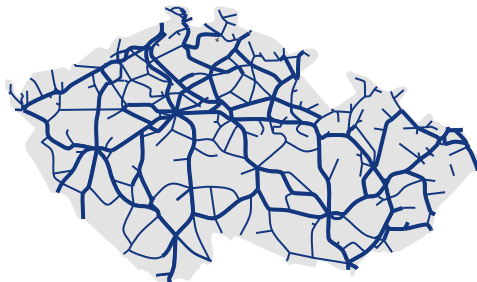
Délka silnic (v km)

Železniční doprava (počet lokomotiv a vozů)

Provozní délka železničních tratí (v km)

Více než

63 %

osobních vozidel
je starších 10 let
a více než

80 %

je starších 5 let.
Pouze necelých

9 %

osobních vozidel
je mladších než
2 roky.

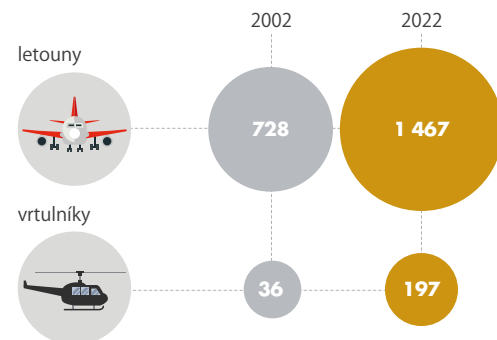

V pozemní ani
v letecké dopravě
se v roce 2022
počet cestujících
nevrátil
na hodnoty před
obdobím covidu
v roce 2019.

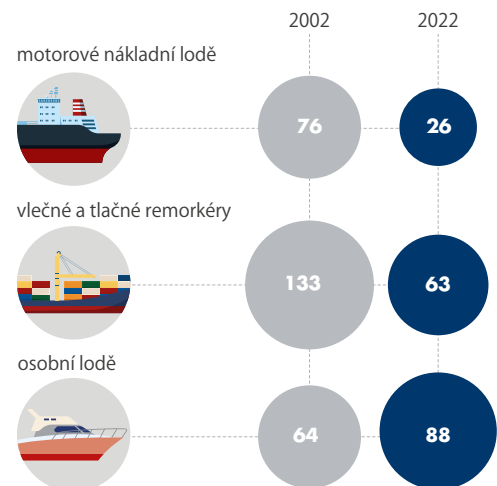
LETECKÁ A VODNÍ PŘEPRAVA

V roce 2022 u nás létalo 1 467 letadel, jejich počet se během posledních dvaceti let zdvojnásobil.

Letecká přeprava (počet letadel)

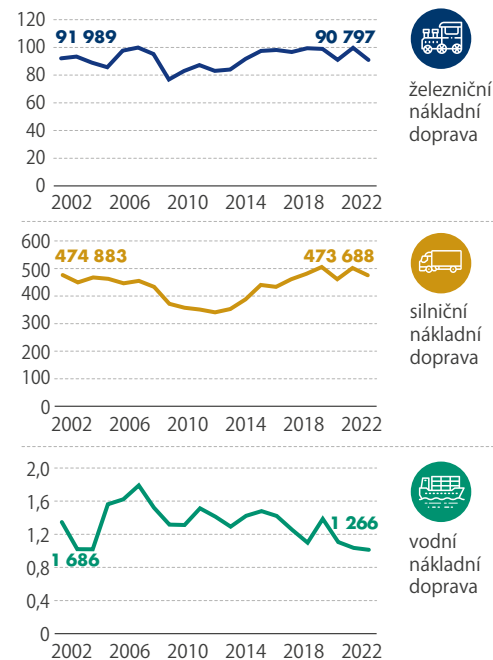
Vodní doprava (vnitrozemská) – počet vybraných druhů plavidel

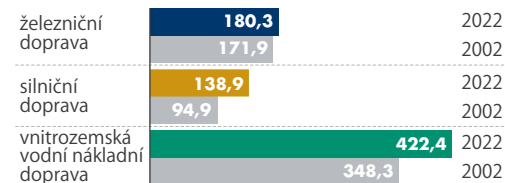
NÁKLADNÍ PŘEPRAVA

V roce 2022 se na kolech nákladních vozů převezlo 474 milionů tun nákladu, tedy přibližně o 134 milionů tun (40 %) více než v roce 2012.

Přeprava zboží (v tis. tun)

Průměrná přepravní vzdálenost (v km)

Dopravní nehody, požáry

Počet osob usmrcených při nehodách v roce 2022 byl jeden z nejnižších za posledních 50 let.

V roce 2022 šetřila Policie ČR 98 460 dopravních nehod, při kterých bylo usmrceno 528 osob, což byl meziroční pokles o 4,8 %. Zraněno bylo 1 734 osob těžce a 22 452 osob lehce. Řidiči osobních automobilů a spolujezdcí tvořili 54 % všech usmrcených, chodci tvořili 16 %, motocyklisté 12 % a cyklisté 9 %. K nejvyššímu počtu dopravních nehod došlo stejně jako v předcházejících letech na území Prahy, nejméně nehod se stalo v Karlovarském kraji.

Rok 2022 patřil v počtu požárů k mimořádným, hořelo v 20 813 případech, tedy nejvíce od roku 2011. Vysoký byl i počet zraněných osob, který meziročně vzrostl o 27 % na 1 552 osob. V roce 2022 při požárech zahynulo 128 osob, o 16 % více než v roce předchozím. Příímá škoda narostla v roce 2022 meziročně o 32 % na 5,76 miliardy Kč.

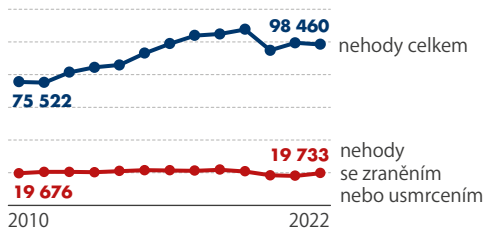
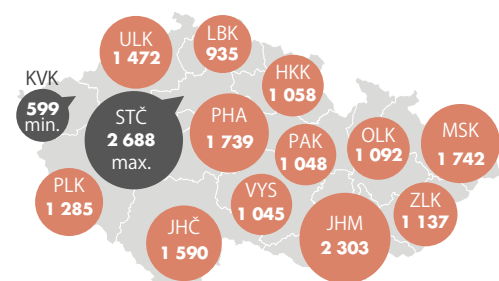
► tiny.cc/vdb-nehody-pozary

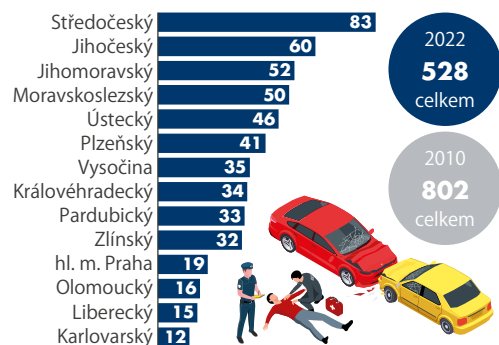
NEHODY V SILNIČNÍ DOPRAVĚ

Mezi lety 2010 a 2022 poklesl o třetinu počet osob usmrcených na silnicích. Ve stejném období došlo i ke snížení smrtelných nehod při střetech mezi vozidlem a chodcem a vlivem požití alkoholu, a to přibližně o polovinu.

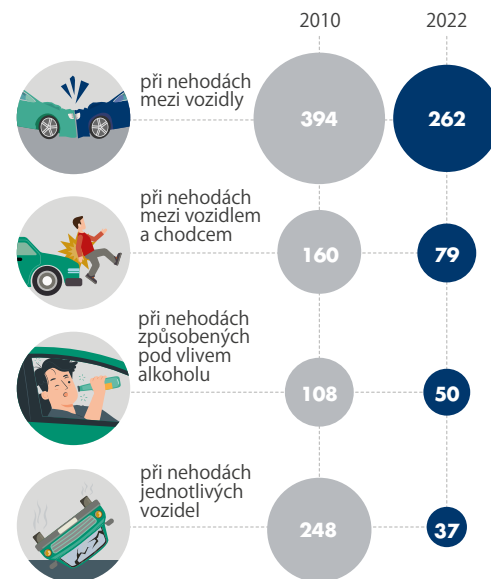
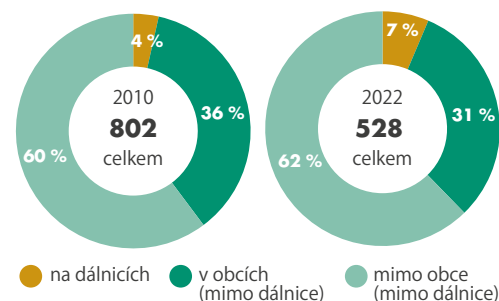
Počet nehod v silničním provozu, při kterých došlo ke zranění nebo usmrcení osob v roce 2022

Osoby usmrcené podle krajů

Osoby usmrcené při nehodách v silniční dopravě (včetně zemřelých do 30 dnů po nehodě)

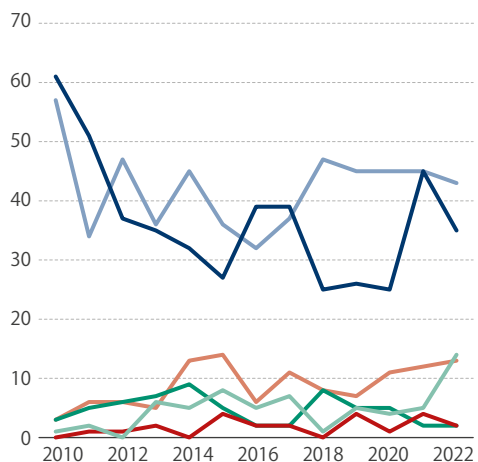
Každý den roku 2022 Policie ČR šetřila v průměru

270
nehod,
bylo usmrceno
1,4
osoby,
66 osob
bylo zraněno.

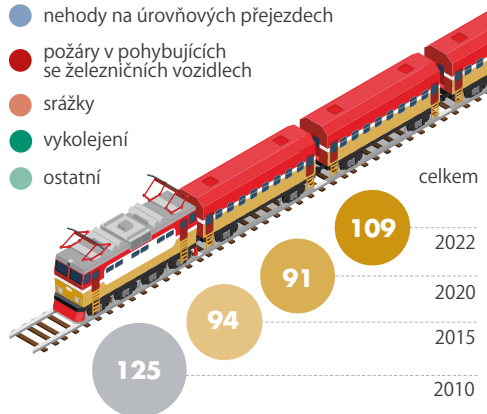
NEHODY V ŽELEZNIČNÍ DOPRAVĚ

Počet obětí vážných nehod na železnici poklesl od roku 2010 do roku 2022 ze 155 na 86 případů. O 59 % se snížily případy fatálních nehod na železničních přejezdech a o 55 % poklesl počet obětí dopravních nehod při srážkách vlaků s osobami pohybujícími se na tratích.

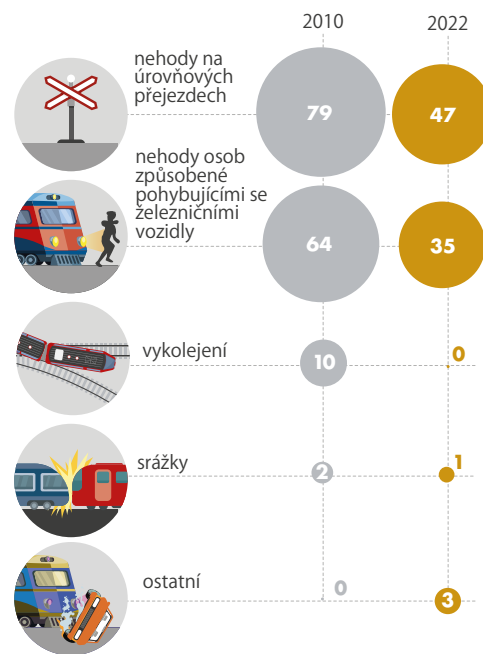
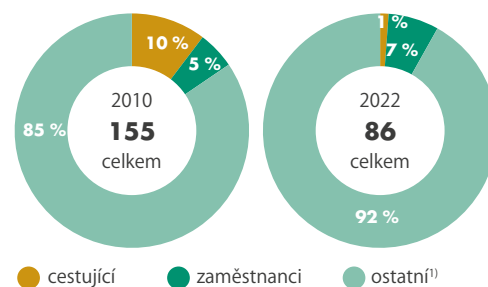
Počet vážných nehod v železničním provozu^{*)}

- nehody osob způsobené pohybujícími se železničními vozidly
- nehody na úrovňových přejezdech
- požáry v pohyblivých se železničních vozidlech
- srážky
- vykolejení
- ostatní

Oběti vážných nehod v železničním provozu

Nejtragičtější nehoda v dějinách české železniční dopravy se stala 14. 11. 1960 na trati mezi Stéblovou a Pardubicemi-Semtínem

118
mrtvých,
100
zraněných.

^{*)} vyloučeny sebevraždy a pokusy o sebevraždu

¹⁾ osoby v silničních vozidlech a osoby přejeté na trati

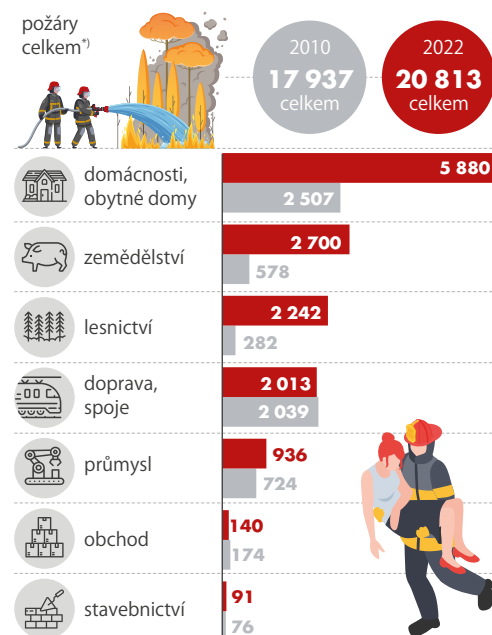
Dne 24. července
2022 vypukl
v národním parku
**České
Švýcarsko**
největší lesní
požár v historii ČR.
Celková plocha
zasažená požárem
byla přes

**1 100
ha**
s vnější hranicí
místa zásahu
**3 600
ha.**

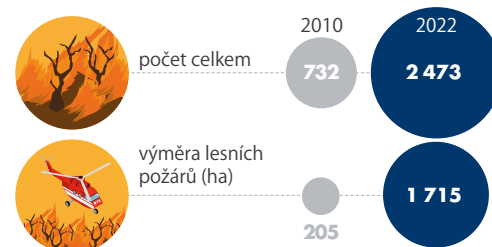
POŽÁRY

Z celkových 20,8 tisíce hlášených požárů v roce 2022 postihlo téměř 30 % domácnosti. Mezi lety 2010 a 2022 se více než třikrát navýšil počet lesních požárů. V roce 2022 bylo zaznamenáno 2 473 požárů, které postihly lesní plochy o výměře 1 715 hektarů.

Požáry podle ekonomického odvětví

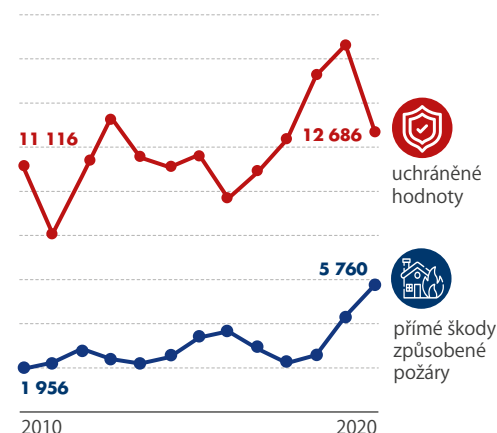

Lesní požáry

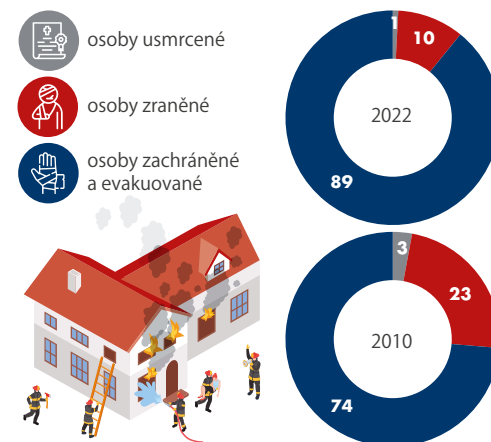

^{*)} vč. požárů bez účasti JPO

Uchráněné hodnoty a škody (v mil. Kč)

Oběti požárů (v %)

Ekonomické subjekty

Počet ekonomických subjektů v Česku vzrostl od roku 1993 o více než 1,7 milionu.

Koncem roku 2022 byly v Registru ekonomických subjektů (RES) evidovány necelé 3 miliony právnických a fyzických osob a organizačních složek státu. Podle informací z administrativních zdrojů nebo ze statistických zjišťování bylo necelých 55 % z nich ekonomicky aktivních. Nejvíce subjektů sídlilo v Praze, kde jich byla registrována více než jedna pětina, a dále ve Středočeském a Jihomoravském kraji, nejméně v Karlovarském kraji. Počet soukromých podnikatelů se mezi lety 1993 a 2022 zvýšil z 1,1 milionu na dva miliony, počet obchodních společností ze 60 tisíc na 557 tisíc, počet akciových společností vzrostl z 5 na 27 tisíc. Počet družstev a družstevních podniků se zvýšil z 4,6 tisíce na 12,6 tisíce. Výrazně poklesl jen počet státních podniků, a to z necelých 3 tisíc v roce 1993 na 111 v roce 2022.

► bit.ly/vdb-ekonomicke-subjekty

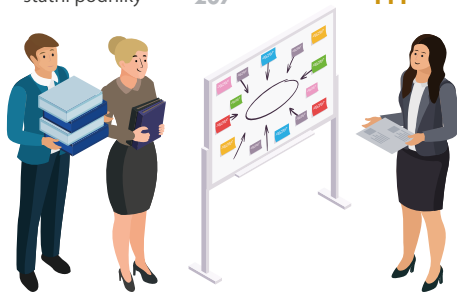
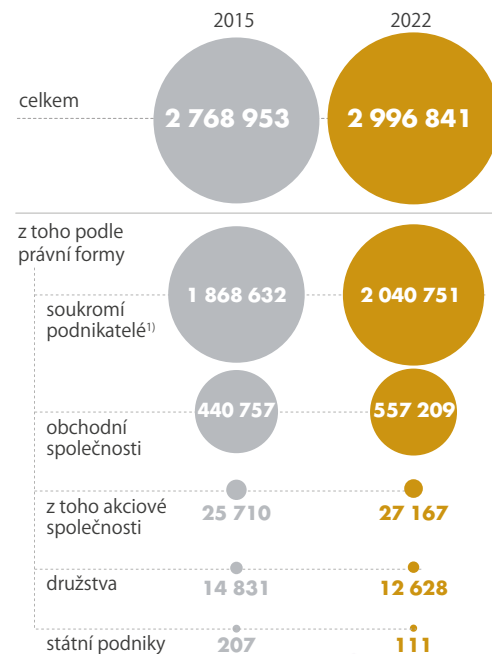

Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY A JEJICH STRUKTURA

Mezi roky 2015 a 2022 vzrostl v Česku celkový počet ekonomických subjektů o 228 tisíc. Koncem roku 2022 jich RES evidoval necelé 3 miliony, z toho 2,7 milionu nemělo nebo neuvedlo žádné zaměstnance. Naopak 2 411 firem zaměstnávalo 250 a více osob.

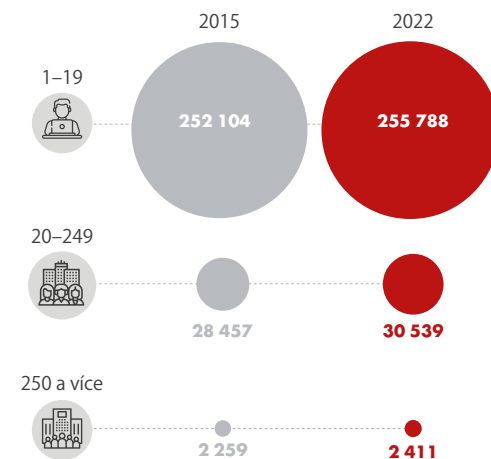
Registrované ekonomické subjekty podle právní formy (k 31. 12.)

Registrované ekonomické subjekty podle institucionálních sektorů (k 31. 12.)

	2015	2022
Věřejné podniky a korporace	1 862	1 197
Soukromé podniky a korporace	460 135	574 255
z toho pod zahr. kontrolou	79 411	77 730
Vládní instituce	17 451	18 133
Neziskové instituce sloužící domácnostem	140 480	149 662
Domácnosti	2 148 967	2 253 537

Registrované ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců (k 31. 12.)

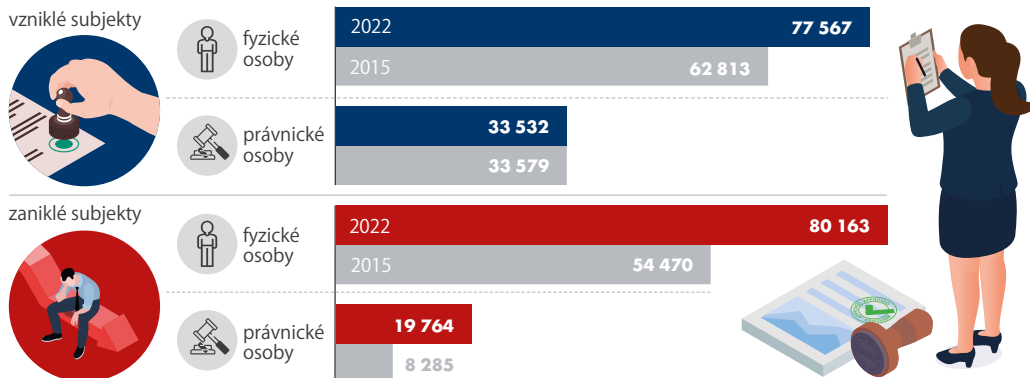

¹⁾ soukromí podnikatelé podnikající podle živnostenského zákona a zemědělství podnikatelé – fyzické osoby

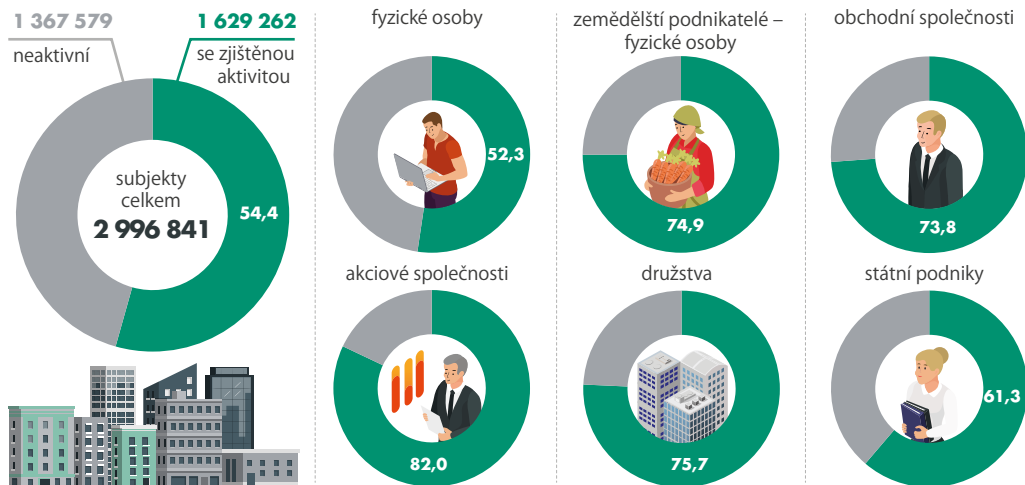
REGISTROVANÉ EKONOMICKÉ SUBJEKTY

Celkem 46 % všech ekonomických subjektů nevyvíjelo v roce 2022 žádnou činnost. Počet nově vzniklých subjektů fyzických osob dosáhl 77,6 tisíce, u právnických osob to bylo 33,5 tisíce. V roce 2022 naopak zaniklo 80,2 tisíce fyzických a 19,8 tisíce právnických osob.

Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty

Podíl aktivních a neaktivních ekonomických subjektů k 31. 12. 2022 (v %)

K 31. 12. 2022
byly v RES celkem
evidovány téměř

3 miliony

ekonomických
subjektů, z toho
pouze

54,4%

se zjištěnou
aktivitou.

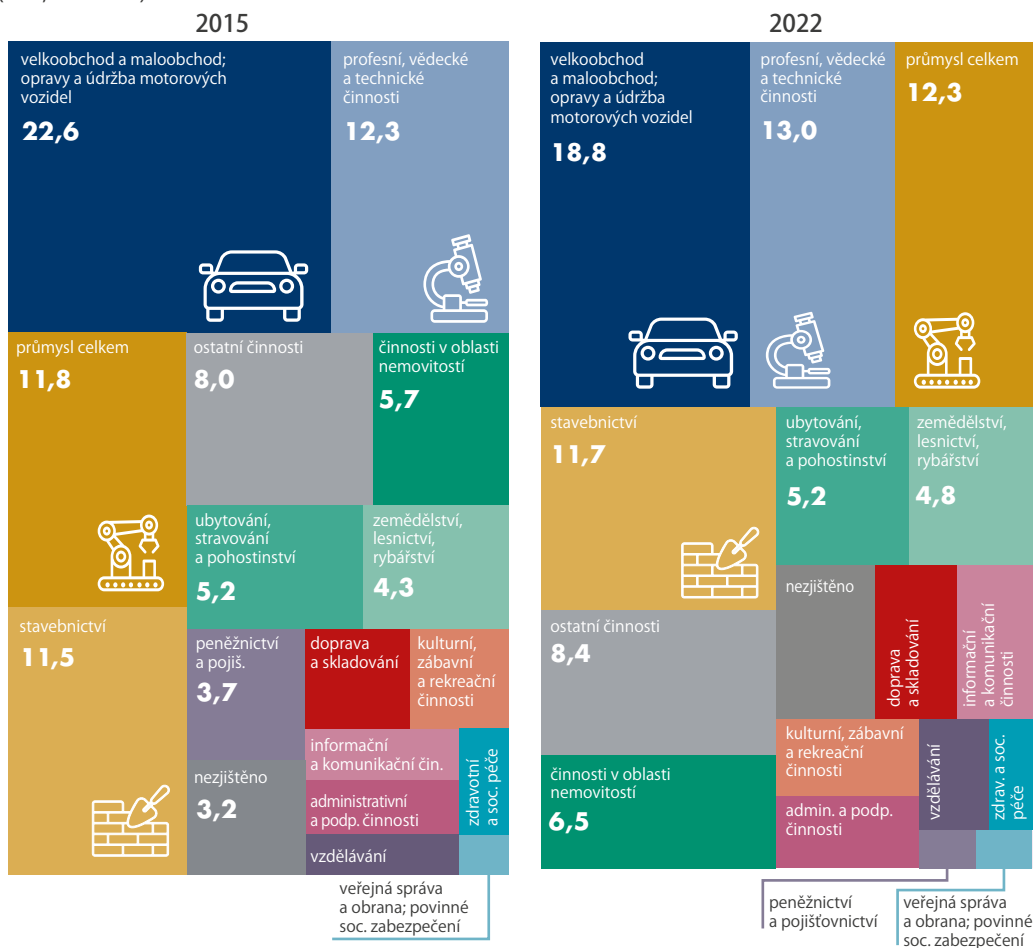

K 31. 12. 2022
vedlo sídlo
v Praze
22,4 %
registrovaných
ekonomických
subjektů. Naopak
nejmenší část
ekonomických
subjektů sídlila
v Karlovarském
kraji (2,5 %).

PŘEVAŽUJÍCÍ ČINNOST EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ

Téměř pětina všech ekonomických subjektů v Česku měla v roce 2022 jako hlavní předmět činnosti velkoobchod a maloobchod. V roce 2010 to byla čtvrtina. Za nimi s ustáleným podílem 13 % byly subjekty věnující se profesní, vědecké a technické činnosti.

Struktura registrovaných ekonomických subjektů podle převažující činnosti (CZ-NACE)
(v %, k 31. 12.)

HDP, národní účty

HDP se po 5,5% propadu v roce 2020, nejvyšším od vzniku České republiky, zvýšil v letech 2021 a 2022 o 3,6 % a 2,4 %.

HDP se v roce 2022 zvýšil o 2,4 %. K růstu přispěly výdaje na tvorbu hrubého kapitálu a zahraniční poptávka, negativní vliv měly výdaje na konečnou spotřebu domácností. Česká ekonomika si nejlépe vedla v roce 2006, kdy HDP vzrostl o 6,8 %. Před rokem 2020 na tom byla nejhůře v roce 2009, kdy následkem světové hospodářské krize HDP klesl o 4,7 %.

Průmysl hraje v české ekonomice významnou roli. Jeho podíl na tvorbě hrubé přidané hodnoty dosáhl v roce 2022 výše 27 %, po Polsku a Irsku nejvíce v celé EU. Podíl zemědělství, lesnictví a rybářství poklesl od vzniku ČR v roce 1993 o 43 %, zatímco zastoupení odvětví IT, finančnictví a nemovitostí se v souhrnu zvýšilo o 49 %.

► bit.ly/vdb-hdp-narodni-ucty

Dluh sektoru
vládních institucí
na konci roku
2022 dosáhl

44,2%

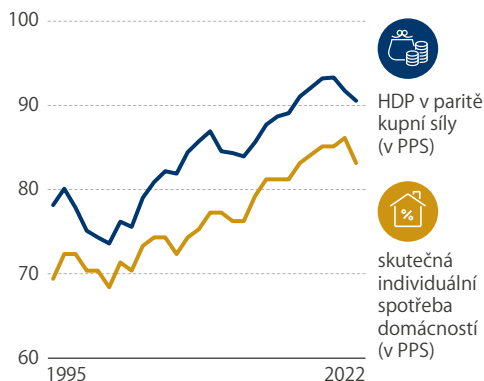
hrubého domácího
produktu. Do roku
2000 nepřekročil
20% hranici.

HDP, HPH, OBCHODNÍ BILANCE A ZADLUŽENÍ

Hospodaření sektoru vládních institucí skončilo v roce 2022 schodkem ve výši 360,4 mld. Kč. Saldo zahraničního obchodu vykazovalo nejvyšší kladné hodnoty s Německem, Slovenskem, Velkou Británií a Francií, naopak nejvíce záporné bylo v obchodu s Čínou, Ruskem a Polskem.

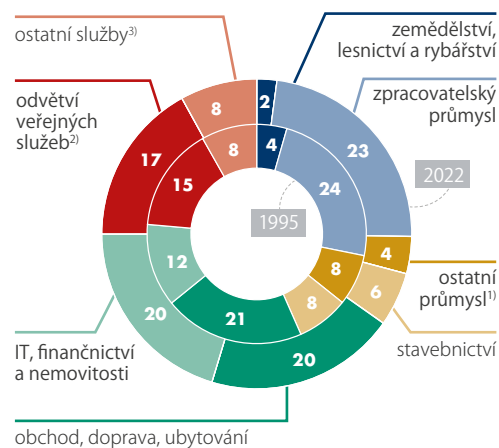
HDP a skutečná individuální spotřeba

(na obyvatele, v %, EU 27 = 100)

Hrubá přidaná hodnota podle odvětví

(v %, běžné ceny)

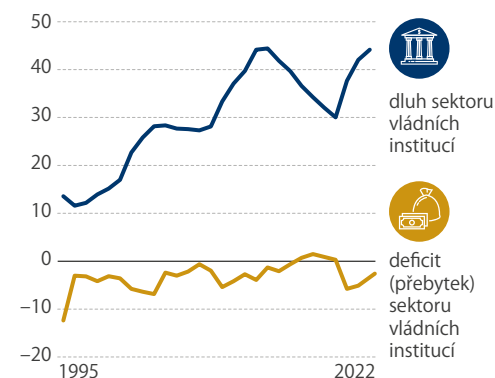

¹⁾ sekce CZ-NACE B, D, E

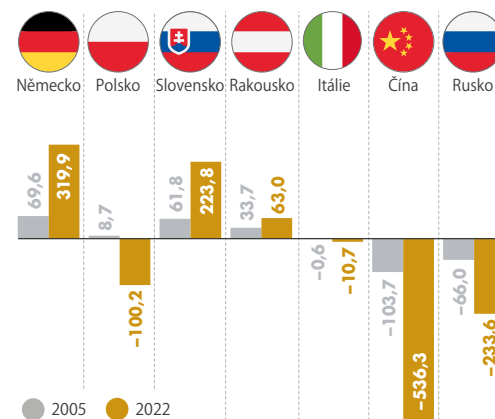
²⁾ sekce CZ-NACE O, P, Q, R

³⁾ sekce CZ-NACE M, N, S, T

Zadluženost a saldo hospodaření sektoru vládních institucí k HDP (v %)

Bilance zahraničního obchodu se zbožím s vybranými zeměmi (v mld. Kč FOB/CIF, běžné ceny)

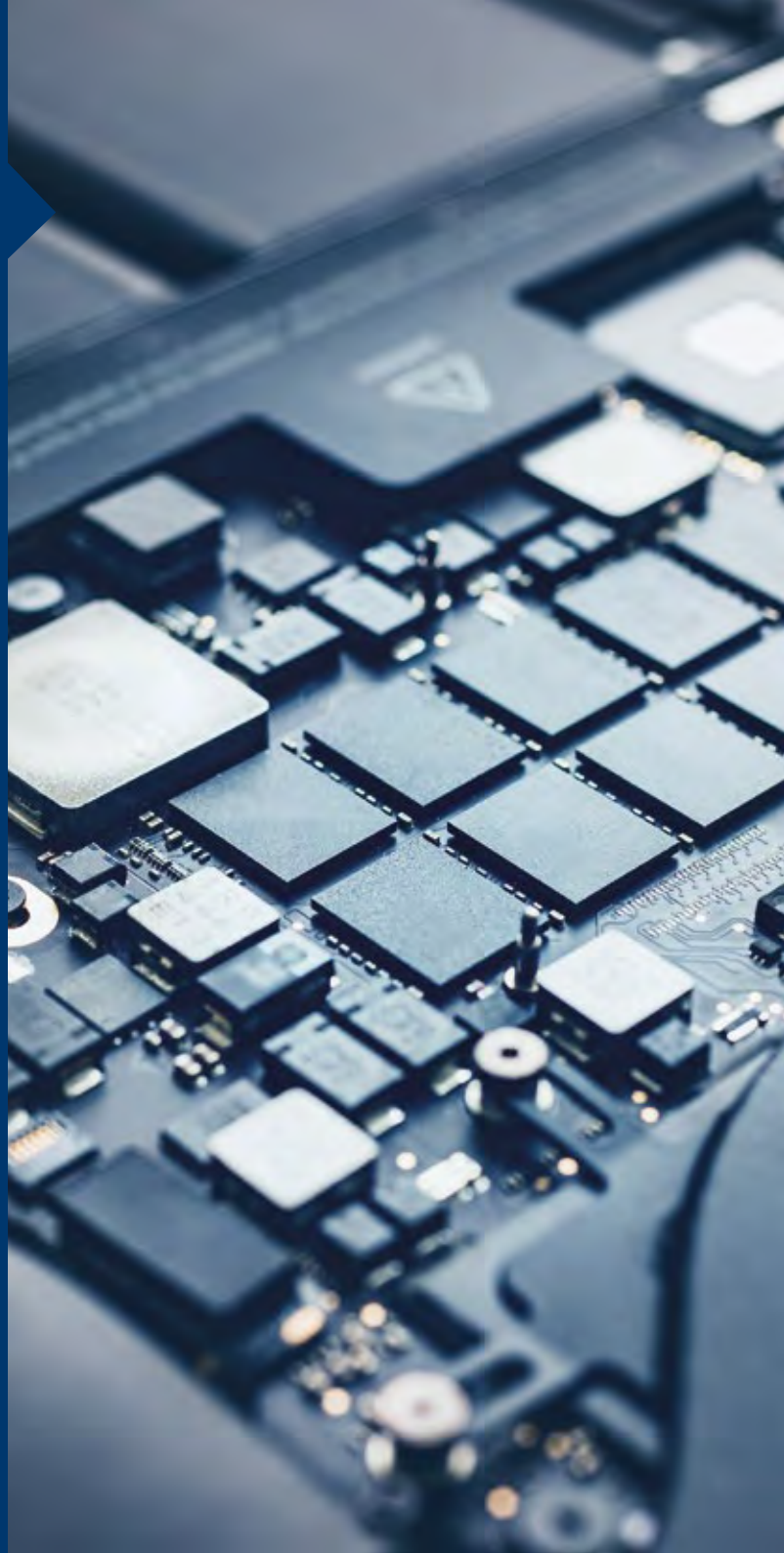

Informační technologie

V roce 2023 používaly internet v mobilním telefonu téměř čtyři pětiny osob starších 16 let, před deseti lety to byla jedna pětina.

Počítač vlastnilo 82 % a připojením k internetu disponovalo 88 % domácností. Z domácností s dětmi je k internetu připojeno 99 %, z domácností osob starších 65 let je to 56 %. Nejčastěji využívaným typem počítače je notebook, který vlastní 70 % domácností, tablet má doma 36 % a stolní počítač 33 % domácností. Přístup k internetu mělo již před dvaceti lety více než 90 % podniků, v čase však roste rychlost jejich internetového připojení. V roce 2023 mělo internet umožňující stahovat 100 a více Mbit za sekundu 45 % podniků, v roce 2013 to bylo 9 %. V roce 2022 připadlo na sto žáků prvního stupně základních škol 33 počítačů, na druhém stupni to bylo dokonce 41 počítačů. Zatímco počet stolních počítačů ve školách v posledních letech stagnoval, výrazně rostl počet přenosných počítačů.

► bit.ly/informacni-technologie

V roce 2022
bylo odesláno

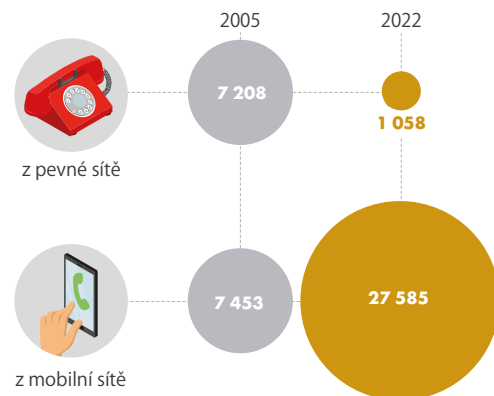
5,5
miliardy

SMS zpráv.
O 2,9 miliardy
méně než
v roce 2015.

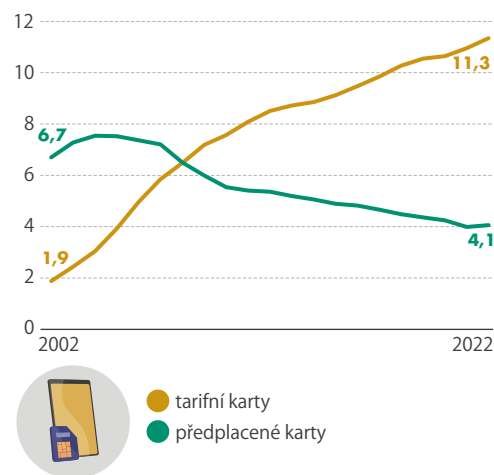
DIGITÁLNÍ INFRASTRUKTURA

Výrazně stoupl počet tarifních SIM karet v mobilech, a to z 1,9 mil. v roce 2002 na 11,3 mil. v roce 2022. Internet se zrychluje, v roce 2015 se rychlostí 100 Mbit/s a vyšší připojovalo k fixnímu internetu 335 tisíc účastníků, v roce 2022 to bylo již 1,5 milionu.

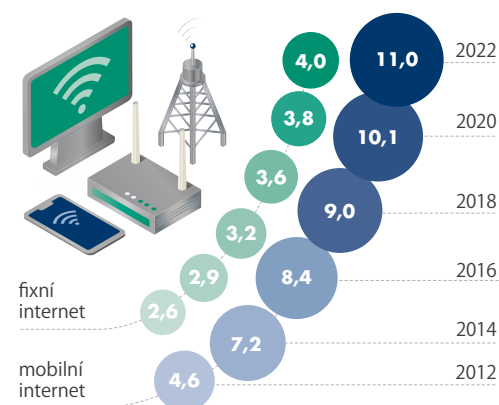
Provolané minuty (v mil.)

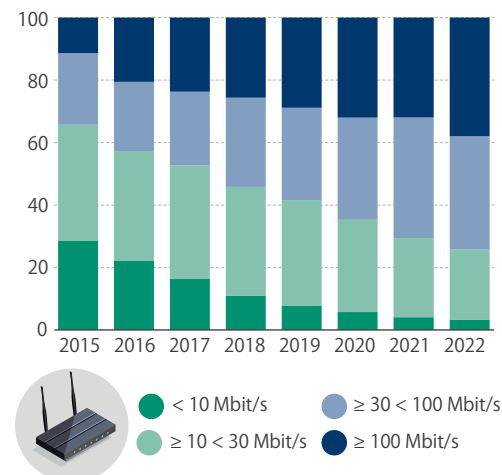
SIM karty v telefonech (v mil.)

Internet podle typu připojení^{*)} (v mil.)

Rychlost fixního internetu^{*)} (v %)

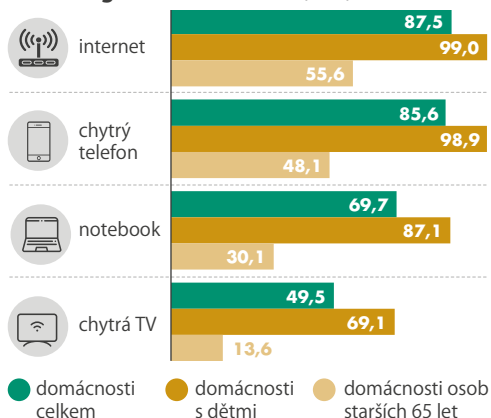

^{*)} měreno podle počtu účastníků (právnických a fyzických osob), kteří mají uzavřenou smlouvu na přístup k internetu prostřednictvím daného typu a rychlosti připojení

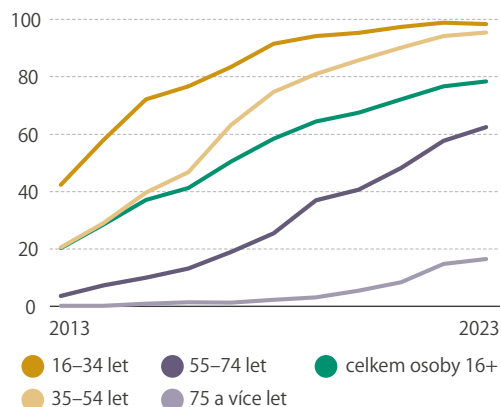
IT V DOMÁCNOSTECH A UŽIVATELÉ IT

K internetu bylo v roce 2023 připojeno 88 % domácností, z domácností osob starších 65 let to bylo 56 %. Internet v mobilním telefonu používalo 78 % osob starších 16 let. Mezi nejčastější internetové činnosti patří čtení zpravodajství a internetové bankovníctví.

Domácnosti^{*)} s vybranými digitálními technologiemi v roce 2023 (v %)

Osoby^{*)} používající internet v mobilu (v %)

^{*)} podíl z celkového počtu osob/domácností v dané skupině

Vybrané aktivity osob^{*)} (16+) na internetu (v %)

V roce 2023
využívalo chytrý
telefon

82 %

osob. Mezi staršími
75 let využívalo
chytrý telefon
24 % a tlačítkový
69 % osob.

Školní informační
systém dostupný
rodičům mělo
v roce 2022

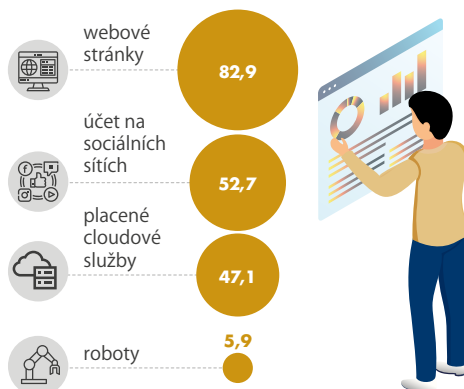
35 %

škol. V roce 2018
pouze 14 %.

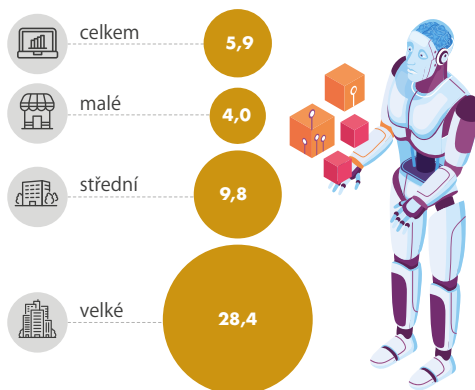
IT V PODNICÍCH, ŠKOLSTVÍ A ZDRAVOTNICTVÍ

V roce 2023 mělo vlastní web 83 % podniků s deseti a více zaměstnanci, 53 % podniků mělo profil na sociálních sítích a 47 % využívalo placené cloudové služby. Málo jsou využívány roboty a technologie umělé inteligence, shodně je využívá 5,9 % podniků.

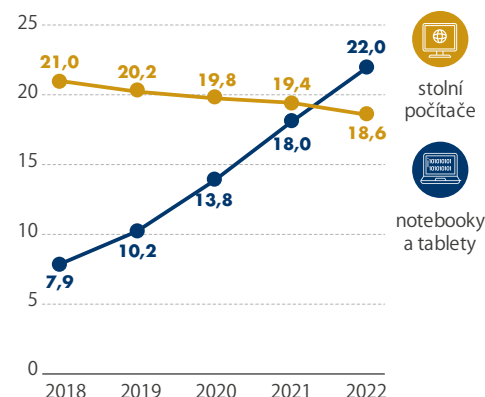
Podniky^{*)} využívající vybrané digitální technologie v roce 2023 (v %)

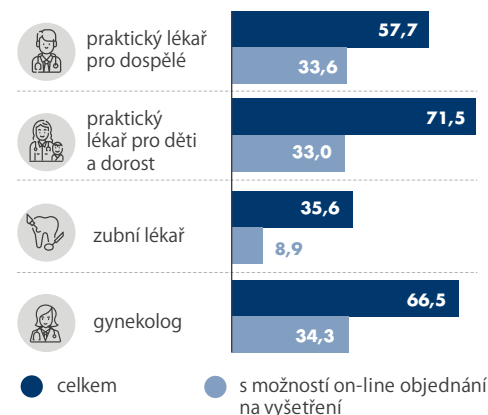
Podniky^{*)} používající technologie umělé inteligence v roce 2023 (v %)

Počet počítačů na 100 žáků na 2. stupni ZŠ

Samostatné ordinace lékařů^{**)} mající webové stránky v roce 2022 (v %)

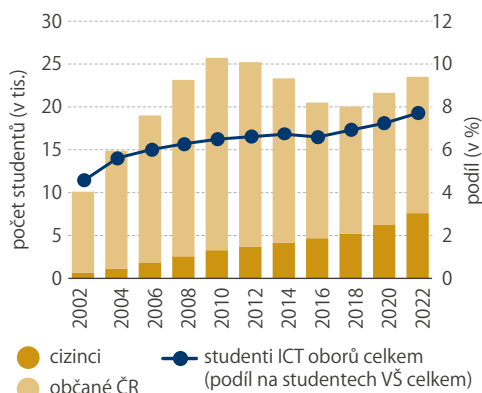
^{*)} podíl na počtu podniků s deseti a více zaměstnanci celkem nebo v dané velikostní skupině

^{**)} podíl z celkového počtu zdravotnických zařízení daného typu, která se zúčastnila šetření

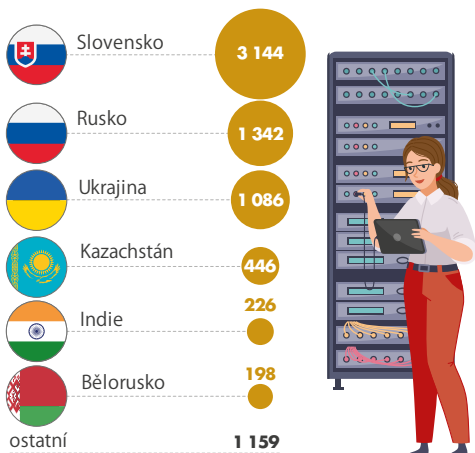
STUDENTI ICT OBORŮ A ICT ODBORNÍCI

V roce 2022 studovalo ICT obory na vysokých školách v Česku 23,5 tisíc osob, tvořily 7,7 % všech vysokoškolských studentů. Třetinu studentů ICT oborů tvoří cizinci. ICT odborníků je v Česku 226 tisíc a v roce 2022 činila jejich průměrná hrubá měsíční mzda 70 tis. korun.

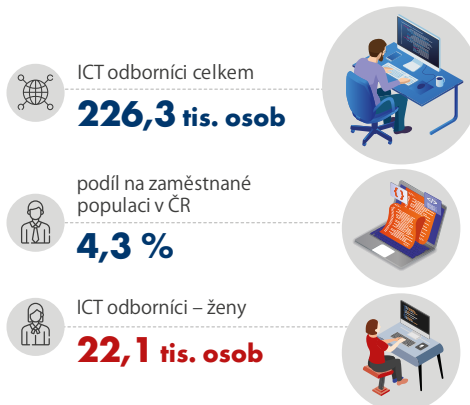
Studenti ICT oborů na vysokých školách

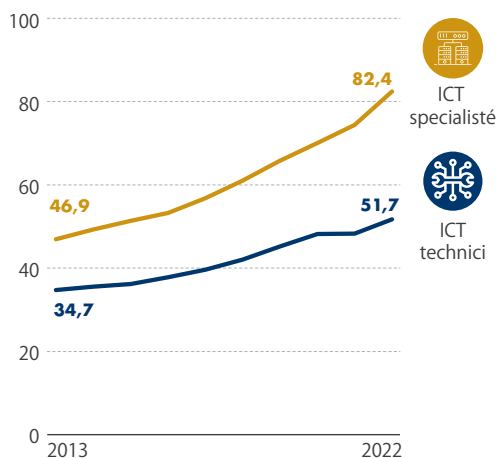
Zahraniční studenti ICT oborů na vysokých školách v Česku v roce 2022

ICT odborníci v roce 2022

Průměrná hrubá měsíční mzda ICT odborníků (v tis. Kč)

V roce 2022 bylo mezi vysokoškolskými studenty ICT oborů

18 % žen.

Mezi ICT odborníky je dlouhodobě

10 % žen.

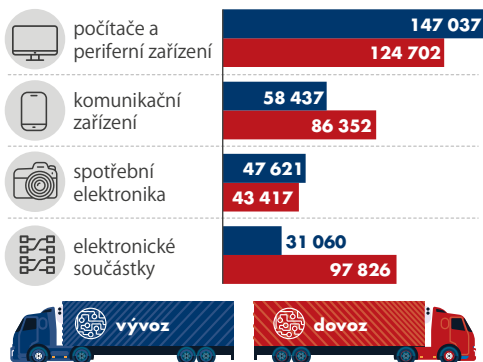
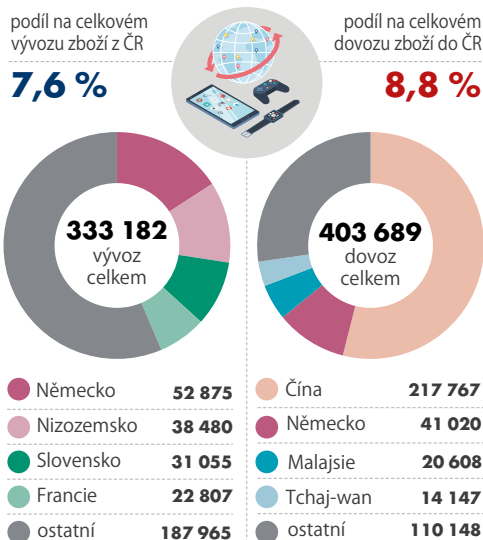
V roce 2022 činil
vývoz IT služeb
a programování

126
mld. Kč,
což byl
dvojnásobek
hodnoty dovozu
těchto služeb.

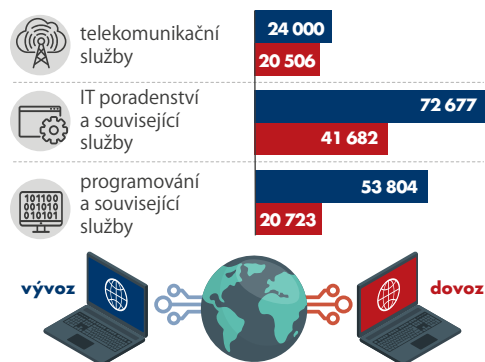
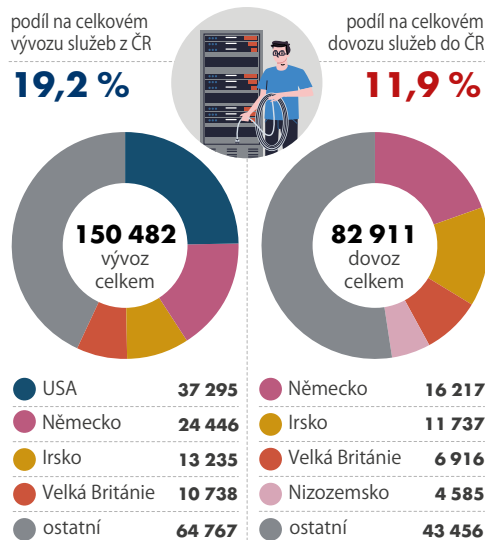
ZAHRANIČNÍ OBCHOD S ICT ZBOŽÍM A SLUŽBAMI

V roce 2022 bylo z Česka vyvezeno ICT zboží za 333 mld. Kč a naopak dovezeno za 404 mld. Kč. Nejvíce ICT zboží vyvážíme do Německa a naopak nejvíce ho dovážíme z Číny. V případě ICT služeb se jedná o vývoz za 150 mld. Kč a dovoz za 83 mld. Kč.

Zahraniční obchod s ICT zbožím v roce 2022 (v mil. Kč)

Zahraniční obchod s ICT službami v roce 2022 (v mil. Kč)

Kriminalita, soudnictví

Přestože došlo v roce 2022 k mírnému meziročnímu nárůstu, kriminalita v Česku dlouhodobě klesá.

Mezi lety 2012 a 2022 se snížil počet registrovaných trestných činů z 305 tisíc na 182 tisíc případů ročně, tedy o 40 %. Od roku 2015 poklesl počet trestných činů především v oblasti hospodářské, majetkové, ale i násilné kriminality, naopak počet případů mravnostní kriminality výrazně vzrostl. Každoročně významně přibývá také počtu případů spadajících do tzv. kyberkriminality. Za poslední dekádu se přibližně o jednu třetinu snížil také počet stíhaných osob, stejně tak počet osob odsouzených za spáchání trestného činu. Zato pokles počtu vězněných osob byl nepoměrně nižší. Od roku 2012 počet vězňů klesl o 16 % z 22 612 na 19 052 osob v roce 2022. České věznice jsou však stále na horní hranici svých kapacit.

► bit.ly/vdb-kriminalita-soudnictvi

V roce 2022
bylo spácháno

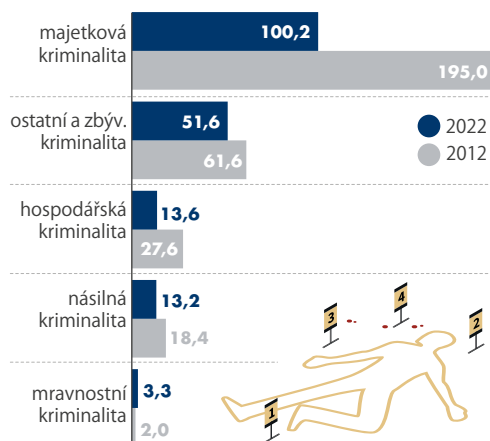
150
vražd,
nejvíce
24

v hl. m. Praze.

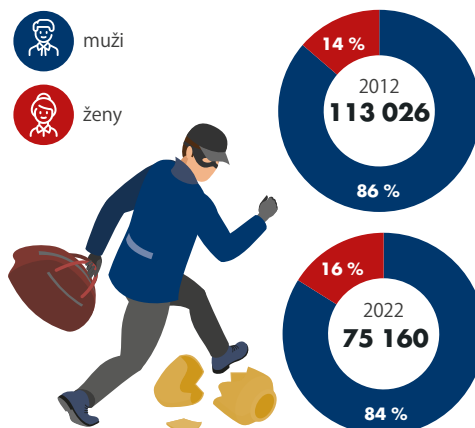
TRESTNÁ ČINNOST

V roce 2012 policie zaregistrovala 175 tisíc krádeží (prostých nebo vloupáním), v roce 2022 pouze 68 tisíc. Počet loupeží klesl z 3,4 tisíce případů na 1,4 tisíce. Ve stejném období se také znatelně snížil počet stíhaných osob ze 113 tisíc na 75 tisíc.

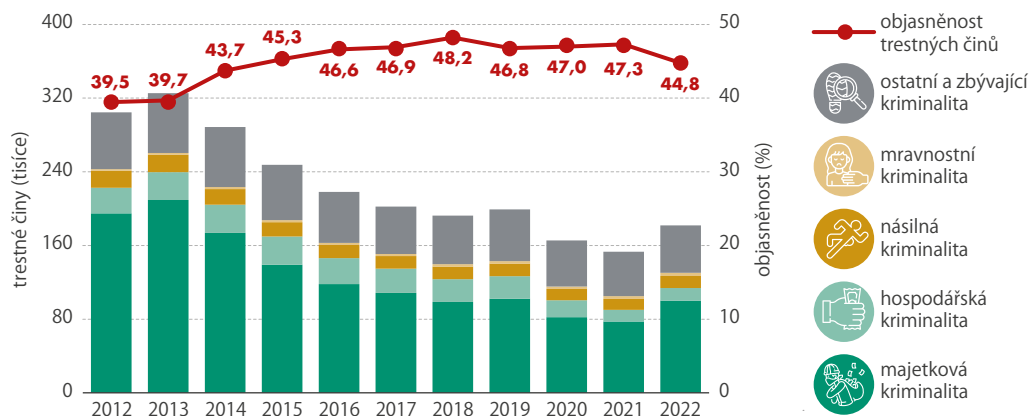
Registrované trestné činy (tisíce)^{*)}

Stíhané osoby podle pohlaví^{*)}

Registrované trestné činy a jejich objasněnost^{*)}

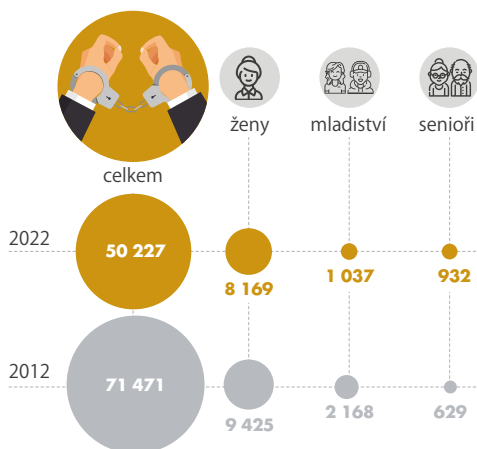

^{*)} zdroj: Policejní prezidium ČR

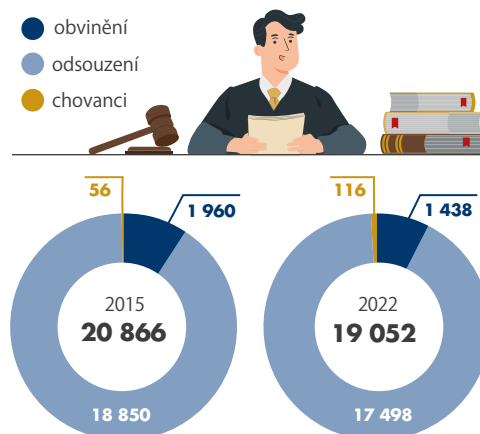
SODNICTVÍ, VĚZNICE

Počet odsouzených se od roku 2012 pohyboval od 49 tisíc (v období pandemie covidu-19) do 78 tisíc osob ročně, v roce 2022 mírně vzrostl na 50 tisíc osob. Zvýšil se také podíl žen na vězeňské populaci, postupně roste i počet chovanců v detenčních ústavech.

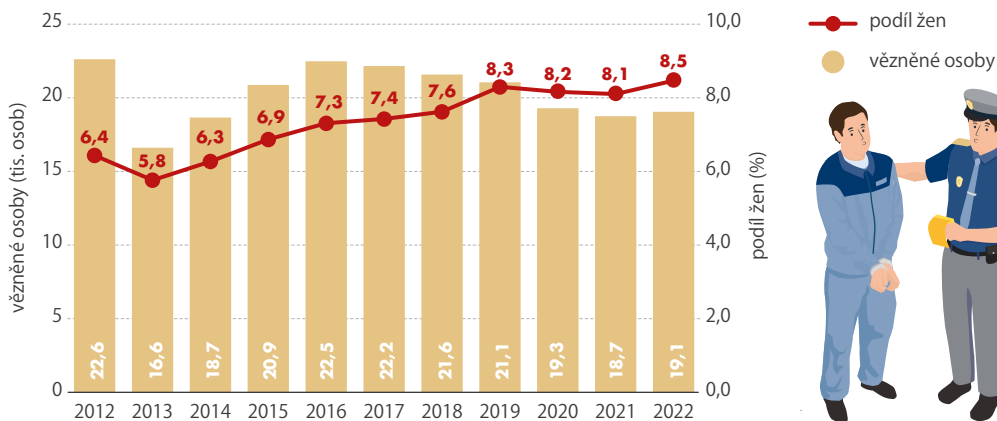
Odsouzené osoby^{*)}

Vězněné osoby^{**)}

Počet vězněných osob a podíl žen^{**)}

^{*)} zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR

^{**)} zdroj: Generální ředitelství Vězeňské služby ČR

Počet vězňů na 100 tisíc obyvatel byl v roce 2021 v Česku

pátý nejvyšší ze zemí EU.

Nejvíce
vězněných osob,
2 960,
v roce 2022
pocházelo z
**Moravsko-
slezského
kraje.**

KRIMINALITA V KRAJÍCH ČR

V přepočtu na 100 tis. obyvatel bylo v roce 2022 nejvíce trestných činů registrováno v hl. m. Praze, nejméně naopak v Pardubickém kraji. Nejvíce stíhaných osob na 100 tis. obyvatel bylo v Ústeckém kraji (1 128 osob), nejméně v Kraji Vysočina (527 osob).

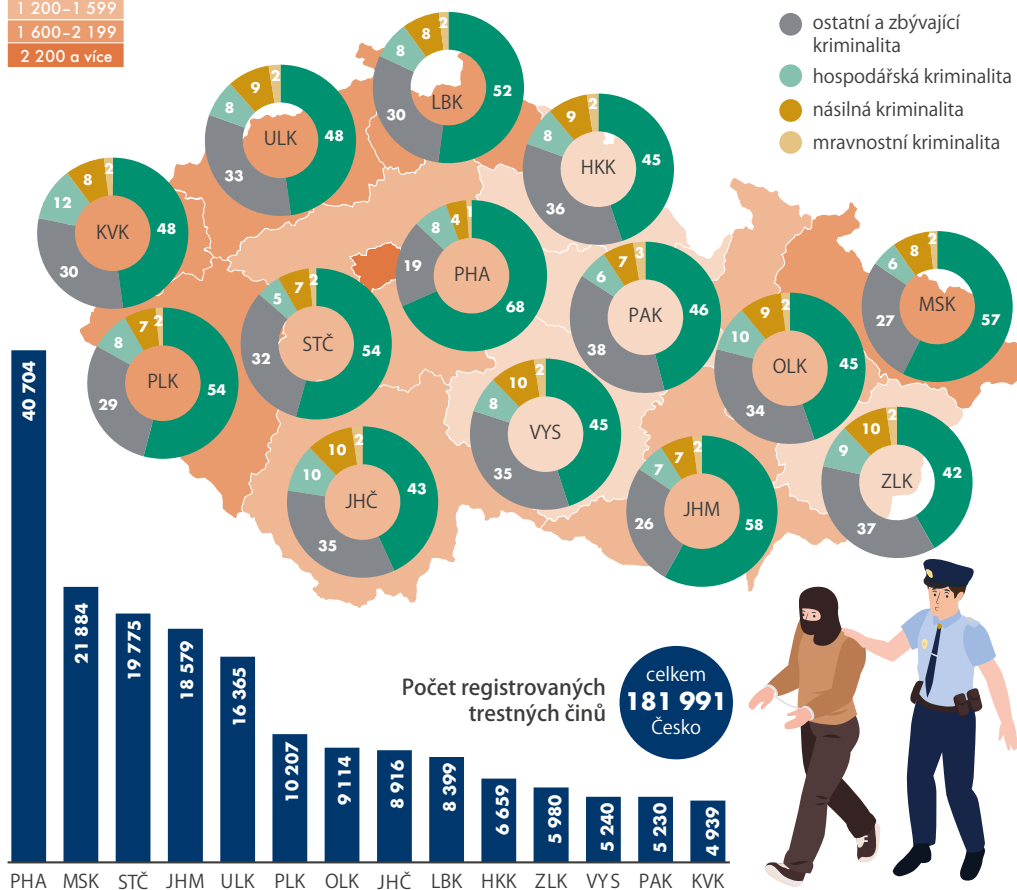
Počet trestných činů na 100 tis. obyvatel podle krajů ČR v roce 2022^{*)}

Počet trestných činů na 100 tis. obyvatel

1 199 a méně
1 200–1 599
1 600–2 199
2 200 a více

Struktura registrované kriminality (v %)

- majetková kriminalita
- ostatní a zbývající kriminalita
- hospodářská kriminalita
- násilná kriminalita
- mravnostní kriminalita

^{*)} zdroj: Policejní prezidium ČR

Kultura, sport

Kultura se v roce 2022 začala oklepávat z covidové krize.

Nabídka objektů kulturního dědictví, jako jsou muzea, galerie a zpřístupněné památky, v Česku stabilně roste. Od počátku tisíciletí stoupal rovněž počet kin, divadel a také jejich návštěvnost. Návštěvnost kin se mezi lety 2000 a 2019 zdvojnásobila. Nové technologie zásadně ovlivňují činnost knihoven. V posledních desetiletích klesal jejich počet i počet jejich čtenářů a výpůjček knih, rostla však návštěvnost knihoven, které se stávají stále více místem pořádání vzdělávacích a kulturních akcí. Vlivem omezení v souvislosti s pandemií covidu-19 došlo v letech 2020 a 2021 k zásadnímu poklesu ve všech oblastech kultury. Rok 2022 se vyznačoval pozvolným návratem k předcovidovému období.

V roce 2022 se konala zimní olympiáda v Pekingu, kde naši sportovci vybojovali 2 cenné kovy. Třetina Čechů v roce 2022 alespoň jednou týdně ve volném čase sportovala, mezi mladými ve věku 16 až 34 let to byl každý druhý.

► bit.ly/vdb-kultura-sport

Počet představení
v kinosálech
v roce 2022
vzrostl ve srovnání
s předchozím
rokem o

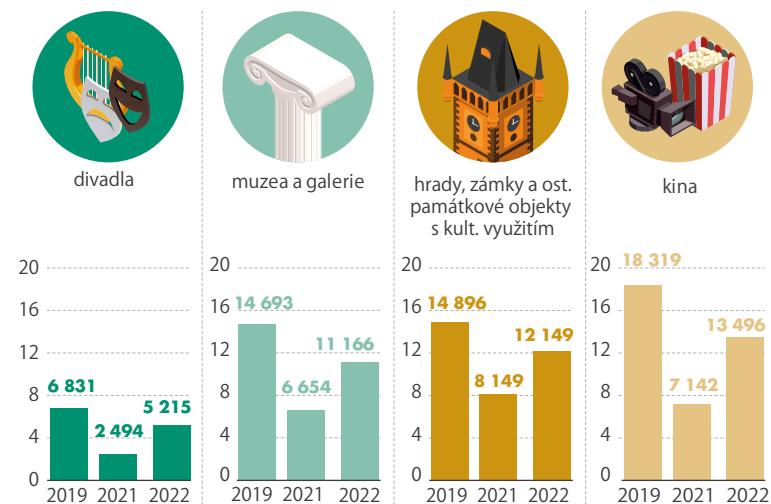
78 %

a přiblížil se
hodnotám v době
před pandemií
covidu-19.

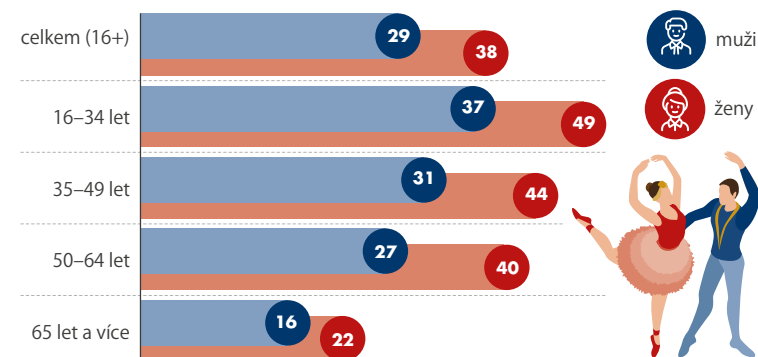
KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ

V roce 2022 české divadelní soubory odehrály stejně tolik představení jako za dva předchozí roky dohromady. V porovnání s předpandemickým rokem 2019 to však bylo o 3,8 tis. méně.

Návštěvníci (v tis.)

Návštěvníci divadel a koncertů^{*)} podle pohlaví v roce 2022 (v %)

^{*)} podíl osob v dané skupině, které v roce 2022 navštívily divadlo či koncert

Počet kulturních událostí

představení
českých
souborů v ČR

2022 **27 463**

2021 **15 098**

výstavy
a expozice

2022 **5 587**

2021 **4 821**

představení
v kinech

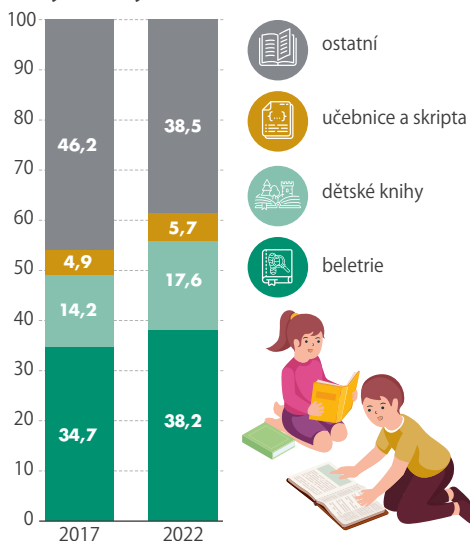
2022 **512 tis.**

2021 **288 tis.**

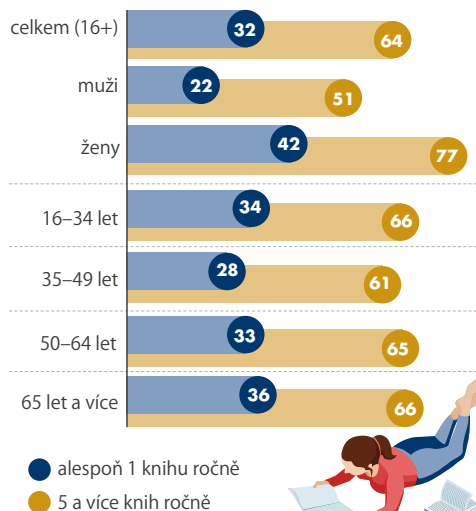
PERIODIKA A KNIHY

V roce 2022 představovala beletrie 38 % všech vydaných knižních titulů, 18 % náleželo dětské knize. Podíl školních učebnic a vysokoškolských skript činil necelých 6 %.

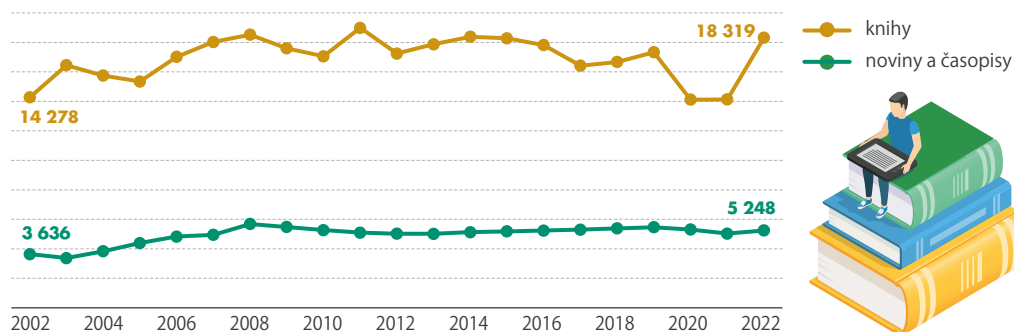
Knihy – tituly (v %)

Čtení knih^{*)} v roce 2022 (v %)

Vydané tituly knih, novin a časopisů

^{*)} podíl na celkovém počtu osob v dané skupině

V roce 2022 bylo vydáno

18 319

knižních titulů,
což je téměř o

4,2 tisíce

více než
v předchozím
roce.

Od vzniku Česka získali naši sportovci na olympijských hrách

29 zlatých,
32 stříbrných a
40 bronzových medailí.

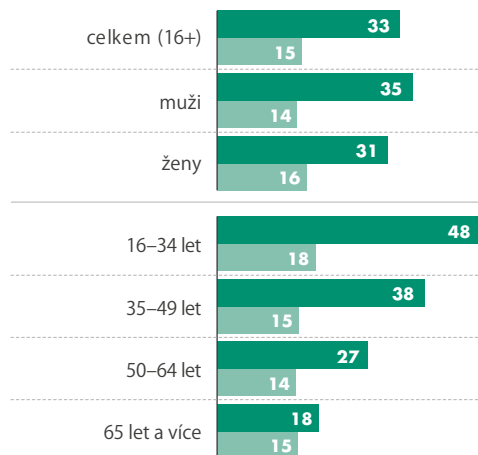
OLYMPIÁDA V PEKINGU V ROCE 2022

Čínská metropole jako historicky první město hostila po letních olympijských hrách i ty zimní. Naši olympionici přivezli dva cenné kovy díky zlatu Ester Ledecké ve snowboardingu a bronzu Martiny Sáblíkové v rychlobruslení.

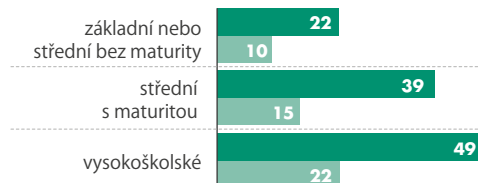
Olympijské medaile českých sportovců na letních a zimních hrách

	zlato	stříbro	bronz	celkem
 XXXII Tokio (2020)	4	4	3	11
 XXXI Rio de Janeiro (2016)	1	2	7	10
 XXX Londýn (2012)	4	3	4	11
 XXIX Peking (2008)	3	3	1	7
 XXVIII Atény (2004)	1	3	5	9
 XXVII Sydney (2000)	2	3	3	8
 XXVI Atlanta (1996)	4	3	4	11
 XXIV Peking (2022)	1	1		2
 XXIII Pchjongčchang (2018)	2	2	3	7
 XXII Soči (2014)	2	4	3	9
 XXI Vancouver (2010)	2	4		6
 XX Turín (2006)	1	2	1	4
 XIX Salt Lake City (2002)	1	2		3
 XVIII Nagano (1998)	1	1		3
 XVII Lillehammer (1994)				0

Podíl pravidelně sportujících^{*)} osob v roce 2022 (v %)

Vzdělání (25–64 let)

 alespoň 1x týdně, ale nikoliv denně

 denně

^{*)} zahrnuje nejen sportování, ale i jinou volnočasovou fyzickou aktivitu vykonávanou alespoň 10 minut v kuse

Lesnictví

České lesy trápil kůrovec
a nepříznivé klima.

Vlivem nepříznivých klimatických podmínek a gradace kůrovce se u nás od roku 2018 výrazně zvýšila těžba dřeva. Následně došlo k rekordnímu zalesňování, obnovoval se zejména les na plochách poškozených kalamitou.

Lesní pozemky zaujímaly na konci roku 2022 v Česku plochu 2,7 milionu hektarů, z toho 54 % tvořily státní lesy. V roce 2022 dosáhla těžba dřeva 25 milionů metrů krychlových, většinou se jednalo o nahodilou těžbu. Těžily se hlavně jehličnaté dřeviny (92 %), nejvíce v Kraji Vysočina (přes 21 % celkové těžby v Česku). Zalesňování bylo provedeno na rozloze téměř 40 tisíc hektarů a přirozená obnova lesa činila 10 tisíc hektarů. Při výsadbě se spotřebovalo 226 milionů sazenic, z toho 63 % listnáčů.

V roce 2022 bylo v Česku 5 782 honítek, z toho 200 obor a 286 bažantnic. Honební pozemky zaujímaly plochu 6,9 milionu hektarů. Právo myslivosti v honitbách trvale vykonávalo 88,5 tisíce osob, pokračovalo tak snižování jejich počtu.

► bit.ly/vdb-lesnictvi

V roce 2022 bylo
zalesněno

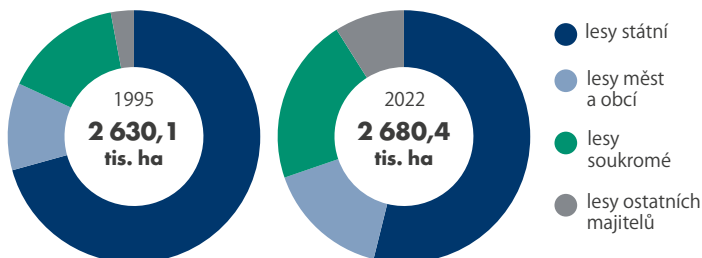
39 970
ha.

Mírně převažovala
plocha zalesněná
jehličnatými
dřevinami
(50,6 %).

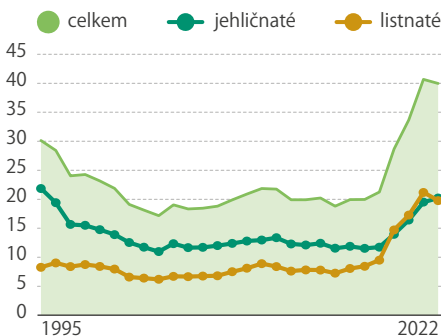
LESNÍ POZEMKY A ZALESŇOVÁNÍ

Plocha lesních pozemků se od poloviny 90. let do roku 2022 zvětšila o 50 tisíc hektarů. V posledních letech se výrazně zvýšilo zalesňování, v roce 2022 probíhalo nejintenzivněji v Kraji Vysočina.

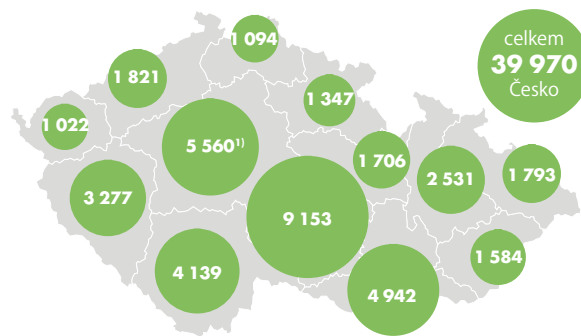
Lesní pozemky celkem^{*)} (stav k 31. 12.)

Zalesňování celkem (v tis. ha)

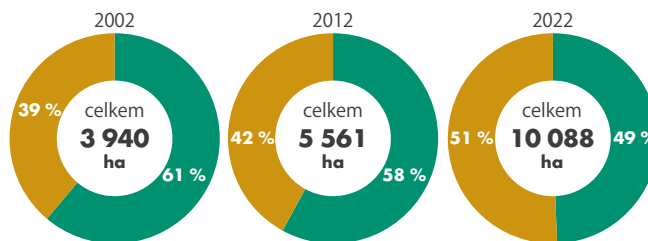
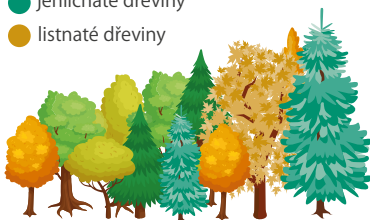

Zalesňování podle krajů v roce 2022 (v ha)

Přirozená obnova lesa

- jehličnaté dřeviny
- listnaté dřeviny

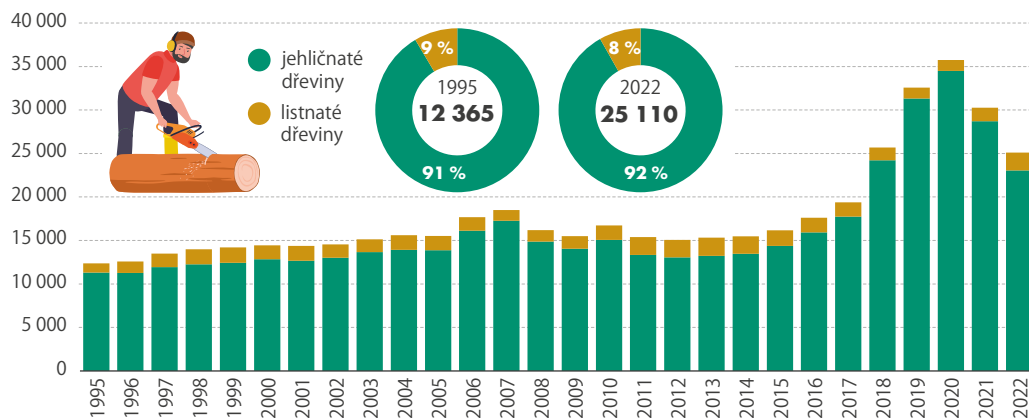
^{*)} zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

¹⁾ Středočeský kraj a hl. m. Praha

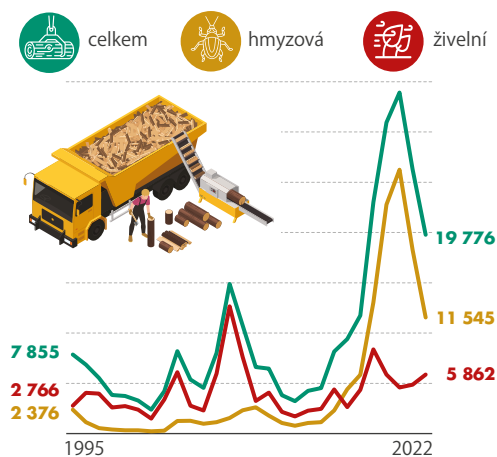
TĚŽBA DŘEVA

Mezi roky 1995 a 2022 se těžba dřeva zdvojnásobila. V roce 2022 bylo kvůli negativnímu působení hmyzích škůdců vytěženo v rámci nahodilé těžby 11,5 milionu kubických metrů dřeva, v roce 1995 to bylo 2,4 milionu m³.

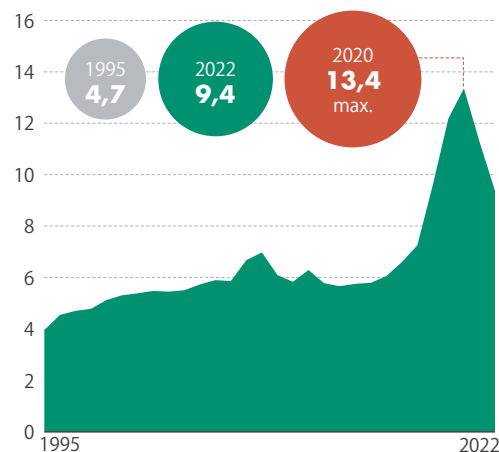
Těžba dřeva celkem (v tis. m³ bez kůry)

Nahodilá těžba dřeva (v tis. m³ bez kůry)

Těžba dřeva na 1 ha lesních pozemků (v m³ bez kůry)

Na celkové těžbě dřeva v objemu

25,1
mil. m³
bez kůry

v roce 2022 se

78,8 %

podílela těžba nahodilá, z níž hmyzová činila

58,4 %.

V mysliveckém roce, zahrnujícím období od dubna 2022 do konce března 2023, byly znovu zaznamenány historicky nejvyšší odstřely jelení a daňčí zvěře, celkem

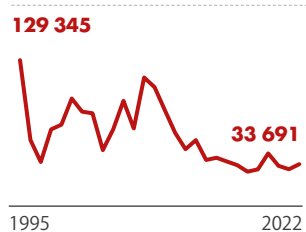
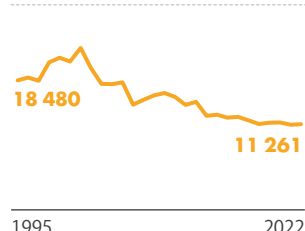
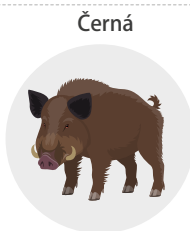
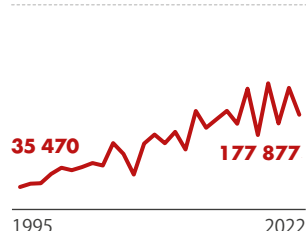
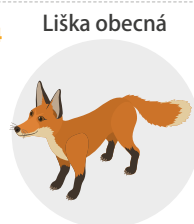
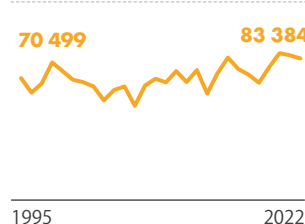
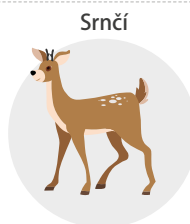
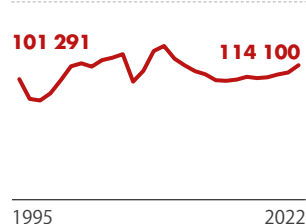
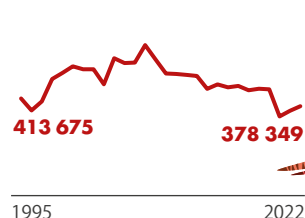
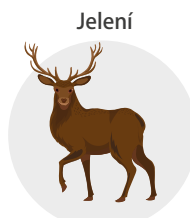
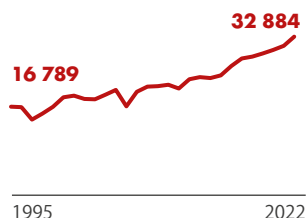
71 537 kusů.

MYSLIVOST A LOV ZVĚŘE

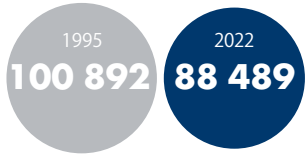
Každoročně je v Česku proveden odstřel desetitisíců kusů jelení, srnčí a černé zvěře a statisíců bažantů. Od 90. let výrazně klesly stavy zajíců i jejich odstřel. Intenzita lovu zvěře, jako jsou lišky a kuny, dosahuje desetitisíců kusů ročně.

Odstřel a lov zvěře (v kusech)

● Odstřel ● Lov

Osoby trvale vykonávající v honitbě právo myslivosti

Mzdy a náklady práce

Trh práce po covidových letech ožil, výdělky zaměstnanců však začala znehodnocovat inflace.

Průměrná mzda (40 317 Kč) vzrostla v roce 2022 nominálně o 5,3 %, reálně však poklesla o 8,5 %, protože inflace dosáhla 15,1 %. Byl to vůbec největší propad reálné mzdy v tomto století. V letech 2012 a 2013 došlo také k poklesům, celkově o 2,3 %. Nestalo se tak však v důsledku inflace, která se pohybovala od jednoho do čtyř procent, ale zabrzděním mzdového růstu během hospodářského útlumu. Poté ale nastartovala konjunktura a reálná mzda začala růst. V roce 2014 o 2,5 %, pak stále více, až v roce 2018 kulminovala na hodnotě 5,9 %. V roce 2019 ještě stoupla o 5,0 %, ale covidové roky vše změnily. V roce 2020 se reálná průměrná mzda zvýšila skromně o 1,4 %, v roce 2021 o 1,9 %. V nákladech práce Česko stále patří mezi chudší polovinu států Evropské unie. Mzdy ale u nás rostou rychleji než v západních zemích a rozdíly se proto snižují. Dokážeme již přilákat i vysoce kvalifikované manažery a specialisty ze zahraničí.

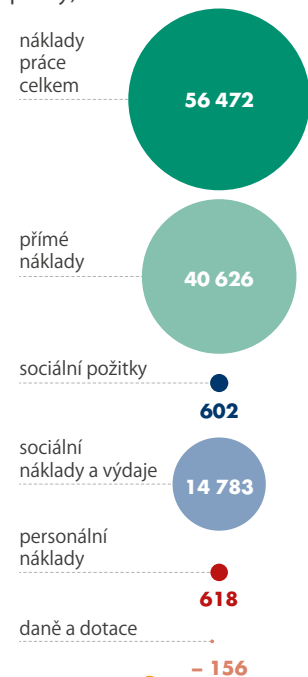
► bit.ly/vdb-mzdy-naklady-prace

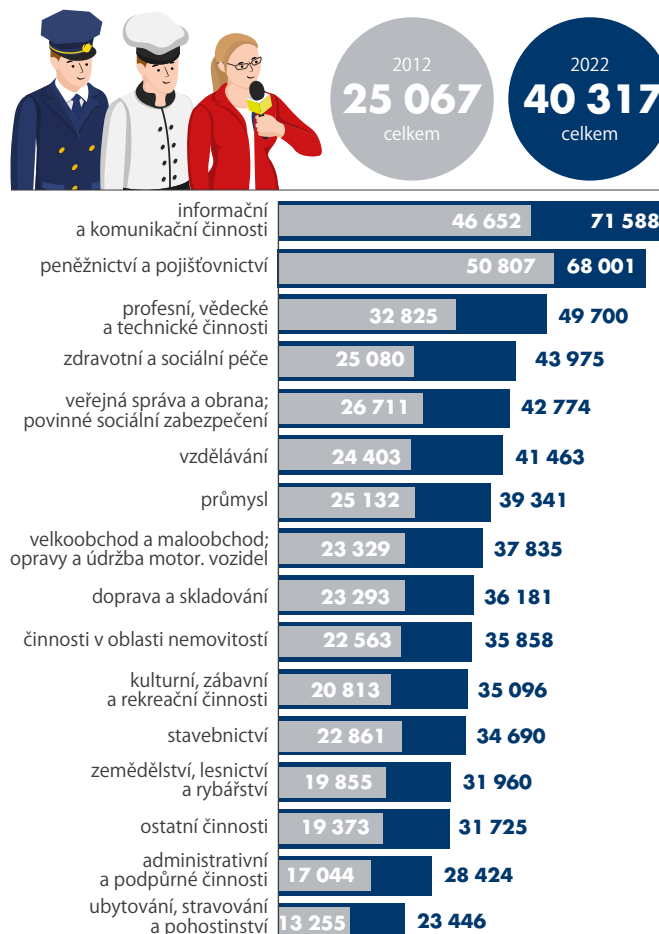
PRŮMĚRNÉ MZDY, NÁKLADY PRÁCE

Nejvyšší průměrné výdělky pobírali v roce 2022 zaměstnanci v odvětví Informační a komunikační činnosti (71,6 tisíce Kč) a Peněžnictví a pojišťovnictví (68 tisíc Kč). Naopak nejnižší v Ubytování, stravování a pohostinství (23,4 tisíce Kč).

Struktura nákladů práce v národním hospodářství za rok 2022 (v Kč/měsíc/1 zaměstnanec, přepočtené počty)

Průměrná hrubá měsíční mzda podle odvětví^{*)} – sekce CZ-NACE (v Kč, zaměstnanci přepočtení na plný pracovní úvazek)

^{*)} Údaje se týkají pouze zaměstnanců v pracovním poměru ke zpravodajské jednotce. Zahrnuty nejsou osoby vykonávající veřejné funkce, např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů, soudci aj. Údaje vycházejí ze čtvrtletního zjišťování, hodnoty za rok 2022 jsou předběžné.

V roce 2022 dosáhly úplné náklady práce na jednoho zaměstnance částky

404 Kč/

hod.,

což je

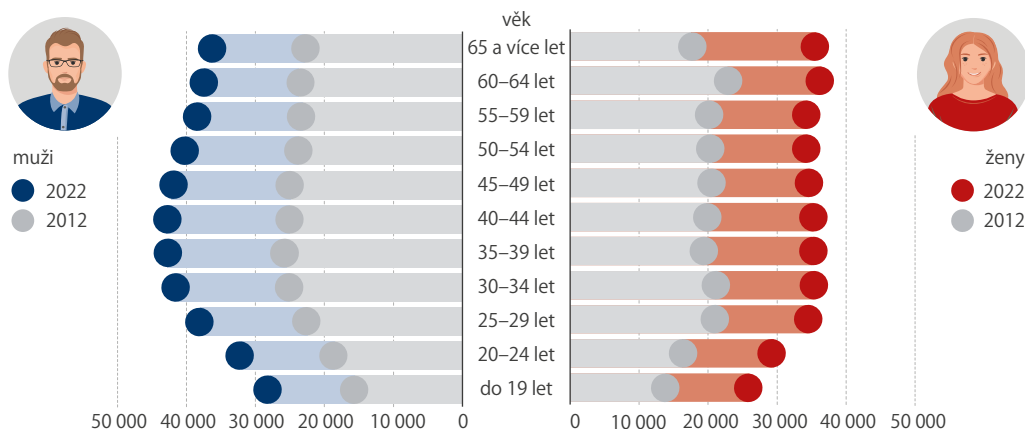
56 472

Kč měsíčně.

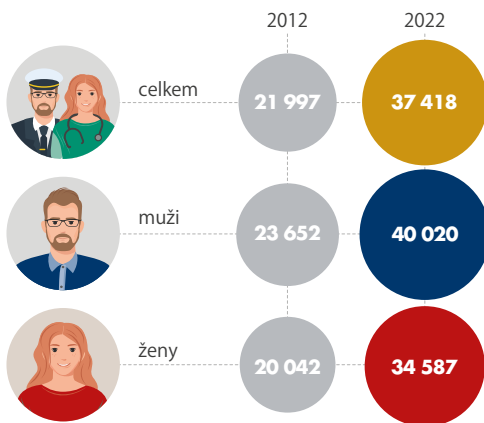
MEDIÁNY MEZD PODLE POHLAVÍ A VZDĚLÁNÍ

V roce 2022 dosáhl medián mezd v Česku 37,4 tisíce korun. Ve výši mediánové mzdy se odráží úroveň dosaženého vzdělání. Nejvíce pobírali vysokoškoláci (52,9 tisíce Kč), nejméně osoby se základním a nedokončeným vzděláním (28,7 tisíce Kč).

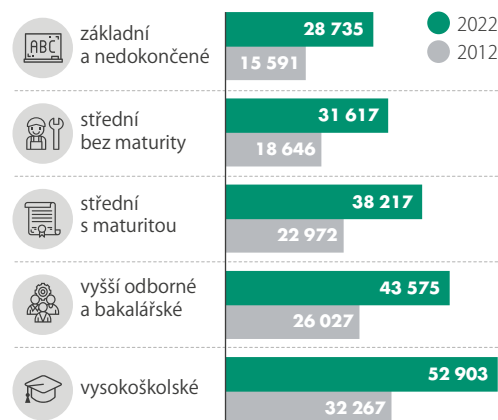
Mediány hrubých měsíčních mezd podle pohlaví a věku zaměstnanců^{*)} (v Kč)

Mediány hrubých měsíčních mezd podle pohlaví zaměstnanců^{*)} (Kč)

Mediány hrubých měsíčních mezd podle vzdělání zaměstnanců^{*)} (Kč)

Medián hrubé měsíční mzdy vzrostl za posledních deset let o

15 421 Kč,
tj. o **70,1 %.**

^{*)} údaje ze strukturálního šetření mezd zaměstnanců

V roce 2022 byl
medián hrubé
měsíční mzdy
zaměstnanců
s vysokoškolským
vzděláním

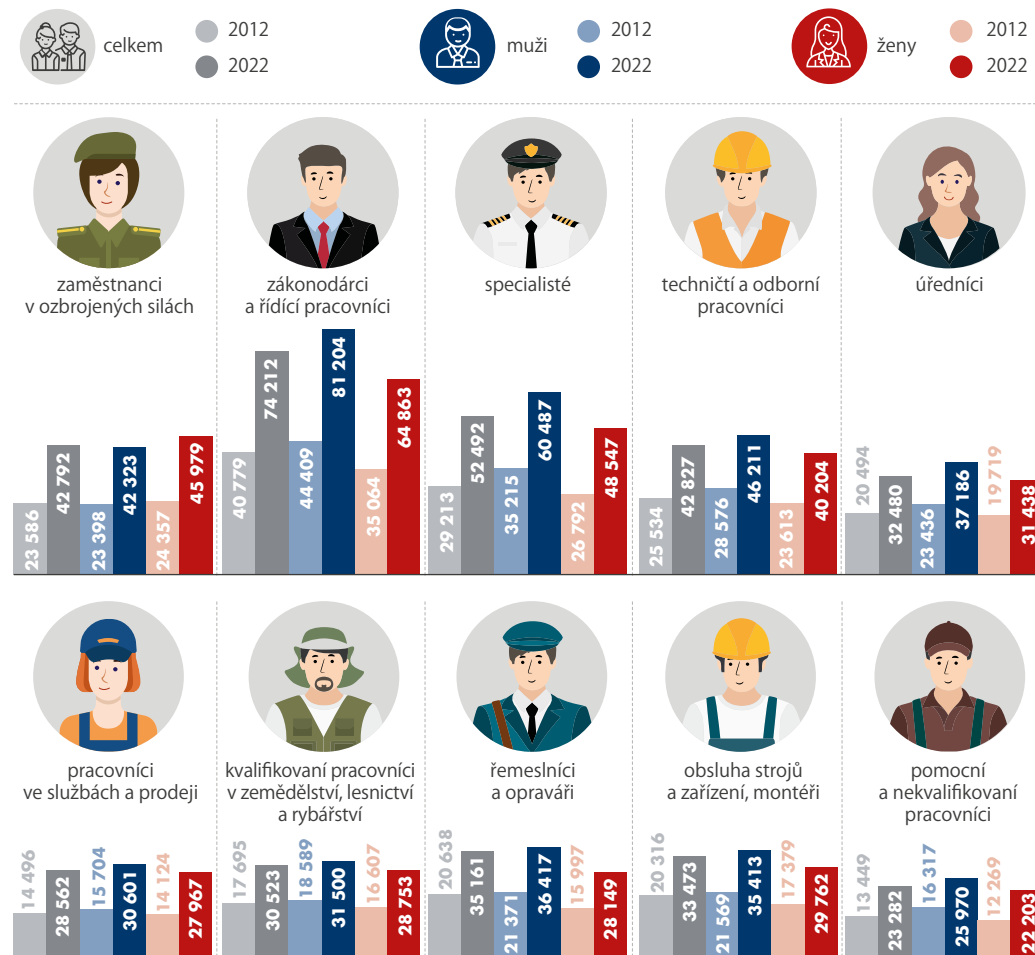
**1,8krát
větší**

než zaměstnanců
se základním
vzděláním.

MEDIÁNY MEZD PODLE ZAMĚSTNANECKÝCH TŘÍD

Medián mezd byl v roce 2022 nejvyšší ve třídě Zákonodárci a řídící pracovníci. Dosahoval 74,2 tisíce Kč, v případě mužů 81,2 tisíce, u žen pak 64,9 tisíce. Nejnižší hodnota 23,3 tisíce Kč byla zaznamenána u Pomocných a nekvalifikovaných pracovníků.

Mediány hrubých měsíčních mezd podle hlavních tříd CZ-ISCO a pohlaví zaměstnanců^{*)} (v Kč)

^{*)} údaje ze strukturálního šetření mezd zaměstnanců

Obyvatelstvo

Česká republika prošla od svého vzniku v roce 1993 několika podstatnými demografickými změnami.

K významným proměnám došlo v důsledku stárnutí obyvatelstva ve věkové struktuře. Zvýšilo se zastoupení seniorů, zatímco podíl osob v produktivním věku se snížil. Počet obyvatel vzrostl během roku 2022 především následkem příchodu osob z Ukrajiny o rekordních 310,8 tisíc a dosáhl 10,828 milionu, což bylo nejvíce od konce 2. světové války. Česko je dlouhodobě migračně ziskovou zemí, s výjimkou roku 2013 se počet obyvatel zvyšuje nepřetržitě od roku 2003, zatímco počet narozených dětí je od roku 2019 nižší než počet zemřelých osob.

Citelné změny zaznamenala porodnost. Po propadu úhrnné plodnosti na hodnotu 1,13 v roce 1999, jednu z nejnižších na světě, došlo k nárůstu na 1,83 dítěte na ženu v roce 2021, což bylo po Francii nejvíce v Evropě. Snížila se sňatečnost, čtyři z deseti manželství se rozvádí. Příznivé změny zaznamenala úmrtnost, mezi lety 1993 a 2022 se zvýšila naděje dožití mužů o 6,9 a žen o 5,6 roku.

► bit.ly/vdb-obyvateľstvo

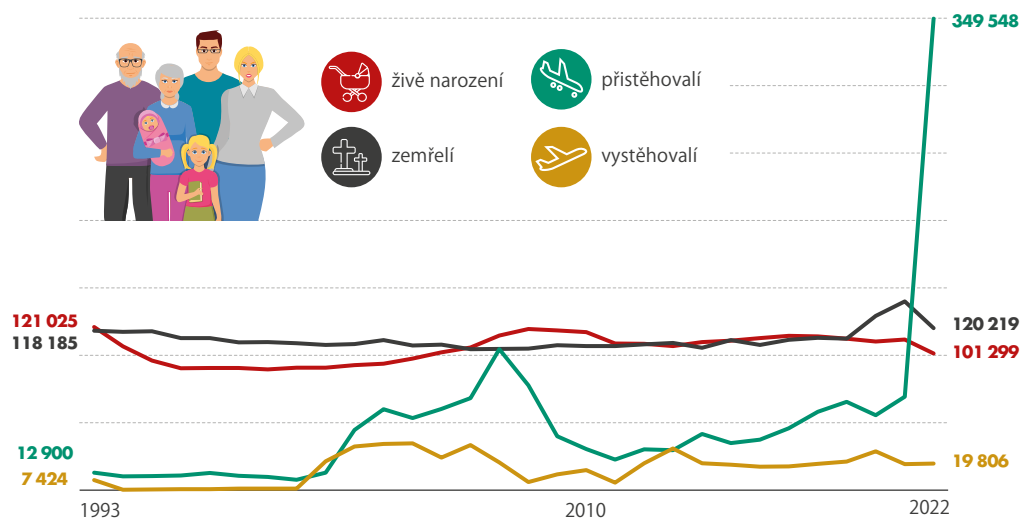

V porovnání s počátkem roku **2003**, kdy se začal počet obyvatel ČR s výjimkou roku 2013 nepřetržitě zvyšovat, byl na konci roku **2022** počet obyvatel o více než **624 tisíc** vyšší.

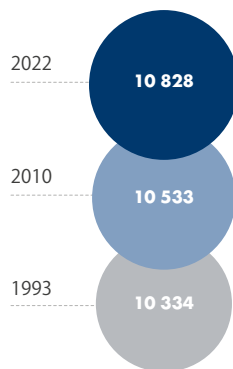
POČET A POHYB OBYVATEL

Na nárůstu počtu obyvatel se dlouhodobě podílí stěhování. Zatímco mezi lety 1993 a 2022 získalo Česko touto cestou téměř 993 tisíc obyvatel, v souhrnu za stejné období naopak převýšil počet zemřelých osob živě narozené děti o více než 203 tisíc.

Přirozený a migrační pohyb obyvatel (osoby)

Počet obyvatel (v tis. osob)

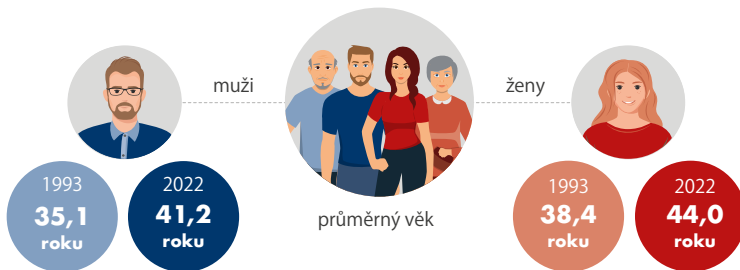
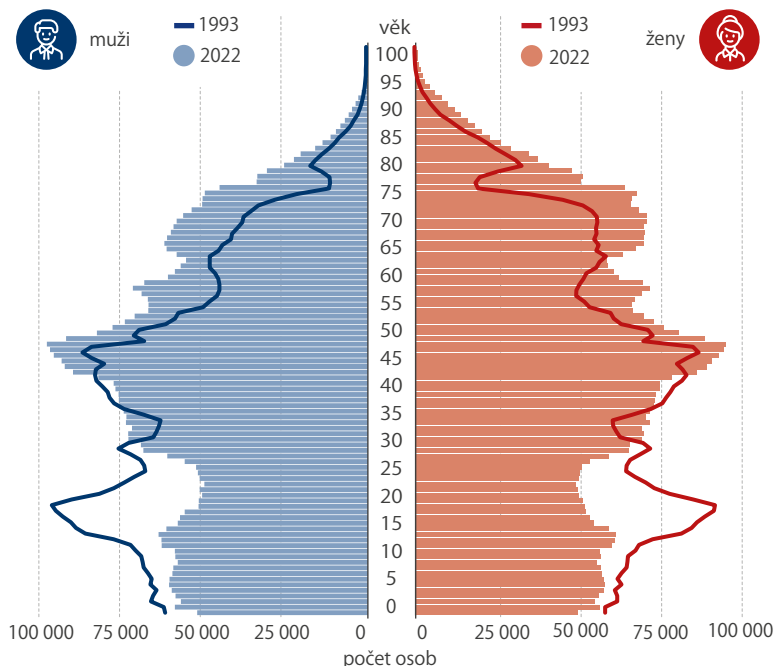
Pohyb obyvatel v roce 2022 (osoby)

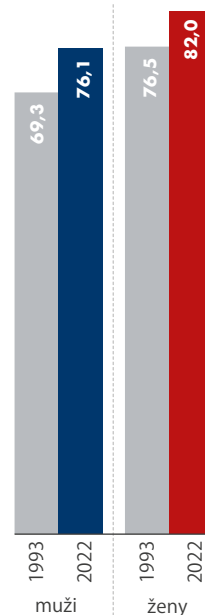
VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATEL A NADĚJE DOŽITÍ

Obyvatelstvo Česka stárne, výrazněji se mezi lety 1993 a 2022 zvýšil průměrný věk mužů (o 6,1 roku) než věk žen (o 5,6 roku). Příznivě se vyvíjela úmrtnost; naděje dožití při narození se mezi lety 1993 a 2022 zvýšila více u mužů (o 6,9 let) než u žen (o 5,6 roku).

Obyvatelstvo podle pohlaví a věku (k 31. 12.)

Naděje dožití při narození (roky)

Hodnota indexu stáří dlouhodobě roste. V roce 1993 dosahovala necelých

67,

v roce 2022 to bylo již

126,

tzn. na 100 dětí do 14 let připadalo 126 osob starších 65 let.

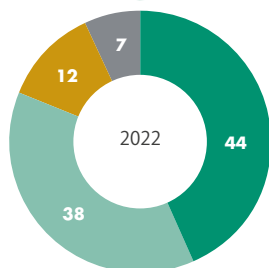
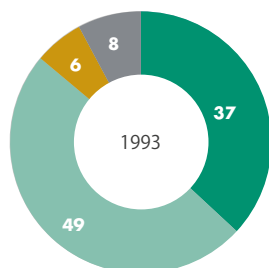

Průměrná
délka trvání
rozvádějícího
se manželství se
od roku 1993
zvýšila z
10,3
roku
na
13,5
roku
v roce 2022.

SŇATEČNOST A ROZVODOVOST

V roce 1993 se v průměru rozvádělo 36 % manželství, v roce 2010 polovina a v roce 2022 to bylo 38 %. Pokles sňatečnosti a zvýšení rozvodovosti se oproti roku 1993 odrazily v nárůstu počtu rozvedených osob na dvojnásobek, zatímco ženatých a vdaných o pětinu ubylo.

Obyvatelstvo ČR podle
rodinného stavu (v %)

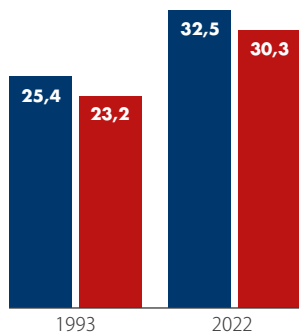

Sňatky

1993 2022

Průměrný věk svobodných
snoubenců (roky)

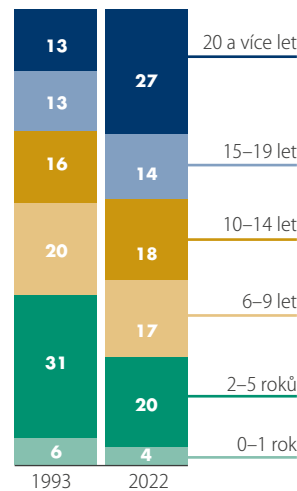

Rozvody

1993 2022

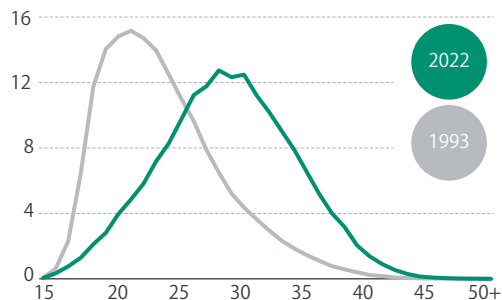
Rozvody podle délky trvání
manželství (v %)

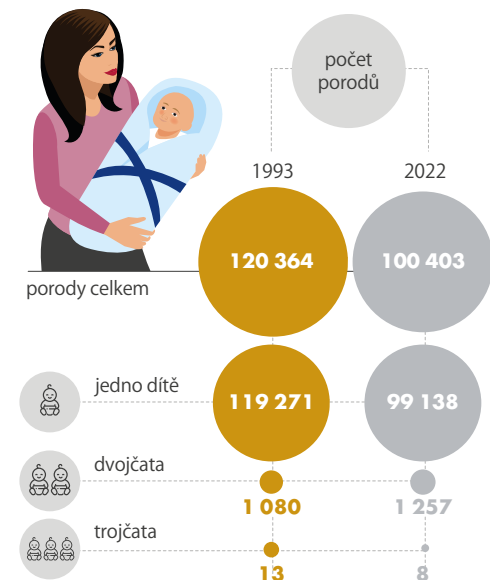
PORODNOST A PLODNOST

V roce 1999 přišlo na svět 89,5 tisíce dětí, nejméně od roku 1785. Úhrnnou plodností 1,13 se tehdy Česko zařadilo k zemím s nejnižší porodností na světě. V roce 2021 dosáhla úhrnná plodnost 1,83 dítěte na ženu, což byla po Francii druhá nejvyšší hodnota v Evropě.

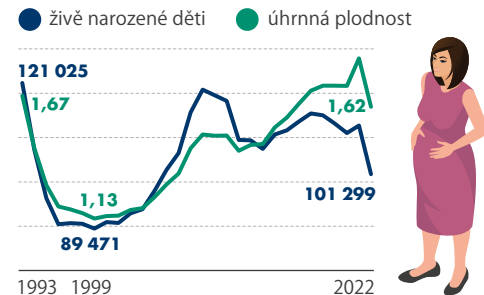
Míry plodnosti podle věku (v ‰)

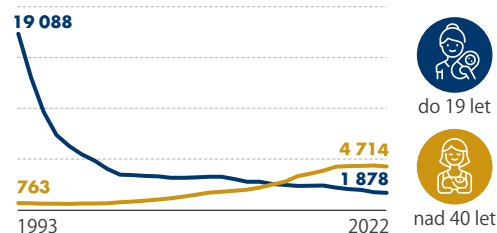
Počet porodů

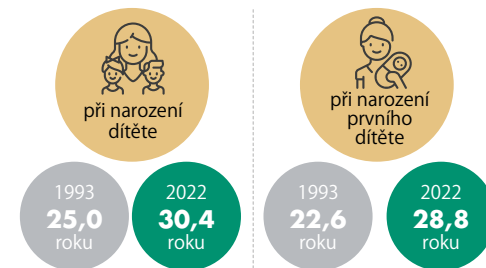
Živě narození a úhrnná plodnost

Živě narození podle věku matky při porodu

Průměrný věk matky

V roce 1993 dosahoval podíl dětí narozených mimo manželství necelých

13%,

v roce 2022 činil více než

48%,

tedy každé druhé živě narozené dítě se narodilo neprovdaným matkám.

V roce 2022
počet zemřelých
převýšil počet
živě narozených
dětí o

18 920
osob.

Ještě v roce
2018 bylo živě
narozených o

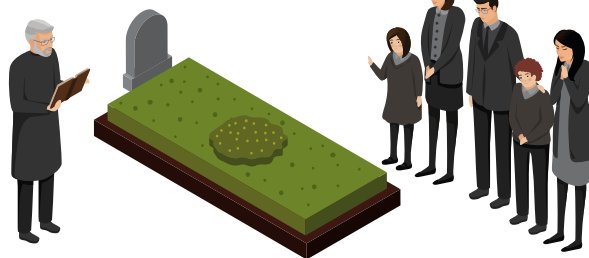
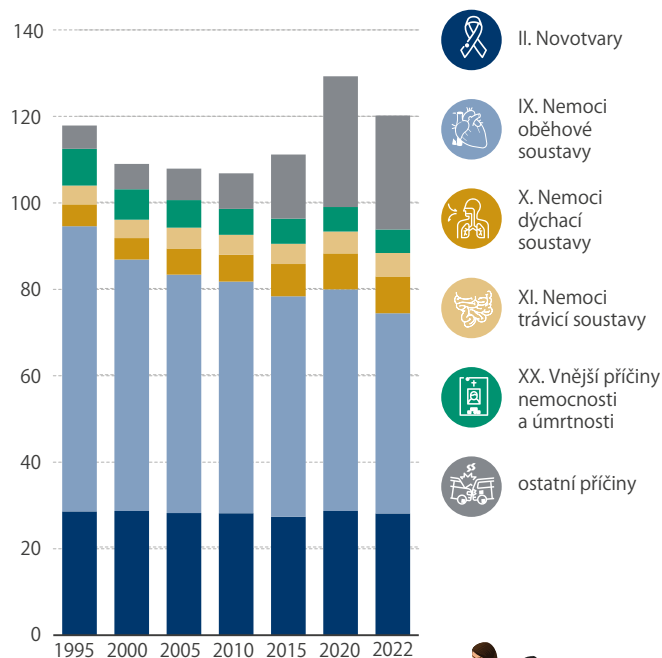
1 116

více než
zemřelých.

ÚMRTNOST A POTRATY

V roce 2022 zemřelo 120,2 tisíce osob, meziročně o 14,1 % méně. Oproti předcovidovému roku 2019 bylo však zemřelých o 7 % více. Nízkých hodnot, i z celosvětového pohledu, dosahovala kojenecká i novorozenecká úmrtnost.

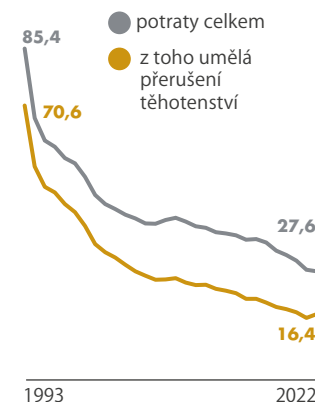
Zemřelí podle tříd příčin smrti (v tis. osob, 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí)

Kojenecká úmrtnost (v ‰)

Potravy a umělá přerušení těhotenství (v tis.)

Průmysl, energetika

Růst průmyslu podporovala výroba motorových vozidel, energetiku zasáhlo omezení spotřeby odběratelů.

Průmyslová produkce v roce 2022 vzrostla meziročně o 2,5 % a mírně také překonala předcovidovou úroveň produkce z roku 2019. Nejvýrazněji tento výsledek ovlivnila výroba motorových vozidel, kde produkce meziročně vzrostla o více než desetinu. Oživení v průběhu roku zaznamenala malá, ale tradiční odvětví českého zpracovatelského průmyslu: oděvní a kožedělný průmysl. V řadě dalších klíčových odvětví českého zpracovatelského průmyslu však produkce meziročně klesla. Do stále složitější situace se propadla energeticky náročná odvětví chemického, hutnického a kovodělného průmyslu.

K poklesu produkce došlo rovněž v energetice, a to o 2,9 % v roce 2022, primárně z důvodu citelného omezení spotřeby vlivem teplejšího počasí i úspor u odběratelů. Spotřeba zemního plynu se pak snížila o rekordních 20 %.

- ▶ bit.ly/vdb-prumysl
- ▶ bit.ly/vdb-energetika

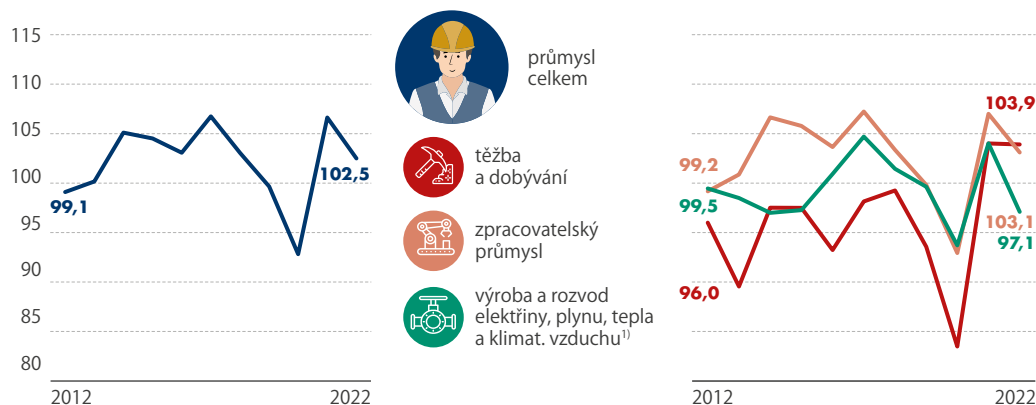
Průmyslová produkce v Česku v roce 2022 v porovnání s předchozím rokem vzrostla o

2,5%
a přesáhla tak předcovidovou úroveň produkce z roku 2019.

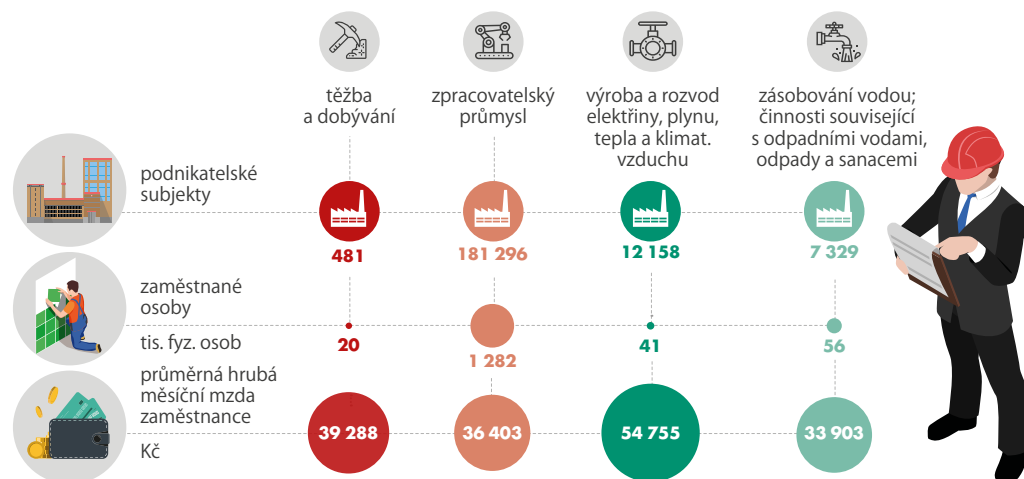
ZÁKLADNÍ UKAZATELE PRŮMYSLU

Největší počet zaměstnanců v průmyslu byl v roce 2021 zaměstnán v odvětví Zpracovatelský průmysl (1,3 milionu osob). Nejvyšší průměrné měsíční mzdy pobírali zaměstnanci v odvětví Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (55 tisíc Kč).

Index průmyslové produkce (předchozí rok = 100, stálé ceny)^{*)}

Základní ukazatele průmyslu v roce 2021

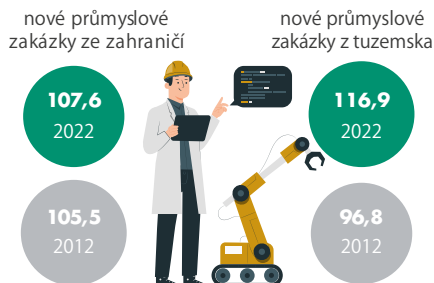
^{*)} bez sekce E – Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi

¹⁾ bez skupiny 35.3 – Výroba a rozvod tepla a klimatizovaného vzduchu a výroba ledu

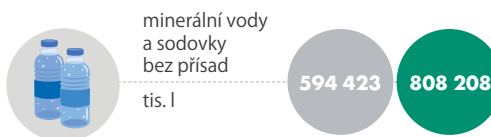
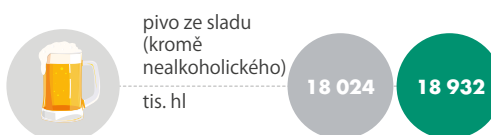
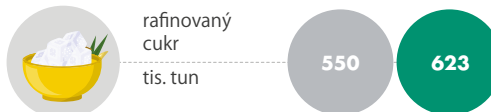
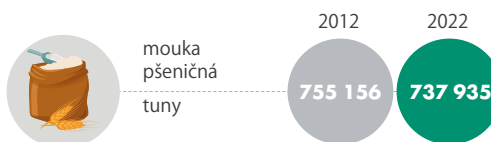
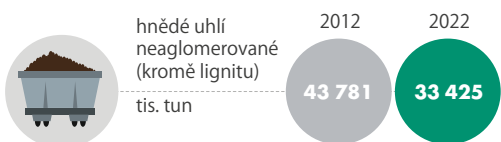
PRŮMYSLOVÁ VÝROBA

Mezi roky 2012 a 2022 výrazně poklesla např. výroba hnědého uhlí. Naopak vzrostla např. výroba minerálních vod, hovězího a vepřového masa, těstovin, mléka a smetany (nad 6 % tuku), sýrů a tvarohu. Produkce piva zůstala víceméně na stejné úrovni.

Nové průmyslové zakázky (předchozí rok = 100, běžné ceny)

Výroba vybraných výrobků

V roce 2021
v průmyslu
podnikalo celkem

201 264

subjektů,
z toho bylo

926

podniků
s 250 a více
zaměstnanci.

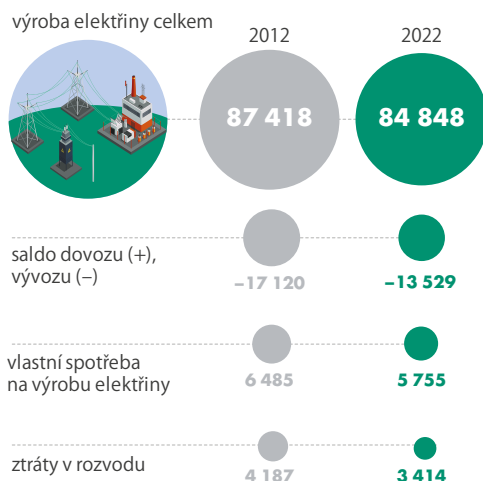

Domácnosti
v roce 2022
spotřebovaly
15,7
TWh
elektriny, poptávka
domácností
se oproti
předchozímu
roku snížila o
9 %.

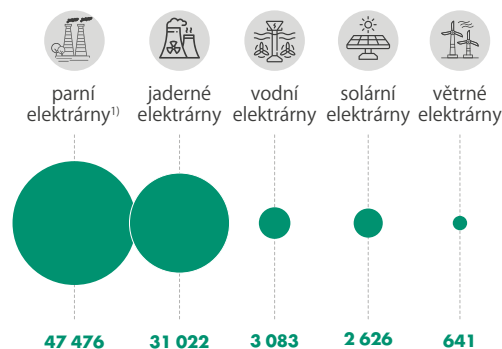
VÝROBA A SPOTŘEBA ELEKTŘINY

V roce 2021 bylo 38 % domácností napojeno na dodávky tepla z tepláren, podobné procento mělo jako hlavní zdroj vytápění zemní plyn. Obnovitelné zdroje energie využívalo 10 % domácností, u 7 % převažovala uhelná paliva, zbylých 7 % vytápělo elektřinou.

Bilance elektrické energie (v mil. kWh)^{*)}

Výroba elektriny v roce 2022 (v mil. kWh)^{*)}

^{*)} zdroj dat – ERÚ, ČSÚ, za rok 2022 předběžné údaje

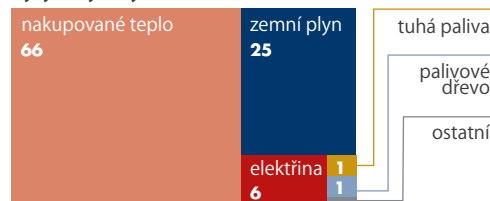
¹⁾ v údajích jsou zahrnuta data za paroplynové kogenerační jednotky

Podíly domácností podle hlavního paliva, energie používané k vytápění v roce 2021 (v %)^{**)}

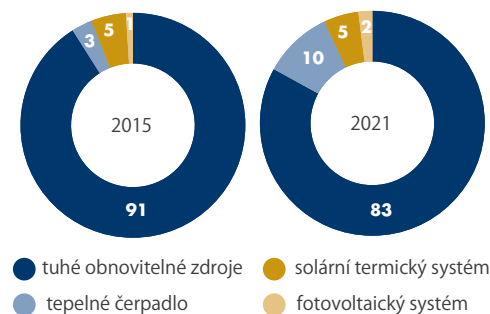
Byty v rodinných domech

Byty v bytových domech

Podíly domácností využívajících obnovitelné zdroje energie (bez ohledu na účel užití, v %)^{**)}

^{**) zdroj dat – ČSÚ, šetření Energo}

Příjmy, výdaje a životní podmínky domácností

Růst příjmů domácností
po zpomalení v roce 2020
nabral opět na rychlosti.

Čisté příjmy českých domácností vzrostly v roce 2021 meziročně o 9,6 %, reálně o 5,6 %. Na každou osobu v české domácnosti připadal za rok 2021 průměrný čistý příjem 241,2 tisíc korun, což bylo meziročně o 21,6 tisíce korun více. Měsíční průměr čistých příjmů na osobu byl 20,1 tisíce korun. V roce 2022 činily roční spotřební výdaje domácností téměř 181 tisíc korun na osobu, meziroční nárůst dosáhl necelých 14 %. Reálně však výdaje poklesly o více než jedno procento. Vyšší ceny elektřiny, plynu a uhlí zapříčinily výrazné meziroční zvýšení výdajů za energie o 15,5 %, v případě pohonných hmot dokonce o 33,5 %. Dlouhodobě nejvýznamnějšími skupinami jsou výdaje za bydlení a energie.

► bit.ly/vdb-prijmy-vydaje-zivotni-podminky

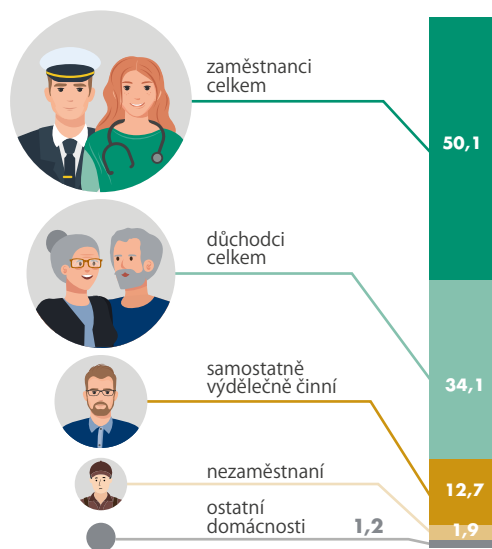

Samostatně
výdělečně činní
měli v roce 2021
čisté peněžní
příjmy o
3 %
vyšší než
zaměstnanci.
V předešlých
čtyřech letech
to bylo v průměru
až o
9 %.

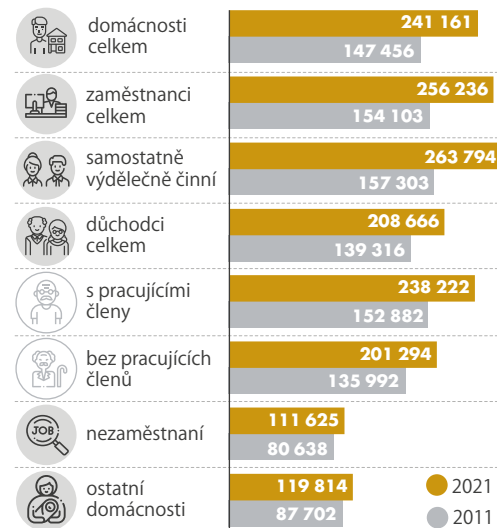
SLOŽENÍ A PŘÍJMY DOMÁCNOSTÍ

V roce 2021 si nejvyšší úroveň příjmů držely domácnosti samostatně výdělečně činných osob, a to ve výši 263,8 tisíce Kč. Jejich roční příjmy nominálně vzrostly o 12,6 % díky nižšímu zdanění v důsledku zrušení konceptu tzv. superhrubé mzdy.

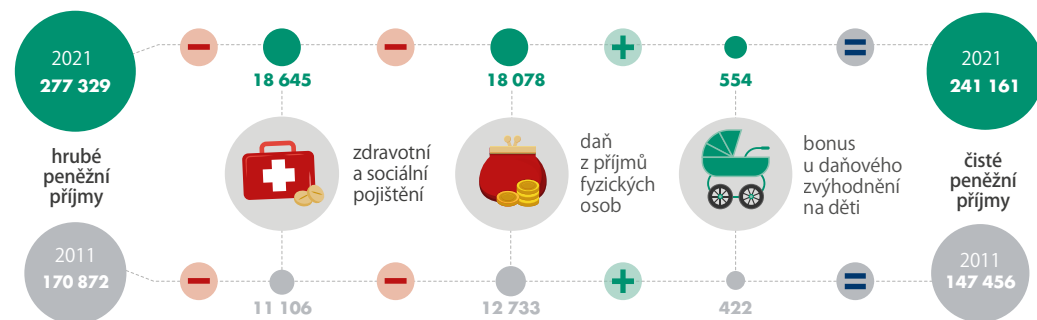
Složení domácností v roce 2022^{*)} (v %)

Čisté roční peněžní příjmy na osobu, podle osoby v čele domácnosti (v Kč)

Průměrné roční peněžní příjmy na osobu (v Kč)

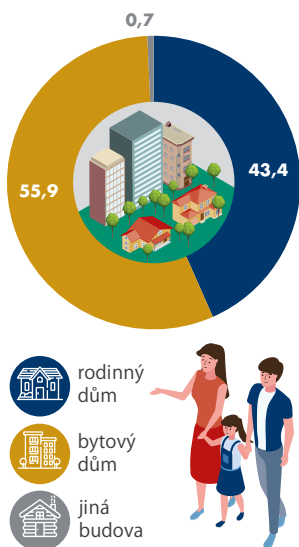

^{*)} podle osoby v čele domácnosti

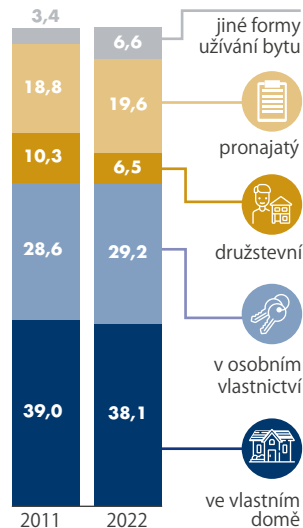
BYDLENÍ A NÁKLADY NA BYDLENÍ

Celkové výdaje za bydlení v roce 2022 dosáhly v průměru 6 820 korun měsíčně na domácnost. Podíl nákladů na bydlení na příjmech činil průměrně 14,9 %. Lišil se však podle toho, zda domácnosti bydlely ve vlastním domě (11,3 %), nebo v pronajatém bytě (28,2 %).

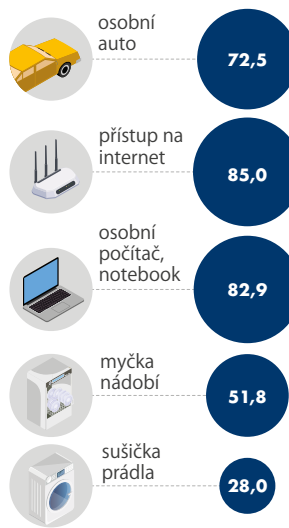
Druh domu v roce 2022 (v %)

Právní forma užívání bytu (v %)

Vybavenost domácností v roce 2022 (v %)

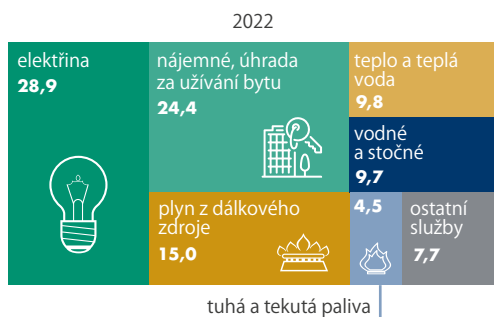
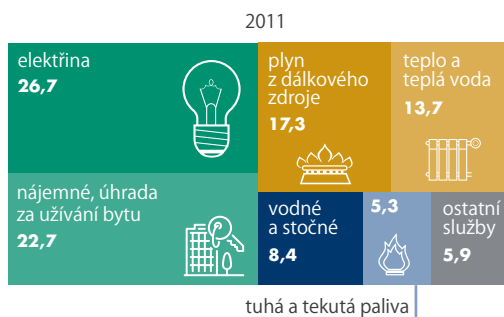

Struktura nákladů za bydlení se v porovnání let 2011 a 2022 téměř nezměnila. Největší změna je v **nákladech na teplo a teplou vodu**, jejichž podíl klesl téměř o

4

procentní body.

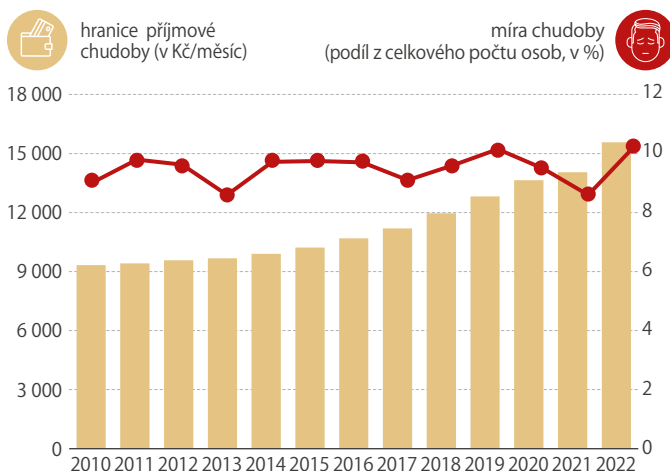
Struktura měsíčních nákladů domácnosti na bydlení (v %)

OHROŽENÍ PŘÍJMOVOU CHUDOBOU

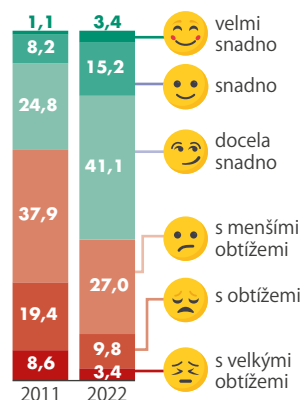
Podíl osob, které se ocitly pod hranicí ohrožení příjmovou chudobou, vzrostl z 8,6 % v roce 2021 na 10,2 % v roce 2022. Dlouhodobě se nicméně drží v rozmezí kolem 9 až 10 %. Ohrožení příjmovou chudobou se v roce 2022 týkalo více než milionu obyvatel Česka.

Osoby ohrožené chudobou

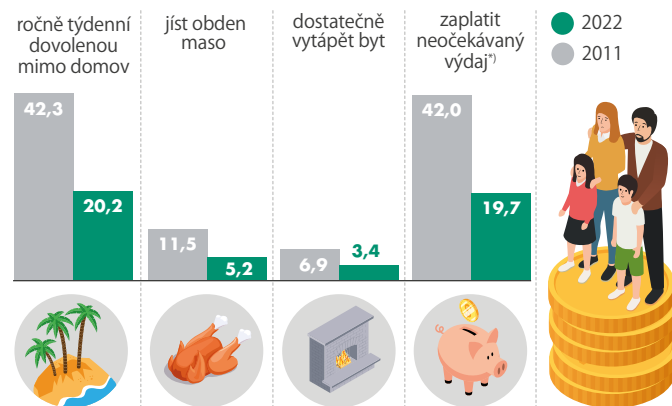

Subjektivní názory (v %)

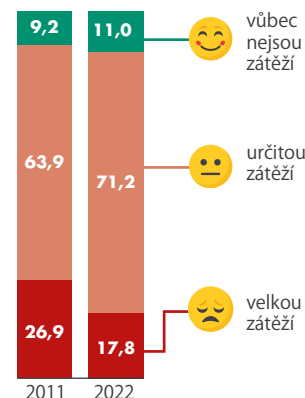
jak domácnost vycházela s příjmem

Subjektivní názory – co si domácnost nemohla dovolit (v %)

jakou zátěží jsou náklady na bydlení

^{*)} v roce 2011 – 9 100 Kč, v roce 2022 – 13 600 Kč

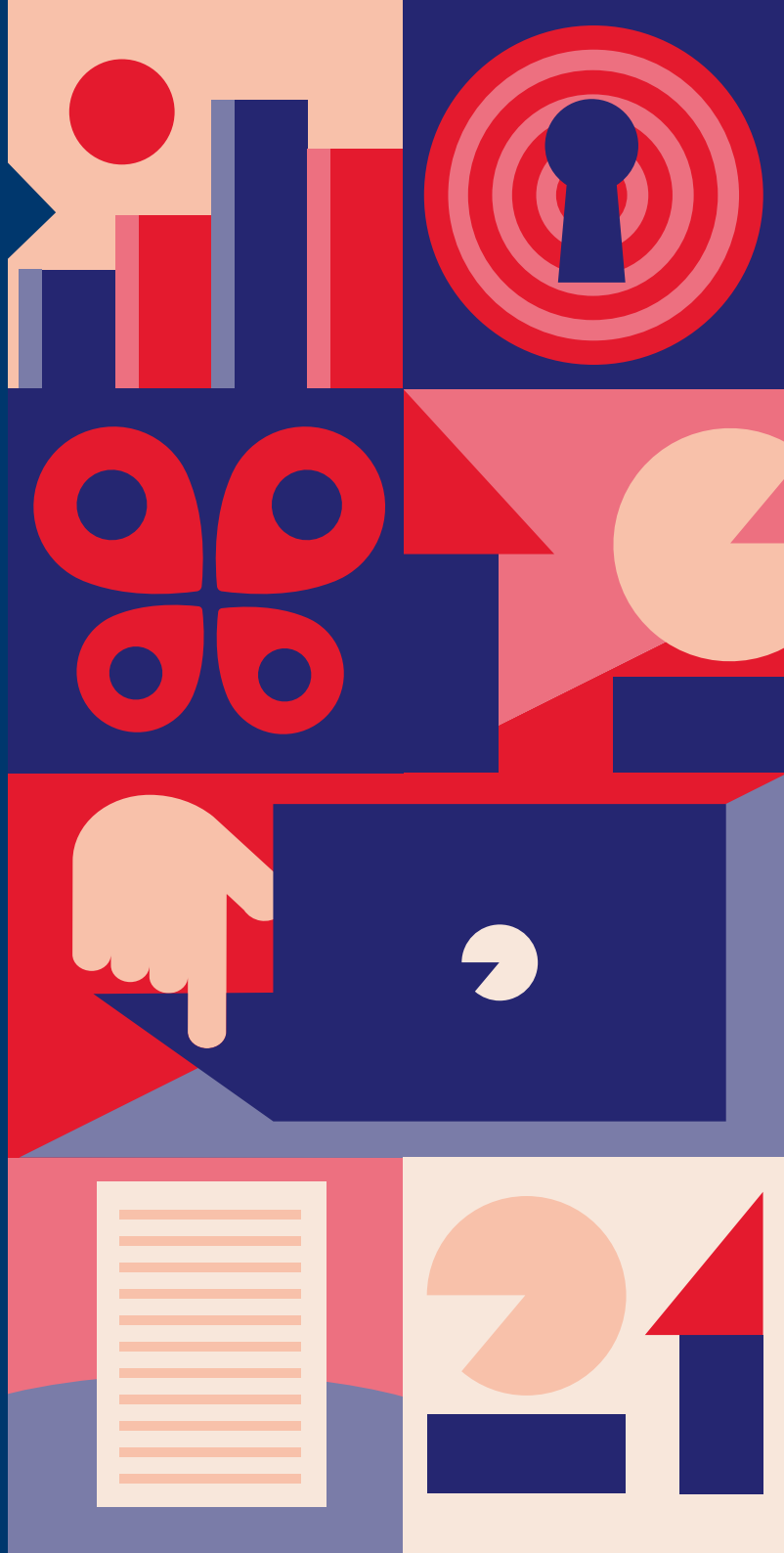
Sčítání lidu, domů a bytů

Podle výsledků Sčítání 2021 žilo v Česku 10 524 167 obyvatel. Obydleno bylo 1 952 668 domů a 4 480 139 bytů.

Oproti sčítání lidu v roce 2011 se počet obyvatel s obvyklým pobytem zvýšil o 0,8 %. Cítelnější nárůst zaznamenal počet obydlených domů (mezi lety 2011 a 2021 o 8,5 %), o 9,1 % bylo více obydlených bytů.

Za 10 let obyvatelé zestárlí o 1,7 roku. Polovina obyvatel bydlela v roce 2021 ve stejné obci jako v době narození. Vysokoškolské vzdělání mělo o 39,3 % více obyvatel, žen s diplomem bylo o 94 tisíc více než mužů. Oproti Sčítání 2011 se více než zdvojnásobil počet pracujících seniorů. Téměř devět z deseti obydlených domů tvořily rodinné domy, v nichž však bylo soustředěno pouze 44,1 % obydlených bytů. Počet všech hospodařících domácností se zvýšil o desetinu, výrazný nárůst zaznamenaly jednočlenné domácnosti, jejichž počet vzrostl téměř o třetinu. V průměrně velké hospodařící domácnosti žilo 2,15 osob.

► bit.ly/vdb-scitani-lidu-domu-a-bytu

Dlouhodobě se nejvíce zvyšuje mezi 15letými a staršími podíl rozvedených osob.

Ti tvořili v roce 1991

7%,

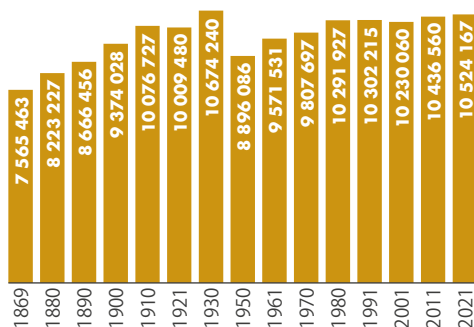
při sčítání v roce 2021 to bylo

14%.

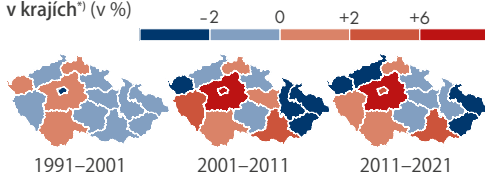
OBYVATELSTVO

Roku 2021 bylo sečteno jen o 150 tis. méně osob než v roce 1930, kdy však 29,5 % obyvatel tvořili Němci. V roce 2021 bylo o 27 % více osob starších 65 let než dětí mladších 15 let. Oproti roku 2011 klesl počet ženatých a vdaných, naopak rozvedených přibýlo.

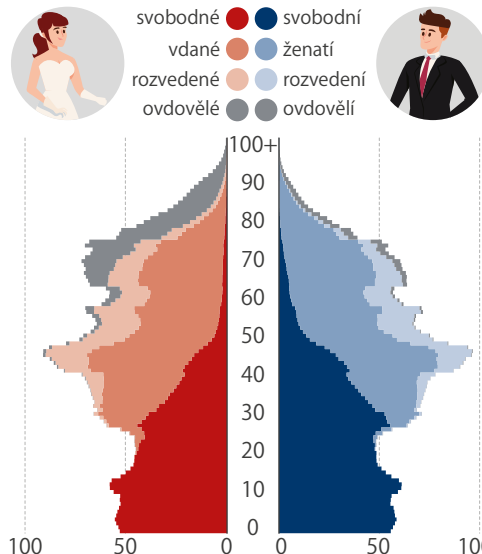
Počet obyvatel

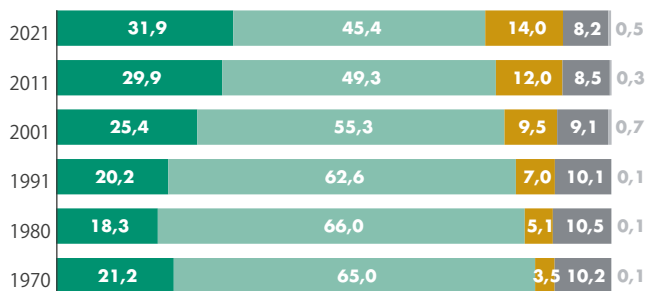
Změna počtu obyvatel v krajích¹⁾ (v %)

Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a rodinného stavu (roky, v tis. osob)

Obyvatelstvo starší 15 let podle rodinného stavu (v %)

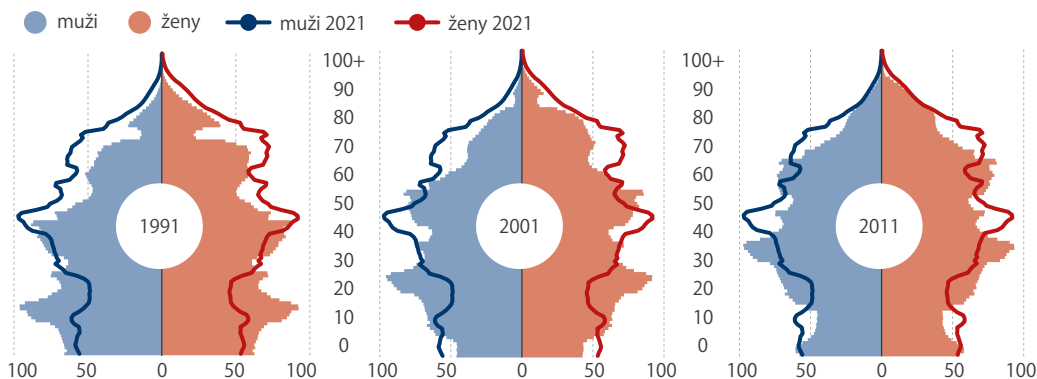

¹⁾ do roku 2001 obyvatelstvo podle trvalého pobytu, od roku 2011 podle obvyklého pobytu

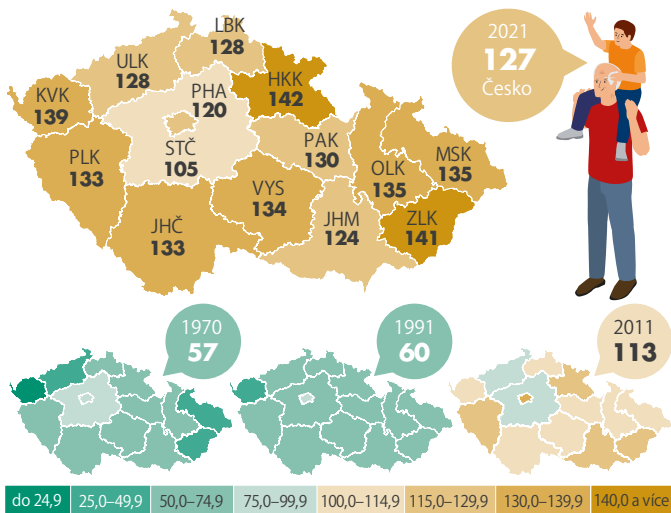
OBYVATELSTVO

U mužů převažovali svobodní nad ženatými do věku 38 let, žen bylo svobodných více než vdaných do 32 let. Ovdověli byli nejpočetnějším rodinným stavem mužů od věku 91 let, u žen to bylo od 76 let. Rozvedení byli zastoupeni nejvíce u 55letých mužů a 52letých žen.

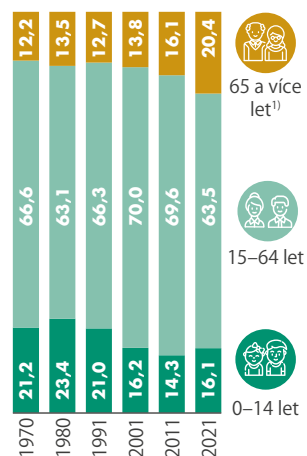
Obyvatelstvo podle pohlaví a věku (roky, v tis. osob)

Index stáří v krajích^{*)}

Obyvatelstvo podle hlavních věkových skupin (v %)

^{*)} počet obyvatel starších 65 let připadajících na 100 dětí do 14 let

¹⁾ do roku 2011 vč. nezjištěného věku

Karlovarský kraj

byl v roce 1970
s indexem stáří

23

nejmladším krajem,
v roce 2021 byl

s hodnotou **139**
3. nejstarší.

Praha

byla v roce 1970
s indexem stáří

94

nejstarším krajem,
v roce 2021 byla

s hodnotou **120**
2. nejmladším krajem.

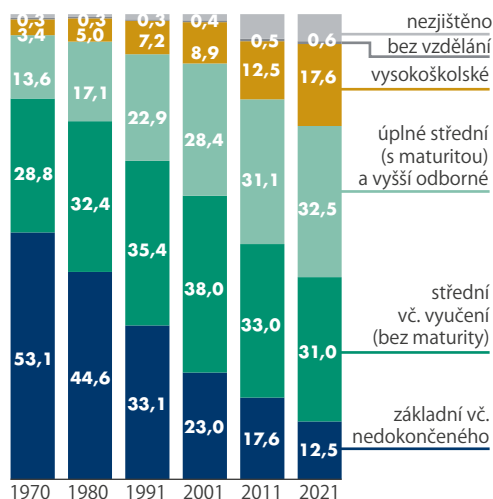

Téměř
30 %
zaměstnaných
osob se zjištěným
místem pracoviště
pracovalo v roce
2021 na jiné
adrese v rámci
obce obvyklého
pobytu.

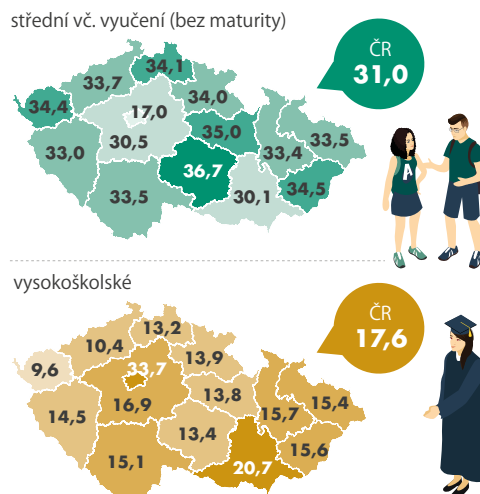
OBVYATELSTVO A VYJÍŽDKA DO ZAMĚSTNÁNÍ

Oproti sčítání z roku 1970 se snížil podíl osob se základním vzděláním (vč. nedokončeného) na čtvrtinovou hodnotu, zatímco vysokoškolsky vzdělaných bylo více než pětikrát tolik. V Praze měla vysokoškolské vzdělání každá třetí osoba starší 15 let.

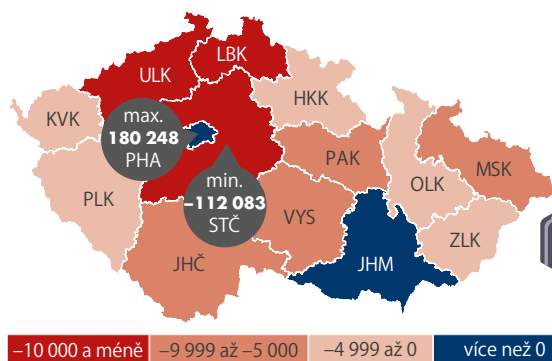
Obyvatelstvo starší 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání (v %)

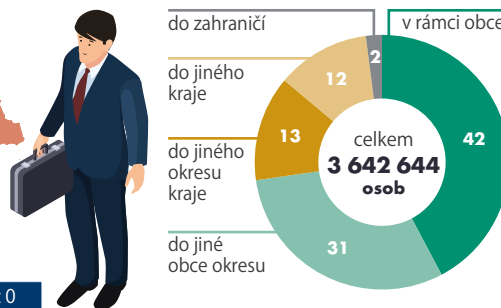
Obyvatelstvo starší 15 let v krajích podle nejvyššího dosaženého vzdělání (v %)

Saldo dojíždky a vyjíždky podle krajů* (osoby)

Vyjíždka do zaměstnání podle typu vyjíždky (v %)

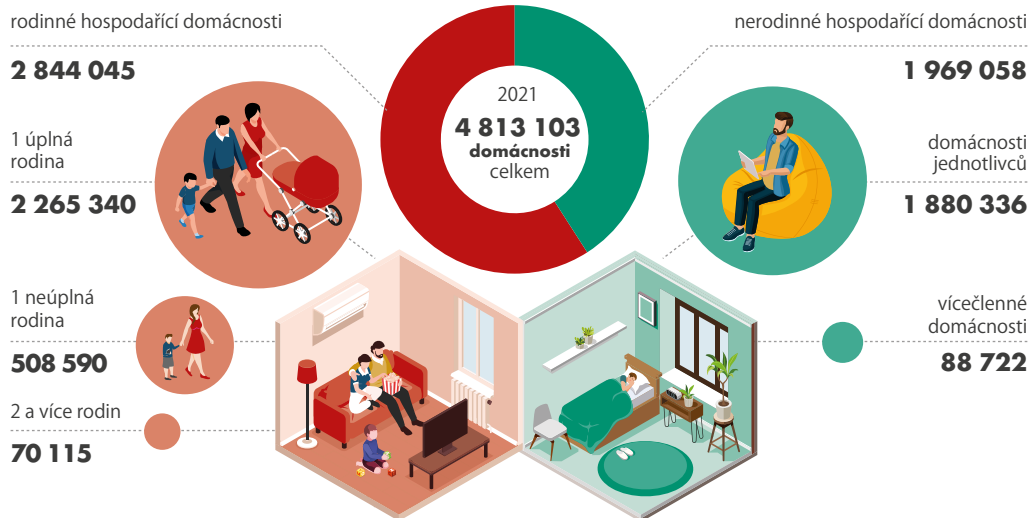

* bez dojíždky a vyjíždky ze/do zahraničí

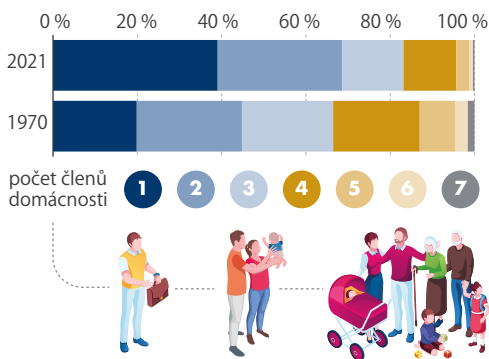
DOMÁCNOSTI

Ze 4,8 mil. hospodařících domácností tvořily v roce 2021 téměř 60 % rodinné domácnosti, jednočlenné domácnosti představovaly 39 %. V průměrně velké hospodařící domácnosti žilo 2,15 osob. Pouze 4 % domácností tvořily domácnosti s 5 a více členy.

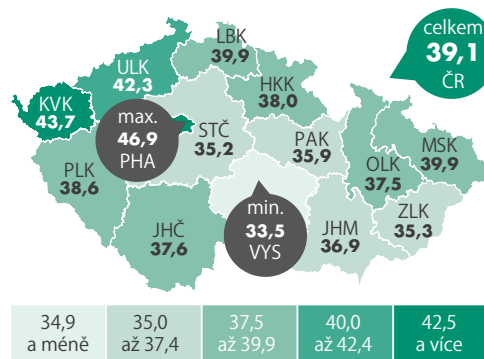
Hospodařící domácnosti podle typu

Domácnosti podle počtu členů

Podíl domácností jednotlivců v krajích (v %)

Průměrný počet členů hospodařící domácnosti poklesl

z **2,57**

v roce 1991 na

2,15

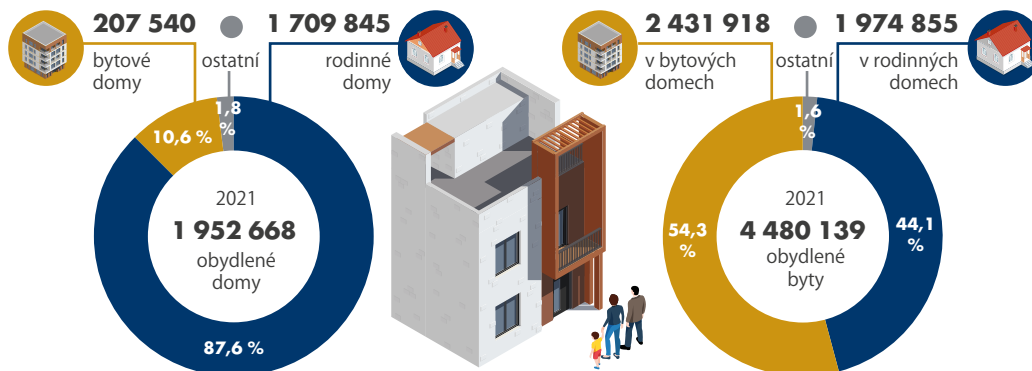
osob

v roce 2021.

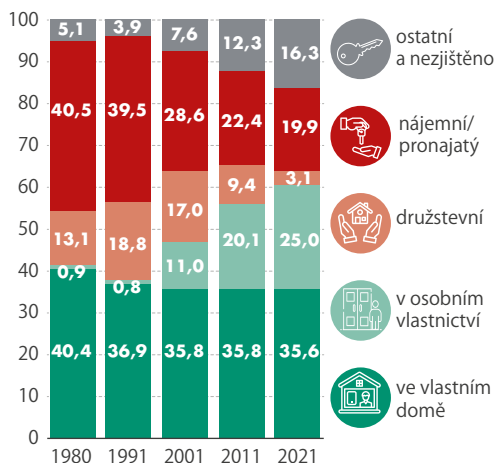
DOMY A BYTY

Oproti roku 2011 bylo sečteno v roce 2021 o 10 % více obydlených rodinných domů, bytových domů bylo o 1,8 % méně. Dvě třetiny všech obydlených domů s byty tvořily domy s jedním bytem. Jeden byt měl v průměru 3,9 obytných místností (vč. kuchyně).

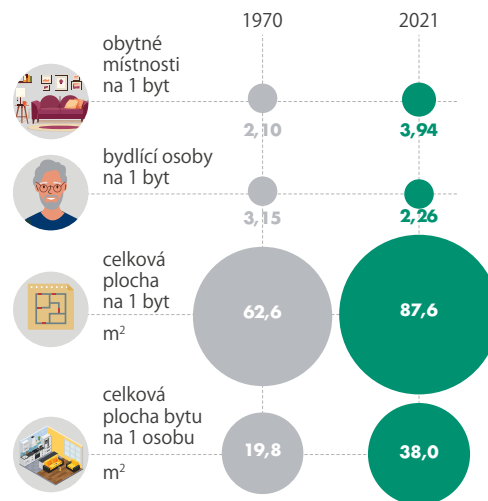
Obydlené domy a byty podle druhu budovy

Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu (v %)

Byty v obydlených domech

Sociální zabezpečení

Nějaký druh důchodu pobírá více než čtvrtina české populace.

Ke konci roku 2022 pobíralo některý z důchodů 2,8 milionu osob, což odpovídalo 26 % populace. Někaký důchod mělo 22 % mužů a 30 % žen. Naprostá většina, téměř 2,4 milionu osob, pobírala důchod starobní. Z toho 680 tisíc osob mělo starobní důchod, který jim byl přiznán předčasně.

Příjmy z pojistného na nemocenské pojištění v roce 2022 meziročně vzrostly o 6,8 % na 39,6 miliardy Kč. Na dávky nemocenského pojištění bylo vydáno 47,6 miliardy Kč a oproti předchozímu roku výdaje poklesly o 7,5 %. Na příspěvek na péči bylo v roce 2022 použito 36,4 miliardy Kč, meziročně výdaje vzrostly o 3,7 miliardy Kč. Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi dosáhly 14,4 miliardy Kč, což bylo meziročně o 9,1 miliardy Kč více, z čehož 8,7 mld. Kč připadlo na nově zavedenou humanitární dávku.

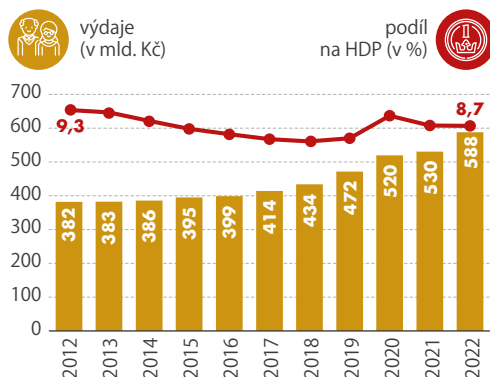
► bit.ly/vdb-socialni-zabezpeceni

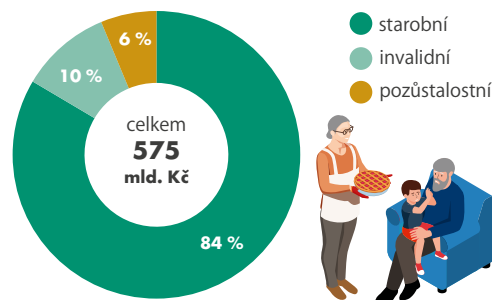
DŮCHODY

Celkové výdaje na důchody v roce 2022 meziročně vzrostly o 11 % na rekordních 588 mld. Kč. V prosinci 2022 dosáhl průměrný plný starobní důchod 18 098 Kč, o 17 % více než v roce předchozím.

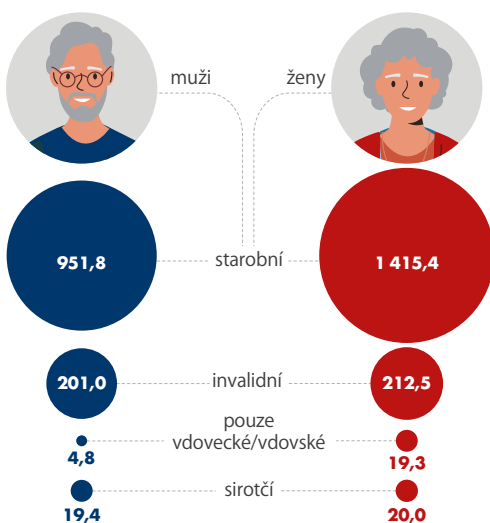
Výdaje na důchody celkem

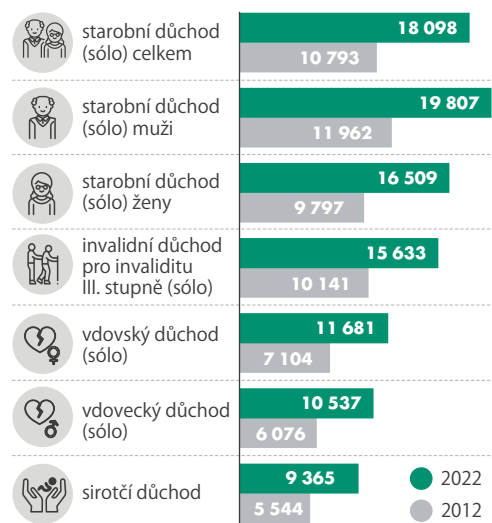
Výdaje na důchody^{*)} vyplácené ČSSZ podle druhu důchodu v roce 2022

Příjemci důchodu k 31. 12. 2022^{*)} (v tis.)

Průměrná měsíční výše důchodů^{*)} (v Kč v prosinci příslušného roku)

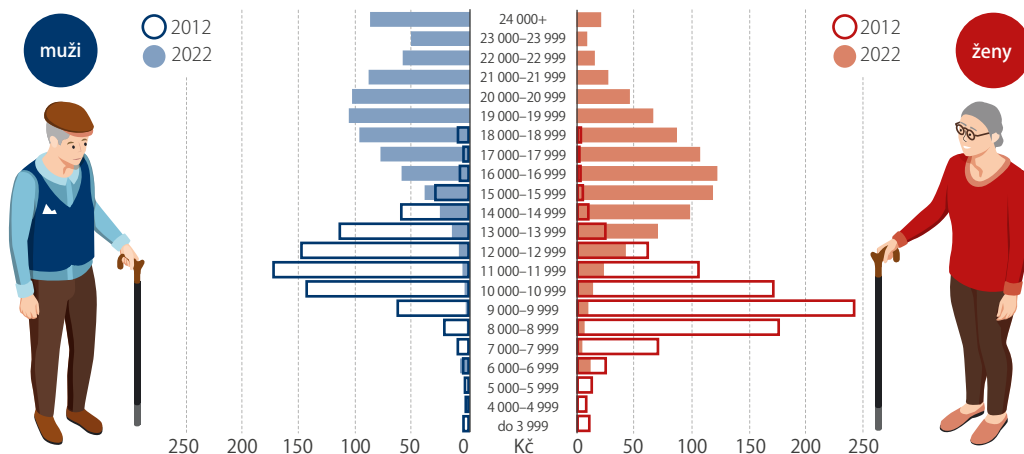

^{*)} nezahrnuje důchody ozbrojených složek

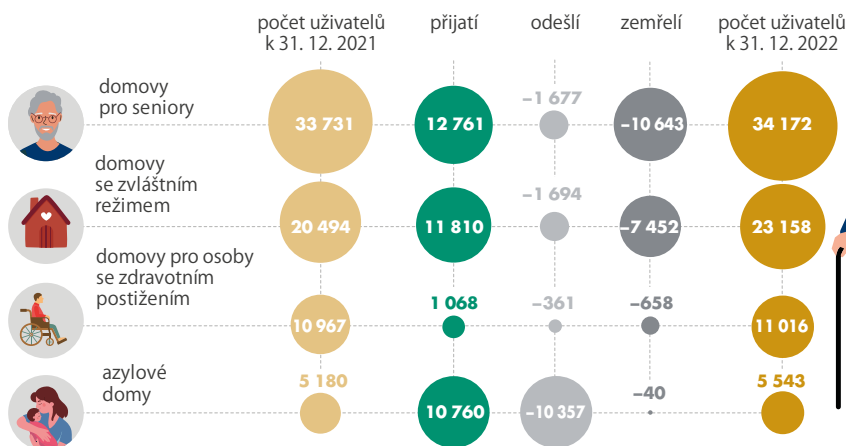
STAROBNÍ DŮCHODY A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

V prosinci 2022 dosahoval průměrný starobní důchod žen (sólo) úrovně 83 % stejného druhu důchodu mužů, absolutně o téměř 3 300 Kč méně. Celkem 45 % příjemkyň sólo starobního důchodu pobíralo méně než 16 tis. Kč, zatímco z mužů pouze 14 %.

Příjemci sólo starobních důchodů podle výše důchodu (v tis. osob, stav k 31. 12.)

Uživatelé pobytových sociálních služeb (osoby)

V prosinci 2022 dosahoval průměrný starobní důchod

mužů

19 807

Kč

a starobní důchod

žen

16 509

Kč.

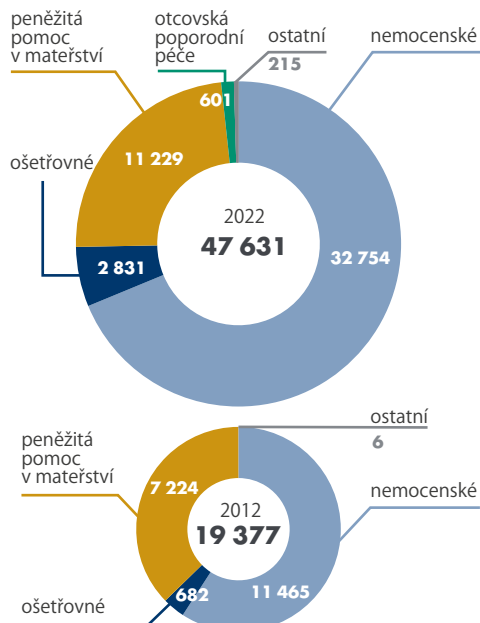
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ A STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA

Výdaje na dávky nemocenského pojištění vzrostly mezi lety 2012 a 2022 z 19,4 mld. Kč na 47,6 mld. Kč. Výdaje na dávky státní sociální podpory v roce 2022 meziročně vzrostly o 7,6 mld. Kč na 52,3 mld. Kč. Za nárůstem stál jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě.

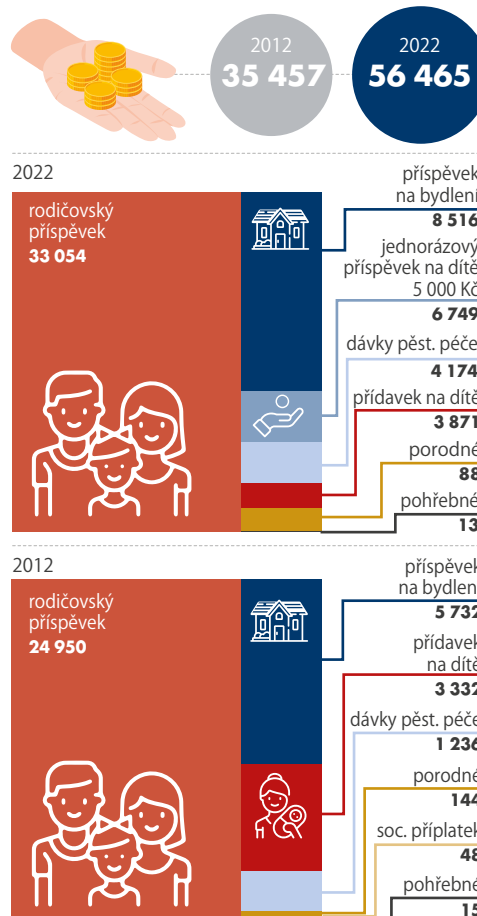

V roce 2022
využilo dávku
otcovské
poporodní péče
49,5 tisíc
otců, výdaje
na ni dosáhly
601 mil.
Kč.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění
(v mil. Kč)

Výdaje na dávky státní sociální podpory
a péčovské péče (v mil. Kč)

Stavebnictví, byty

Stavebnictví a zvláště výstavbě bytů se v Česku v roce 2022 mimořádně dařilo.

Stavební společnosti provedly v roce 2022 stavební práce v hodnotě téměř 682 miliard korun, což bylo meziročně o 17,5 procenta více. Nejaktivnější byli stavaři na území hlavního města Prahy, s větším odstupem následoval kraj Jihočeský a také Středočeský. Více než tři čtvrtiny z celkového objemu stavebních prací připadaly na novou výstavbu, rekonstrukci a modernizaci. Rok 2022 byl z pohledu dokončených bytů velice úspěšný. Dokončilo se téměř 40 tisíc nových bytů, meziročně o 13,9 % více. Jednalo se o druhý nejvyšší počet od roku 2000, který se výrazně přiblížil k maximu z roku 2007. U bytů v rodinných domech šlo dokonce o rekord, od boomu v 70. letech nebylo dokončeno více než 20 tisíc bytů v žádném jiném roce. U nových domů došlo v roce 2022 k prodloužení doby výstavby, zvláště v případě bytových domů. Jeden bytový dům se stavěl v průměru 41 měsíců, výstavba jednoho rodinného domu byla o měsíc kratší.

► bit.ly/vdb-stavebnictvi-byty

V roce 2022 bylo dokončeno celkem

39 398
bytů,
z toho

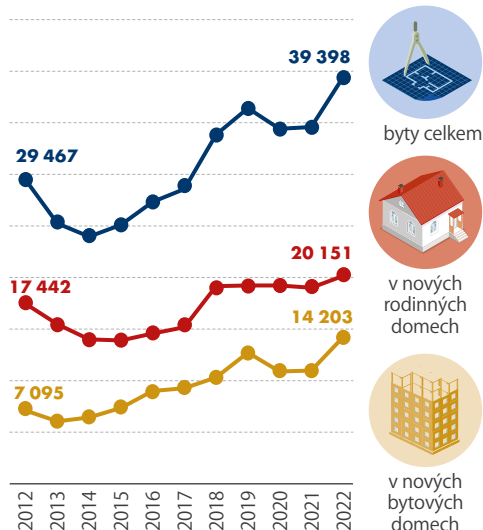
20 151

v nových rodinných domech. Jedná se o nejvyšší počet dokončených bytů od roku 2008.

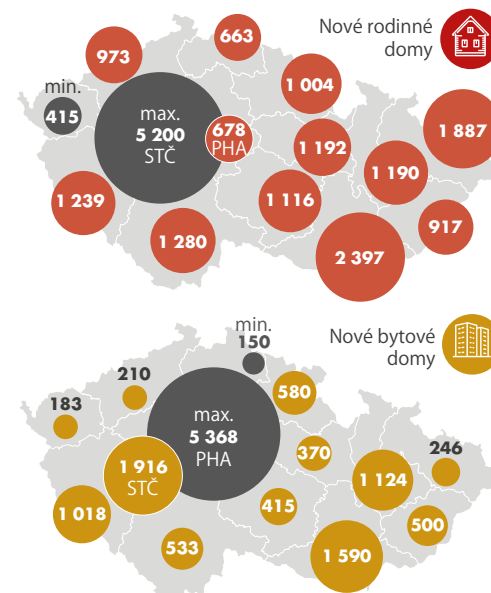
DOKONČENÉ BYTY

Vývoj počtu dokončených bytů se za uplynulých 20 let pohyboval ve vlnách. Po prvním vrcholu v roce 2007 došlo k sedmiletému poklesu. Druhého vrcholu bylo dosaženo v roce 2019. Následný dvouletý mírný propad vystřídal třetí strmý nárůst v roce 2022.

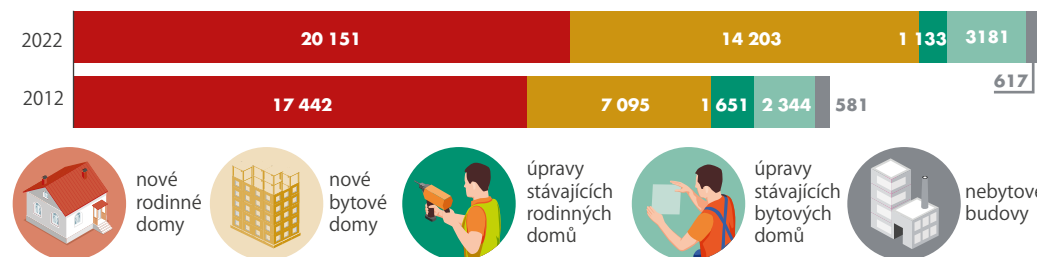
Dokončené byty v nových bytových budovách

Dokončené byty podle vybraných typů budov v roce 2022

Dokončené byty podle vybraných typů budov

DOKONČENÉ BYTY V KRAJÍCH

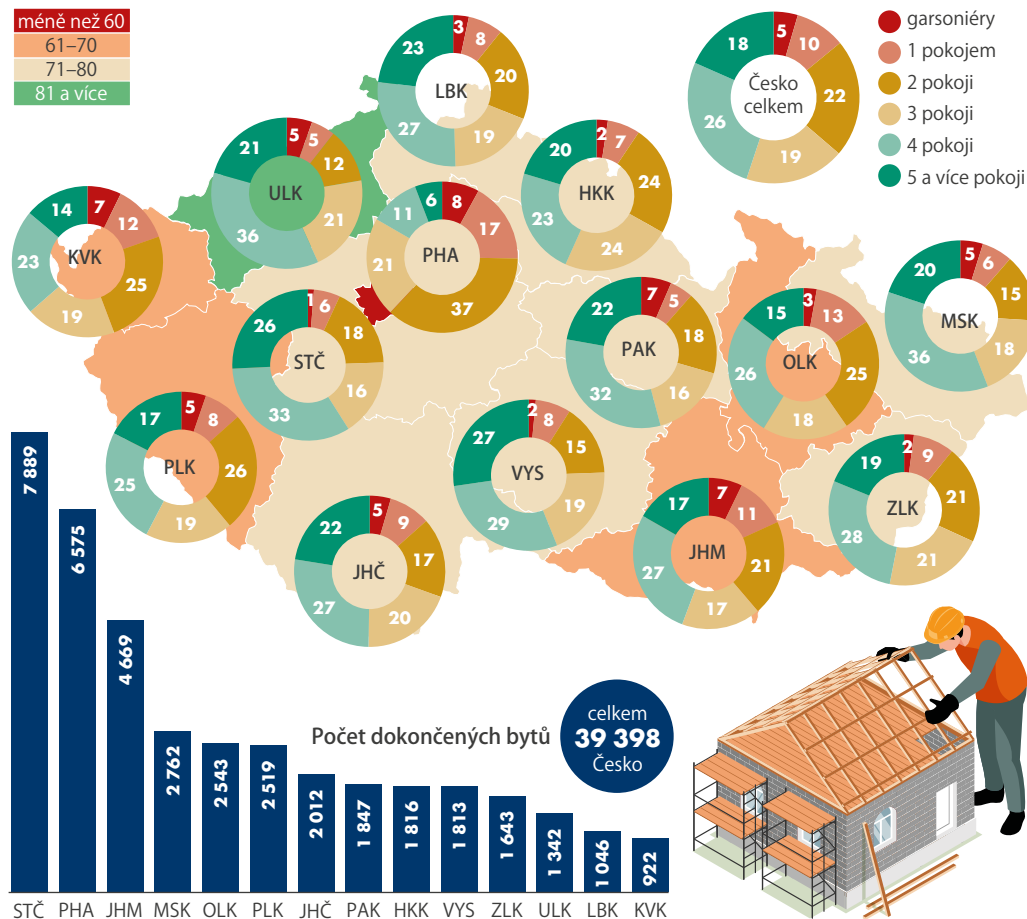
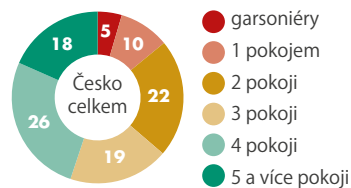
Největší průměrnou obytnou plochu měly byty dokončené v roce 2022 v Ústeckém kraji (82,4 m²), naopak nejmenší v Praze (57,2 m²). Krajem s nejvyšším procentuálním zastoupením bytů s 5 a více pokoji byla Vysočina (27 %), nejméně jich měla Praha (6 %).

Dokončené byty podle krajů v roce 2022

Průměrná obytná plocha 1 bytu (v m²)

Dispozice dokončených bytů (v %)

V roce 2022 bylo dokončeno

10 432 bytů

se **4 pokoji.**

Jednalo se o nejčastější typ dispozice následovaný byty se dvěma pokoji, kterých bylo postaveno 8 759.

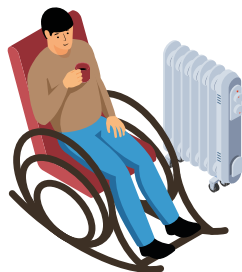
ENERGETICKÁ NÁROČNOST A VYTÁPĚNÍ

Mezi lety 2012 a 2022 znatelně poklesl podíl dokončených bytů v bytových domech vytápěných lokálně, v rodinných domech se téměř nezměnil. V kategoriích energetické náročnosti budov došlo k výraznému přesunu od úsporné ve prospěch velmi úsporné.

Dokončené byty v rodinných a bytových domech podle způsobu vytápění (v %)

Nové bytové domy

- centrální domovní
- centrální dálkové
- lokální
- jiné (i bez topení)

Nové rodinné domy

- centrální domovní
- centrální dálkové
- lokální
- jiné (i bez topení)

Dokončené byty v rodinných a bytových domech podle energetické náročnosti (v %)

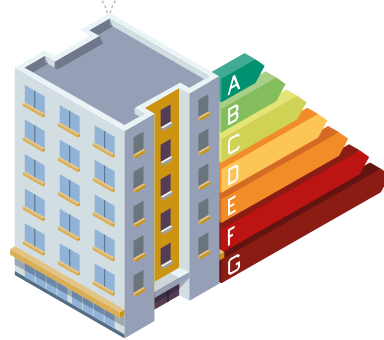
Nové bytové domy

A mimořádně úsporná

B velmi úsporná

C úsporná

Nové rodinné domy

Z pohledu energetické náročnosti dosáhl v roce 2022 podíl dokončených bytů energeticky mimořádně nebo velmi úsporných v nových rodinných domech

72 %

a v nových bytových domech

82 %.

Území, sídelní struktura

V roce 2022 bylo v Česku 6 258 obcí, z nich 609 mělo statut města.

Statutárních měst bylo 27, městysů 231. Od roku 1993 u nás přibylo 62 obcí. V roce 2022 byla obcí s nejvyšším počtem obyvatel Praha (1,357 mil.), nejmenší Vysoká Lhota v okrese Pelhřimov s 16 obyvateli. Největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 1993 a 2022 znamenala ze statutárních měst Praha, počet obyvatel v ní vzrostl o 140,3 tisíc. V Plzni se zvýšil počet obyvatel o 8,9 tis., v Liberci o 6,4 tis. Absolutně nejvíce obyvatel ztratila Ostrava (−42,8 tis.), Karviná (−17,4 tis.) a Havířov (−17,3 tis.).

Obcí s nejdelším názvem u nás je Nová Ves u Nového Města na Moravě (okr. Žďár nad Sázavou), nejkratší název má Aš (okr. Cheb) a Eš (okr. Pelhřimov). Nejjižněji položenou obcí v Česku je Horní Dvořiště (okr. Český Krumlov), nejseverněji se nachází Lobendava (okr. Děčín). Nejzápadnější obcí je Krásná (okr. Cheb), nejvýchodnější Bukovec (okr. Frýdek-Místek).

► bit.ly/vdb-uzemi-sidelni-struktura

Koncem roku 2022
činila průměrná
lidnatost obce
v Moravsko-
slezském kraji
3 966
obyvatel,
v Kraji Vysočina
měla obec
v průměru
731
obyvatel.

ZAJÍMAVOSTI

Obcí s nejvyšší hustotou zalidnění v roce 2022 byla Praha, kde na 1 km² rozlohy připadalo 2 735 obyvatel. Se 2 190 osobami následoval Havířov. Na opačné straně se nacházely šumavské obce Modrava (1,3 obyvatel na km²) a Prášíly (1,4 obyv. na km²) v okrese Klatovy.

Územní struktura ČR (k 31. 12. 2022)

z toho

města
celkem

609

statutární
města

27

městysy

231

vojenské
újezdy

4

Obce

Praha
496,21 km²
obec s největší
rozlohou

Kvilda (okr.
Prachovice)
1 065 m n. m.
nejvýše
položená obec

**Nová Ves
u Nového Města
na Moravě**
obec s nejdelším
názvem

Praha
1 357 326
obyvatel
nejlidnatější
obec

Zlonín (okr.
Praha-východ)
30,1 roku
nejnižší
průměrný věk

Závist
(okr. Blansko)
0,42 km²
obec s nejmenší
rozlohou

Hřensko
(okr. Děčín)
130 m n. m.
nejníže
položená obec

Aš (okr. Cheb)
Eš (okr. Pelhřimov)
obce s nejkratším
názvem

Vysoká Lhota
(okr. Pelhřimov)
16 obyvatel
nejméně lidnatá
obec

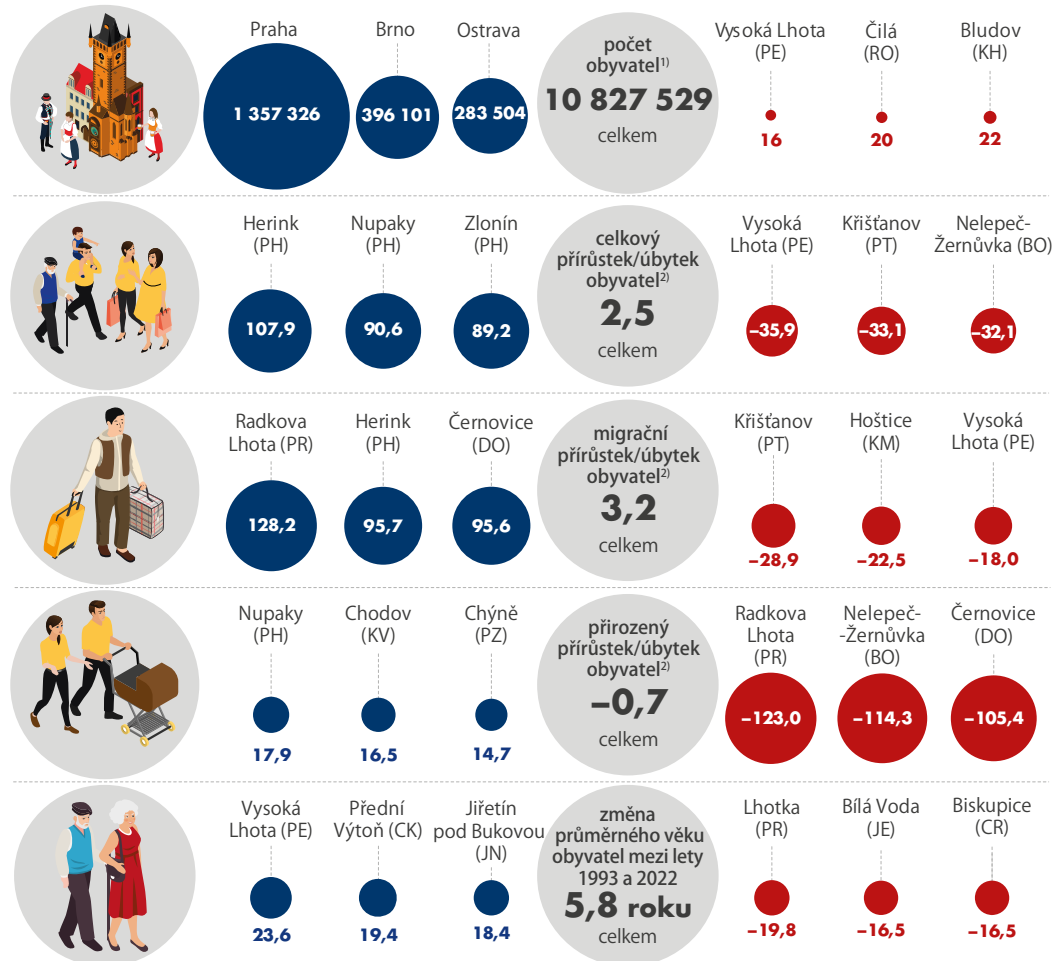

Vysoká Lhota
(okr. Pelhřimov)
65,1 roku
nejvyšší
průměrný věk

OBYVATELSTVO V OBCÍCH

Obce s nejnižším průměrným věkem obyvatel v roce 2022 se nacházely v zázemí Prahy, byl to Zlonín (30,1 roku) a Chýně (31,9 roku). Na druhé straně nejstarší obyvatelé žili ve Vysoké Lhotě v okrese Pelhřimov (65,1 roku) a v Radkově Lhotě na Přerovsku (61,5 roku).

Demografická „nej“ v obcích

¹⁾ stav k 31. 12. 2022

²⁾ roční průměr na tisíc obyvatel za roky 1993–2022

Nejběžnějším
názvem obce je
Nová Ves.
V Česku je
14 obcí
s tímto jménem
a v dalších
18 obcích
je součástí názvu.

Statutárním městem
s nejvyšším nárůstem
počtu obyvatel mezi
lety 1993 a 2022 je

Praha.

Počet obyvatel
vzrostl

o 11,5 %
(z 1,217 mil.
na 1,357 mil.).
Naopak v

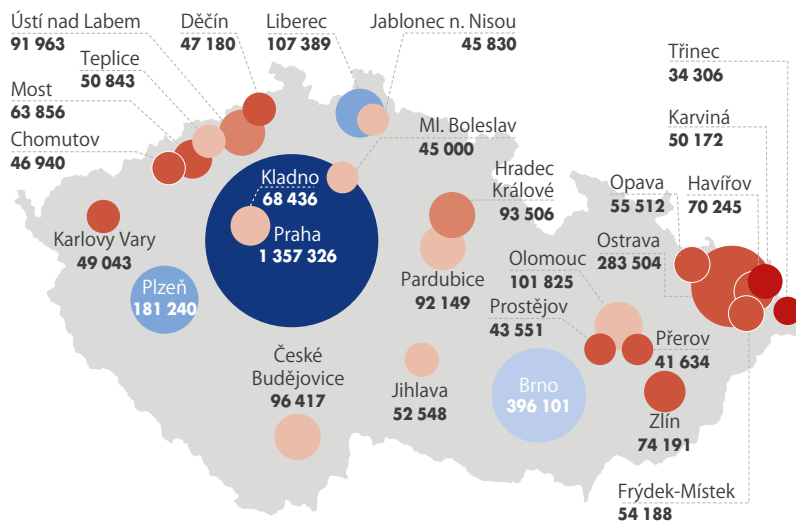
Karvině
poklesl

počet obyvatel
o 25,7 %
(ze 67,6 tis.
na 50,2 tis.).

STATUTÁRNÍ MĚSTA

Statutárními městy s největším počtem obyvatel v roce 2022 byly Praha (1,357 mil.), Brno (396,1 tis.), Ostrava (283,5 tis.) a Plzeň (181,2 tis.). Nejméně obyvatel žilo v Trinci (34,3 tis.), Přerově (41,6 tis.), Prostějově (43,6 tis.) a Mladé Boleslavi (45,0 tis.).

Statutární města (počet obyvatel, k 31. 12. 2022)

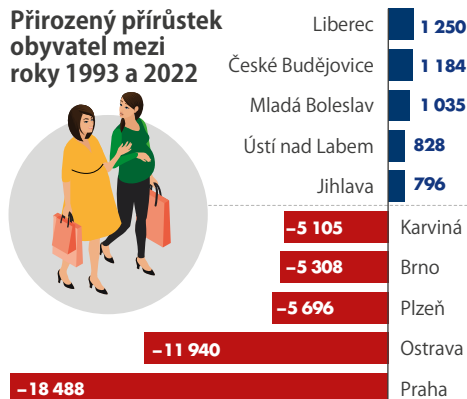

Přírůstek/úbytek
obyvatel mezi roky
1993 a 2022 (v %)

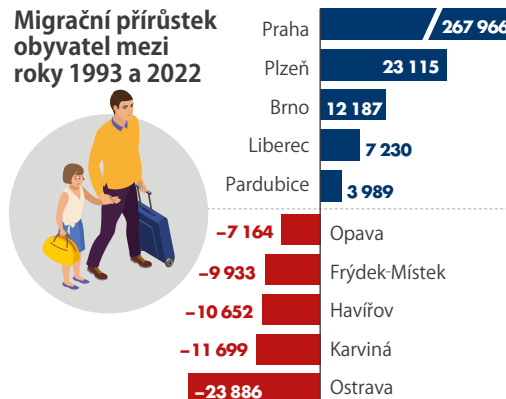
10,00 a více
5,00 až 9,99
0,00 až 4,99
-0,01 až -4,99
-5,00 až -9,99
-10,00 až -19,99
-20,00 a méně

Přirozený přírůstek
obyvatel mezi
roky 1993 a 2022

Migrační přírůstek
obyvatel mezi
roky 1993 a 2022

Věda, výzkum a inovace

V období let 2013 až 2022 byl na výzkum a vývoj v Česku vynaložen jeden bilion korun. V roce 2022 to bylo 133 miliard.

Výdaje na výzkum a vývoj dosáhly v Česku v roce 2021 hranice 2 % HDP. O rok později došlo k mírnému poklesu na 1,96 % HDP. Nejvíce prostředků na výzkum a vývoj vynakládají i spotřebovávají podniky. V roce 2022 bylo v podnikatelském sektoru utraceno 64 % z celkových výdajů na VaV v Česku. Tahounem jsou především podniky pod zahraniční kontrolou. Státní rozpočet podpořil výzkum a vývoj v roce 2022 celkovou částkou 38,5 mld. Kč, z nichž tři čtvrtiny směřovaly na konto vysokých škol a veřejných výzkumných institucí. Dlouhodobě tvoří v Česku ženy méně než 30 % pracovníků výzkumu a vývoje. Za většinou patentů udělených či validovaných v Česku stojí zahraniční přihlašovatelé, v roce 2022 vlastnili 93 % z udělených patentů.

► bit.ly/veda-vyzkum-a-inovace

V roce 2022
pracovalo ve
výzkumu a vývoji

71,3%
mužů a

28,7%
žen.

PRACOVNÍCI VE VÝZKUMU A VÝVOJI

V roce 2022 působilo ve výzkumu a vývoji (VaV) na plný či částečný úvazek 123 tisíc pracovníků. Po přepočtu na plný pracovní úvazek to bylo 86 tisíc osob. Nejvíce osob pracovalo ve VaV v podnikatelském sektoru, a to 50,6 tisíc přepočtených osob¹⁾.

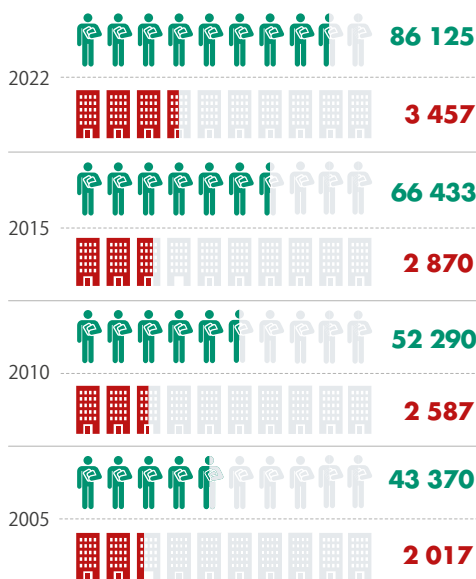
Pracovníci a pracoviště ve VaV

pracovníci ve VaV
celkem – přepočtené
osoby¹⁾

počet pracovišť
VaV

Pracovníci ve VaV podle sektorů provádění (přepočtené osoby¹⁾)

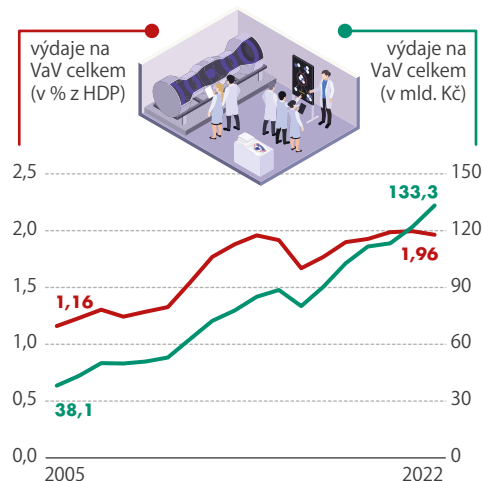

¹⁾ přepočteno na plnou pracovní dobu věnovanou VaV činností (FTE)

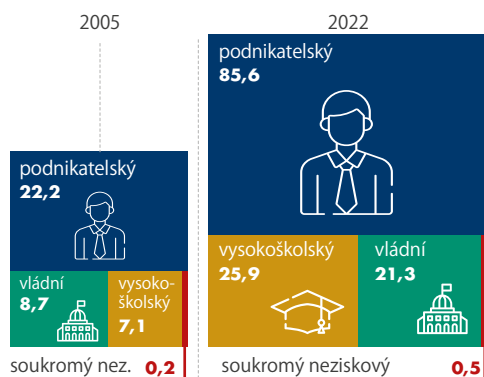
VÝDAJE NA VÝZKUM A VÝVOJ

Od roku 2018 přesahují výdaje na výzkum a vývoj každoročně hranici 100 mld. Kč, v roce 2022 činily 133 miliard korun a na HDP se podílely 1,96 %. Téměř dvě třetiny částky byly v roce 2022 vynaloženy na VaV v podnikatelském sektoru.

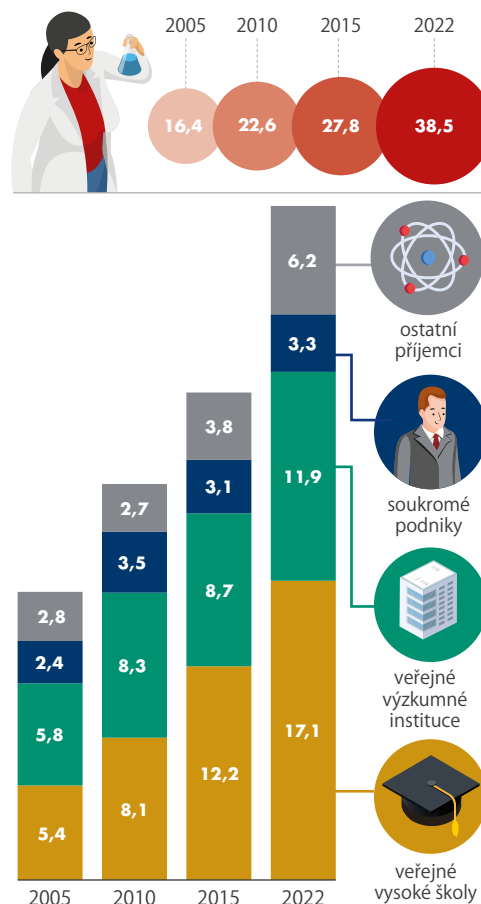
Výdaje na VaV celkem

Výdaje na VaV podle sektorů provádění (v mld. Kč)

Státní rozpočtové výdaje na VaV celkem a podle hlavních příjemců (v mld. Kč)

Hlavním poskytovatelem státní rozpočtové podpory VaV bylo v roce 2022 MŠMT s částkou

15,2 mld. Kč.

V roce 2022 činily
přijaté licenční
poplatky^{*)}

3 894

mil. Kč,

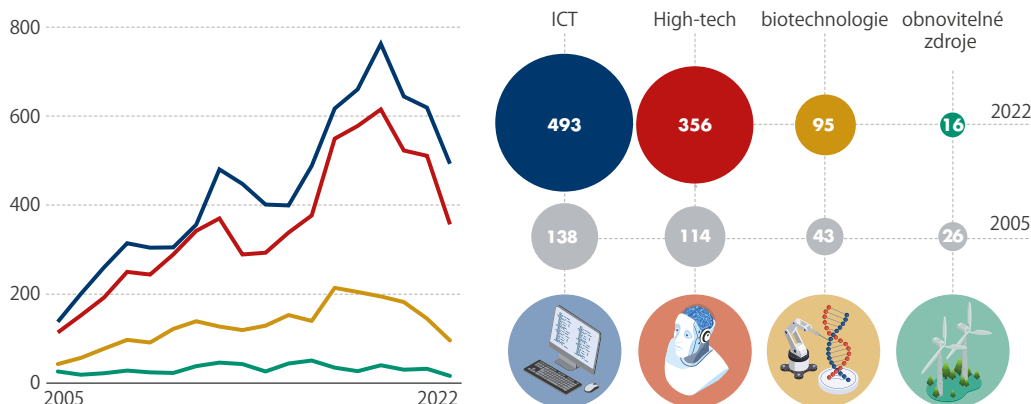
z toho za nové
licence

34 mil. Kč.

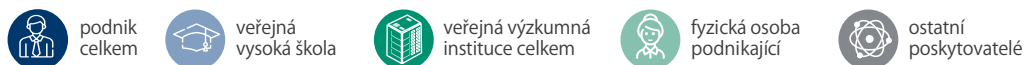
PATENTY A LICENCE

V roce 2022 bylo českým i zahraničním subjektům Úřadem průmyslového vlastnictví ČR uděleno či validováno 5 012 patentů. Zahraničním přihlašovatelům náleželo 93 % z nich, na české subjekty připadlo zbylých 7 %, tedy 342 patentů.

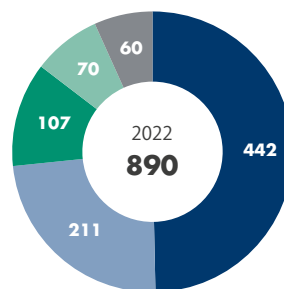
Udělené patenty s účinky v ČR ve vybraných oblastech techniky

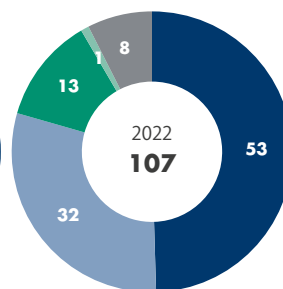
Celkový počet poskytnutých licencí^{*)} platných v roce 2022 podle typu poskytovatele těchto licencí

Počet licencí
poskytnutých celkem

Počet licencí
poskytnutých poprvé (nově)

^{*)} patentové licence, licence na užité vzory a licence na průmyslové vzory

Volby

Rekordní účast ve volbách v roce 1990 už nebude zřejmě nikdy překonána.

První svobodné volby po listopadu 1989 se konaly v červnu 1990 a byla při nich zaznamenána historicky nejvyšší volební účast přes 96 % oprávněných voličů. V rámci samostatného Česka byla nejvyšší účast 76 % při volbách do Poslanecké sněmovny v roce 1996. Po vzniku samostatného Česka byly postupně zavedeny nové druhy voleb: do Senátu (1996), zastupitelstev krajů (2000), Evropského parlamentu (2004) a volba prezidenta (2013). V roce 2003 se uskutečnilo celostátní referendum.

Nejvíce voličů (okolo 60 %) se účastnilo voleb do Poslanecké sněmovny a později voleb prezidenta republiky. Účast ve 2. kole prezidentských voleb v lednu 2023 dokonce překročila 70 %. Ve volbách do zastupitelstev obcí se účast po poklesu v průběhu 90. let ustálila na úrovni 45 %. Nižší zájem voličů lze sledovat při volbách do zastupitelstev krajů. Při volbách do Evropského parlamentu a ve 2. kole voleb do Senátu bývá volební účast tradičně nejnižší (okolo 20 %).

► bit.ly/vdb-volby

Volby do
Poslanecké
sněmovny
Parlamentu ČR
proběhly
8. a 9. 10. 2021 ve

14 761

stálých volebních
okresů, ve

111

zvláštních volebních
okresů v zahraničí
a ve

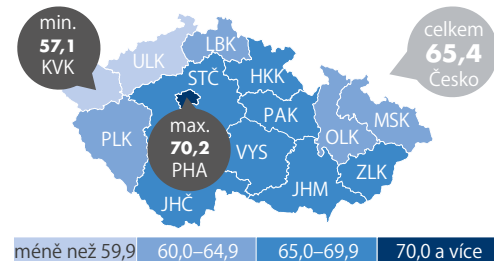
14

speciálních covid
okresů.

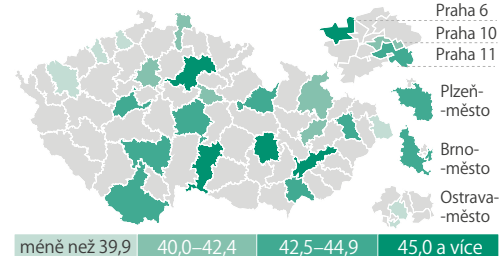
VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY A SENÁTU

Volební účast ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021 dosáhla 65,4 %, zvoleno bylo historicky nejvíce žen (25 %). Při volbách do Senátu v roce 2022 byla účast v 1. kole 42,7 %, ve 2. kole 19,4 % a mandát nakonec získalo 18 mužů a 9 žen.

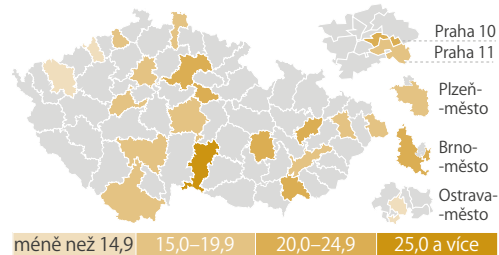
Volební účast ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2021 (v %)

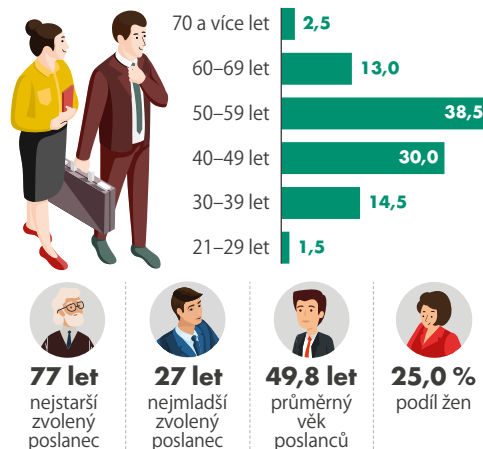
Volební účast v 1. kole voleb do Senátu Parlamentu ČR v roce 2022 (v %)

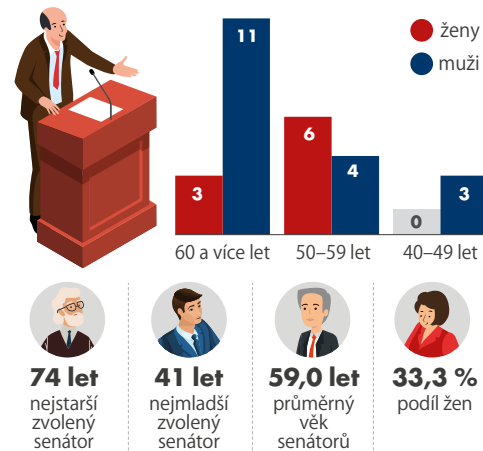
Volební účast ve 2. kole voleb do Senátu Parlamentu ČR v roce 2022 (v %)

Struktura zvolených poslanců (v %)

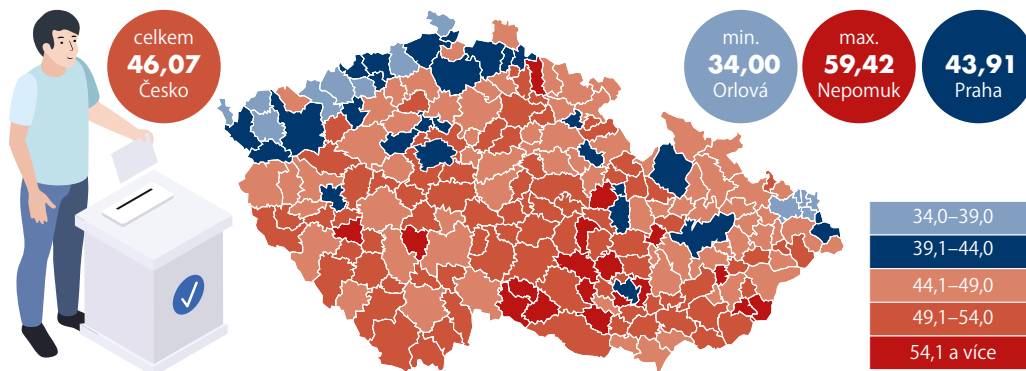
Struktura zvolených senátorů

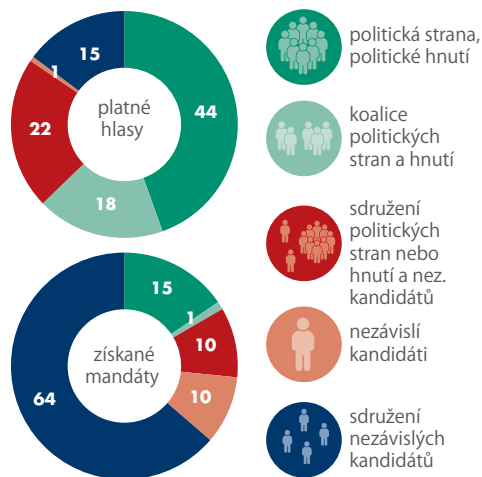
VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

Volební účast při volbách do zastupitelstev obcí v roce 2022 dosáhla 46,1 %, nejvyšší (98,3 %) byla v obci Kyje v okrese Jičín, nejmenší (17,7 %) v obci Sklené v okrese Svitavy. O celkem 61 796 zastupitelských mandátů usilovalo 195 214 kandidátů.¹⁾

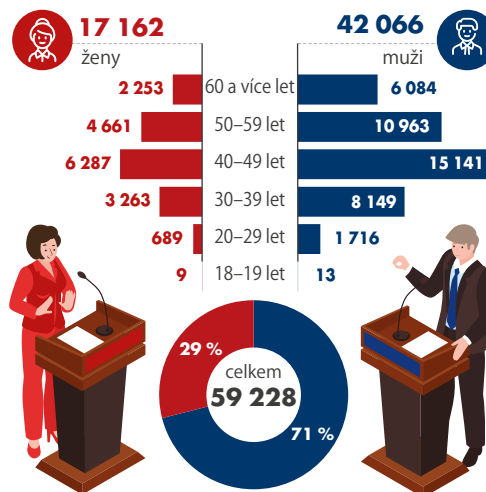
Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí podle SO ORP v roce 2022 (v %)

Platné hlasy a získané mandáty volebních stran (v %^{*)}

Struktura zvolených zastupitelů podle pohlaví a věku^{*)}

^{*)} bez zastupitelstev městských obvodů a městských částí

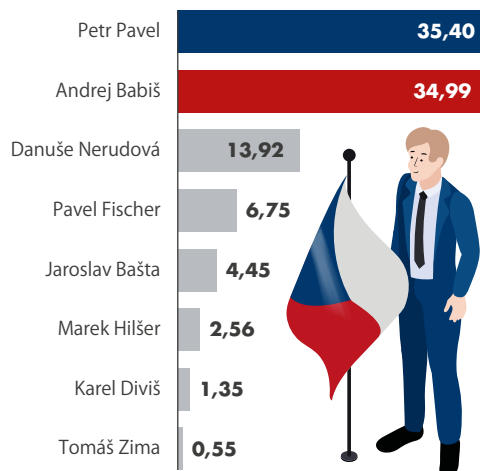
¹⁾ včetně zastupitelstev městských obvodů a městských částí

Průměrný věk zvolených zastupitelů ve volbách do zastupitelstev obcí byl **47,6 let.**

VOLBA PREZIDENTA REPUBLIKY

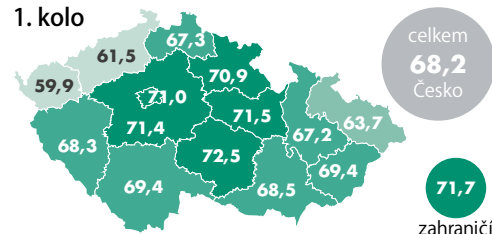
V historicky třetí přímé volbě prezidenta republiky v lednu 2023 uspěl ve 2. kole Petr Pavel celkem ve 4 024 obcích, Andrej Babiš ve 2 165. Nejvyšší podporu (91,18 %) získal Petr Pavel v Malé Úpě na Trutnovsku, Andrej Babiš v obci Zadní Střítež na Táborsku (95,00 %).

Podíl hlasů pro jednotlivé kandidáty v 1. kole volby prezidenta republiky v roce 2023 (v %)

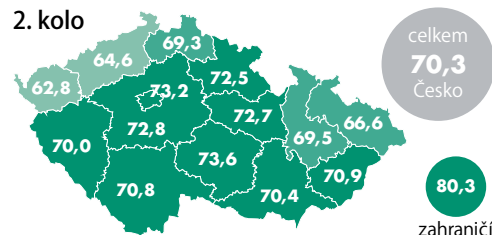

Volební účast v 1. a 2. kole volby prezidenta v roce 2023 (v %)

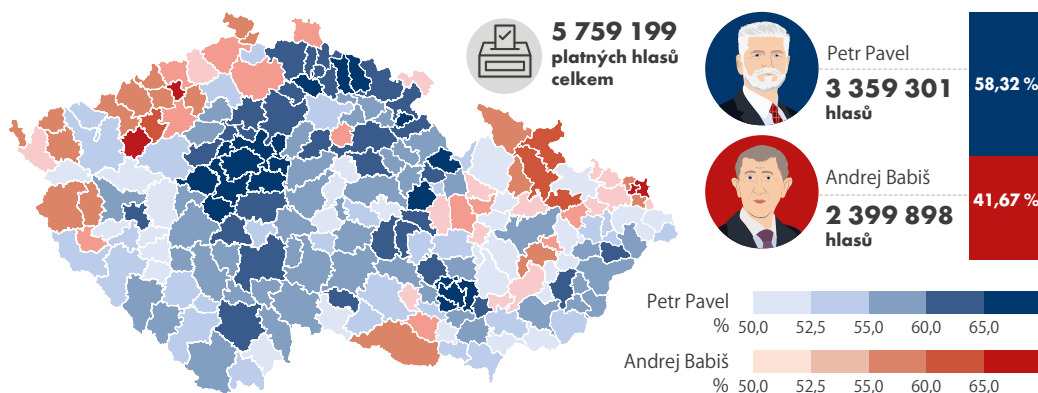
1. kolo

2. kolo

Vítězní kandidáti ve 2. kole volby prezidenta republiky v roce 2023 podle SO ORP

Vzdělávání

Ve školách se projevila příliv ukrajinských žáků, na středních školách též populačně silných ročníků.

Ve školním roce 2022/23 navštěvovalo mateřské školy téměř 370 tisíc dětí, nejvíce od vzniku samostatné České republiky, a počet žáků základních škol překročil hranici jednoho milionu. Meziročně se zvýšil počet dětí/žáků ve školách mateřských, základních i na středních, a to zejména ukrajinské státní příslušnosti. V základních školách tvořili Ukrajinci 70 % všech cizinců a podíl cizinců mezi žáky základních škol se meziročně zvýšil z 3,2 % na 7,2 %. Střední školy navštěvovalo 463 tisíce žáků, o desetinu více než před pěti lety. Tento nárůst mají na svědomí populačně silné ročníky žáků, kteří postupně vycházejí ze základních škol, a přijímání Ukrajinců na naše školy. Na vysokých školách studovalo v roce 2022 celkem 309 tisíc studentů. Jejich počet od roku 2010 do roku 2019 klesal, poté začal růst. V posledním roce však vzrostl výhradně díky cizincům, kteří mezi vysokoškolské tvořili bezmála pětinnový podíl.

► bit.ly/vdb-vzdelavani

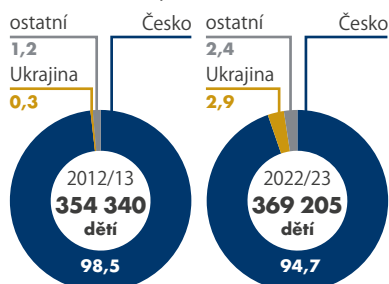

MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

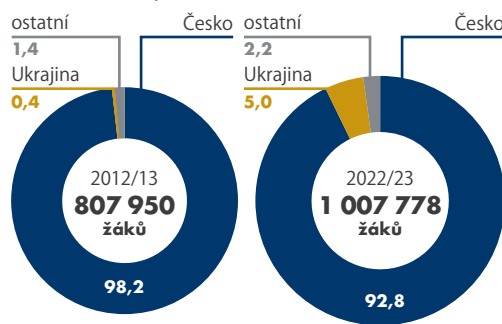
Ve školním roce 2022/23 se oproti předešlému zvýšil počet dětí v mateřských školách o 2,4 % a žáků na základních školách o 4,5 %. Počet žáků základních škol zaznamenal meziroční nárůst o 43 tisíc, nejvíce od opětovného zavedení povinné 9leté školní docházky.

Děti v mateřských školách a žáci základních škol podle státního občanství (v %)

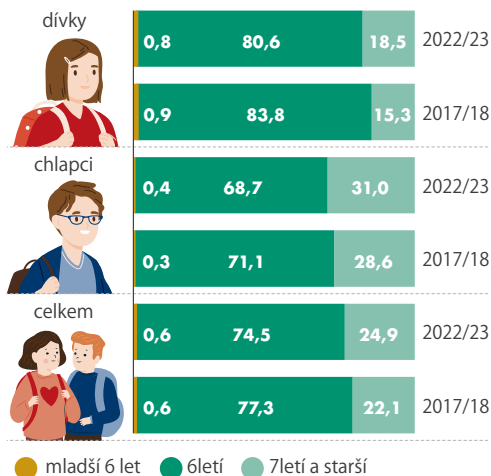
Mateřské školy

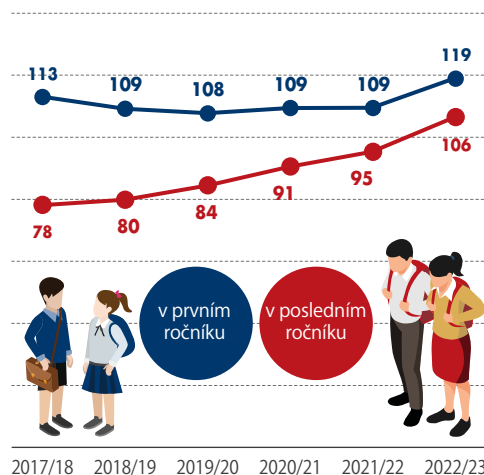
Základní školy

Žáci nově přijatí do prvního ročníku základní školy podle pohlaví a věku (v %)

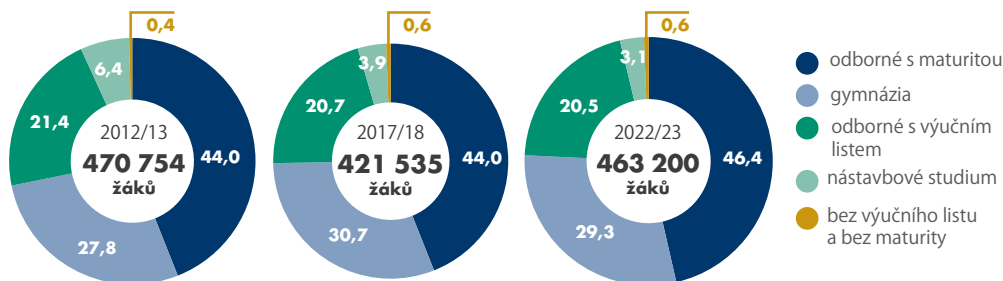
Žáci základních škol v prvním a posledním ročníku (tis. žáků)

STŘEDNÍ ŠKOLY

Žáků středních škol meziročně přibýlo o 3,8 % a dlouhodobě dvouprocentní podíl cizinců se zvýšil na 3,1 %. Mezi maturitními obory za posledních pět let o třetinu stoupl počet žáků zdravotnických oborů a o pětinu klesl počet žáků oborů strojírenských.

Žáci středních škol podle druhu vzdělávání (v %)

TOP 10 oborů odborného vzdělávání – s výučním listem (tis. žáků)

TOP 10 oborů odborného vzdělávání – s maturitní zkouškou (tis. žáků)

Dívky představovaly ve školním roce 2022/23 mezi žáky oborů středního vzdělávání s výučním listem jen

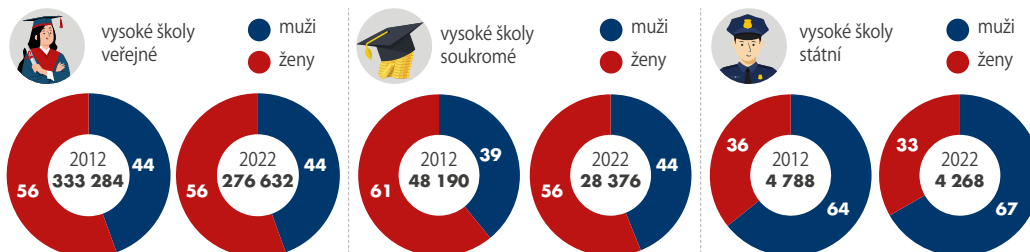
35 %,
zatímco na gymnáziích jich bylo **57 %**.

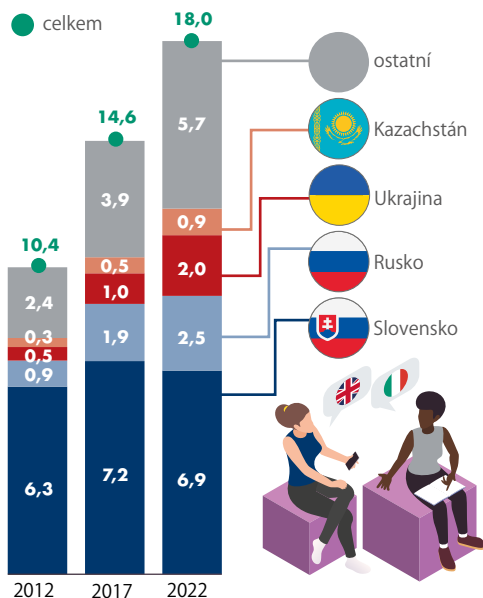
VYSOKÉ ŠKOLY

Už v roce 2021 zaznamenaly technické obory nižší počet studentů než obory zdravotnické, a to poprvé za 20 let. V roce 2022 se pak tento rozdíl ještě zvýšil. Ve stejném roce byly technické obory v počtech studentů překonány i vzdělávacími obory.

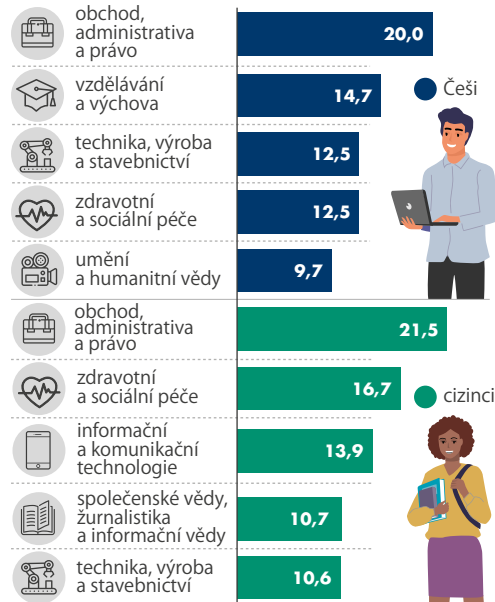
Studenti vysokých škol podle pohlaví (v %)

Podíl cizinců ze všech studentů veřejných a soukromých vysokých škol (v %)

TOP 5 skupin oborů vzdělávání na veřejných a soukromých vysokých školách v roce 2022 (v %)

Celkový počet studentů se mezi lety 2021 a 2022 nepatrně zvýšil, ovšem pouze díky cizincům, kterých celkově přibýlo o

5,8 %.

Počet Čechů se naopak o 0,8 % snížil.

Zahraniční obchod se zbožím

Zahraniční obchod Česka zaznamenal v roce 2022 rekordní deficit a změnilo se složení zemí, ze kterých dovážíme ropu a zemní plyn.

Celková bilance zahraničního obchodu se v roce 2022 meziročně zhoršila o 195,6 mld. Kč na 204,8 mld. Kč. Klíčový vliv mělo prudké zvýšení cen ropy a zemního plynu i dalších surovin, které se dále přenášelo na ceny ostatního zboží. Na druhé straně ale došlo k reálnému zvýšení vývozu zboží a služeb o 5,7 %. Velkým tématem byl dovoz ropy a zemního plynu. Kromě růstu cen se řešila i závislost Česka a EU na Rusku a zásobení plynem v souvislosti s válkou na Ukrajině. V průběhu roku se tak výrazně zvyšoval dovoz ropy a zemního plynu z Ruska, ale zároveň trvala intenzivní snaha o hledání nových dodavatelů. To bylo patrné na prudkém růstu celkové hodnoty dovozu z Norska (+39,3 mld. Kč) a Ázerbájdžánu (+20,2 mld. Kč). Růst cen naopak pomohl výrazně zlepšit bilanci obchodu s elektřinou, plynem, párou a klimatizovaným vzduchem (+46,6 mld. Kč).

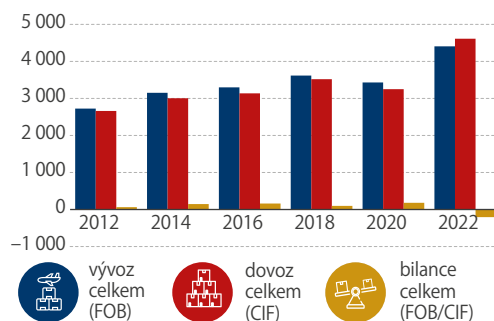
► bit.ly/vdb-zahranicni-obchod

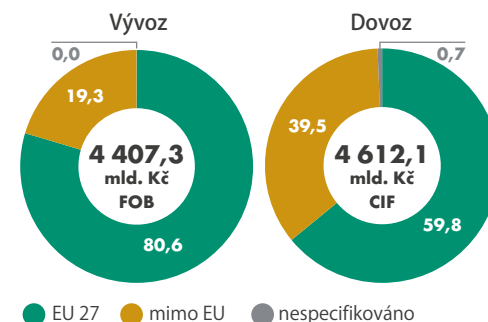
VÝVOZ, DOVOZ, BALANCE

V roce 2012 byla balance zahraničního obchodu Česka aktivní (64,4 mld. Kč) a až do roku 2016 i každoročně vyšší. Po přechodném snížení v roce 2018 s hodnotou 98,5 mld. Kč následovaly dva úspěšné roky, vystřídáné propadem v roce 2021 a zejména v roce 2022.

Vývoz, dovoz a balance (mld. Kč FOB/CIF)*

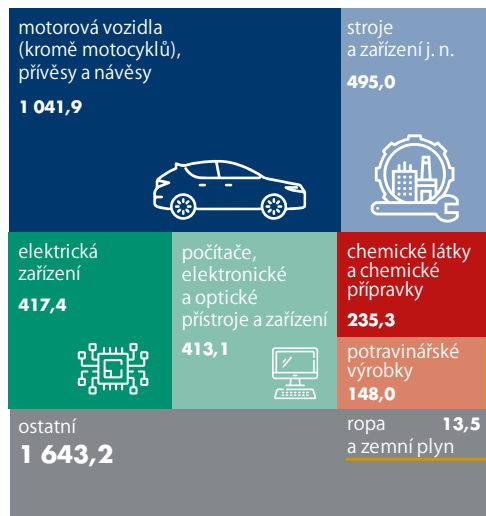

Vývoz a dovoz v roce 2022

Vývoz a dovoz podle vybraných oddílů CZ-CPA v roce 2022 (mld. Kč FOB/CIF)

Vývoz

Dovoz

* Vývoz je v ocenění na hranici vyvážející země (FOB). Dovoz je vyjádřen v cenách na hranici dovážející země (CIF). Rozdíl mezi oběma oceněními zboží je v nákladech na dopravu a pojištění zboží.

Balance zahraničního obchodu byla v roce 2021 poprvé od roku 2010 záporná, v roce 2022 se záporné saldo ještě prohloubilo na
-204,8 mld. Kč.

EU 27, ČÍNA, NĚMECKO

Obchodní bilance se zeměmi EU 27 vzrostla mezi lety 2012 a 2022 o více než 92 %. Hlavním obchodním partnerem Česka je Německo, s nímž máme dlouhodobě nejvyšší přebytek obchodní bilance. Naopak největší deficit vykazuje zahraniční obchod s Čínou.

Vývoz, dovoz a bilance podle vybraných zemí (mld. Kč FOB/CIF)

země EU 27

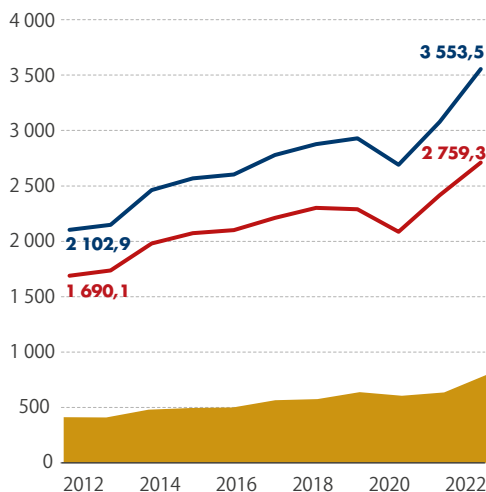
vývoz
do EU 27

dovoz
z EU 27

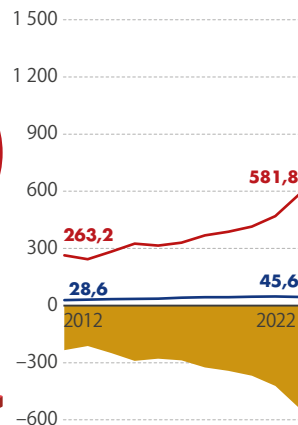
bilance
s EU 27

Čína

Největší
deficit bilance
zahraničního
obchodu se zbožím

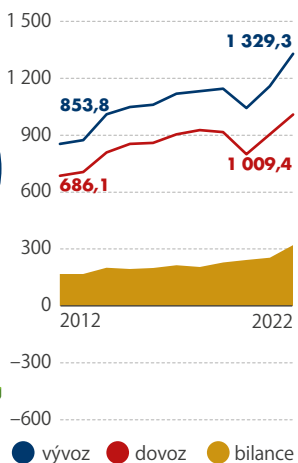
-536,3

Německo

Nejvyšší
přebytek bilance
zahraničního
obchodu se zbožím

+319,9

Největší část
dovozu i vývozu
tvořila motorová
vozidla. Dovoz
dosahoval

12,6 %

a vývoz

23,6 %

z celkového
množství
obchodovaných
komodit.

Nejvíce zboží
bylo do České
republiky
dovezeno z

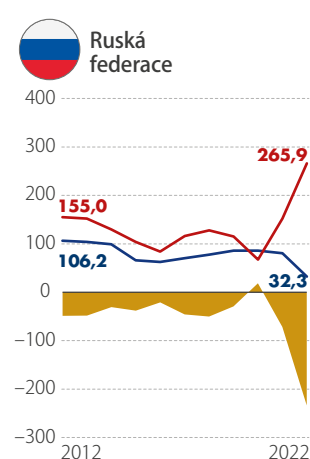
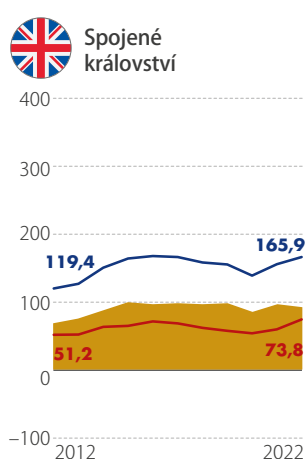
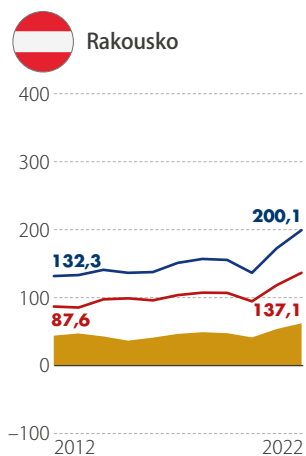
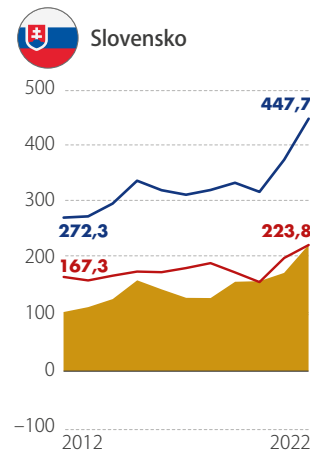
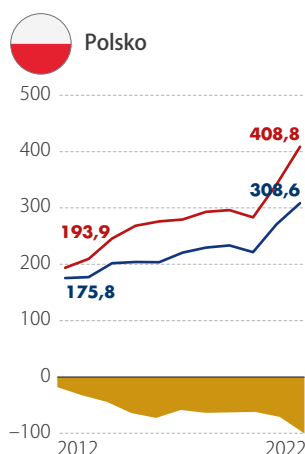
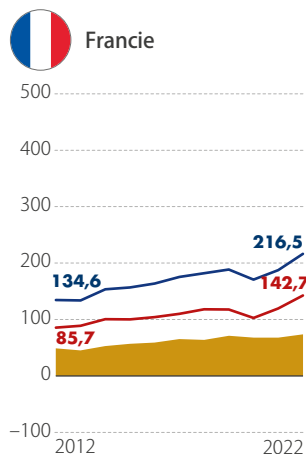
**Německa,
Číny
a Polska.**

DALŠÍ VYBRANÉ ZEMĚ

Mezi lety 2012 a 2022 vzrostl vývoz do Polska o 76 %, na Slovensko o 64 %, do Francie o 61 %, Rakouska o 51 % a Spojeného království o 39 %. Vývoz do Ruska poklesl o 70 %. Závislost na dovozu z Polska se zvyšuje, naopak Slovensko se stává na našem vývozu závislejší.

Vývoz, dovoz a bilance podle vybraných zemí
(mld. Kč FOB/CIF)

● vývoz ● dovoz ● bilance

Zaměstnanost, nezaměstnanost

Obecná míra nezaměstnanosti byla v roce 2022 mimořádně nízká a ubylo také dlouhodobě nezaměstnaných.

Trh práce v Česku se v roce 2022 vzpamatoval z dopadů protipandemických restrikcí, které na něj negativně působily ještě v roce 2021. Počet zaměstnaných osob dosahoval 5,2 milionu a míra zaměstnanosti 58,6 %, což bylo meziročně o 0,5 procentního bodu více. Zrychlil růst počtu pracujících cizinců, podpořený i počínající integrací uprchlíků z Ukrajiny. Obecná míra nezaměstnanosti činila 2,2 % a setrvala tak blízko svého historického minima 2,0 % z roku 2019. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných se meziročně snížil a tvořil pouze čtvrtinu všech nezaměstnaných. Z dlouhodobé perspektivy byl ve statistice zaměstnanosti i nezaměstnanosti v mnoha oblastech výjimečný rok 2019. Tehdy došlo k bezprecedentnímu poklesu nezaměstnanosti na straně jedné a zrcadlově k nárůstu počtu volných pracovních míst na straně druhé.

► bit.ly/vdb-zamestnanost-nezamestnanost

Počet
zaměstnaných
i v roce 2022
překročil hranici

**5 mil.
osob,**

i když se proti
roku 2019 snížil o

2,4 %.

EKONOMICKÉ POSTAVENÍ

V roce 2022 bylo v Česku zaměstnáno 5,2 milionu osob, z toho 2,9 milionu mužů a 2,3 milionu žen. Nezaměstnaných bylo 118 tisíc osob. Ekonomicky neaktivních bylo 3,5 milionu osob, z toho 1,4 milionu mužů a 2,2 milionu žen.

Základní charakteristiky ekonomického postavení obyvatelstva v roce 2022

**8 832,1
tis. osob**
obyvatelstvo
ve věku 15+

59,9 %
míra
ekonomické
aktivity

58,6 %
míra
zaměstnanosti

2,2 %
obecná míra
nezaměstnanosti

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a pohlaví v roce 2022 (v tis. osob)

muži

2 883,6

ženy

2 289,9

muži

52,5

ženy

65,1

muži

1 386,0

ženy

2 154,9

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a počtu skutečně odpracovaných hodin za týden v roce 2022 (v %)

zaměstnaní v hlavním zaměstnání

podnikatelé (bez pomáhajících rodinných příslušníků)

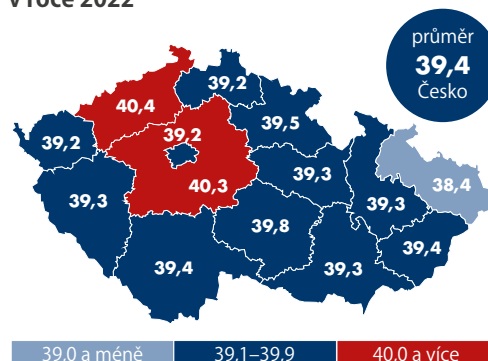
zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

- do 29,9 hodin
- 30,0 až 39,9 hodin
- 40,0 hodin a více

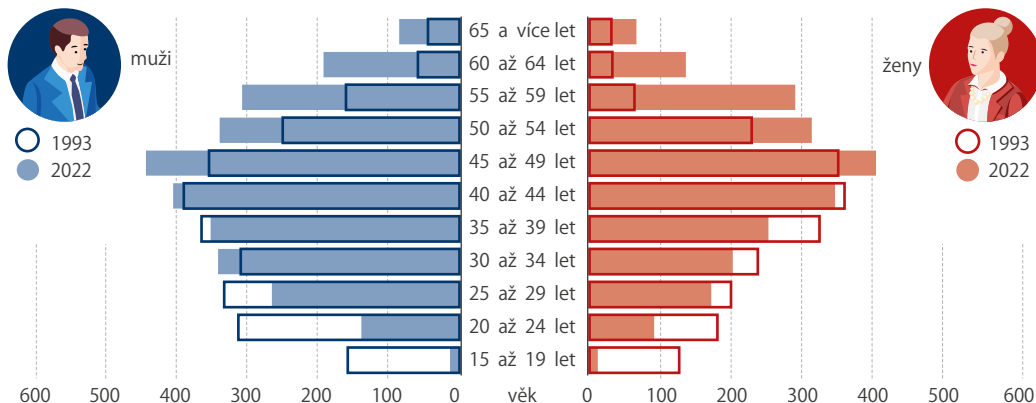
Průměrný týdenní počet obvykle odpracovaných hodin podle krajů v roce 2022

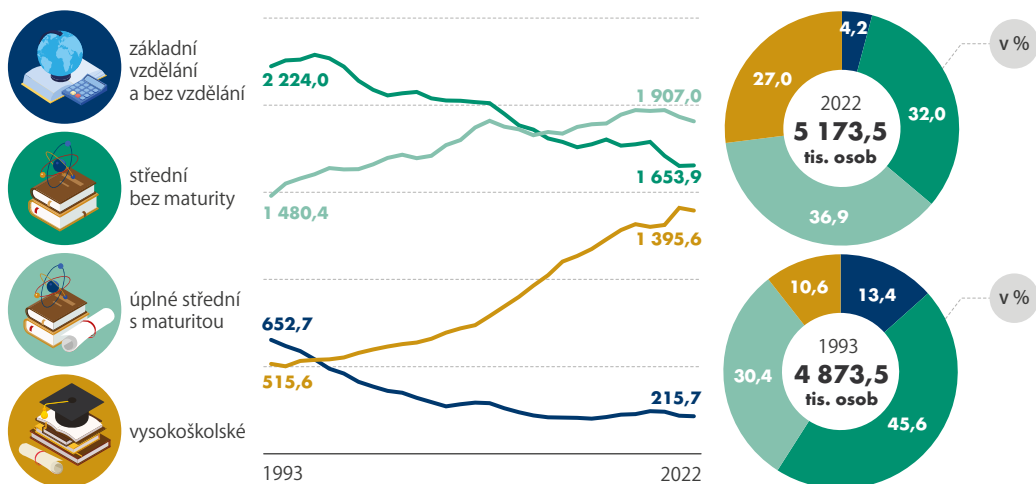
VZDĚLÁNÍ, VĚK, POHLAVÍ

Od vzniku samostatného Česka klesla zaměstnanost osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním o 437 tisíc osob. Jejich podíl tvořil v roce 2022 jen 4 %. Naopak zaměstnanost vysokoškolsky vzdělaných osob vzrostla o 880 tisíc, a to na 27 % v roce 2022.

Zaměstnaní podle pohlaví a věku (v tis. osob)

Zaměstnaní podle dosaženého vzdělání (v tis. osob)

V roce 2022 bylo nejvíce zaměstnaných s úplným středním vzděláním s maturitou, a to **36,9%**.

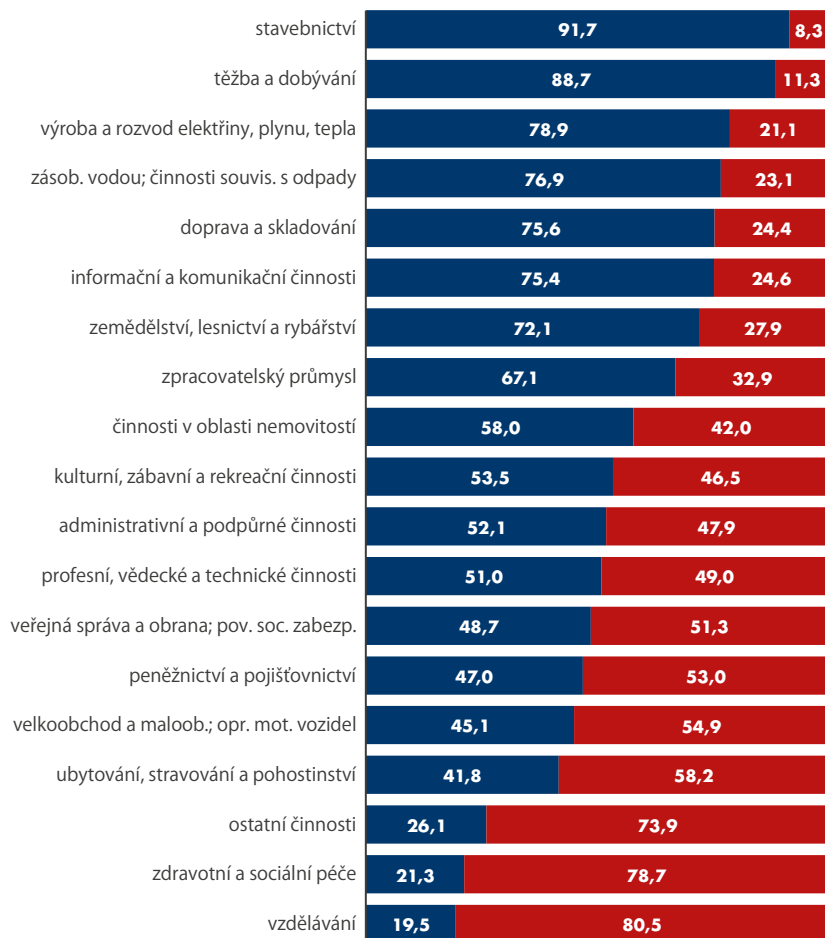

Ve věkové struktuře zaměstnaných roste význam skupiny narozených v sedmdesátých letech; věková skupina od 40 do 49 let se podílela na celkové zaměstnanosti **30,9 %**.

ODVĚTVOVÁ STRUKTURA

Hlavním zaměstnavatelem mužů i žen byl v roce 2022 zpracovatelský průmysl. V tomto odvětví v Česku pracovalo 898,7 tisíc mužů a 441,1 tisíc žen. Na druhém místě to bylo v případě mužů stavebnictví (372,8 tisíc), u žen zdravotní a sociální péče (320,9 tisíc).

Zaměstnanost v roce 2022 podle odvětví a pohlaví (v %)

muži

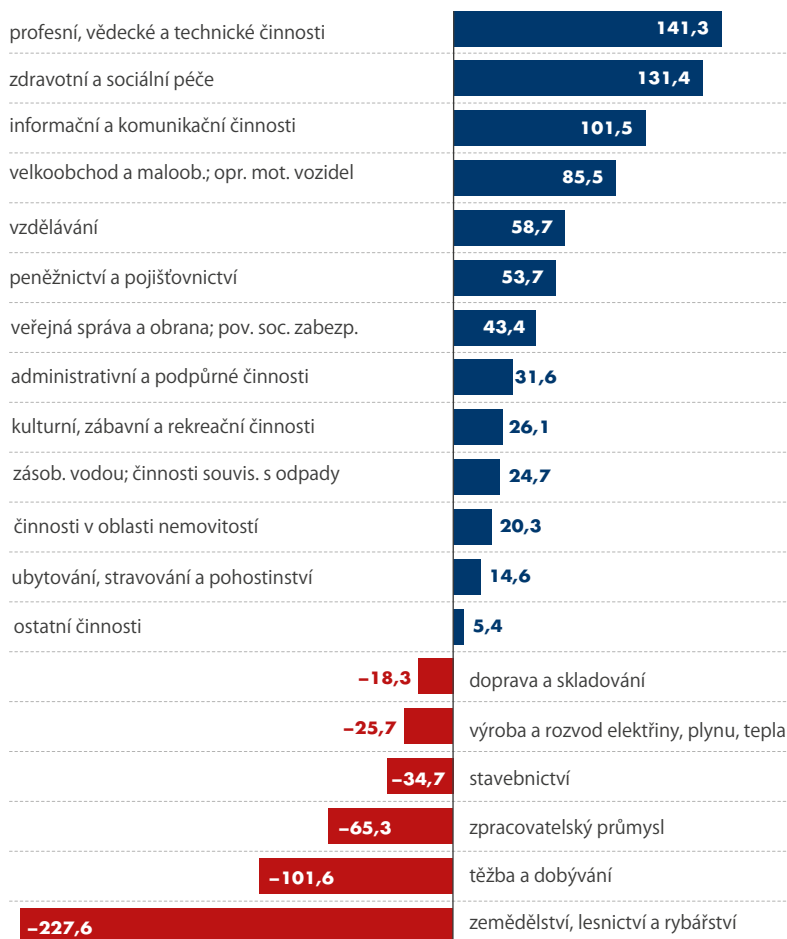
ženy

VÝVOJ ZAMĚSTNANOSTI PODLE ODVĚTVÍ

Strukturální změnu, kterou česká ekonomika prošla od sametové revoluce, dokládá růst počtu osob zaměstnaných ve službách. Mezi roky 1993 a 2022 vzrostla zaměstnanost nejvíce v odvětvích Profesní, vědecké a technické činnosti a Zdravotní a sociální péče.

Změny v počtech zaměstnaných podle odvětví (sekcí CZ-NACE) mezi lety 1993 a 2022 (v tis. osob)

nárůst počtu
zaměstnaných

pokles počtu
zaměstnaných

Počet
zaměstnaných se
v roce 2022 proti
roku 2021 nejvíce
zvýšil v hlavní
třídě Klasifikace
zaměstnání
CZ-ISCO
Pracovníci
ve službách
a prodeji o

33,0 tis.

a naopak nejvíce
se snížil ve třídě
Techničtí a odborní
pracovníci o

28,9 tis.

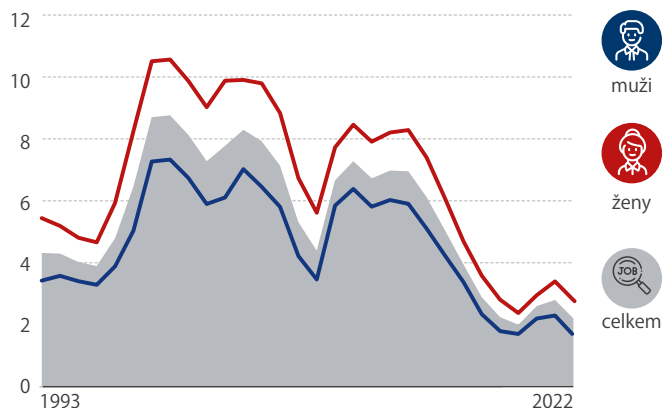

Obecná míra nezaměstnanosti se od roku 2017 pohybuje pod **3 %**.

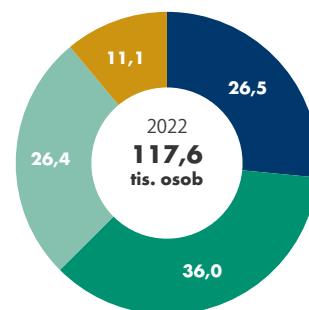
NEZAMĚŠTNANOST

Mezi roky 1993 a 2022 mírně poklesl podíl nezaměstnaných bez vzdělání nebo se základním vzděláním z 29 na 27 %, podobně u osob se středním vzděláním bez maturity a s maturitou z 66 na 62 %. Naopak podíl nezaměstnaných vysokoškoláků vzrostl z 5 na 11 %.

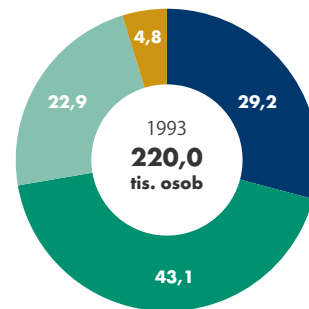
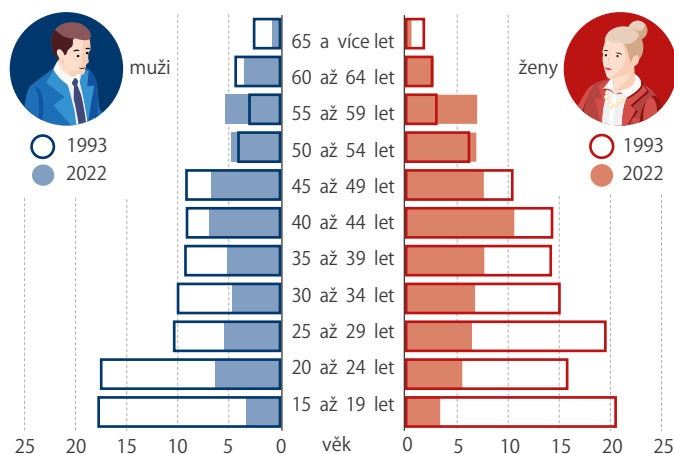
Obecná míra nezaměstnanosti (v %)

Nezaměstnaní podle dosaženého vzdělání (v %)

Nezaměstnaní podle pohlaví a věkových skupin (v tis. osob)

- základní vzdělání a bez vzdělání
- střední bez maturity
- úplné střední s maturitou
- vysokoškolské

Zdraví, pracovní neschopnost

Během roku 2022 každý v průměru 16krát navštívil nebo telefonicky kontaktoval ambulantní ordinaci.

V roce 2022 bylo v Česku 160 nemocnic akutní péče s 49 254 lůžky. Od roku 2010 došlo k poklesu počtu těchto lůžek o 6 tisíc (o 11 %) a zároveň došlo ke zkrácení průměrné ošetrovací doby v nemocnicích akutní péče z 6,6 na 5,5 dne.

Celkové výdaje na zdravotní péči vzrostly mezi roky 2010 a 2021 o 91 %, tj. z 303 mld. Kč na 580 mld. Kč. Nejvíce se na celkových výdajích podílely zdravotní pojišťovny. V roce 2021 vydaly na zdravotní péči celkem 411 mld. Kč.

Během roku 2022 bylo v Česku nahlášeno téměř 3,5 milionu případů pracovní neschopnosti. Drtivá většina (94 %) z důvodu nemoci, což zahrnuje i karantény, zbývající část zapříčinily úrazy.

► bit.ly/vdb-zdravi

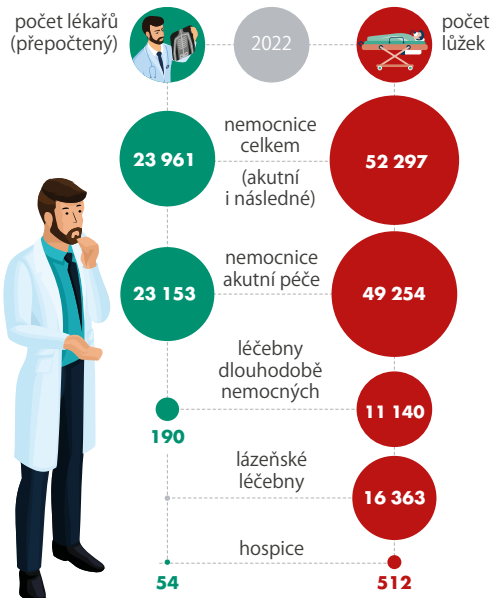
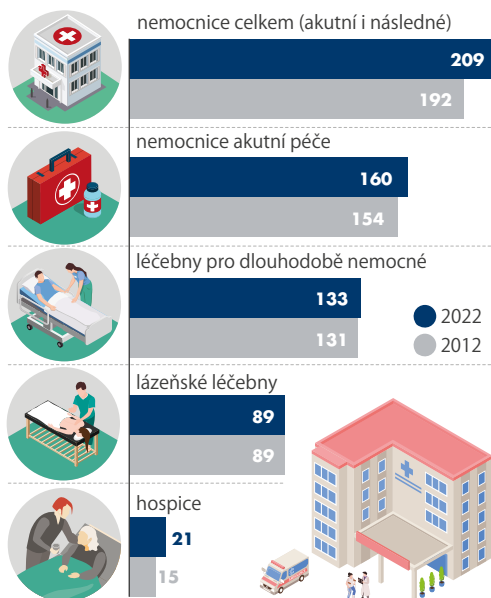
V roce 2022 ukončily činnost 4 lázeňské léčebny. Počet lůžek určených pro lázeňskou léčbu klesl od roku 2010 o

8 tisíc.

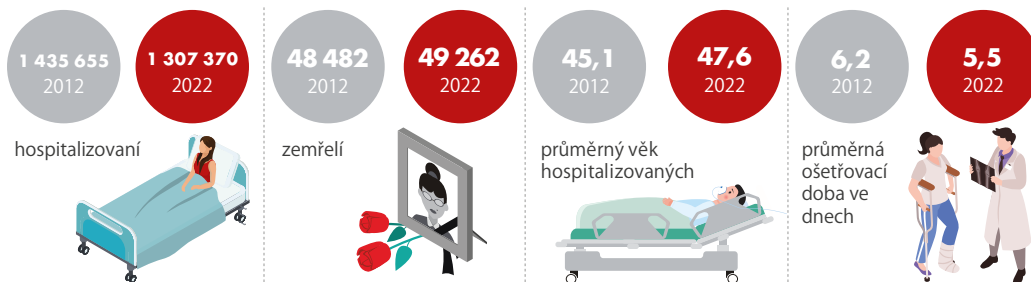
LŮŽKOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ

V roce 2022 disponovalo české zdravotnictví celkem 209 nemocnicemi, z nichž 160 poskytovalo akutní péči, zbylých 49 se zaměřovalo na péči následnou. Lůžková péče byla zajištěna také 133 léčebnami pro dlouhodobě nemocné, 89 lázeňskými léčebnami a 21 hospici.

Vybraná zdravotnická zařízení

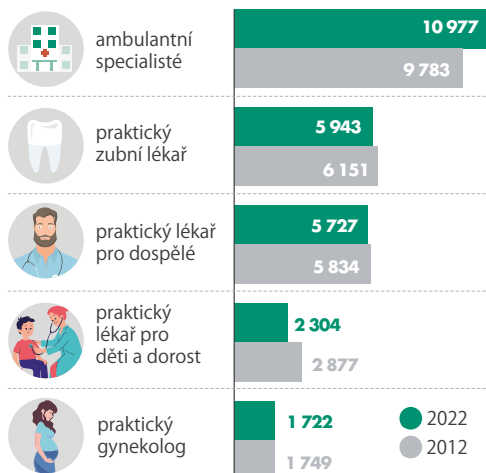
Hospitalizace v nemocnicích akutní péče

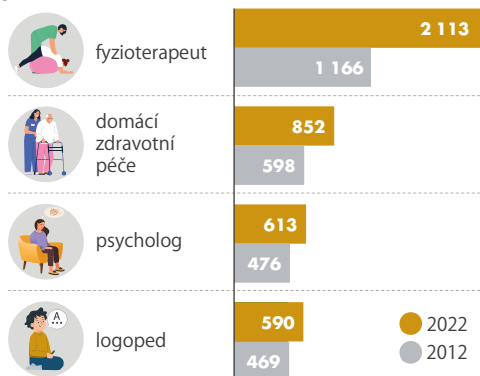
AMBULANTNÍ PÉČE

V roce 2022 fungovalo na území Česka 26 673 samostatných ordinací lékařů. Z toho bylo 5 727 ordinací praktického lékaře pro dospělé a 2 304 pro děti a dorost. Praktičtí zubní lékaři provozovali 5 943 samostatných ordinací.

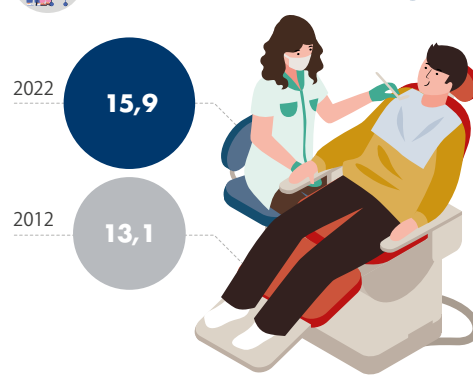
Samostatné ordinace (včetně detašovaných pracovišť)

Samostatná zařízení (včetně detašovaných pracovišť)

Návštěvy/kontakty¹⁾ v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele

V roce 2022 připadaly na jednoho obyvatele v průměru

4 návštěvy praktického lékaře a více než

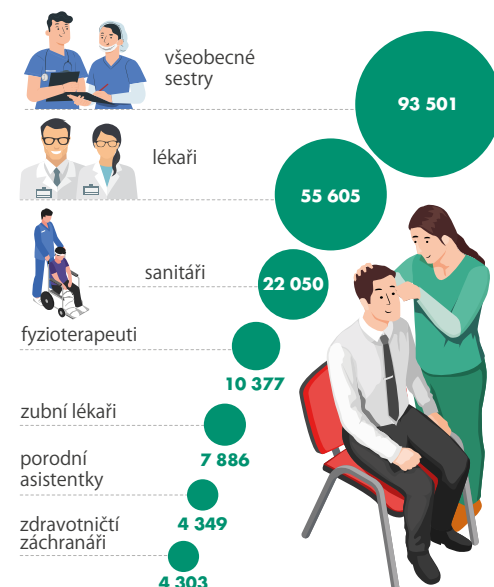
6 návštěv ambulantních specialistů¹⁾.

¹⁾ včetně vykázaných telefonických konzultací

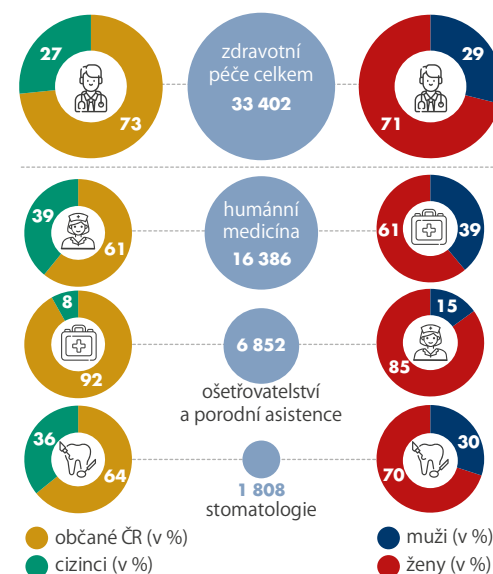
ZDRAVOTNÍČTÍ PRACOVNÍCI

Ve zdravotnictví pracovalo v roce 2022 téměř 329 tisíc osob, z toho 55 605 lékařů a 97 850 všeobecných sester a porodních asistentek. Průměrná hrubá měsíční mzda lékařů v roce 2022 činila včetně odměn a příplatků 84 810 Kč, všeobecné sestry vydělávaly 50 116 Kč.

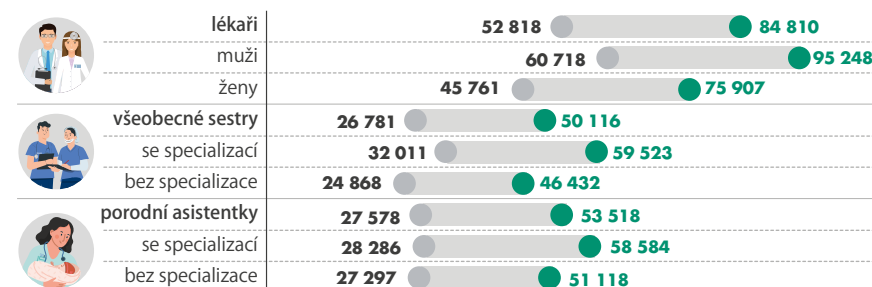
Počty vybraných pracovníků ve zdravotnictví v roce 2022

Studenti oborů zdravotní péče na VŠ v roce 2022

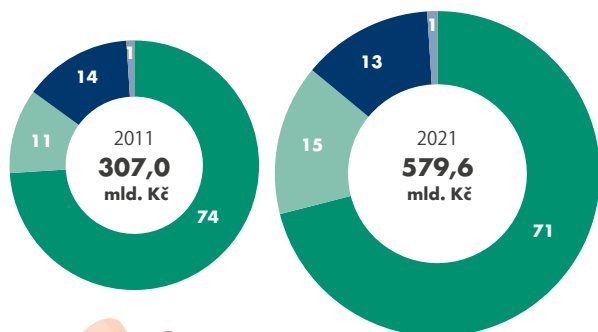
Průměrná mzda vybraných pracovníků ve zdravotnictví (v Kč)

VÝDAJE NA ZDRAVOTNÍ PÉČI

Průměrné výdaje na jednoho obyvatele v roce 2021 činily 55,2 tis. Kč. Z peněženek domácností šlo v průměru na každého obyvatele 1 376 Kč na doplatky léků na předpis, 1 763 Kč na volně prodejně léky a 1 487 Kč na stomatologickou ambulantní péči.

Celkové výdaje na zdravotní péči v ČR (v %)

zdravotní pojišťovny

domácnosti

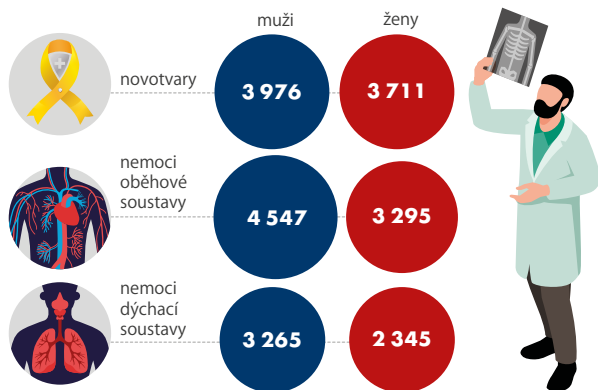

veřejné rozpočty

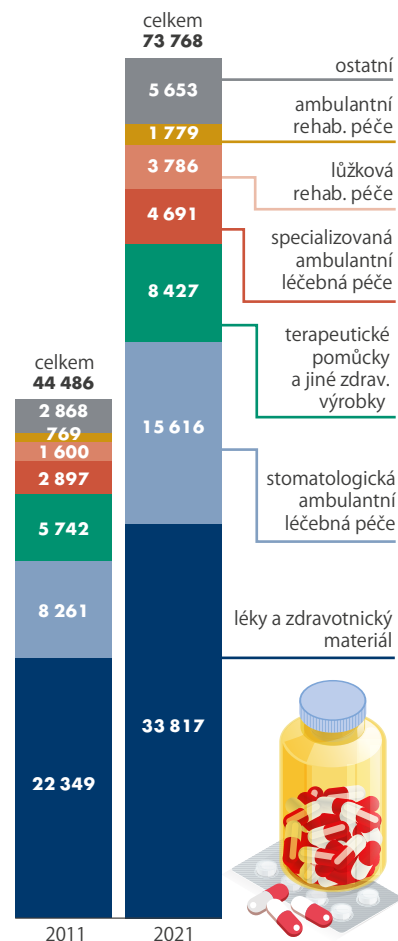

soukromé zdroje

Výdaje zdravotních pojišťoven (v Kč na 1 obyvatele, 2021)

Celkové výdaje domácností na zdravotní péči v ČR (v mil. Kč)

Nejvíce peněz vydávají zdravotní pojišťovny na léčbu nemocí oběhové soustavy a léčbu novotvarů. U obou těchto skupin diagnóz se jednalo o částku převyšující

40
mld. Kč.

PRACOVNÍ NESCHOPNOST

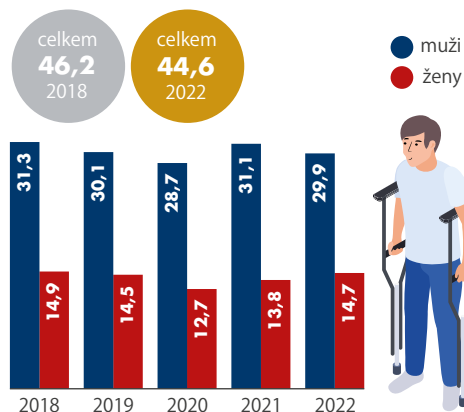
Průměrná délka trvání jednoho případu pracovní neschopnosti v roce 2022 meziročně klesla o 8 dnů na 26,3 dne. Pokles byl způsoben nebývale vysokým počtem krátkodobých neschopností, mimo jiné v souvislosti s karanténami a izolacemi.

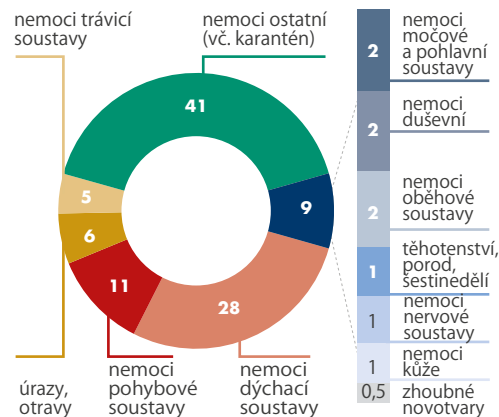
Průměrné procento pracovní neschopnosti vyjadřuje, kolik pojištěnců ze sta je průměrně každý den v pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz. V roce 2022 byl ukazatel na úrovni

5,3%.

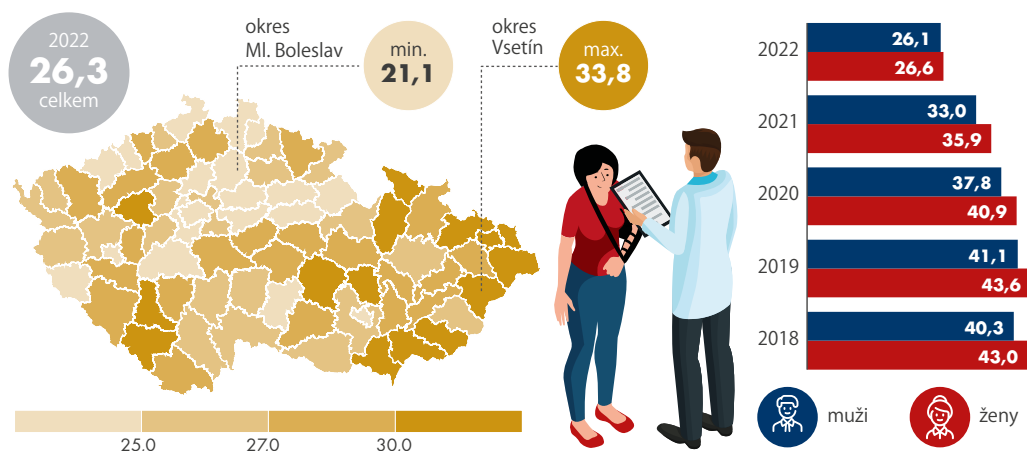
Nově hlášené případy pracovní neschopnosti pro pracovní úraz (v tis.)

Ukončené případy dočasné pracovní neschopnosti podle skupin diagnóz (v %)

Průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz (kalendářní dny)

Zemědělství

Úroda obilovin byla v roce 2022 nadprůměrná, snížila se ale celková výroba masa.

Celková úroda obilovin v roce 2022 jen nepatrně (-0,1 %) zaostala za nadprůměrnou sklizní roku 2021. Hlubší propad sklizně kukuřice na zrno byl kompenzován vyšší produkcí pšenice a ječmene. Dařilo se řepce a dalším technickým plodinám či ovocnářství. Mírný, zhruba 2%, meziroční pokles úrody ovšem nastal u brambor i cukrovky, hlubší pak u píce a většiny druhů zeleniny. Propadla sklizeň chmele, naopak sklizeň vína byla druhá nejlepší za posledních deset let.

Čtyři roky trvající růst výroby masa se v roce 2022 obrátil, výroba poklesla na úroveň roku 2018. Meziroční pokles (4,2 %) byl v roce 2022 nejvíce ovlivněn nižší výrobou vepřového masa, k poklesu došlo ale u všech dalších hlavních druhů masa. Projevil se vysoký růst výrobních nákladů (cen krmiv a energií) i nižší spotřeba v domácnostech. Pokles v rámci živočišné výroby byl zčásti tlumen mírně rostoucí produkcí mléka.

► bit.ly/vdb-zemedelstvi

PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÉHO ODVĚTVÍ

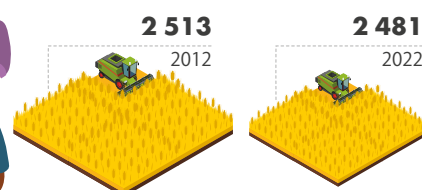
Celková hodnota produkce zemědělského odvětví vzrostla v běžných cenách v roce 2022 v porovnání s rokem 2012 o 57 %. Rostlinná produkce se zvýšila o 59 % a živočišná o 47 %. Přispěla k tomu především výroba obilovin, technických plodin a mléka.

Zemědělská půda obhospodařovaná (v tis. ha)

obhospodařovaná zemědělská půda

obhospodařovaná orná půda

Struktura produkce zemědělského odvětví v roce 2022 (v mil. Kč, běžné ceny)

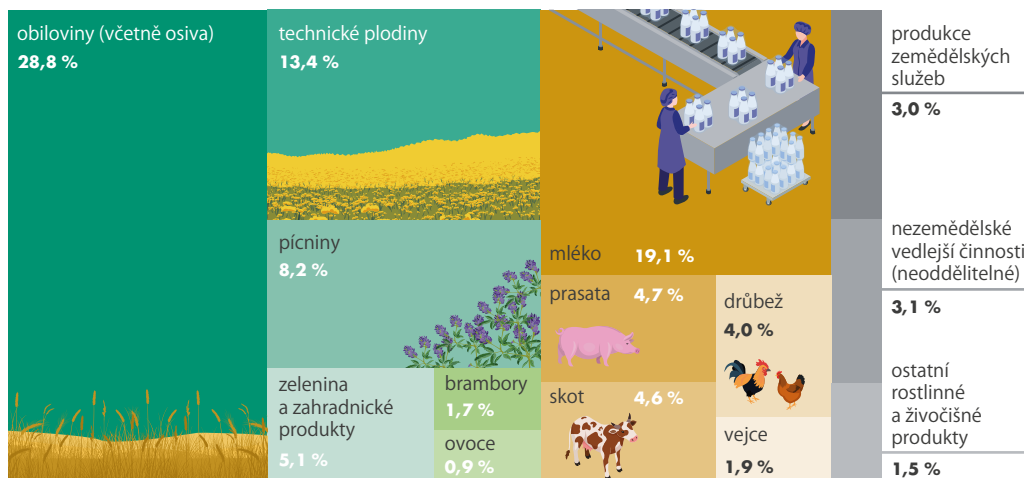
rostlinná produkce
114 109

živočišná produkce
66 061

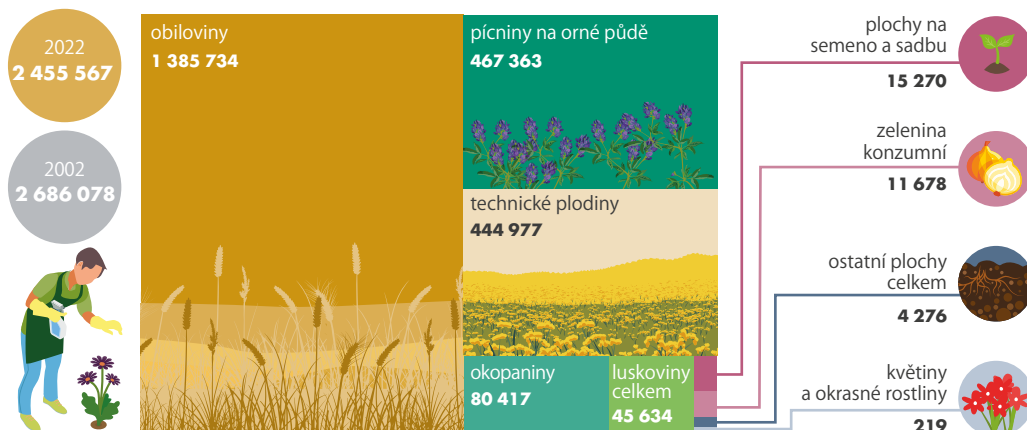
ostatní
11 687

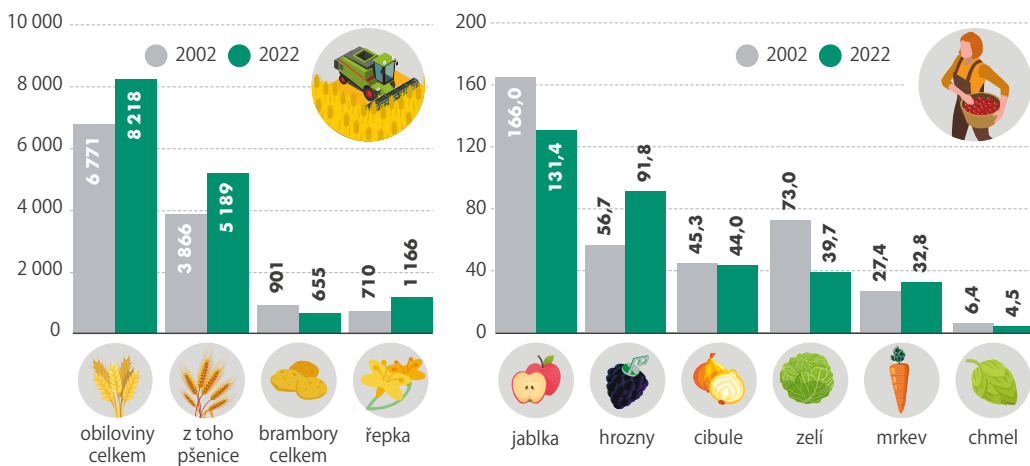
PLOCHY A SKLIZEŇ

Hlavním druhem zemědělských plodin pěstovaných na našich polích byly v roce 2022 obiloviny. Z celkové osevní plochy o rozloze téměř 2,5 milionu hektarů se pěstovaly na více než 56 %. Pícniny zabíraly 19 %, technické plodiny 18 % a okopaniny jen 3 %.

Osevní plochy zemědělských plodin v roce 2022 (v ha, stav k 31. 5.)

Sklizeň vybraných zemědělských plodin (v tis. tun)

Hektarové výnosy sklizně obilovin v roce 2022 činily

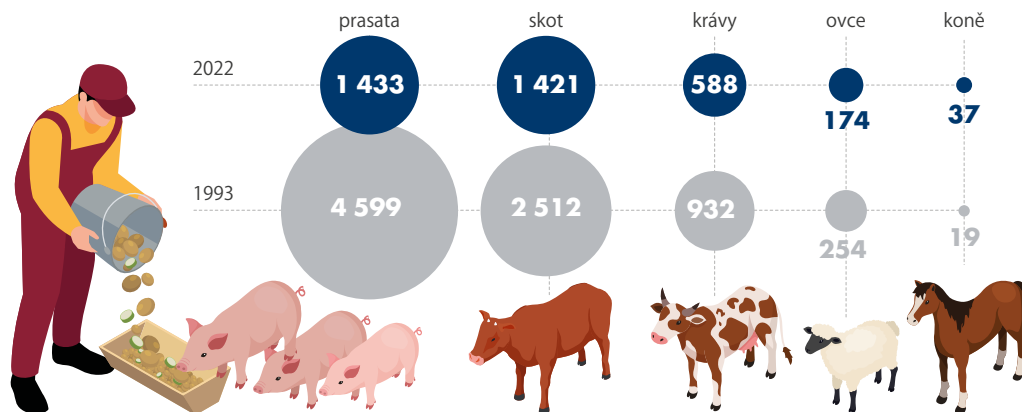
5,93 t/ha,

zatímco v roce 1993 to bylo 4,03 t/ha.

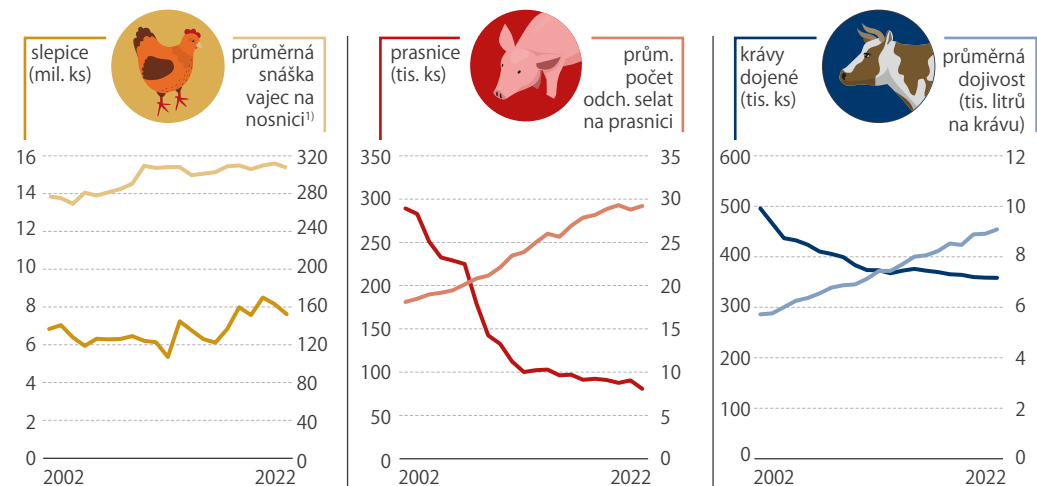
HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA

Od roku 1993 poklesly o téměř polovinu stavy skotu, o třetinu stavy krav i ovcí. Pouze chov koní se zvýšil téměř dvojnásobně. Zemědělci se v dubnu 2022 starali o 1,4 milionu kusů skotu, včetně 588 tisíc krav, a dále o 174 tisíc ovcí a 37 tisíc koní.

Hospodářská zvířata (v tis. kusů)^{*)}

Stavy hospodářských zvířat a užitkovost^{*)}

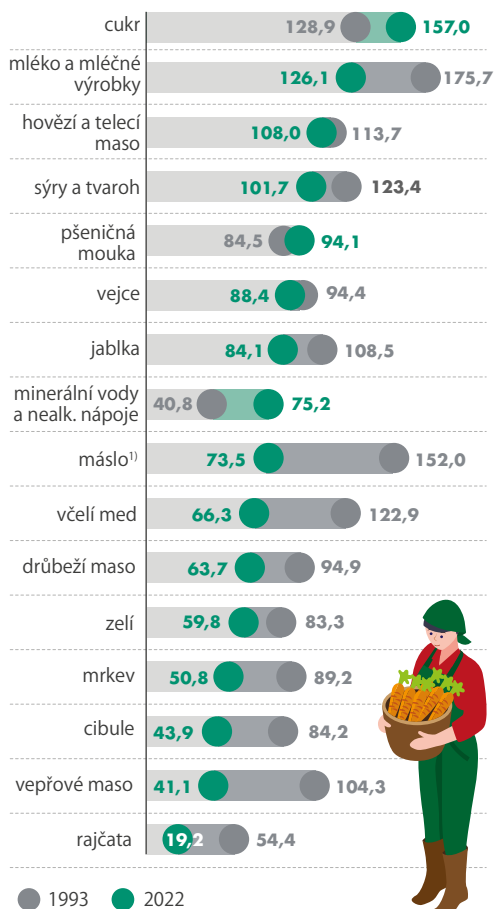
^{*)} v letech 1993–2002 stav k 1. 3.; od roku 2003 stav k 1. 4., od roku 2002 pouze zemědělský sektor

¹⁾ do roku 2009 průměrná snáška na slepici, tj. včetně násadových vajec a chovných slepic

SPOTŘEBA POTRAVIN NA 1 OBYVATELE

Několikaletý růst spotřeby potravin se v roce 2022 zastavil. Meziročně se spotřebovalo méně mléka a mléčných výrobků, masa, vajec, tuků, brambor, ovoce i zeleniny. Vzrostla konzumace pečiva, rýže, luštěnin a také piva.

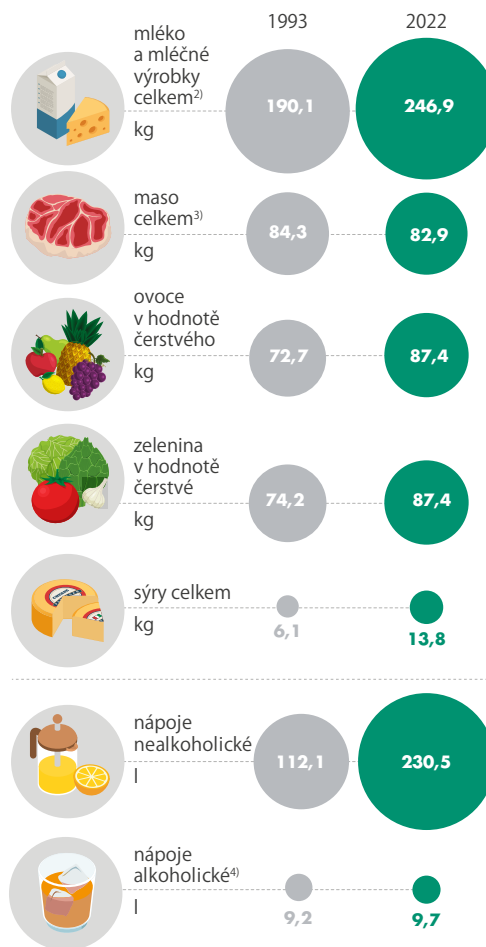
Potravinová soběstačnost Česka (v %)

¹⁾ výroba másla a mléčných pomazánek

³⁾ v hodnotě masa na kosti, vč. vnitřností

Spotřeba vybraných druhů potravin

²⁾ v hodnotě mléka bez másla

⁴⁾ v hodnotě čistého (100%) lihu

Celková spotřeba potravin na jednoho obyvatele činila v roce 2022

793 kg

a byla meziročně nižší o 32 kg.

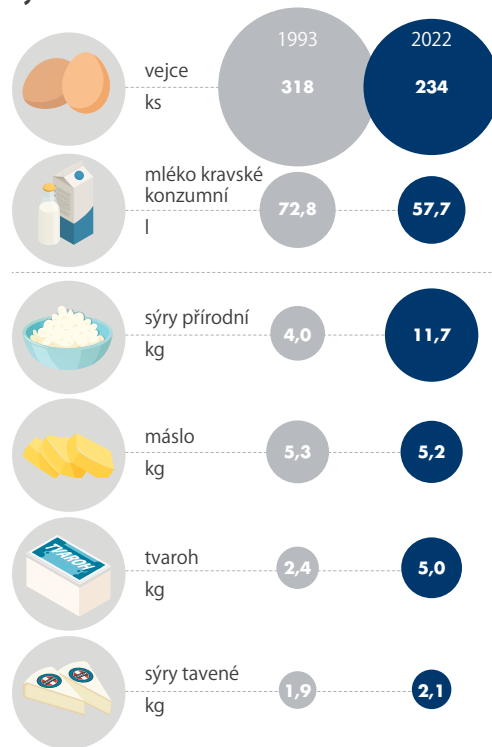

V roce 2022
došlo k výraznému
meziročnímu
poklesu spotřeby
masa na
1 obyvatele o
3,1 kg,
a to na 82,9 kg.

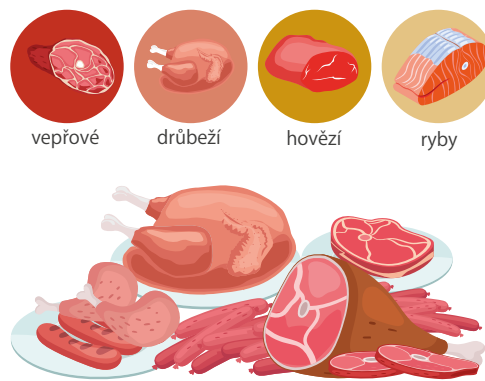
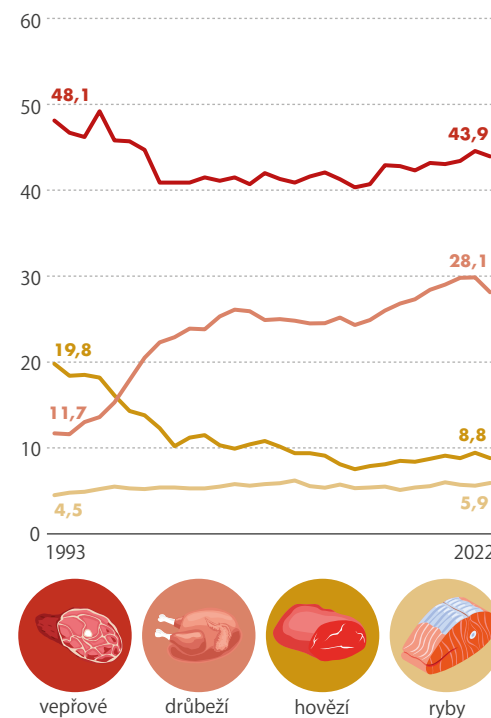
MASO, MLÉKO, MLÉČNÉ VÝROBKÝ, SÝRY, VEJCE A MÁSLO

Od roku 1993 se výrazně proměnila struktura spotřeby jednotlivých druhů masa. Výrazně se snížila u hovězího, a to o 11 kg, naopak na oblibě získalo drůbeží. Toho se roku 2022 spotřebovalo o 16,4 kg více. Spotřeba vepřového masa a ryb zůstala stabilní.

Spotřeba vybraných potravinářských výrobků

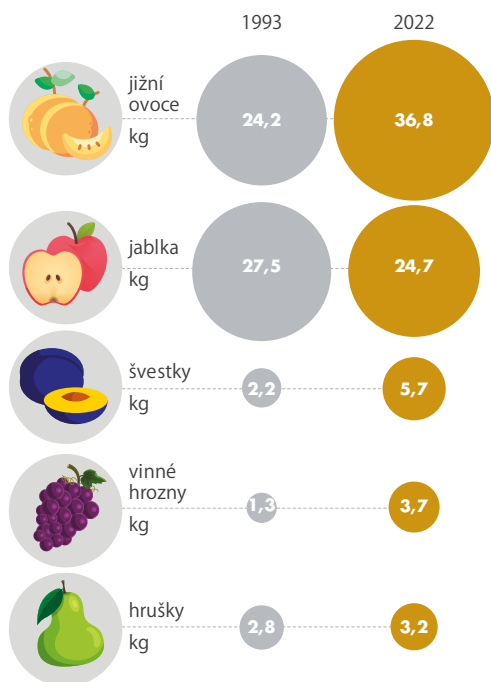
Spotřeba masa a ryb (v kg)

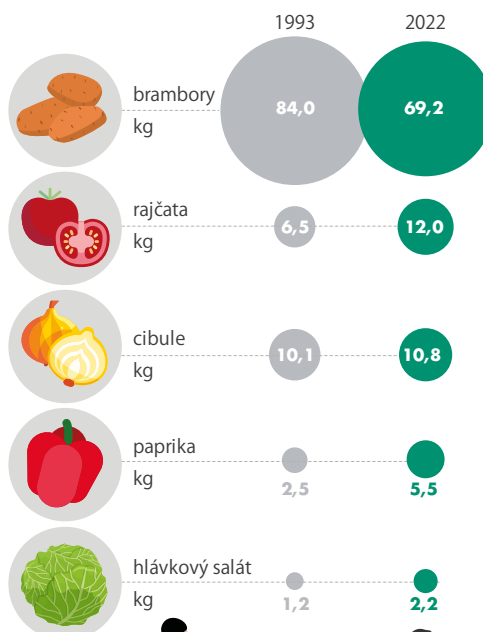
OVOCE, BRAMBORY A ZELENINA

Obliba ovoce a zeleniny u obyvatel Česka stále roste. Průměrná roční spotřeba se v roce 2022 zvýšila u všech vybraných druhů ovoce s výjimkou jablek, kde byla oproti roku 1993 nižší o 2,8 kg. Spotřeba brambor se za 30 let snížila o 14,8 kg.

Spotřeba ovoce

Spotřeba brambor a zeleniny

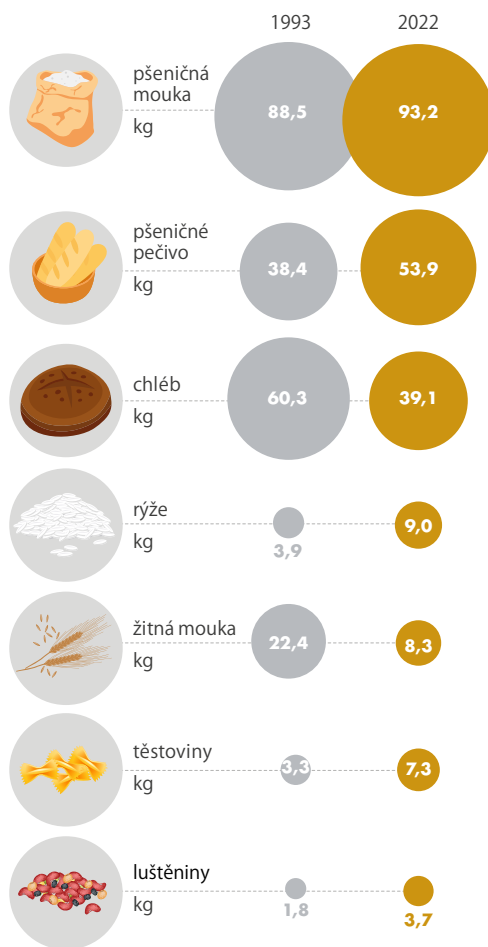
V roce 2022 byl ve spotřebě zeleniny zaznamenán meziroční pokles o 9,3 kg. Na jednoho obyvatele připadlo celkem

87,4 kg
zeleniny.

PEKÁRENSKÉ VÝROBKÝ, OBILOVINY A NÁPOJE

S výjimkou chleba a žitné mouky vzrostla od roku 1993 průměrná spotřeba pekárenských výrobků, obilovin a luštěnin. Spotřeba pšeničné mouky se zvýšila o 4,7 kg, rýže o 5,1 kg a těstovin o 4 kg. Spotřeba piva klesla o 10,7 litru na osobu.

Spotřeba pekárenských výrobků a obilovin

Spotřeba nápojů

Životní prostředí

Kvalita životního prostředí v Česku se od 90. let minulého století nepřestává zlepšovat.

V roce 1993 se v Česku vyrobilo 1,1 miliardy metrů krychlových pitné vody. Od té doby její produkce klesala a v roce 2022 dosáhla jen 584 milionů metrů krychlových. Vodou z veřejných vodovodů nebyla v roce 2022 zásobena jen 4 % obyvatel, v roce 1993 to bylo 15 %. Podíl obyvatel žijících v domech napojených na veřejnou kanalizaci vzrostl ve stejném období o 14 procentních bodů na 87 %. V roce 2022 připadlo v přepočtu na jednoho obyvatele Česka 362 kilogramů vyprodukovaného obecního komunálního odpadu.

V Česku bylo v roce 2022 celkem 2 683 chráněných území o celkové rozloze 1,3 milionu hektarů, z toho 4 národní parky, 26 chráněných krajinných oblastí, 110 národních přírodních rezervací a 126 národních přírodních památek. Milovníci přírody mohli navštívit i 41 ptačích oblastí a 1 112 evropsky významných lokalit.

► bit.ly/vdb-zivotni-prostredi

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

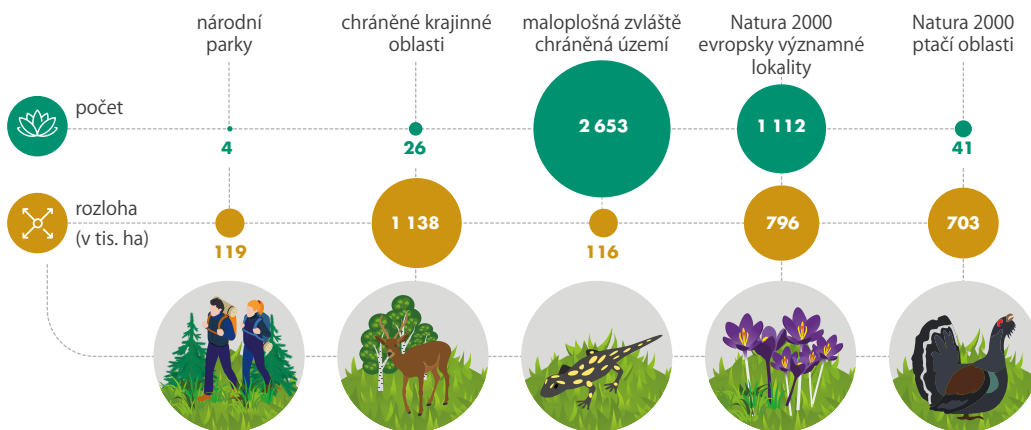
Celková rozloha národních parků narostla mezi lety 1993 až 2022 o 8 tisíc hektarů na 119 tisíc hektarů. Rozloha chráněných krajinných oblastí se zvýšila o 96 tisíc hektarů a dosáhla 1,14 milionu hektarů.

Zvláště chráněná území k 31. 12. 2022

- Nejstarší národní park
NP Krkonoše
(vyhlášen 1963)
- Nejmladší národní park
NP České Švýcarsko
(vyhlášen 2000)
- Nejmenší národní park
NP Podyjí
6 279 ha
- Nejstarší CHKO
CHKO Český ráj
(vyhlášena 1955)
- Nejmladší CHKO
CHKO Brdy
(vyhlášena 2015)
- Největší CHKO
CHKO Beskydy
120 510 ha

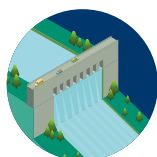
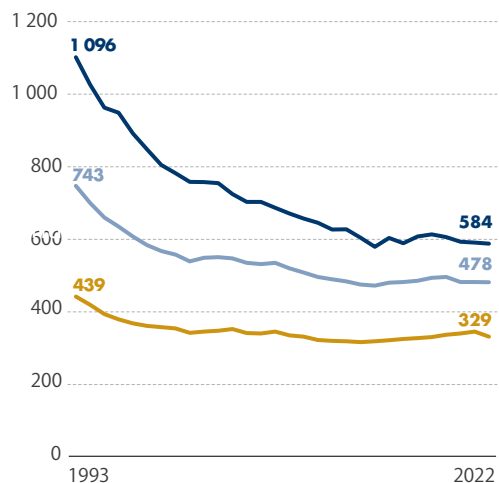
Nejstarším národním parkem v České republice je **Krkonošský národní park**.
Byl vyhlášen v roce 1963.

VYROBENÁ PITNÁ VODA

Cena vodného i stočného za 1 metr krychlový se mezi lety 1993 a 2022 zvýšila sedminásobně. Podíl čištěných odpadních vod stoupl ve stejném období ze 79 % na 98 %. Počet čistíren odpadních vod se zvýšil z 1 055 v roce 2000 na 2 915 v roce 2022.

Voda vyrobená a fakturovaná pitná (v mil. m³)

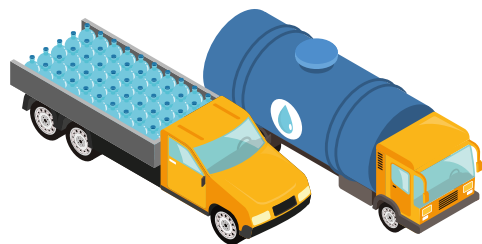
voda vyrobená pitná

voda fakturovaná pitná celkem

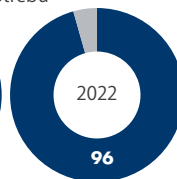
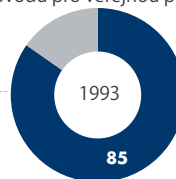
z toho pro domácnosti

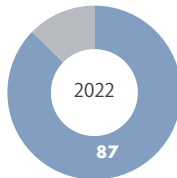
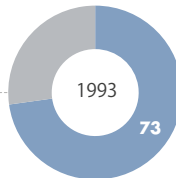
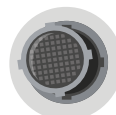
Napojení na vodovody a kanalizaci (v %)

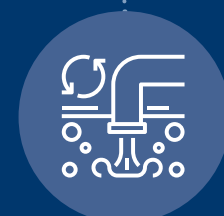
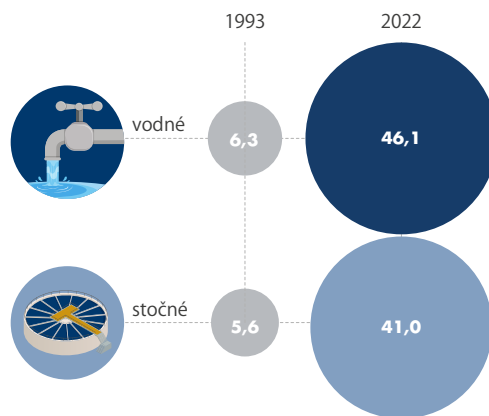
podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu

podíl obyvatel trvale bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu

Vodné a stočné (v Kč/m³, bez DPH)

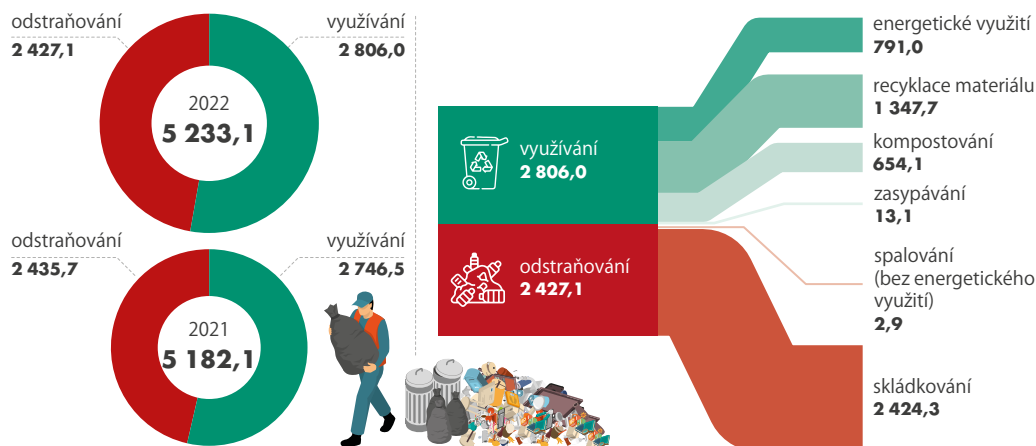
Ceny vodného a stočného se v roce 2022 vyšplhaly v celorepublikovém průměru na

46,1 resp.
41,0
Kč za m³
bez DPH.

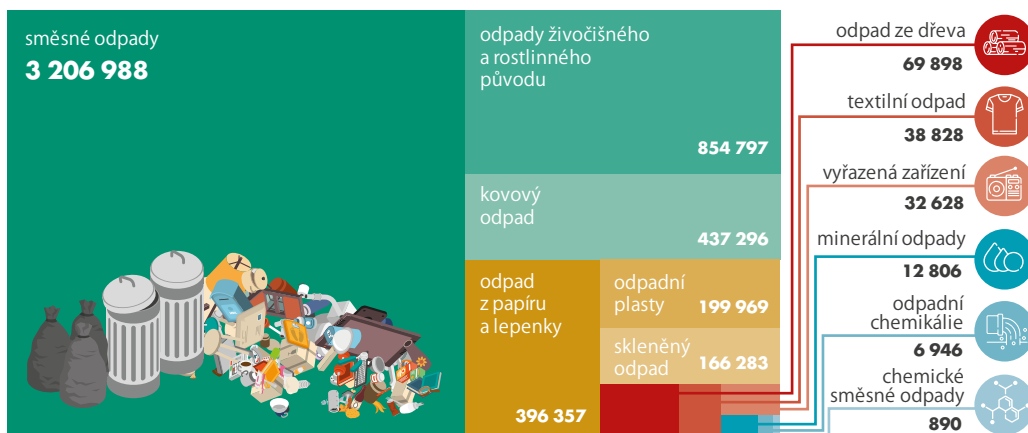
ODPADY

Pro recyklaci materiálů bylo v roce 2022 využito 98 % skleněných odpadů, 97 % papírových, 90 % dřevěných, 61 % plastových a 37 % textilních. U směsných odpadů tvořilo skládkování 71 % z celkového nakládání a 23 % směřovalo k energetickému využití.

Nakládání s komunálními odpady v roce 2022 (v tis. tun)

Produkce komunálních odpadů podle mezinárodní klasifikace EWC-STAT v roce 2022 (tuny)

Regionální statistiky

Každý ze 14 krajů Česka má svá specifika, což potvrzují i různé statistické ukazatele.

Koncem roku 2022 žilo ve Středočeském kraji 1,439 mil. obyvatel, což bylo 4,9krát více než v nejméně lidnatém Karlovarském kraji (294 tis.). Oproti rozlohou nejmenší Praze je Středočeský kraj větší 22krát. Zatímco ve Středočeském kraji se počet obyvatel mezi lety 1993 a 2022 zvýšil o 29,8 %, Moravskoslezský kraj jich ztratil 8,1 %. Průměrný věk obyvatel byl v nejmladším Středočeském kraji o 2,3 roku nižší než v nejstarším Zlínském kraji. V Karlovarském kraji žilo ve městech 81,5 % obyvatel, zatímco ve Středočeském to bylo 51 %.

Mzdy byly v hlavním městě v roce 2022 v porovnání s Karlovarským krajem vyšší o 44 %, u mužů byl rozdíl 52 %. Ekonomická výkonnost Prahy byla z pohledu HDP na obyvatele oproti Karlovarskému kraji více než 3,8násobná.

► bit.ly/vdb-regionalni-statistiky

Koncem roku
2022 měl
nejvíce obyvatel
Středočeský
kraj, a to

1,439
mil. osob,
zatímco nejméně
obyvatel žilo
v **Karlovarském**
kraji, a to
294
tisíc osob.

ÚZEMÍ A OBYVATELSTVO

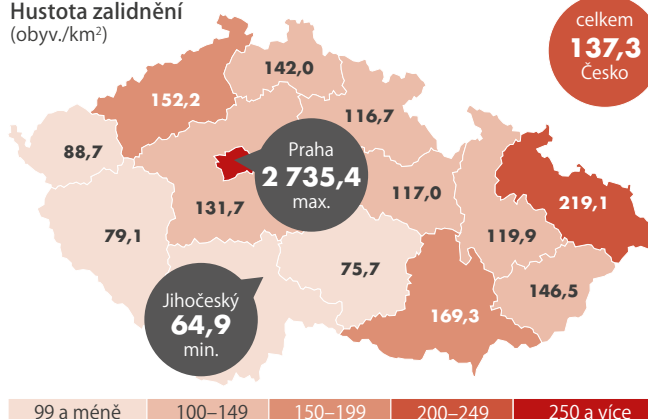
Největším i nejlidnatějším krajem je Středočeský kraj, žije v něm však nejmenší podíl obyvatel ve městech. V Ústeckém kraji bydlí 62 % obyvatel ve městech nad 10 tisíc obyvatel, v Kraji Vysočina žije naopak téměř 35 % osob v obcích do tisíce obyvatel.

Rozloha krajů a hustota zalidnění (k 31. 12. 2022)

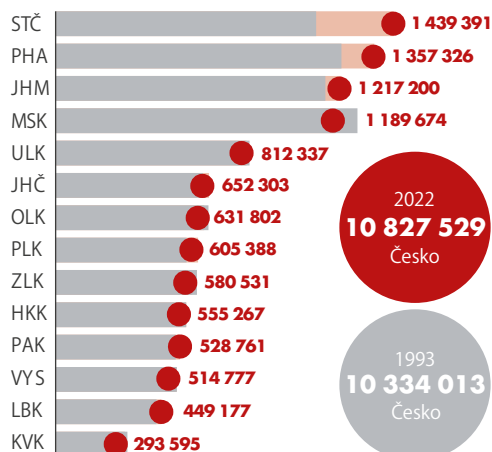
Česko **78 871 km²**

STČ	JHČ	PLK
10 929	10 058	7 649
JHM	MSK	OLK
7 188	5 431	5 272
VYS	ULK	PAK
6 796	5 339	4 519
		HKH
		4 759
		KVK
		3 310
		LBK
		3 163
		PHA
		496

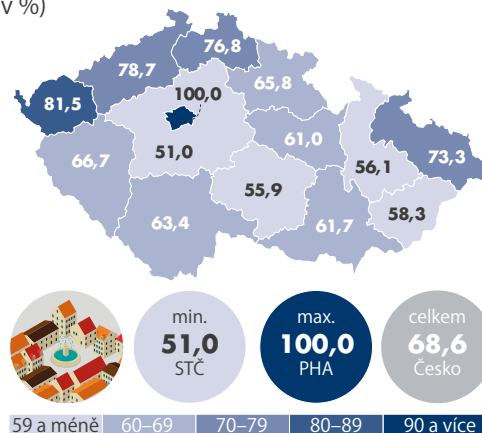
Hustota zalidnění
(obyv./km²)

Počet obyvatel (k 31. 12.)

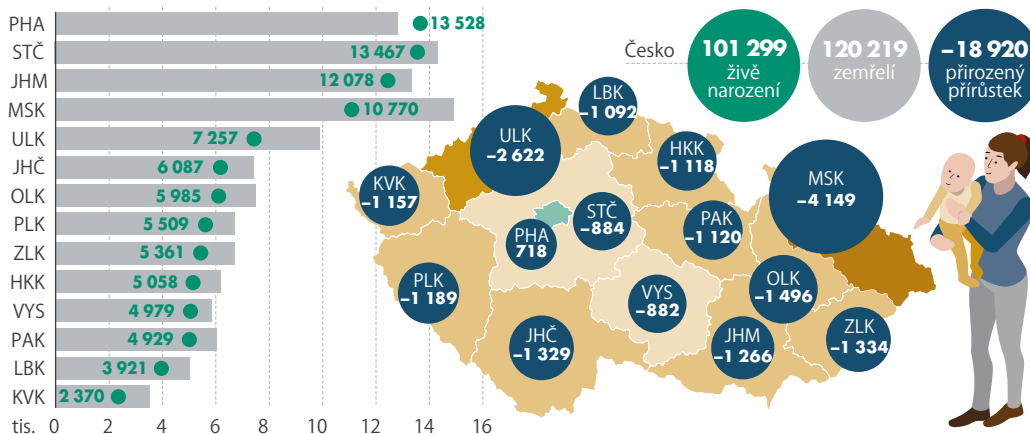
Podíl obyvatel obcí se statutem města na celkovém počtu obyvatel (k 31. 12. 2022, v %)

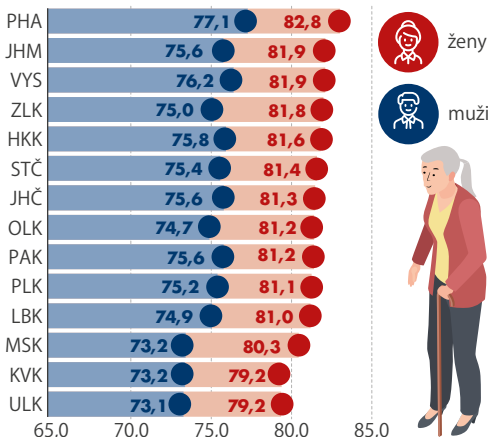
PŘIROZENÝ POHYB OBYVATEL

V Praze se v roce 2022 jako v jediném kraji narodilo více dětí, než kolik zemřelo osob. Nejvyšší naději dožití měli muži v Praze, v porovnání s Ústeckým krajem o 4 roky delší; u žen byla v Praze oproti Ústeckému a Karlovarskému kraji naděje dožití o 3,6 roku vyšší.

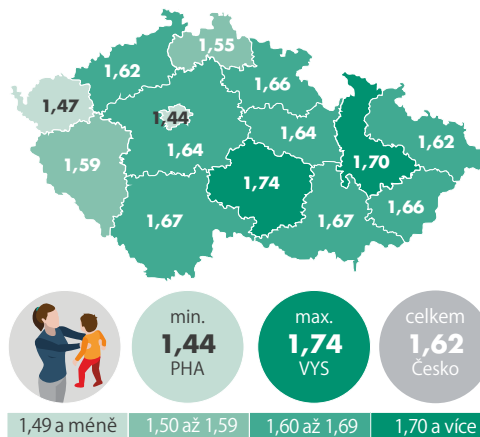
Živě narození a zemřelí (2022, osoby)

Naděje dožití při narození (2021–2022, roky)

Úhrnná plodnost (2022, počet dětí na ženu)

Od roku 1993 se v osmi krajích počet obyvatel zvýšil a v šesti klesl. Největší přírůstky měly **Středočeský kraj a Praha**, naopak největší relativní úbytky **Moravsko-slezský a Karlovarský kraj**.

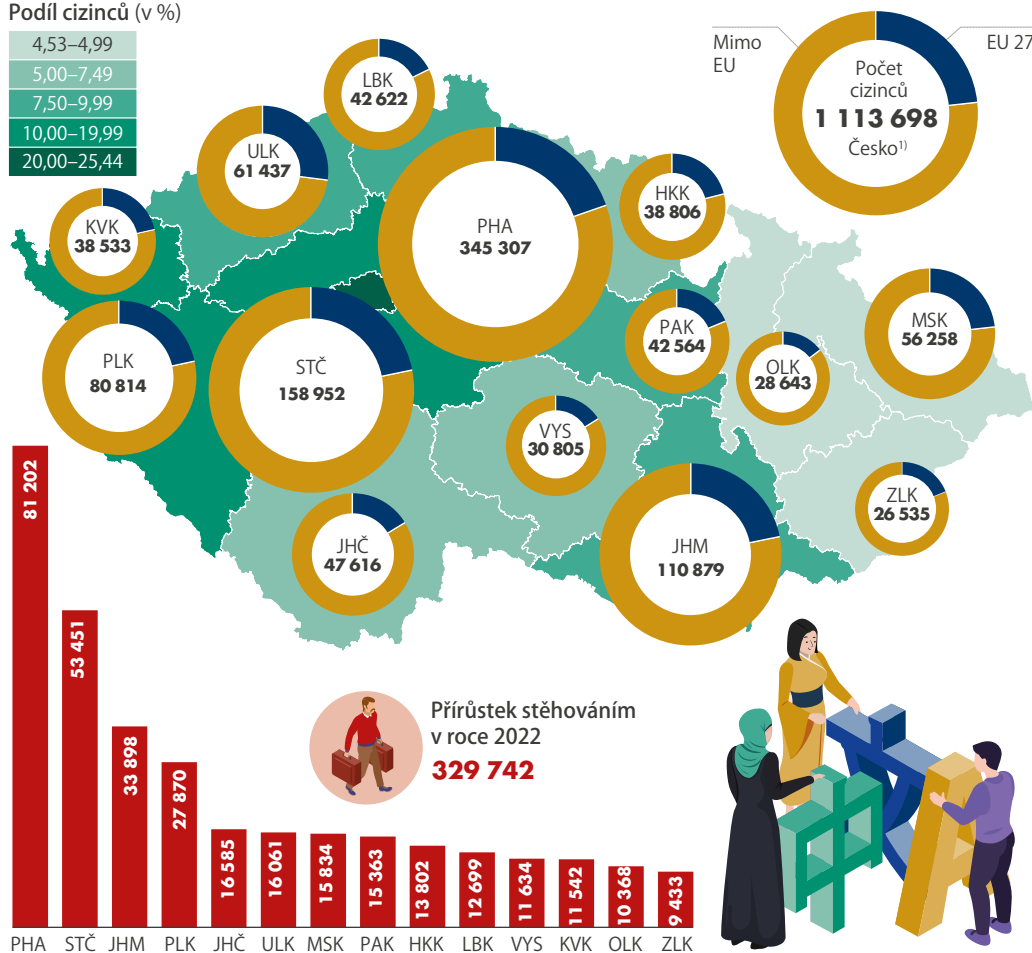
STĚHOVÁNÍ A CIZINCI

Největší migrační přírůstek měly mezi lety 1993 a 2022 kraje Středočeský, Praha a Jiho-moravský, úbytek stěhováním byl pouze v Moravskoslezském kraji. Počet cizinců se od roku 2000 zvýšil relativně nejvíce v Plzeňském kraji, nejméně v Moravskoslezském.

Cizinci a přírůstek stěhováním v krajích (k 31. 12. 2022, osoby)^{*)}

Podíl cizinců (v %)

4,53–4,99
5,00–7,49
7,50–9,99
10,00–19,99
20,00–25,44

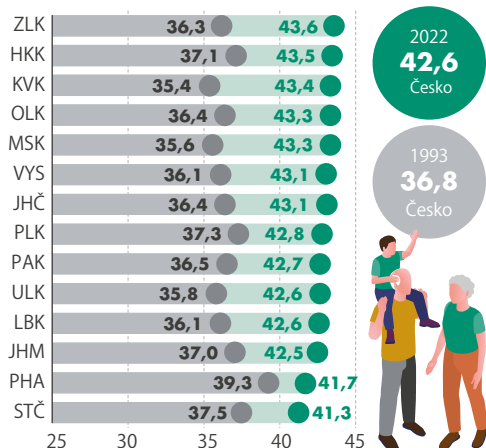
^{*)} bez cizinců s platným azylem na území ČR; zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

¹⁾ včetně cizinců s nejištěným krajem pobytu

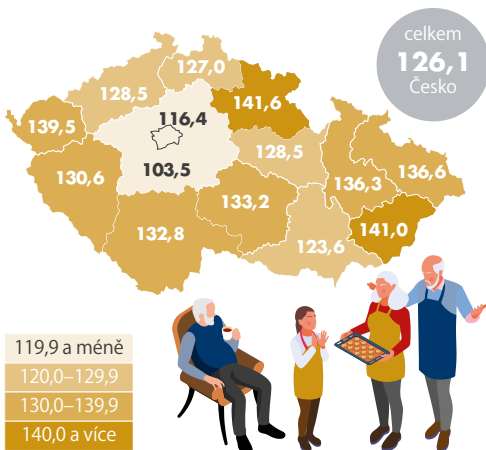
VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATEL A DŮCHODY

Nejpomaleji stárlo obyvatelstvo Prahy. V roce 1993 byla Praha průměrným věkem obyvatel nejstarším krajem, v roce 2022 žili mladší obyvatelé jen ve Středočeském kraji. Karlovarský kraj měl roku 1993 obyvatelstvo nejmladší, v roce 2022 bylo 3. nejstarší.

Průměrný věk (k 31. 12., roky)

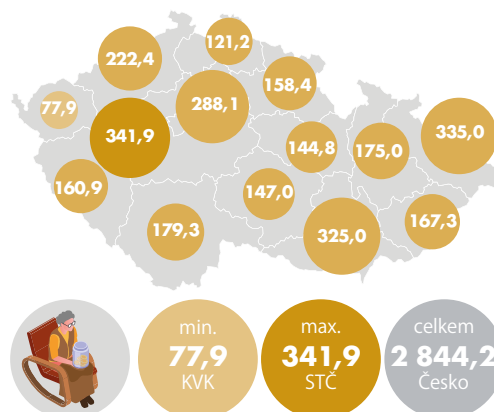

Index stáří (k 31. 12. 2022)^{*)}

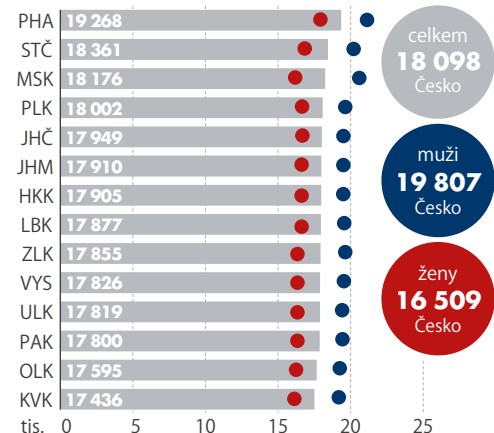
Příjemci důchodů celkem

(prosinec 2022, v tis. osob)

Průměrná výše starobního důchodu

(sólo, prosinec 2022, v Kč)

Největší rozdíl ve výši samostatného starobního důchodu mezi muži a ženami byl v roce 2022 zaznamenán v Moravskoslezském kraji. Muži zde pobírali důchod o

4 513 Kč

vyšší než ženy. Nejmenší rozdíl činil

2 960 Kč

opět ve prospěch mužů, a to v Jihočeském kraji.

^{*)} Počet osob starších 65 let připadajících na 100 dětí mladších 15 let.

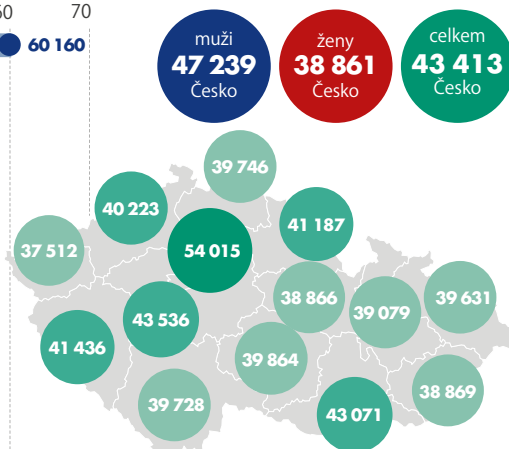
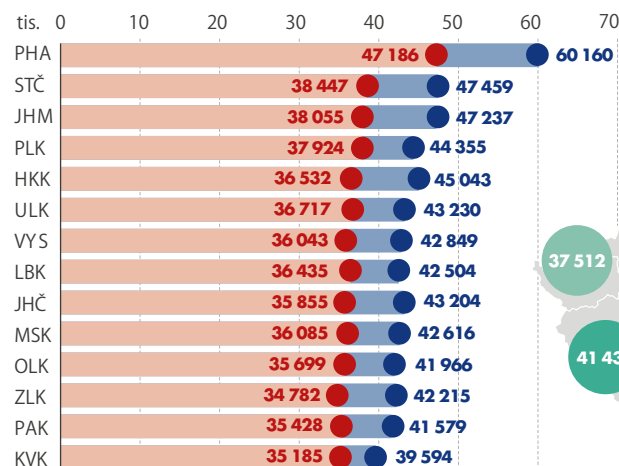
Největší rozdíl
mezi průměrnou
hrubou měsíční
mzdou mužů a žen
byl v roce 2022
v Praze, a to

27,5 %,
nejmenší pak
v Karlovarském
kraji, a sice
12,5 %.

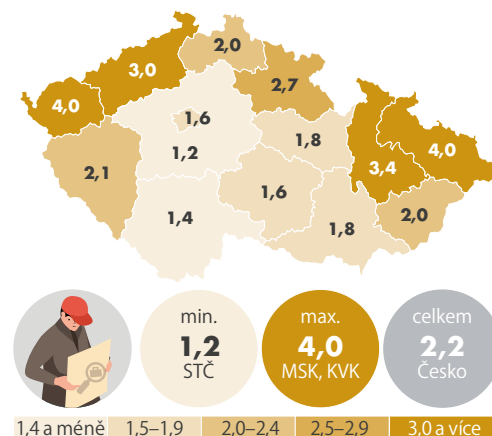
NEZAMĚSTNANOST A MZDY

Mezi lety 1996 a 2018 byla obecná míra nezaměstnanosti nejnižší v Praze. V roce 2022 to bylo ve Středočeském kraji, zatímco na opačné straně byl Moravskoslezský kraj. Nejvyšší relativní nárůst mezd zaznamenal mezi roky 2000 a 2022 Jihomoravský kraj, nejnižší Praha.

Průměrná hrubá měsíční mzda (rok 2022, v Kč)^{*)}

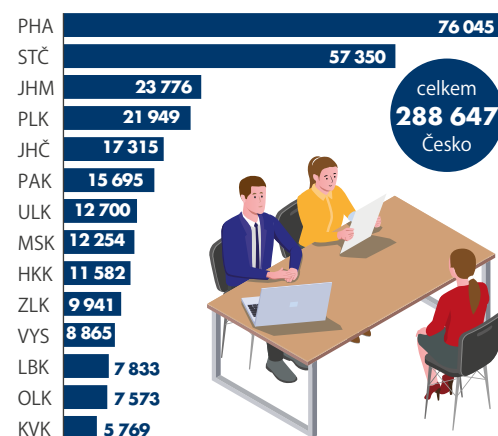

Obecná míra nezaměstnanosti (rok 2022, v %)

^{*)} údaje ze strukturálního šetření mezd zaměstnanců

Volná pracovní místa (k 31. 12. 2022)

Mezinárodní srovnání

Podíl středoškolsky vzdělaných osob v Česku je nejvyšší v rámci celé Evropské unie.

Hodnotou 65,9 % se Česko zařadilo v roce 2022 na první místo mezi státy EU s podílem osob ve věku mezi 25 a 74 lety se středoškolským vzděláním ukončeným závěrečnou nebo maturitní zkouškou. Unijní průměr činil 44,6 %. Lidé, kteří měli jen základní vzdělání, tvořili v Česku 12,2 % obyvatel. Nižší podíl měla jen Litva (10,3 %), zatímco průměr EU dosáhl 26,7 %. Zastoupením osob s vysokoškolským vzděláním (21,9 %) se Česko umístilo pod unijním průměrem (28,7 %). Míra ekonomické aktivity obyvatel Česka ve věku 65 a více let dosáhla v roce 2022 hodnoty 7,0 %. Nejvyšší míry zaznamenaly Estonsko (16,9 %) a Švédsko (13,7 %), naopak nejnižší vykázalo Rumunsko (2,2 %). Rekreace a kultura se v roce 2022 na celkových spotřebních vydáních českých domácností podílely 9,1 %, což bylo nepatrně více, než kolik činil průměr všech států EU (8,4 %). Mezi státy s nejvyšším podílem těchto výdajů patřily Švédsko (11,5 %) a Dánsko (11,3 %).

► bit.ly/mezinarodni-data

Průměrný
celkový přírůstek
v zemích EU
v roce 2022 činil

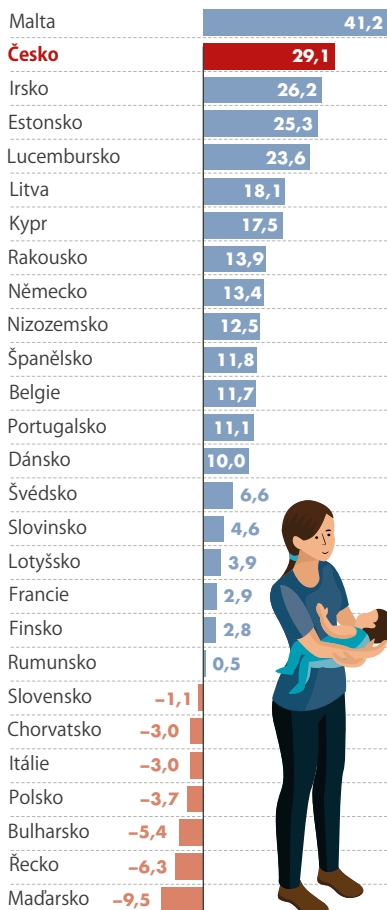
6,1 osoby
v přepočtu na
1 000 obyvatel.

PŘÍRŮSTEK OBYVATEL

Následkem stěhování osob v souvislosti s válkou na Ukrajině se v roce 2022 Česko umístilo s hodnotou přírůstku stěhování v přepočtu na tisíc obyvatel 30,9 na druhém místě za Maltou (41,0). Česko tak 3,5násobně převýšilo celounijní průměr (8,9).

Přírůstky obyvatel v roce 2022 (na 1 000 obyvatel)

Celkový přírůstek obyvatel

8,9
EU 27

Přírůstek stěhování

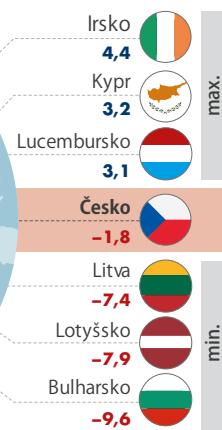

max.

min.

-2,8
EU 27

Přirozený přírůstek

max.

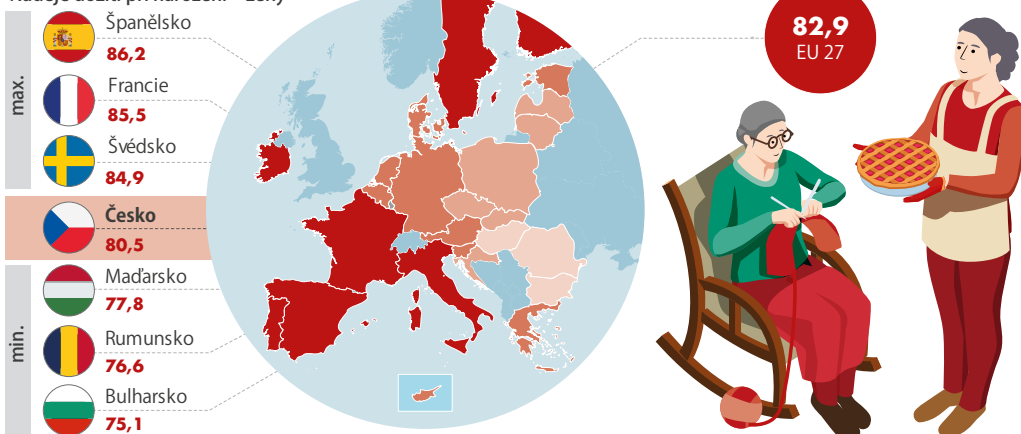
min.

NADĚJE DOŽITÍ

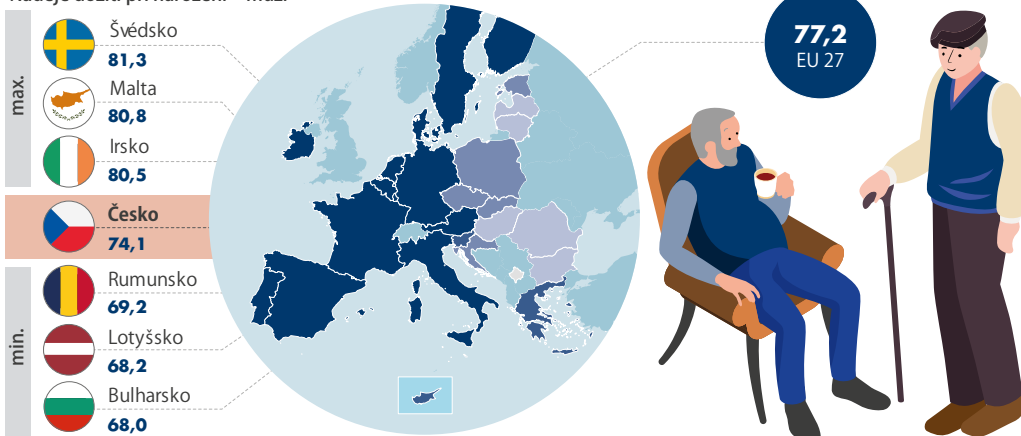
Naděje dožití při narození českých mužů v roce 2021 dosahovala 74,1 roku, v případě žen 80,5 roku. Nejnížší hodnoty dosahovali muži i ženy v Bulharsku. Nejlepší vyhlídky na dlouhý život měly Španělky a Švédové.

Naděje dožití při narození (roky, 2021)

Naděje dožití při narození – ženy

Naděje dožití při narození – muži

V roce 2021 činila
v Česku naděje
dožití při narození

77,2
roku,

což bylo téměř
3 roky pod
průměrem
EU 27.

Harmonizované indexy spotřebitelských cen (HICP) v EU vznikly jako reakce na potřebu vytvořit srovnatelné indexy spotřebitelských cen, aby bylo možné změřit trendy inflace členských států EU jako kritérium vstupu do měnové unie.

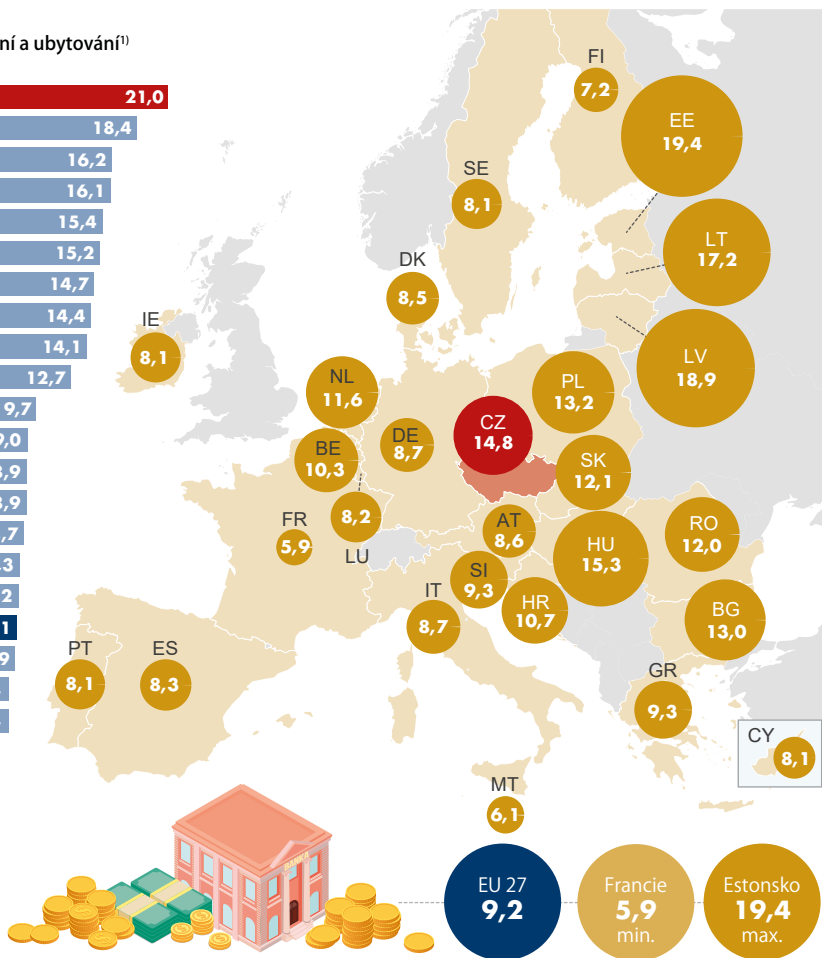
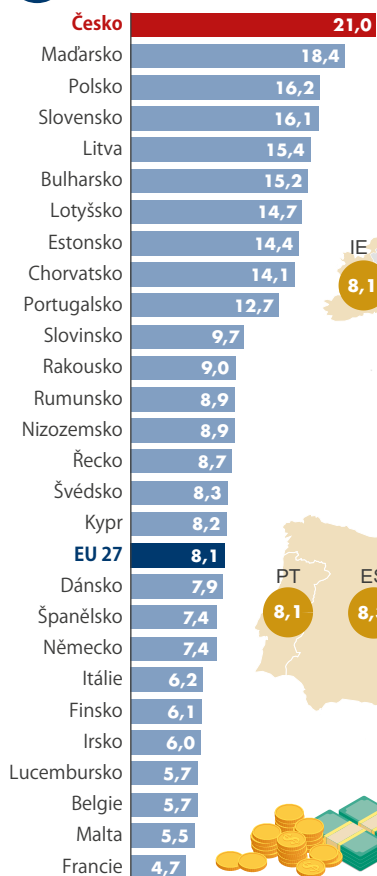
MÍRA INFLACE

Míra inflace v Česku (HICP) v roce 2022 dosáhla 14,8 % a vyšší byla jen v Estonsku, Litvě, Lotyšsku a Maďarsku. Nejnižší hodnotu zaznamenala Francie (5,9 %), v celé EU to bylo 9,2 %. Například v roce 2018 činila u nás 2,0 %, zatímco v EU 1,8 %.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP) v roce 2022 (v %)

HICP – stravování a ubytování¹⁾

¹⁾ průměrné roční tempo růstu cen

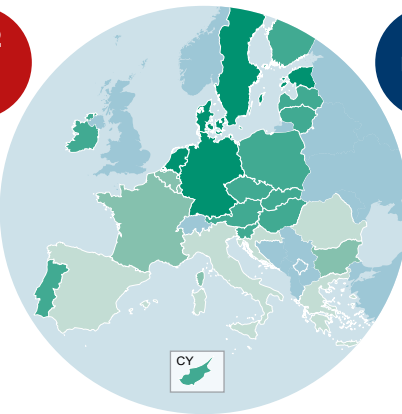
EKONOMICKÁ AKTIVITA A NEZAMĚŠTNANOST

Míra nezaměstnanosti byla v roce 2022 v Česku nejnižší v celé EU, konkrétně 2,2 %. V EU činila 6,2 % a nejvyšší byla ve Španělsku (12,9 %). V míře ekonomické aktivity dosáhlo Česko průměrné hodnoty 77,2 %, přičemž v celé EU to bylo 74,5 %.

Míra ekonomické aktivity v roce 2022 – obyvatelstvo ve věku 15–64 let (%)

Nizozemsko	84,7
Švédsko	83,5
Estonsko	81,2
Dánsko	80,4
Malta	80,0
Finsko	79,8
Německo	79,4
Litva	78,6
Kypr	78,2
Rakousko	77,8
Maďarsko	77,2
Lotyšsko	76,8
Irsko	76,7

77,2
Česko

74,5
průměr
EU 27

Portugalsko	76,4
Slovinsko	76,2
Slovensko	76,1
Španělsko	74,0
Bulharsko	73,6
Francie	73,6
Lucembursko	73,5
Polsko	73,5
Belgie	70,5
Chorvatsko	69,9
Řecko	69,4
Rumunsko	66,8
Itálie	65,5

V roce 2022 byla
v zemích EU 27
míra zaměstnanosti
ve věkové skupině
15 let a více

69,8 %.

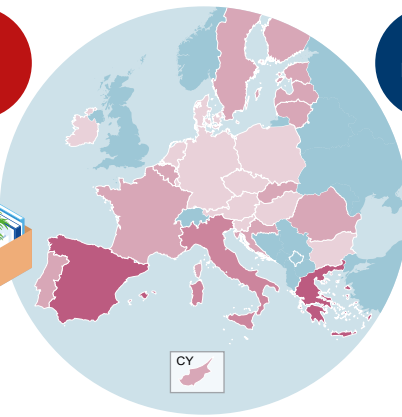
V Česku činila

75,5 %.

Míra nezaměstnanosti v roce 2022 – věková skupina 15–74 let (%)

Španělsko	12,9
Řecko	12,5
Itálie	8,1
Švédsko	7,5
Francie	7,3
Chorvatsko	7,0
Lotyšsko	6,9
Finsko	6,8
Kypr	6,8
Slovensko	6,1
Litva	6,0
Portugalsko	6,0
Belgie	5,6

2,2
Česko

6,2
průměr
EU 27

Estonsko	5,6
Rumunsko	5,6
Rakousko	4,8
Lucembursko	4,6
Dánsko	4,5
Irsko	4,5
Bulharsko	4,3
Slovinsko	4,0
Maďarsko	3,6
Nizozemsko	3,5
Německo	3,1
Malta	2,9
Polsko	2,9

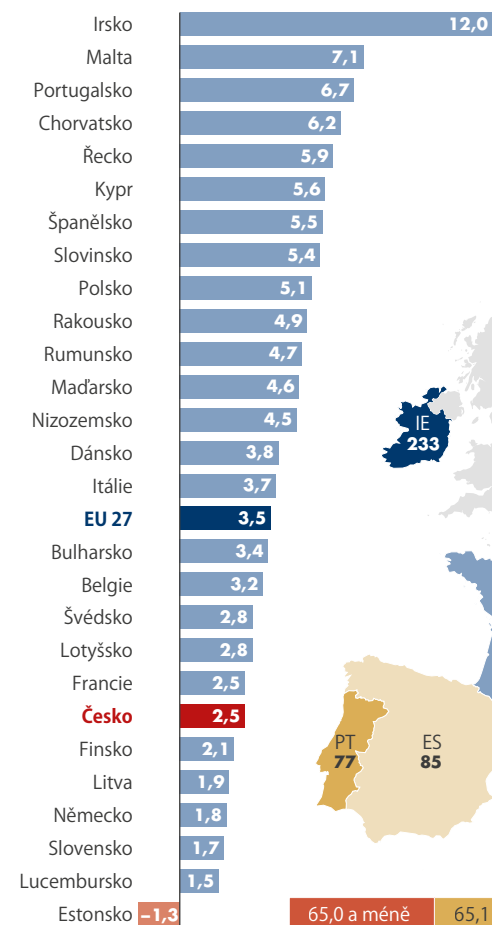

Standard (neboli parita) kupní síly, tzv. PPS, zachycuje rozdílnost cenových hladin mezi zeměmi. PPS vyjadřuje takový kurz mezi dvěma měnami, při kterém si lze v obou zemích nakoupit stejné množství zboží.

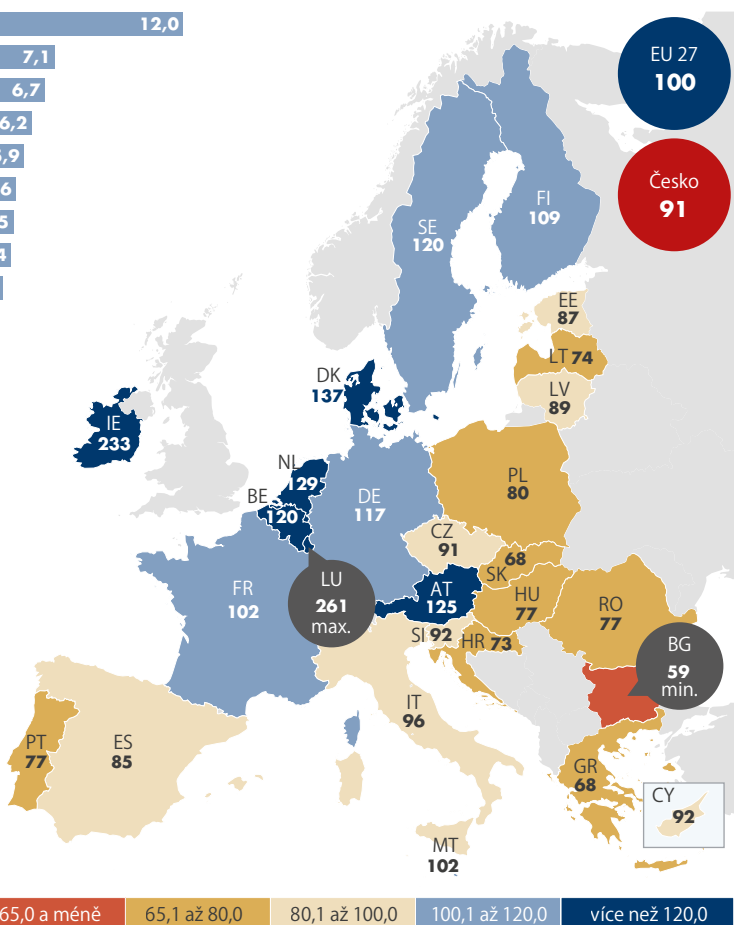
HDP

Dynamika růstu HDP v Česku byla v roce 2022 v rámci Unie podprůměrná, když dosáhla 2,5 %, zatímco průměr EU činil 3,5 %. Nejvyšší nárůst zaznamenalo Irsko (12,0 %), naopak o 1,3 % poklesl meziročně výkon ekonomiky v Estonsku.

Míra růstu reálného HDP v roce 2022 (v %)

HDP na 1 obyvatele v paritě kupní síly (PPS) v roce 2022 (EU 27 = 100)

Metodické a doplňující informace

Každý rok ČSÚ vydává Program statistických zjišťování, který obsahuje více než 180 různých statistických šetření, z nichž se ve výsledku získají statistická data.

ČSÚ patří mezi orgány státní správy a řídí se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, který popisuje strukturu úřadu, co je jeho posláním a jaké jsou jeho úkoly a povinnosti. Zákon také vymezuje tzv. pracovníště státní statistické služby, která mají za úkol získávat a zpracovávat údaje pro statistické účely, poskytovat statistické informace státním úřadům, orgánům územní samosprávy, široké veřejnosti a rovněž i do zahraničí. Nejen ČSÚ sbírá a produkuje statistiky, jsou to i některá ministerstva či pověřené instituce, jejichž data při využití musejí být náležitě označována zdrojem původu.

ČSÚ ve svých výstupech pracuje s mnoha odbornými pojmy, které nemusejí být širší veřejnosti až tolik srozumitelné. V některých případech je tedy třeba vysvětlit či upřesnit pojmy a zdroje dat nebo upřesnit danou problematiku. Proto ani v této publikaci nemůže být opomenuta část s metodickými informacemi.

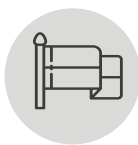
CENY, INFLACE

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru 12 předchozích měsíců. Je vyjádřením vývoje cen zboží a služeb; vývoj se sleduje na spotřebním koši vybraných druhů zboží a služeb, tzv. cenových reprezentantech. Jedná se o takové výrobky a služby, které se významnou měrou podílejí na výdajích obyvatelstva a svým rozsahem pokrývají celou sféru spotřeby. Indexy spotřebitelských cen (životních nákladů) jsou rozhodujícím ukazatelem pro stanovení minimální mzdy, valorizace důchodů nebo např. částek životního minima.

CESTOVNÍ RUCH

Statistika cestovního ruchu (CR) poskytuje především údaje o objemu CR, o jeho charakteristikách, výdajích na CR a o přínosech pro národní hospodářství. ČSÚ sleduje cestovní ruch z několika pohledů. Do statistiky CR jsou zahrnuty údaje o kapacitě a výkonech hromadných ubytovacích zařízení (takto jsou označována zařízení s 5 a více pokoji a zároveň 10 a více lůžky využívanými pro CR). Při tom nerozlišuje důvody ubytování, ale nezapočítává osoby přechodně ubytované za účelem zaměstnání nebo řádného studia. Naproti tomu započtení jsou hosté, kteří podstoupili léčbu v léčebných lázních. Zdrojem údajů o domácích a zahraničních cestách českých rezidentů je výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR). Šetření se provádí v náhodně vybraném vzorku domácností, dotazovány jsou osoby ve věku 15 a více let.

CIZINCI

Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky. Údaje o cizincích zahrnují osoby s cizím státním občanstvím, které mají v ČR trvalé bydliště, dále cizince s vízy nad 90 dnů a přiznaným azylem, dále občany zemí Evropské unie s přechodným pobytem, občany třetích zemí s dlouhodobým pobytem na území ČR a také občany třetích zemí s udělenou dočasnou ochranou. Zdrojem dat o počtu a struktuře cizinců jsou statistiky Ředitelství služby cizinecké policie Ministerstva vnitra, údaje o sňatcích a narozených vycházejí ze zpracování demografické statistiky v ČSÚ.

DOPRAVA

Údaje o dopravě jsou převzaty z datových zdrojů Ministerstva dopravy. Pro potřeby statistiky se doprava dělí do tří základních skupin, a to na pozemní, vodní a leteckou. V podrobnějším členění se odvětví dopravy klasifikuje na šest základních skupin (silniční, železniční, letecká, lodní, potrubní a poštovní). Z pohledu toho, co se přepravuje, se doprava dále dělí na osobní a nákladní. V počtech silničních motorových vozidel jsou zahrnuta všechna motorová vozidla, která měla k 31. prosinci referenčního roku přidělenou registrační značku. V letecké dopravě jsou uvedeny údaje za tuzemské civilní letecké dopravce zajišťující vnitrostátní a mezinárodní komerční pravidelnou i nepravidelnou přepravu osob nebo nákladu.

DOPRAVNÍ NEHODY, POŽÁRY

V datech o nehodách v silniční dopravě jsou uvedeny všechny nehody v silničním provozu, které byly dopravní policii nahlášeny. Účastník dopravní nehody je povinen nehodu nahlásit dopravní policii, dojde-li ke zranění nebo usmrcení některého účastníka nehody, nebo ke škodě na majetku třetí osoby, nebo při škodě na některém z vozidel (včetně nákladu) převyšující částku 100 000 Kč.

Požárem se rozumí každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení či zranění osob nebo zvířat anebo ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí. Za požár se považuje i nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.

Zdrojem dat v této kapitole jsou podklady poskytnuté Ministerstvem dopravy a Ministerstvem vnitra, resp. Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

ČSÚ vede Registr ekonomických subjektů (RES), kde jsou evidovány právnické osoby včetně organizačních složek státu a fyzické osoby mající postavení podnikatele. RES je veřejným seznamem, který vytváří a spravuje ČSÚ na základě zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Registr ekonomických subjektů je průběžně aktualizován daty ze statistických zjišťování a údaji z obchodního rejstříku, živnostenských úřadů a z dalších administrativních zdrojů. Po spuštění základních registrů veřejné správy od 1. 7. 2012 se stal hlavním zdrojem pro jeho aktualizaci Registr osob (ROS).

HDP, NÁRODNÍ ÚČTY

Hrubý domácí produkt (HDP) je peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území; používá se pro stanovení výkonnosti celé ekonomiky. Slouží ke srovnání míry ekonomického rozvoje dané země, resp. regionu. Představuje souhrn hodnot přidaných zpracováním ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Aby byl vyloučen vliv změn cen, je vyjádřen ve stálých cenách.

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

ČSÚ přináší informace o rozšíření a způsobu využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) v jednotlivých oblastech naší společnosti, a to jak díky vlastním šetřením, tak také díky využití již existujících datových zdrojů. Výběrové šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci každoročně informuje o využívání moderních technologií v populaci osob starších 16 let a obdobné výběrové šetření v podnicích se zaměřuje na podniky s 10 a více zaměstnanci. Dále jsou dostupné informace o počtu a mzdách ICT odborníků, o vysokoškolských studentech ICT oborů, využívání ICT ve zdravotnictví, školství či informace o zahraničním obchodu s ICT zbožím a službami a mnoho dalších.

KRIMINALITA, SOUDNICTVÍ

Statistika kriminality zahrnuje Policií ČR registrované činy podle Takticko-statistické klasifikace, resp. trestního zákoníku, dále pak údaje o počtu stíhaných osob. Stíhanou osobou se rozumí ten, proti komu bylo zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu. Statistiky Ministerstva spravedlnosti zahrnují údaje o počtu osob již odsouzených. Statistiky Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR zahrnují údaje o počtu vězněných osob, které se skládají z osob obviněných (ve výkonu vazby), odsouzených osob (ve výkonu trestu odnětí svobody) a chovanců v detenčních ústavech.

Zdrojem dat v této kapitole jsou podklady poskytnuté Policejním prezidiem ČR, Ministerstvem spravedlnosti a Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR.

KULTURA, SPORT

Kulturou se rozumí soubor vybraných a zejména tvůrčích lidských činností. Do kultury tak řadíme např. literaturu, divadlo, film, umění, činnost knihoven nebo festivaly, návštěvy památek apod. Statistika kultury poskytuje rovněž přehled o médiích (tisk, rozhlas, televize). Zdrojem dat jsou statistiky Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS).

Do sportu jsou podle definice Rady Evropy řazeny veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních. Zdrojem dat je Česká unie sportu (ČUS).

Data podle pohlaví, věku a vzdělání pochází z výběrového šetření Životní podmínky 2022 z tematického modulu o životním stylu a aktivním zapojení do kulturního a společenského života.

LESNICTVÍ

Vlastnictví lesů je metodicky tříděno podle typu subjektů spravujících lesy. Zalesňováním se rozumí zalesnění a obnova lesa provedené uměle – sítí a sadbou (tj. výsev a výsadba lesa, bez plochy přirozené obnovy lesa). Patří sem plochy poprvé i opakovaně zalesněné, vylepšování lesních kultur a doplňování náletů (přepočtené na plochu plného zalesnění).

Těžba dřeva zahrnuje vytěžené dřevo – hmotu hroubí a část nehroubí (nezahrnuje těžební zbytky), včetně těžby v tzv. samovýrobě. Hroubí zahrnuje dřevní hmotu nadzemní části stromu v průměru od 7 cm s kůrou. Započítává se dříví získané z těžebních i pěstebních zásahů, včetně těžby nahodilé.

Nahodilá těžba dřeva zahrnuje údaje za nahodilé těžby a kalamity všeho druhu (abiotické a biotické příčiny). Do celkového rozsahu se zahrnují též souše, ojedinelé polomy, vývraty, veškerá lapáková hmota položená za účelem zachycení kůrovců a jedinců, ve kterých zimuje škodlivý hmyz (kůrovci apod.). Započítává se hmota zpracovaná v daném roce.

Údaje o stavu a lovu (odstřelu) zvěře jsou přebírány ze statistických zjišťování Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí.

MZDY A NÁKLADY PRÁCE

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl vyplacených mzdových prostředků bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem.

Medián mezd představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení; to znamená, že polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián. Na rozdíl od průměrné mzdy, která je vypočtena na základě podkladů z podnikového výkaznictví, je medián nutné odvozovat ze statisticko-matematického modelu na podkladě výběrového šetření, protože podnikové výkazy obsahují jen agregované údaje za celý podnik nebo organizaci.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou (plnou) pracovní dobu.

OBYVATELSTVO

Stav obyvatel daného území se v čase mění ve svém počtu i struktuře. Počet obyvatel k určitému okamžiku ČSÚ zpracovává na základě výsledků sčítání lidu, domů a bytů a každoroční bilance demografických událostí. Veškeré údaje se přitom týkají všech obyvatel, kteří mají v ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství, a cizinců s dlouhodobým pobytem na území ČR a od roku 2022 též osob s udělenou dočasnou ochranou v ČR, které požádaly o její prodloužení. Iniciátory pohybu obyvatelstva jsou demografické události, které obyvatelé během roku podstupují, tj. sňatky, rozvody, narození, potraty, zemřelí a stěhování vnitřní a vnější. Pro potřeby demografické statistiky jsou rozhodující ty události, jež mají nositeli jsou obyvatelé ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině.

PRŮMYSL, ENERGETIKA

Do průmyslu se zahrnují podniky (bez ohledu na jejich velikost) s převážující činností, která je podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) zahrnuta do sekcí B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl, D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu nebo E – Zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi. Data o energetice z výkazů, podkladů z Energetického regulačního úřadu (ERÚ) a dalších zdrojů zahrnuje ČSÚ do energetických bilancí. Jednou za 5 let organizuje (mimo jiné) výběrové šetření o spotřebě paliv a energií v domácnostech (ENERGO).

PŘÍJMY, VÝDAJE A ŽIVOTNÍ PODMÍNKY DOMÁCNOSTÍ

Údaje o životní úrovni obyvatelstva má ČSÚ k dispozici na základě výběrového šetření Životní podmínky (EU-SILC). Šetření každoročně přináší údaje o sociální situaci domácností, zjišťuje výši a skladbu jejich příjmů a informuje o podílu osob ohrožených příjmovou chudobou a sociálním vyloučením. Šetřeny jsou i údaje o charakteristice bydlení, nákladech na bydlení a vybavenosti bytu.

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ

Údaj o počtu obyvatel ve výsledcích Sčítání 2021 zahrnuje všechny obvykle bydlící obyvatele České republiky. Publikovány jsou údaje týkající se např. rodinného stavu, nejvyššího dosaženého vzdělání, ekonomické aktivity a v rámci ní mj. i údaje o dojíždě pracujících do zaměstnání a žáků a studentů do školy. Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu žijícími v jednom bytě nebo jiném obydlí. Hospodařící domácnost je tvořena osobami, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. V rámci sčítání byl za všechny osoby, resp. domácnosti, zjišťován jejich způsob bydlení. Do počtu domů jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení, tj. objekty s byty či bytem a objekty obsahující jiné prostory určené k bydlení nebo dlouhodobějšímu ubytování, jako jsou ubytovací zařízení.

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Sociální zabezpečení zahrnuje systém důchodového pojištění, nemocenského pojištění, dávek státní sociální podpory a péčovské péče, nepojistné dávkové

systémy (zahrnující dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči) a sociální služby. Údaje zveřejněné v této kapitole jsou převzaty z Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) a České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ).

STAVEBNICTVÍ, BYTY

Za stavební činnosti jsou podle klasifikace CZ-NACE považovány činnosti v sekci F (41 – Výstavba budov, 42 – Inženýrské stavitelství, 43 – Specializované stavební činnosti). Při výpočtu indexu stavební produkce se vychází z vývoje stavebních prací provedených pracovníky všech podniků s převládající stavební činností (včetně odhadu za živnostníky), přeceněných do stálých cen (průměr roku 2015). Dokončené byty jsou byty v nových budovách, kterým bylo přiděleno číslo popisné/evidenční nebo nově dokončené byty ve stávajících budovách. Zahrnují byty v nových budovách pro bydlení, včetně nástaveb, vestaveb nebo přístaveb, byty v budovách se službami sociální péče, v budovách pro ubytování zaměstnanců a studentů a v nebytových a ostatních budovách, včetně bytů získaných adaptací nebytových prostor. Údaje jsou získávány úplným zjišťováním na všech stavebních úřadech.

ÚZEMÍ, SÍDELNÍ STRUKTURA

Obec je definována jako základní územní samosprávné společenství občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce podle znění zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Za obce se považují také hlavní město Praha, statutární města, města a městyse.

Vojenský újezd je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil podle zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. Vojenský újezd tvoří územní správní jednotku, ale od 1. ledna 2016 nejsou ve vojenských újezdech hlášeni k trvalému pobytu žádní obyvatelé.

VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Statistika vědy, výzkumu a inovací poskytuje základní údaje o klíčových činnostech v oblastech vědy, technologií a inovací v České republice, a to jak z hlediska vstupů, tzn. finančních a kvalifikovaných lidských zdrojů, tak i jejich výsledků, jako jsou inovace, udělené patenty či zahraniční obchod s high-tech produkcí.

Výdaje na výzkum a vývoj (VaV) zahrnují veškeré běžné (mzdové a ostatní) a kapitálové (investiční) výdaje vynaložené v průběhu sledovaného roku na VaV prováděný ve sledovaných subjektech na území daného státu, a to bez ohledu na zdroj nebo způsob jejich financování.

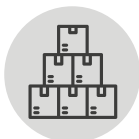
VOLBY

Právní normy v oblasti voleb a celostátního referenda v ČR svěřují všechny činnosti při jejich přípravě a provedení do působnosti volebních orgánů a definují je jako výkon státní správy. Jako jeden z volebních orgánů je určen i ČSÚ a má jako hlavní úkol stanovenou vypracování závazného systému zjišťování a zpracování výsledků voleb, příp. výsledků hlasování v celostátním referendu, vyhotovení programového vybavení, vyškolení zástupců okrskových volebních komisí a samotné zpracování a poskytování výsledků voleb a referenda.

VZDĚLÁVÁNÍ

Údaje o vzdělávání přebírá ČSÚ ze statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jedná se především o počty dětí, žáků a studentů ve školách podle úrovně a druhu vzdělávání či zřizovatele. Skupiny oborů středního vzdělávání jsou sledovány dle Klasifikace kmenových oborů vzdělání (KKOV) a skupiny oborů vzdělávání na veřejných a soukromých vysokých školách dle Klasifikace oborů vzdělání (CZ-ISCED-F 2013).

ZAHRANIČNÍ OBCHOD SE ZBOŽÍM

Zahraniční obchod se zbožím vypovídá o vývozní a dovozní výkonnosti české ekonomiky, tedy i o obchodní bilanci zahraničního obchodu české ekonomiky. Sleduje skutečný obchod se zbožím realizovaný mezi českými a zahraničními subjekty, tj. změnu vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty. Ve statistice zahraničního obchodu se zbožím není podstatné, zda zboží fyzicky překročilo hranice, a proto je za vývoz považována jak hodnota vyvezeného zboží hlášená při přechodu státní hranice přímo rezidenty z dat Intrastatu a Extrastatu, tak hodnota zboží nakoupeného zahraničními subjekty na území České republiky z daňových příznání k dani z přidané hodnoty odevzdaných nerezidenty v České republice.

ZAMĚSTNANOST, NEZAMĚSTNANOST

Statistická data o zaměstnanosti a nezaměstnanosti se v rámci ČSÚ publikují především z výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), a to již od roku 1993. Šetření probíhá napříč republikou kontinuálně v průběhu celého roku. Hlavním cílem VŠPS je získávání pravidelných informací o situaci na trhu práce, umožňujících její analýzu z různých hledisek, zejména ekonomických, sociálních a demografických. Přístup uplatněný ve VŠPS umožňuje sledovat reálnou situaci domácností a respondentů a vytvářet informační předpoklady pro formulování zásad sociální politiky a politiky zaměstnanosti. Od roku 2002 byly obsah a forma dotazníku VŠPS plně harmonizovány se standardem Evropské unie. Dotazník je tak národní modifikací celoevropského šetření Labour Force Survey (LFS).

ZDRAVÍ, PRACOVNÍ NESCHOPNOST

Údaje o zdravotním stavu obyvatelstva a o činnosti poskytovatelů zdravotních služeb jsou čerpány z Národního zdravotnického informačního systému (NZIS). Na základě pověření Ministerstva zdravotnictví spravuje NZIS Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky. Informace o výdajích na zdravotní péči podle systému zdravotnických účtů vycházejí z údajů Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který je součástí NZIS, a datových zdrojů ČSÚ. Kromě výše uvedených zdrojů využívá kapitola Strukturální mzdovou statistiku, a to v případě údajů o průměrné hrubé měsíční mzdě lékařů a zdravotních sester. Údaje o studentech a absolventech zdravotní péče vysokých škol v Česku byly získány z datových zdrojů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, konkrétně ze systému Sdružených informací matrik studentů. Český statistický úřad ve spolupráci s Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) zajišťuje údaje o nově hlášených případech pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz. Zdrojem dat o ukončených případech dočasné pracovní neschopnosti je ČSSZ.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Základní evidenční jednotkou v zemědělské statistice je zemědělský subjekt vymezený alespoň jednou z uvedených prahových hodnot: výměra od 1 ha obhospodařované zemědělské půdy, 1 500 m² pěstovaných intenzivních plodin (sady, zelenina, květiny), 1 000 m² vinic, 300 m² skleníků a pařenišť, chov od 1 ks skotu, 2 ks prasat, 4 ks ovcí a koz, 50 ks drůbeže, 100 ks králíků. Údaje jsou zjišťovány

převážně výběrovým způsobem. Celoplošná strukturální šetření, podchycující veškeré hospodařící zemědělské subjekty, jsou zabezpečována v delších časových intervalech v rámci Agrocenzů. Od roku 2002 se údaje šetří a dopočítávají pouze za zemědělský sektor, nezahrnují domácnosti mimo zemědělský sektor.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je rozlišováno šest kategorií zvláště chráněných území. Národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO) jsou označovány jako velkoplošná chráněná území. Za maloplošná chráněná území jsou považovány národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a národní přírodní památky a přírodní památky.

Statistické zjišťování o odpadech a druhotných surovinách je prováděno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady 2150/2002/ES, o statistice odpadů, se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/2008/ES, o odpadech. Zejména tyto předpisy upravují nakládání s odpady a definují základní pojmy. Odpad je jakákoliv látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil. Komunálním odpadem je směsný odpad a odděleně sbíraný odpad z domácností a z ostatních zdrojů, pokud je povahou a složením podobný odpadu z domácností. Odpadem z domácností je odpad vyprodukovaný v domácnostech. Podobným odpadem se rozumí odpad, který je ve své podstatě a složením srovnatelný s odpadem z domácností, s výjimkou odpadu z výroby a odpadu ze zemědělství.

Od roku 2017 čerpá ČSÚ informace z administrativního zdroje ISPOP (Informační systém plnění ohlašovacích povinností) Ministerstva životního prostředí a České informační agentury životního prostředí (CENIA) .

REGIONÁLNÍ STATISTIKY

Území České republiky je od 1. ledna 2000 rozděleno na 14 krajů, a to na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Dne 12. listopadu 2000 proběhly volby do zastupitelstev krajů, po nich byla ustavena zastupitelstva, rady a hejtmani jednotlivých krajů. Výjimku tvoří hlavní město Praha, jehož orgány jsou voleny podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

Na konci roku 2002 byla ukončena činnost okresních úřadů a významná část jejich kompetencí byla přenesena na 205 obcí s rozšířenou působností, které zahá-

jily svoji činnost 1. ledna 2003. Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů stanovuje, že území České republiky se člení na správní obvody krajů, které se skládají ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Těmito správními obvody jsou vymezeny též okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody).

MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

V některých případech se data publikovaná ČSÚ mohou lišit od údajů zveřejňovaných Eurostatem. Příčinou jsou metodické rozdíly.

Výpočty v publikaci jsou prováděny z nezaokrouhlených čísel (včetně součtů).

Zkratky

STÁTY

AT	Rakousko
BE	Belgie
BG	Bulharsko
CY	Kypr
CZ	Česko
DE	Německo
DK	Dánsko
EE	Estonsko
ES	Španělsko
EU	Evropská unie
FI	Finsko
FR	Francie
GR	Řecko
HR	Chorvatsko
HU	Maďarsko
IE	Irsko
IT	Itálie
LT	Litva
LU	Lucembursko
LV	Lotyšsko
MT	Malta
NL	Nizozemsko
PL	Polsko
PT	Portugalsko
RO	Rumunsko
SE	Švédsko
SI	Slovinsko
SK	Slovensko

KRAJE

HKK	Královéhradecký kraj
JHČ	Jihočeský kraj
JHM	Jihomoravský kraj
KVK	Karlovarský kraj
LBK	Liberecký kraj
MSK	Moravskoslezský kraj
OLK	Olomoucký kraj
PAK	Pardubický kraj
PHA	Hlavní město Praha
PLK	Plzeňský kraj
STČ	Středočeský kraj
ULK	Ústecký kraj
VYS	Kraj Vysočina
ZLK	Zlínský kraj

OKRESY

BO	okres Brno-venkov
CK	okres Český Krumlov
CR	okres Chrudim
DO	okres Domažlice
JE	okres Jeseník
JN	okres Jablonec nad Nisou
KH	okres Kutná Hora
KM	okres Kroměříž
KV	okres Karlovy Vary
NB	okres Nymburk
PE	okres Pelhřimov
PH	okres Praha-východ
PI	okres Písek
PR	okres Přerov
PT	okres Prachatice
PZ	okres Praha-západ
RO	okres Rokycany
TA	okres Tábor

OSTATNÍ ZKRATKY

CIF	dovoz zboží vyjádřený v hodnotě na hranici dovážející země	ICT	informační a komunikační technologie
CZ-CPA	Klasifikace produkce	ISCED	International Standard Classification of Education (Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání)
CZ-ISCO	Klasifikace zaměstnání	ISPV	informační systém o průměrném výděлку
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností	IT	Informační technologie
ČR	Česká republika	JPO	Jednotka požární ochrany
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení	KKOV	Klasifikace kmenových oborů vzdělání
ČSÚ	Český statistický úřad	LFS	Labour Force Survey (Výběrové šetření životních podmínek)
ČUS	Česká unie sportu	LPG	Liquified Petroleum Gas
EU	Evropská unie	MHD	městská hromadná doprava
EU-SILC	European Union – Statistics on Income and Living Conditions (Výběrové šetření životních podmínek)	MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
EWG-STAT	European Waste Classification for Statistics (Evropská klasifikace odpadů pro statistiky)	MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
FOB	vývoz zboží vyjádřený v hodnotě na hranici vyvážející země	NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
FTE	Full-time equivalent (přepočet na plný pracovní úvazek)	NP	národní park
GERD	Gross Domestic Expenditure on R&D (hrubé domácí výdaje na výzkum a vývoj)	PPS	Purchasing Power Standard (standard kupní síly)
HDP	hrubý domácí produkt	RES	Registr ekonomických subjektů
HICP	Harmonised Indices of Consumer Prices (harmonizovaný index spotřebitelských cen)	ROS	Registr osob
HPH	hrubá přidaná hodnota	VaV	výzkum a vývoj
HUZ	hromadná ubytovací zařízení	VŠ	vysoká škola
CHKO	chráněná krajinná oblast	VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

Zdroje dat převzatých z ministerstev a dalších institucí

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	www.ochranaprirody.cz
Česká správa sociálního zabezpečení	www.cssz.cz
Česká unie sportu	www.cuscz.cz
Český hydrometeorologický ústav	www.chmi.cz
Český telekomunikační úřad	www.ctu.cz
Český úřad zeměměřický a katastrální	www.cuzk.cz
Energetický regulační úřad	www.eru.cz
Eurostat	www.ec.europa.eu/eurostat/
Generální ředitelství Vězeňské služby ČR	www.vscr.cz
Hasičský záchranný sbor ČR	www.hzscr.cz
Ministerstvo dopravy	www.mdcr.cz
Ministerstvo financí	www.mfcr.cz
Ministerstvo práce a sociálních věcí	www.mpsv.cz
Ministerstvo průmyslu a obchodu	www.mpo.cz
Ministerstvo spravedlnosti	www.justice.cz
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	www.msmt.cz
Ministerstvo vnitra	www.mvcr.cz
Ministerstvo zemědělství	www.mze.cz
Ministerstvo životního prostředí	www.mzp.cz
Národní informační a poradenské středisko pro kulturu	www.nipos.cz
Policie ČR	www.policie.cz
Ředitelství služby cizinecké policie	www.policie.cz/sluzba-cizinecke-policie.aspx
Úřad práce České republiky	www.uradprace.cz
Úřad průmyslového vlastnictví ČR	www.upv.cz
Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR	www.uzis.cz

Informační služby v regionech

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislb@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 963
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 223
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Kontakty

Český statistický úřad
Na padesátém 81
100 82 Praha 10
www.czso.cz

Oddělení informačních služeb
tel.: 274 052 304, 274 056 789
e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ
tel.: 274 052 361
e-mail: prodejna@czso.cz

Předplatné a distribuce
statistických publikací
tel.: 274 052 783, 274 052 733
e-mail: objednavky@czso.cz

Distribuce databází RES a RSO,
specializované výběry
tel.: 274 052 733, 274 053 115
e-mail: resinfo@czso.cz

Evropská statistika (ESDS),
mezinárodní srovnání
tel.: 274 052 732
e-mail: esds@czso.cz

SafeCentrum
e-mail: safecentrum@czso.cz

Ústřední statistická knihovna
tel.: 274 052 361
e-mail: knihovna@czso.cz

ČESKO V ČÍSLECH 2023

Vydal: Český statistický úřad, 2024

Na padesátém 81, Praha 10

První vydání, Praha 2023

Kód publikace:

Autor: kolektiv autorů

Odpovědná redaktorka: Mgr. Ing. Jana Kučerová

Grafická úprava: Veronika Wölfelová, Helena Mešková

Jazyková úprava: Mgr. Erika Hanáčková

Počet stran: 166

Tisk: ASTRON print, s.r.o.

ISBN: 978-80-250-3448-4 (brožováno)

978-80-250-3449-1 (pdf)

